

# **Necip Zeybek**

**- Őirler -**

**Yayın Tarihi:**

06.03.2020

**Yayınlayan:**

Antoloji.Com Kültür ve Sanat

Yayın Hakkı Notu: Bu e-kitapta yer alan Őirlerin tüm yayın hakları Şairin kendisine ve / veya yasal temsilcilerine aittir. Őirlerin kopyalanması gerçek veya elektronik ortamlarda yayınlanması, dağıtılması Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve uluslararası yasalarla korunmaktadır ve telif hakları temsilcisinin önceden yazılı iznini gerektirir. Bu doküman, Şairin kendisi veya temsil hakkı verdiği kişinin isteği zerine Antoloji.Com tarafından, Şairin veya temsilcisinin beyanları doğrultusunda yayınlanmıŐtır. Bu dokümanın yayınlanması kullanılması dağıtılması kopyalanması ile ilgili husularda ve Şiir içerikleri ile ilgili anlaŐmazlıklarda Antoloji.Com hiç bir Şekilde sorumlu ve taraf değildir.

( )

Eserleri:

## Afrika'da Kamp Hayatı

Milyonlar,  
Vazgeçip özgürlüklerinden,  
Düşüyorlar yollara.  
Yollar toz,  
Yollar kalabalık,  
Mezarlık olmuş yollar.  
Bir yudum su,  
Bir dilim ekmek için,  
Koşuyorlar bölük bölük  
Sefaletin kol gezdiği kamplara.

Burası toplama kampı değil Nazilerin,  
Çalıştırmak için.  
Elleri kelepçelenerek sürüklene sürüklene binlerce erin,  
Tutsak edildiği esir kampı hiç değil.  
Terbiye etmiyor açlık,  
Kocalarını alıyor ellerinden,  
Ve çocuklarını.  
Ve umutlarını...

Ne esrar içmişler, ne eroin,  
Ama eli kolu kalkmıyor karanlıkta sendeleyerek gezinen erkeklerin,  
O erkekler ki panterden daha çevik,  
Ama yutuyor onları irin rengindeki bir delik.

Doğmuyor ah çekiyor Afrika'da gün,  
Ve karanlıkta  
Kapanıyor gözleri önce bebelerin.  
Sonra toprak örtüyor tüm bedenlerini.  
Afrika'da yaşamak zulüm,  
Ölmek düğün.

Ve derin uykuda ki  
Farkında değil,  
Belki de çoktan pes etmiş de ses etmiyor,  
İmtihan ediliyor da insanlık.  
Af edilecek günah değil bizimki,  
Eksilmiyor  
Büyüyüp yayılıyor sefalet, açlık,  
Ağarmıyor gece,  
Koyulaşılıyor Afrika'da karanlık...

Necip Zeybek

## Afrikalı Bir Çocuğun Feryadı

Ey yeri, göğü; kâinatı  
Ve beni yaratan Allah'ım,  
Somali'de doğduğuma, kara derili olduğuma,  
Etmedim hiç itiraz.  
Ne münafığım, ne tanrı tanımaz.  
Ancak şikâyetim var biraz.

Suçum ne,  
Kimseye yumruk sallamadım,  
Küfür etmedim hiç kimseye,  
Ne şekerini aldım ne oyuncuğunu bir başka çocuğun elinden.  
Yalan bile söylemeyen masum bir çocuğum ben.

Tabancayı, tüfeği,  
Evimizi basan eşkıyaların elinde gördüm ilk.  
Un, şeker istediler,  
"Yedirmem size çocuklarımın hakkını!" diyen babam,  
Afrika Panteri gibi dikildi karşılına.  
Nasıl oldu görmedim,  
Ama kulakları sağır eden bir patlama duydum.  
Yığıldı olduğu yere,  
Ve kıpırdamadan yatıp kaldı öylece o dev adam.  
Gözyaşlarına boğuldu annem...

Fark etmezdi babam için gündüz gece,  
Yorgunken uyurdu saatlerce.  
Ben de uzun uzun seyredirdim ve gururla onu,  
Sessizce uzanıverirdim bir ara yanına.  
Sıcaklığımı duyunca,  
Gözleri kapalı koklar, kucaklar, sarardı beni;  
Çenesinden öptüğümde gülümseyerek açardı gözlerini.  
Yine öyle olur sandım.  
Ellerim, yanaklarım ıslak ve sımsıcaktı önce  
Sonra gerildi parmaklarım ve dudaklarım...  
Ve babam kaskatıydı ve soğuk, kucaklamadı hiç beni.  
Açmadı, açmadı bir daha müşfik gözlerini.

Can derdine düştü köylüler,  
Gelemedi kimse evimize,  
Köyü soyup soğana çevirdiler,  
Giderken beni ve ağabeyimi de götürmek istediler.  
Annem silahların önüne attı kendini.  
"Öldürün, beni de öldürün;  
Ama götürmeyin çocuklarımı!" diye yalvardı.  
Sakalı saçından uzun biri tuttu çekti beni,  
Ağabeyim yapıştı ayaklarıma.  
Annem ağabeyime sarıldı.  
Ve dev oldu annem, deli divane oldu, dikildi karşılına yiğitçe.

En sevdiğim renkti,  
Kıpır kıpır ederdi yüreğimi,

Şimdi hiç bitmeyen bir sızı içimde kırmızı.  
Ölümü oyun,  
Silahı oyuncak sanırdım.  
Ama hiç silahım olmadı iğreti bir odundan gayrı.  
Keşke olsaydı, boşaltırdım içimdeki kin ve nefreti,  
Yakmak pahasına dünyayı ve ahreti...

Ey ulu Yaradan,  
Sen ölüm kusun, ölüm soluyun diye mi verdin bize bu canı?  
Selamı yayın diyen peygamberleri,  
Kan akıtmayı öğretin diye mi görevlendirdin?  
Kitapları ki adaleti, sevgiyi, saygıyı, hoş görüyü emreden kitapları,  
Her satırı harf harf, hece hece adını nakşeden kitapları,  
Fakir halkın malına, canına kast edin,  
Sivil asker ayırmayın katledin, diye okumuş bunlar Allah'ım!

Şimdi biliyorum,  
Silahın kurşun attığını,  
Ama benim oyuncak silahım bile olmadı!  
Suçum ne Allah'ım.  
Suçum ne,  
Evimden yurdumdan ayrı,  
Bir kampın ortasında aç, susuz hasta yatarım.  
Anneme bile sarılamıyorum.  
O kadar eridi işte kollarım,  
Tutmuyor ki,  
Bu ayaklarla bir daha ben nasıl top oynarım.

Afrika, ağaçsız bir orman,  
Yetmiyor gibi içimizdeki yamyamlar,  
Kan kokusuna dolanıyor etrafımızda sırtlanlar,  
Ve biz emperyalistlerin pençesinde çaresiz,  
Melül melül bakan ceylanlar gibiyiz.  
Allah'ım hangisini sayalım pek çok derdimiz,  
Düşmana vicdan ver bize feyiz...  
Onurumuzu olsun kurtar,  
Avcıya değil, sana kalalım minnettar!

Necip Zeybek

## Ağaç Olmak

Yok, ne özümde,  
Ne sözümde isyan.  
Doğacağıma insan,  
Yaratılsaydım tek çatal, iki dal bir fidan...

Toprağım sevgi,  
Köklerim hoşgörü olsun,  
Özsu yerine gülücükler koşsun,  
Çocuklar gibi dallarımda kıkır kıkır.

Sevip sevilirsen,  
Varsındır hakikatte sen!  
Sanal değil, var olmak isterim,  
Yemyeşil, dört mevsim...

Tazelenme, yenilenmedir ümit,  
Hayattır, güvendir, ilhamdır, aşktır, ışıktır...  
Patlasın o da şıvgınlarımda pıtır pıtır.  
Durmasın boy atsın,  
Eksilmesin, artsın,  
Şararıp solmasın ruhum;  
Ölüme ilaç olsun sunacağım tohum.

Ne duyayım birinden hakaret,  
Ne edeyim halimden şikâyet...  
İstemem ağız, burun, göz, kulak,  
Filizlensin dallarımda yeter ki her dem taze yaprak.

Eğilin ey dallarım,daha eğilin,  
Bakmayın tepeden kimseye sonradan görmeler gibi.  
Uzayın parmaklarım, yere değin,  
Sevin çayırı çiçeği, böceği estikçe rüzgar.  
Bükülün budaklarım, şakısın yapraklarım,  
Toprak anayı öpsün dudaklarım.

Ey nefesim,  
Tertemiz misler gibi kok,  
Salınsın bol reçine bedenimden,  
Dolsun her yer oksijen.  
Ey nefsim,  
Aman adalet,  
Hakka hukuka hürmet...  
Verdikçe siz kıymet,  
Ağaç deyip geçmez bana da millet,  
Bilir beni de özü sözü bir; saygın şahsiyet,

Eksilmesin ki üstümden hiç güneş,  
Ne donayım,  
Ne yalnız kalayım,  
Yaşayayım kurt kuşla kardeş kardeş.

Yaz sıcaklarına vurulmaz gem,

Masörüm olsun rüzgar dokunsun tenime serin serin,  
Büzüşme sen de gölgem,  
Büyü, koyulaş, ateşini kes güneşin.  
Bunalanlara ulaş.  
Hayır dua olsun senin de eserin.

Okşasın ara sıra tenimi yağmur, kar,  
Ne susuz,  
Ne uykusuz kalayım,  
Eksilmez o zaman duruşumdaki vakar.

Ne şeytana kanayım,  
Ne ahrette yanayım,  
Masumiyet üfle de,  
Durma üstüme sen de rüzgâr.  
Zaten özümüz odun,  
Sonunda hesap var!

Buyurun,  
Serçeler,sakalar, güvercinler,  
Her seher dallarıma.  
Ve her sefer başka bir ayet okuyun.  
Huşu ederken ben salına salına.  
Hişirtilerimdaki şahadet de olsun ifadesi şükrümün!

Demokrasiye tutkunum,  
İstemem üstümde üniforma gibi tek renk.  
En zıtları da yer bulsun tacımda benek benek.  
Örtsün üstümü dört mevsim çiçek.  
Ve kokayım ben hep iyi niyet,  
Yok olsun yeryüzünden kin ve nefret;  
Dünya olsun cennet.

Ama bitmemeli daha işlevim,  
Sarkmalı diğer dalımdan da,  
Meyvelerim hevenk hevenk.  
Sunmalı kırmızı ve tatlı olan,  
Yoksullara bolluk bereket...  
Yeşil ve ekşiden yapılan şerbet,  
Onmaz hastalara bahşetmeli şifa, afiyet.  
Mor renkli mayhoş yemişlerim,  
Dağıtmalı huzur, sükûnet ve saadet...

Ne güzel olurdu,  
Ah ne güzeel,  
Yaratılsaydım böyle cılız bir fidan;  
Eksileydi dünyadan, bir nankör insan!

Necip Zeybek

## Ah Hale

Ah be Hale,  
Gözler badem, yanaklar elma,  
Dudaklar kiraz,  
Aşk aşk desek de kapına kul olmadık ama,  
Dinle hele biraz.  
Manav değil ki bu Adem,  
Neden geldi bu HALE?

Ah be Hale,  
O göz süzme,  
O cilve,  
Hele de o naz,  
Amma yaptın caz!  
Bırak cazgırlığı gel gayrı,  
Ne olur Adem'i daha çok üzme!  
Uzatıp arayı,  
Büyütme ne olur gönüldeki yarayı.  
Gülüyor bak bütün mahalle,  
Düştüğüm hale.

Var ya Hale,  
Efkar dağıttığım şu sigara,  
Şu zikkim rakı gibisin,  
Hep seni çekiyor canım.  
Geçtikçe gün,  
Ne eskiyor,  
Ne eksiliyor,  
Sürekli artıyor heyecanım.  
Ne yapsam, bir yanımda sen.  
Ama hep şaşırtansın;  
Bir yoksun, bir çoksun...  
Anlamıyorum.  
Melek misin, şeytan mısın?  
Benimle var mısın, yok musun?

Ah Hale,  
Sen nasıl bir zehirsin,  
Nasıl girdin üç günde kanıma,  
İşlemişsin ta canıma ciğerime...  
Hep seni arıyor  
Seni soruyor bu gönül.  
Hele de geceleri,  
Neredesin?

Ah Hale,  
Uğramasan da hiç yanıma.  
Öyle dolu ki senle,  
Kesildi yemeden içmeden,  
Bir deri bir kemik kaldı bak bu beden.  
Ne kadehle çıkıyorsun can evimden  
Ne laf ile,  
Daha da ne yapsam nafile,



Gören vah çekiyor,  
Duyan yuh!  
Söyle Hale,  
Düşecek adam mıydı Âdem bu hale!

Necip Zeybek

## Ah NURsen

Nursen,  
Ateş misin sen?  
Düştüğün yeri yaktın,  
Yangın yerine çevirdin bu yüreği,  
Ne ıstıraplar yaşattın,  
Ah, bir bilsen!

Nursen,  
Aşk taş gibi kırılır,  
Siva gibi dökülür mü zamanla hiç?  
Koca binayı  
Bir of ile yıktın?  
Altında kaldım da duvarların,  
Fark etmedin bile sen!  
Nasıl günlerce kolu kanadı kırık dolaştım,  
Ah, bir bilsen!

Nursen,  
Yaşlanır haydi gönül,  
Yıpranır, yorulur, hasta olur;  
Hatta, edemez ihanete tahammül,  
Mefta olur.  
En yakın tanıyıyım bunun ben.  
Öldürmeden mezara koyduğunu,  
Ah, bir bilsen!

Nursen,  
Kıpır kıpırdır bebek gibi,  
Karnında kalbin aşk daima.  
Heyecanlanır ya da korkar bazen,  
Büzüşüp küçüldüğü de görülmüştür masumcuğun.  
Ama o minik kahraman,  
Anne yaşarken güvendedir her zaman.  
Kaç uykusuz gece yaşattın,  
Ah, bir bilsen!

Öyleyse söyle Nursen,  
Doğrusu hangisi:  
Ya senin canına kast etim ben,  
Ya haince katlettin bebeği sen!  
Ve nasıl, nasıl kahrettin beni,  
Ah, bir bilsen!

Necip Zeybek

## Ailede Hayat

Katil değil oğlum, inan,  
Aşkı öldürdüğü evliliğin yalan.  
Tatlıdır haram,  
Ama hüsrandır, daima sonu hüsrân!

İnanma kızım,  
İftira!  
O halka,  
Parmağa takılır,  
Boyna değil.  
Karı - kocayı ölüm ayırır,  
Kaynana değil.

Yoksullukmuş çocuk,  
Külliyen yalan.  
Aileye katılan,  
En büyük zenginlik oluverir bir anda bebek.  
Yarenin, yarının vardır,  
Sevincin, övüncün,  
Mücadele için gücün vardır gayrı.  
Daha sıkı tutunursun yaşama.  
Yeni umutların,  
Büyük hayallerin adamı olursun yeni baştan.  
Masal değildir artık senin için hayat.  
Cana can katar şefkatin,  
Canını okursun her meşakkatin.  
En değerli hazine değil midir mutluluk,  
Zengin eder öyleyse aileyi çocuk.

Ne didişe didişe,  
Ne sevişe sevişe,  
Dayanışma ile olunur aile.  
Özveridir, paylaşımdır evliliği güzel kılan.  
Et, tavuk değil,  
Parasızlık,  
Hastalık,  
Geçim telaşdır kazanda kaynayan.  
Sen - ben buhar olur ocakta,  
Bizdir, sofrada sıcak ekmek gibi paylaşılan...  
Çaydanlıkta demlenen çay olmaz çoğu zaman,  
Huzur ve güvendir.  
Ve sevgidir bardaktan neşeyle yudumlanan...

İki kişiliktir ilk perde.  
Tek kişilik monoluğa dönüşür bir zaman sonra.  
Fit sokar birileri araya,  
"Biz" patlar bir kavgayla,  
Ve tuz buz olur monotonluk.  
Sen- ben çıkar ortaya,  
Kalmaz ağızlarda tat.

Kaçmak zayıflıktır işte o zaman.  
Yenik düşmeyesin öfkene.  
Hani, yolun başında vefa diyordun;  
Hani sabırlıydın;  
Sebat sahibiydin hani!  
Korkuların, kaygıların dinlensin bir süre hele...  
Güven olarak uyanacaktır bir sabah.  
Kısır bir döngü değildir,  
Çünkü ailede hayat.

Necip Zeybek

## Akrep ya da Yılan Olmak

Yok Allah'ım,  
Ne sözümde,  
Ne özümde isyan.  
Ama doğacağıma insan,  
Doğaydım ah,  
Akrep ya da zehirli bir yılan! ..

Kan akıtan,  
Adam soyan,  
Havaya suya zehir katan,  
İster başkan olsun, ister başkomutan,  
Bulsam onu,  
Soksam en mahrem yerinden;  
Olsa o da bir zehirle periperişan...

Ve nihayet,  
Mazlumlar da alsın,  
Birkaç öğün rahat nefes...  
Ne güzel olurdu,  
Ne güzel bu Dünya!

Yok ne sözümde,  
Ne özümde isyan...  
Bezemişsin Allahım sen,  
Çeşit çeşit güzelliklerle dünyayı,  
Kıymetini bilmemiş insan.  
Benimki biraz sitem,  
Belki biraz şikâyet...  
Yine de aşırı gittiysem şayet,  
Bağışla, affet.  
En iyisi Âleme hiç dokunmasan,  
Çirkin değil bu dünya,  
Kırleten çirkef insan...  
Versen de ona bir çeki düzen,  
Ve doğsam yine ben bir âdem ...  
Ne güzel Allah'ım,  
Ne güzel olurdu bu âlem....

Necip Zeybek

## Altın Ögüt

Bırak oğul,  
Yitirdiyse arını,  
Büyütsün kabağını, hıyarını.  
Radyo değil ki büzüp kulağını,  
Bulasın ağız bozuğun ayarını.  
Gel oğul,  
Ateş yakar, öfkeni yen,  
Esip geçen yel ol sen!

Akrep bilir mi hiç yalanı dolanı,  
Dursa dahi saat,  
Söylemez mi günde iki kez doğru zamanı?  
Boş ver alanı, satanı,  
Amanı, yamanı,  
Birin yanına iki katanı,  
Elin ağız torba değil ki büzesin,  
Ne diye boş şeyler için kendini üzesin!  
Gel oğul,  
Ortalığı velveleye veren dil değil,  
İşleyen, üreten el ol sen!

Bilmez misin oğul,  
Bilgi yüklenen, akıl fikir;  
Kuru kuru büyülenen, kibir sahibidir.  
Söz, gücünü dilden değil;  
Gönülden alır.  
Gel oğul,  
Aklı evvel değil,  
Gönlü güzel ol sen!

Necip Zeybek

## Anadolu'nun Çocukları

Söyle kardeşim, ayırımız gayrımız ne?  
İçtiğimiz su,  
Soluduğumuz hava,  
Açtığımız sofraya,  
Barındığımız apartman,  
Yaşadığımız şehir mi farklı olan?  
Aynı pazara çıkıyor,  
Aynı tezgâhtan alışveriş yapıyoruz.  
Aynı vitrine bakıyor,  
Farklı kıyafetleri beğeniyoruz...  
Bu mu kardeşliğimizi bozan?

Kimimiz gecekonduda yaşasa,  
Gökdelende de kimimiz;  
Farklı mı karakolda polisimiz, adliyede hâkimimiz?  
Vapurda, tramvayda; tiyatrodaki, sinemadaki farklı mı yerlerimiz?  
Farklı mı sınırda nöbet tutan erlerimiz?  
Nasıl bağlıysa Ankara'ya bütün iller,  
Bizim çocuklar değil mi yine oradaki vekiller?  
Koltuğunda acıtıyor da birimizin canını,  
Diğerimizin acıtmıyor mu aynı dişçi?  
Değil mi kimimiz esnaf, kimimiz çiftçi,  
Mühendis, öğretmen, hemşire de biz değil miyiz?  
Değil mi çoğumuz işçi...  
Söyle kardeşim, öyleyse ayırımız gayrımız ne?

Aynı ezanla davet edilmiyor muyuz, aynı camilere?  
Bir değil mi kıblemiz, secdemiz; şükürümüz, tövbemiz?  
Birlikte çıkmıyor muyuz yağmur dualarına,  
Ve açılmıyor mu Allah'a aynı anda ellerimiz?  
Ayrı mı yiyoruz cenaze de helvamızı, bayram da baklavamızı?  
Farklı mı el öpmemiz, sarılıp kucaklaşmamız;  
Hacımız, hocamız, helalimiz, haramımız...  
Öyleyse neden bozulsun kardeşim aramız?

Aynı davul, aynı zurna, aynı saz ateşlemiyor mu kanımızı?  
Aynı türkü, aynı hava, aynı ağıt sızlatmıyor mu sol yanımızı!  
Hacı Bektaş, Yunus, Mevlana değil mi dergâhımız,  
Koroğlu, Pir Sultan; Âşık Veysel değil mi ocağımız?  
Tebessüm ettirmiyor mu hepimize Nasrettin Hocamız?  
Farklı mı maçlarda tezahüratımız, altılı ganyanda atımız,  
Neden öyleyse kardeşim ahımız ya da ahmaklığımız?

Aynı değil mi isimlerimiz,  
Aynı kaderi paylaşmıyor mu işsizlerimiz?  
Aynı değil mi yolumuz, elektriğimiz, köprümüz;  
Aynı değil mi tarlamız, bostanımız; denizimiz, dağımız;  
Ağacımız, ineğimiz, otlığımız; meyvemiz, peynirimiz, balımız?  
Söyle kardeşim, ayırımız gayrımız ne?

Bak kardeşim,  
Gözü var dünyanın yurdumuzda!

Çünkü burası dört iklim, iki kıta, cennet gibi bir yarımada...  
Burada doğdu medeniyet,  
Ve yayıldı dünyaya dalga dalga buradan hürriyet,  
Burası tarih, şeref, haysiyet...  
Kaç kuşatma gördü, kaç istila, kaç isyan bu vatan,  
Kaç kez susturulmak istendi bu topraklarda ezan?  
Şükür, vermedi senin atan düşmanına fırsat;  
Fakat hiç pes etmedi o fesat!  
Kırdırmak için kardeşi kardeşe,  
Akıtıyor zehrini şimdi de o sinsî yılan,  
Ama görüp yaşadığı hüsrân, yine hüsrân, hep hüsrân...  
Bu sefer düşman güç kudret sahibiymiş falan filan...  
Geç efendim geç, ne münasebet,  
Bir günde doğmadı bizim aramızda muhabbet;  
Eften püften şeyler bozmaz aramızı, bozamaz hiçbir musibet!  
Nasıl yaşayabilirdik asırlarca kardeş kardeş,  
Çıkartabilselerdi aramızda öyle büyük bir husumet?

Aynı dili konuşsak da,  
Kelimeler farklı diyorlar kardeşim!  
Verir mi tat, hep aynı söz sohbet,  
Kusurlar da olacak, eksikler de elbet!  
Kızsak, sövsek de bitiyor mu kan davamız,  
Eksiliyor mu hani mağandalarımız...  
Bir anlık öfke atmıyor mu bizi hapse hâlâ yok yere,  
Kahrediyor hepimizi yani hep aynı töre...

Aynı dili konuşsak da,  
Kelimeler farklı diyorlar kardeşim!  
Ama o kadar çok ki ortak yanımız,  
Günahlarımız, sevaplarımız,  
Öfkemiz, sevincimiz,  
Korkumuz, nefretimizle biz aynıyız.  
Aynı yazılmış kaderimiz, alın yazımız,  
Birimiz al, diğerimiz akyuvar,  
Aynı damarda akar, aynı yürekte atarız.  
Olacak elbet evetlerimiz, hayırlarımız, acabalarımız,  
Ve söylendiği gibi farklı dahi olsa babalarımız,  
Vallahî biz karındaşız,  
Çünkü biz ANADOLU'NUN çocuklarıyız.

Ana duygu:Anadolu'da yaşayan insanlar o kadar çok ortak değer üretmişlerdir ki küçük farklılıklar göze batar olmuştur.Birileri de bu az sayıdaki farklılığımızı kaşıyarak bizi bir birimizden soğutmanın, uzaklaştırmanın hatta düşman kılmanın yolunu arıyor.Oysa biz bir elin parmakları gibiyiz.Birimiz ince, birimiz kalın, birimiz kısa birimiz daha uzun olabiliriz.Ancak aynı kan ve sinirle beslenen aynı dokuya sahip parmaklarız. Birlikte etkimiz ve gücümüz artacaktır.Birlikte birbirimizin işini kolaylaştırıp rahat ve mutlu yaşamının, sağlıklı yaşamının yolunu bulmalıyız..Birimizin kırılması veya kesilmesi diğerimize acı ve sıkıntı verir.Bu bilinçle hareket edersek dünyada tuttuğunu koparan bir devlet konumuna geliriz.Hem kendimize hem mazlum uluslara faydamız dokunur.

Necip Zeybek



## Anne Bebek

Dinleyin, lütfen dinleyin,  
Çıgıklarıyla karanlığı yırtan,  
Şu genç anne, kimsesiz insan;  
Nasıl meleyor bebeciği için!

Evinin direği gece işinde,  
"Allah'ıma emanet olun!" der,  
Her gece işe gidişinde.  
Yavrusunu ve eşini öper,  
Tedirgin ve gözleri geride,  
Öyle iner merdivenlerden.

Masum bebek daha altı aylık,  
Ayak ucunda, beşikte,  
Uyur masum...  
Anası değil, deprem sallar,  
Masumu böyle hoyrat hoyrat,  
Anasının bütün yalvarıp yakarışına inat.  
Caninin çingırağıyla, karanlığın kollarında,  
Uyur bebek, uyur masum masum...

Ana bu, koşmak ister,  
Kucağına alıp, kendi kollarıyla sarmak ister.  
Bu zalim zelzele,  
Evini başına yıkıp da almak isterse bir can;  
Bebeciğinin yerine,  
Kendi canını vermek ister...

Koşar, koşar ananın ayakları,  
Koşar beyni,  
Koşar bedeni...  
Lakin tutamaz,  
Tutamaz bebeciğinin minik ellerini!

Oysa şuracıktadır,  
Şuracıktadır altı aylık kuzusu.  
Uzansa degecek,  
Ah, bir doğrulurse...  
Uzanıverse...  
Yavrusuna sarılıverse, neler vermez zavallı annecik!  
Lakin ne mümkün!  
Ruhundaki deprem,  
Dumura uğratmış bir kere bedenini,  
Söz dinlemez ki eli ayağı!

Bebecik uyanır,  
Anneciğini oyun yapar sanır.  
Güler bebecik.  
Anne ağlar, bebek güler...

Gecenin elinden düşer yere  
Tek tek binlerce çingırak.

Öterler hep birden çın çın...  
Bu son sallanışdır bizim apartmanın.  
Şahadetler yükselirken gökyüzüne,  
Annenin donuktur yüzü,  
Gözleri donuk...  
Hurdahaş olurken taş, toprak,  
Yaşlı genç, çoluk çocuk,  
Bebek ağlar, anne güler!

Ertesi gün hayrete düşer,  
Yüzünde tebessümle ölen,  
Genç annenin göğsünde,  
Ağlayan bebeciği görenler!

Ana duygu: Annelerimiz çocukları için kendi canlarından bile vazgeçebilir.

Necip Zeybek

## **Annem**

Geçmiş ki annelik ince bir elekten,  
Annemde ne sitem,  
Ne şikayet...  
Derya dolusu sevgi,  
Dünya dolusu merhamet...  
Şefkatlidir annem gökteki melekten.

İçmiş ki annem ilahî bir içecekten,  
Ne yorgunluk bilir,  
Ne yılgınlık.  
Ardını arar,  
Halini sorar,  
Yapmaz o hesap kâr - zarar,  
Fedakar mı fedakar,  
Müşfik mi müşfiktir;  
Sabır kokar,  
Anlayış kokar ...  
Almış kokusunu anem cennetteki bir çiçekten!

Necip Zeybek

## Arif'in Evlenme Teklifi

Söyle Hale,  
Değil mi aşk,  
Sevgideki son merhale?  
Kim ne derse desin,  
Girip oturmuşsun can evindesin!  
Edilmiyor kalbe müdahale.  
Gel alalım seni bizim Halil'e.

Ah Hale,  
Geçiriyor o şimdi havale.  
Bir konuşuyor,  
Bir susuyormuşsun.  
Bir gülümsüyor,  
Bir somurtuyormuşsun,  
Seninle doluymuş her anı,  
Başına bir iş gelse haliyle,  
Sana kalır ihale.  
Gel alalım seni bizim Halil'e.

Bre inat Hale,  
Madem gönlün yok Halil denilen herife,  
Kestim sözü ben de bal ile!  
İyisin, hoşsun,  
Beni de düşürdün halden hale,  
Laf anlatmak zor gayrı bu cahile,  
Yaptım bir hile,  
Gel alayım seni bu Arif'e...

Necip Zeybek

## Asker Arkadaşım

Ey, asker arkadaşım,  
Sıcak yaktı,  
İşledi mi soğuk iliklerine dek?  
Neden giderek,  
Kavruk bir hal alıyor gümüş çehren?

Kaç tertip geldi, gitti,  
Olmadığından mı kütükte adın,  
Sen hala terhis olmadın?  
Ne ki suçun,  
Yıllar yılı hep aynı yerde nöbet tuttun?

Eğilmiş boynun,  
Kamburlaşmış belin,  
Yorgunsun belli,  
Kimbilir uykusuz kaç gece geçti böyle!  
Yok der gibi bakıyor yarın,  
Oyuk ve bezgin,  
Fersiz gözlerin,  
Yere düşmüş dalların,  
Sen, nelere şahit oldun ki öyle?

Daha dün akşam,  
Çocuklar gibi koşup oynuyordu rüzgarla yaprakların.  
Bugün ne oldu, donup kaldın;  
Neden bozuk bu kadar asabın?

Öyküsünü dinledin,  
Sen kaç kahraman erin;  
Belki şahit de oldun nice yiğitliklere.  
Dostundur seher yeli,  
Fısıldadı mı,  
Dün geceki kalles mayın pususunu;  
Ulaştı da şehitlerin haberi;  
Yas mı tutarsın yoksa sen sabahtan beri?

Ey mübarek,  
Üzüntüden kapkara olmuş meyvelerin.  
Bilirsin,  
Bir senin üstüne var,  
Kuran'da yemin,  
Bir zeytinin...

Üzülme,  
Şehitlik, peygambere en yakın paye.  
Verilmez öyle paşaya, beye.  
Allah yüce,  
Vatan tek,  
Uğurlarına can verilerek,  
Girilmez toprak altına;  
Çıkılır semaya, erilir en üst mertebeye,  
Ulaşılar peygamber katına,

Ey bu toprağın canı, fidanı  
İncir ağacı,  
Üzül kederlen,  
Kolay değil bu acı,  
Analar umudunu yitirmiş, babalar koçlarını...  
Bir yeşil dalını kaybetmiş bu toprak.  
Yüreğın ezilsin, acısın,  
Üzül, kederlenmek hakkın.  
Ama dert eksilmez yana yana,  
Sakın varmasın üzüntün isyana.  
Tutulmaz şehitlerin ardı sıra yas.  
İyisi mi sal özündeki balı,  
Sebeplensin kurt, kuş, arı.  
Toplansın dallarının altında er, erbaş.  
Tadin dudaklarda şükür olsun.

Necip Zeybek

## Aşk Duyurusu

Bağlanır,  
Otla, samanla;  
Eh biraz sabırla,  
Ama koca koyun bile,  
Aşkla bağlanır insana zamanla.

Tavlanmaz bu koç,  
Ne mısır, ne arpayla...  
Lakin nasıl tav oldu bir güzel kıza,  
Uzun etme kuzum işte anla!

Bağlanır,  
İple, urganla,  
En iri sığır bile bir kazığa,  
Eh biraz uğraşla...

Lakin ne ekmek aşla,  
Ne değnek taşla,  
Girmez doğru yola,  
Ne zaman bağlandı bu tosun,  
Hem de narin bir gül dalına?  
Uzun etme kızım,  
İşte anla!

Bağlı,  
Hem de ne sinirle,  
Ne kasla...  
Öyle bağlı ki bu gönül sana,  
Geçiyor da benden,  
Geçmem diyor gülünden asla.  
Uzun etme kızım,  
Bu bir ilan -ı aşk,  
Bırak tecahülü akılsızım  
Arif ol da artık anla!

Necip Zeybek

## Aşk Geldi Akıl Gitti

Ey aşk,  
Adını çok duydum,  
Belki yıllar önce tanıdım da seni,  
Görmeyi görmeyi yüzünü unuttum.  
Neredesin sen şimdi?

Ey aşk,  
Çok gece gördü bu gönül  
Çok gündüz...  
Geç kalsa da öğrendi,  
Değilmiş hayat tek düze pürüzsüz.  
Nerede toz pembe hayaller şimdi?

Ey aşk,  
Baharı çok sevdi bu gönül,  
Ve kaybetmekten çok korktu.  
Şimdi mevsim güz,  
Nereye gitti bahar, nerede kaldı yaz şimdi?

Ey aşk,  
Sen geldin, akıl gitti.  
Hız çağında,  
Aşılmaz mesafe yıllarmış yalnız,  
Çok uzak, çok yabancı,  
Ay gibi parlak, o kırıksız yüz.  
Kim bilir nasıl güzel bir şeydi,  
Ve kimdi,  
Bu vefasız unuttu.  
Ya unutmam, unutamam diyenler nerede şimdi?

Necip Zeybek



## Aşk Müptelası

Evli, bekar; fakir, zengin,  
Deli gibi koşuyoruz, peşinden,  
Kim ne derse desin,  
Kayboldun gittin,neredesin ey aşk sen?

Müptelanız,  
Lakin tanımıyoruz galiba seni  
Bin bir surat gibisin çünkü sen,  
Bir elemsin, bir özlem...  
Kaçıyorsun son dakikada hep elimizden!

Yakalıyoruz bazen,  
Lakin bizden Daha mı akıllısın,ne!  
Allem kulem ediyorsun hava alıyoruz biz sonunda yine  
Tutamıyoruz uzun süre çünkü gönlümüzde.  
Az önce benimdin, şimdi onun...  
Bizimle oynuyor musun aşk sahi sen!

Çok şımarma aşk,  
Biter her oyun,  
Ayrı düşersin sen de eşinden,  
Gelir bir gün senin de sonun.  
Görürüz seni de,  
İki kat artığında İstırabın,  
Yakından tanırısın kendini sen de!  
Ve anlarsın, peşinden koşulacak birisi misin hakikatte!  
Utanırsın belki de bize çektirdiklerinden!  
Ama dedim ya müptelan olmuşuz bir kere,  
Kim ne derse desin,  
Arıyorum ben seni şimdiden,  
Neredesin ey aşk, gel biraz oyna benimle sen!

Necip Zeybek

## Aşk Olsun

Hey, bedenime ihtiyaç,  
Ekmeğim, aşım...  
Ey ruhuma ilaç,  
Candan aziz hayat arkadaşım!  
Yıllar önce de,  
Susar, acıkırdık birbirimize,  
Buluşur, görüşürdük, ama gizlice.  
Yürürdük tutuşup el ele,  
Usanmadan, yorulmadan saatlerce...

Küser kös kös otururduk bazen,  
Hem de yan yana,  
Ama susar bakışırdık sadece.  
Vermezdim ben her sırrımı sana;  
Sen anlatmazdın her derdini bana böyle yana yana...  
Dilimize vururdu bazen de aşk,  
Söyleşirdik,  
Ama bitmezdi sözümüz bitmeden gece.

Hey, temel taşım,  
Candan aziz hayat arkadaşım!  
Çok beğenirdim inan o zamanlar da seni;  
Ama çıksaydı karşıma, senden güzeli, maharetlisi,  
Senden irisi, etlisi;  
Aklımı çecek şöyle kurnaz birisi,  
Çıksaydı karşıma,  
Gözüm gibi gönlüm de kayardı herhalde ona.  
Lakin şimdi?  
Şimdi vaz geçerim de kendimden,  
Geçmem senden asla...

Hey, görgüm, bilgim, gönüldeşim,  
Candan aziz biricik eşim!  
Hatırlar mısın açıkladığımızda evlenme kararımızı,  
Bozmak için aramızı,  
Neler demişti büyükler:  
-Siz çocuksunuz daha, ne bilirsiniz sevip seilmeyi,  
Saman alevi gibidir bu yaşta aşk, parlar, söner;  
Acele etmeyin sevda değil bu, beğeni; gelir geçer!  
İyi ki gelip yan yana,  
Meydan okumuşuz dünyaya.  
Bak aile ocağında yana yana,  
Eksileceğine arttı birbirimize beğenimiz,  
Dünyaya geldi ilk bebeğimiz.  
Ve baba oldum ben,  
Sen ana...

Ve aşkımız buhar olup uçmadı kazanda kaynaya kaynaya,  
Ne taktın sen kafanı kaynanaya,  
Ne ben verdim aklımı kayın babaya,  
Saygıyı da kattık araya,  
Toplandık çoluk çocuk, torun bir araya,

Geldi yemeğimiz kıvamına.  
Benim için teksin,  
Hava gibi, su gibi vazgeçilmezsın.  
Çorbamda tuz biber,  
Çayımda şekersin.  
Şoframda ekmek, aş,  
Döner çarkımda kolsun.  
Burası can evi,  
Isıtmaz saman alevi,  
Bizim sevgimizin adı AŞK OLSUN!

Necip Zeybek

## Aşk,Gençlik, Hayat ve Zaman

Ey aşk,  
Çok duydum adını,  
Yıllar önce tanımıştım seni,  
Görmeye görmeye unuttum yüzünü;  
Neredesin sen şimdi?

Ey gençlik,  
En çabuk sana kaynar kan,  
Ve kaybetmekten çok korkar seni her can.  
Fikir fikirsin, durmuyorsun hiç yerinde,  
Ne hızlı geçmiş seninle zaman;  
Şimdi sensizim.  
Ayazda karulmuş yaprak gibi,  
Cansız,neşesiz ve sessizim.

Geceler soğuk, üşüyorum gayri.  
Ne zaman savuştu bahar,  
Ha bu, ha şu... derken,  
Geçmiş yaz.  
Mevsim gayri güz,  
Nerede o aşk, o heyecan,  
Kiminle hoş vakit geçirmektesin ey gençlik sen şimdi?

Ve hayat,  
Çok gece gördü bu gönül,  
Çok gündüz...  
Geç kalsa da öğrendi,  
Değilmişsin tek düze pürüzsüz..  
Hayal kadar uzak uçuk kaçık hatıralar, nerede şimdi?

Ey hayat,  
Tanımadan sevdim seni, gönülsüz...  
Ama bilseydi bu kadar güzel olduğunu bu görgüsüz,  
Davranmazdı sana inan o kadar hoyrat!

Ey zaman,  
Hız çağında,  
Geç de olsa öğrendim:  
Aşılmaz mesafe yıllarmış yalnız.  
Çok uzak, çok yabancı,  
Ay gibi parlak, o kırıksız yüz.  
Kim bilir nasıl güzel bir şeydi,  
Ve kimdi,unuttu bu vefasız.  
Ya o güzel anları unutmam,  
Asla unutamam, diyenler,  
Nerede şimdi?

Ne yaman yiğitler,dileyip aman,  
Diz çöktü önünde.  
Kim ki kafa tutsun sana bu gariban,  
Hükmedemez sana kimse,  
Yürü be, yürü ey zaman!

Necip Zeybek

## Ateş ve Yol

TEMA: Hayatın Safhaları (Çocukluk, gençlik, olgunluk, ihtiyarlık)  
KONU: Hayatın her döneminin kendisine has güzellikleri olduğu

### Ateş ve Yol

Uzaklaşıyor gün ve gün  
Maziden insan.  
Çok geride kaldı,  
Çerden çöpten oyuncakların  
Mutlu kıldığı yıllar.  
Hani, kangal ya da deve dikenleri vardır,  
Ya da hani mis kokulu,  
Tazecik dalında kurumuş kekikler...  
Hani şöyle bir kibrit çalıversen,  
Çatırdayarak yanar,  
Ve kıvılcımları uçuşurken gökyüzüne,  
Hani burcu burcu kokar...  
Kocadıkça çocukluk burnunda,  
İşte öyle hoş, öyle özlemle kokar.  
Zirveye yaklaşınca anlıyorsun,  
Değilmiş yol o kadar uzun,  
Değilmiş öyle kıvrım kıvrım.  
Ah dersin, yine kekik, hatta yine diken olsam,  
Yine saman alevi, yine kıvılcım...

Ve başlayınca kavak yelleri esmeye başında,  
Ne uyuduğunu bilirsin,  
Ne uyandığını...  
Sonra ağacın gür bir dalısın,  
Artık sen de isyankâr,  
Sen de sevdalısın.  
Ve öyle deli deli akar ki kanın,  
Kâh Dumrul olursun  
Yol kesersin Köprübaşında,  
Kâh Donkişot olursun,  
Yel değirmenlerine savaş açarsın  
En toy, en delişment yaşında.  
Ne uyutulduğunu bilirsin,  
Ne uyandırıldığını...

Ve bir ateş basar,  
Benzin dökseler öyle yanmaz için,  
Acısına çelik bile dayanmaz,  
Ama yine de sen bitmesin istersin,  
Yüreğindeki kıpkızıl kor,  
Yansın istersin için için...  
Fakat her ateş yakıtı bitince söner.  
Yine umutlar kül olur, yine hüsrân...  
Parlayıverir hiç ummadığın bir anda,  
Yine canevinde yeni bir heyecan...  
Zirveye yaklaşınca anlıyorsun,  
Devirdiğin çamların,

Mis gibi reçine kokusunun değerini.  
Değilmiş yol o kadar da dik,  
Değilmiş yokuş çıkmak o kadar da zor.  
Ah dersin, yine çam, yine dal olsam,  
Yine ateş, yine kor...

Bitmez yollar,  
Durup dinlenmek de var.  
Olursun yol boyunca bir ağaca,  
Sen de, bademe,  
Ben diyeyim meşeye gövde.  
Dalların gümrahlaştıkça artar,  
Beraberinde neşe.  
" Oh be hayat ne güzel! "

Demeye gör;  
Başlarsın birden inişe.  
Bir de bakmışsın,  
Yaprakların kurumuş,  
Dalların bile seni beğenmez olmuş.  
Sen artık koca bir kütüksün.  
Sonu görünmüştür yolun  
Bağlanmıştı elin kolun,  
Yine ateşler yanar  
Genzini yakar bu sefer acı bir duman,  
Sen: "Ah dersin, yine gövde olsam,  
Yine gümrahlaştım,  
Hatta koca bir kütük olsam,  
Yansam, yansam, yansam..."

Ve yolun sonunda anlıyorsun ancak  
Ne kadar kolaysa ateşi yakmak  
O kadar zormuş yangını söndürmek!  
İyi ki insanın ermez yaşadıklarına aklı,  
İyi ki geçmiş açık,  
Gelecek saklı  
İşte hayat bu bin ah,  
Bir oh'ta saklı...

Necip Zeybek

## Ay Tutulması

Hey Denizli,  
Duydum ki meşhurmuş:  
Kızın, tozun bir de horozun.  
Dinledim dün sabah,  
Ötmüştü seninki uzuun uzun.

Havamda mı değildim,  
Rüzgâr mı esmemişti,  
Gördüğüm kızlar,  
Beni mi kesmemişti!  
Suyu kurnadan içermiş keçinin uyuzu,  
Yutmamıştı keçiniz henüz o meşhur tozu...

Nereden çıktı, bilmem,  
Yürümüyordu ayakları...  
Bir aydı, akıyordu.  
Dans ediyordu göğüsleri,  
Kamaşan gözlerim,  
Aval aval ay kıza bakıyordu.  
Kızarak gelincik yanakları,  
Yıkanarak kiraz dudakları,  
Yörüngesine davet etti.

Denkleştik boyu, boyumca,  
Uzun saçları savrulup tenimi yalayınca,  
Bir güzel koktu, bir güzel koktu...  
Sarhoştum artık ben,  
Dünya neyime,  
Güneş neyime,  
Gönlümde başka bir ışığa yer yoktu,  
Mühürleyip gözlerimi,  
Yörüngemde dönmeye devam et, dedi.

Tatlı bir tebessüme dokundum,  
Ve ufacık, pamuk pamuk sıcak bir ele.....  
Yoktu bu güzelliğin emsali,  
Her şey tastamam,  
Yemem için soyulmuş şeftali!  
Fakat çok uzaktan bir göz bana bakıyordu,  
Söz yoktu aramızda,  
Yoktu ayıp, günah ya da yasak...  
Fakat hani güven vardı,  
Bizde karşılıklı kat kat...  
Hani vefa vardı,  
Hani bizde sadakat...  
Görünmez bir el bağladı ki dilimi,  
Kül yutmuş Denizli horozu misali,  
Çıkmadı ay kıza bir daha gıkım.  
Senin istediğin oyunmuş,  
Asıl oyun bizdeydi, sen yoluna devam et, dedi.

Dolunay'ın yüreği gibi,



Kaynıyordu Denizli deli deli.  
Çapkın kaynıyordu çevresi,  
Denizli'nin kaynadığı gibi...  
Dolunayın gözleri bir sevdalı gönülden,  
Sevda arayan bir başka gönle kayıyordu...  
Battı gitti ben dokunmadan Dolunay, o gün.

Ana duygu:  
Sadakat ve güven duyguları ne kolay oluşturulacak, ne de kolay yitirilecek duygulardandır. Bir anlık zevke kurban edilmemelidir.

Necip Zeybek

## Ayarını Bozma

Ey, çileli kadın,  
Görüyorum,  
Şükür olmuş, dudaklarında mutluluğun adı.  
Biliyorum,  
Çok güç sorunları aşman;  
Ama anlamıyorum,  
Çok mu zor kendin için yaşaman!

Bak, evin tek eğlence yerin,  
Ve çocukların tek zenginliğin.  
Hani senin altın, zümrüt takıların,  
Saçlarına boya,  
Yanaklarına allık,  
Dudaklarına ruj süreceksin,  
Zamanın mı yok, paran mı?  
Hayatın tek düze mi süreceksin,  
Yok mu senin hiç aklın?  
Hep eşin, hep çocukların,  
Allah aşkına, sen şimdi,  
Şu dünyada boşuna mı yaşadın?

Durup dinlenmeden çalışırsın  
Sen iş üretirsin, sen ekmek aş...  
Hep uğraş, hep telaş.  
Unuttun mu gülmeyi,  
Neden eksilmez gözünden yaş?  
Hayat senin için,  
Yarışı gibidir atların;  
Yaşadığını anlarsın,  
Çalışıyorsan doludizgin,  
Başında kavak yelleri eserken,  
Sosyete de kimi avratların.  
Kolay sanırlar hayata yoksullukta kafa tutmayı.  
Huy edinmiş:  
Ekip biçmeden,  
Kesip dikmeden,  
Huy edinmiş vermeden almayı.  
Masa başında ahkâm keser,  
Bir dilim ekmeği paylaşmamışken,  
Kolay sanır yoksulluğu,  
Paylaşmadan galebe çalmayı...  
Bilmez ki gecekonduda  
Umudun adının çocuklar olduğunu,  
Ve umutsuz yaşanılmayacağını...

Kâh cahil olursun,  
Kâh akılsız...  
Annen suçludur, baban suçlu,  
Kim varsa suçludur, senin gibi çulsuz...  
Anlamasan da okumasan da kuzum,  
Yardım ediyor harfiyle, lafiyla, işte sana  
Yardım ediyor ne üzül, ne kız!

Hatta sevin yardımcın bizim feminist kız!

Kim mutlu?

Senin için sahte gözyaşları döken,  
Sosyete güzelleri, süslü kokanalar mı?  
Yoksa ürettikçe gözlerinin içi gülen,  
Ve olmazları olduran senin gibi analar mı?  
Hanginiz daha umutlu?  
Kadın olup aranızda yaşamadım,  
Kafamda bir yığın soru, aşamadım.

Çok söz duydum,  
Doğru olsa bile,  
Hesaplanmadan havaya sıkılmış kurşun gibi,  
Ocak söndüren.  
Çok iş gürdüm ölüyü bile kıskandıracak türden.  
Çok yardım gördüm:  
Can verirken bile geride kalanların yüzünü güldüren,  
Bilemedim hangisi hayırlı,  
Hangisi birleştirici,  
Hangisi ayırıcı

Hey, önünde iki büklüm olduğum,  
Gecekonduda özümü yaşatan kadın,  
Sen anasın, bacısın, yârsın,  
Sen yirmi dört ayarsın  
Kışkırtmalara aldanıp ayarını da  
Yuvanı da bozma.

Necip Zeybek

## **Bak Git Oğlum**

Oğlum bak, git,  
Kafa bulma!  
Yangın çıkarmak,  
Nasıl olur masumane?  
Anlık öfkenin işi değil yükselen bu alevler,  
Ve tutuşan değil samanlık.

Len oğlum, git,  
Bükme dudak öyle,  
Her büyük yangına,  
Küçük bir kıvılcım olur bahane,  
Ve unutma orman yangını gibi hızlı büyür düşmanlık!

Len, git işine,  
Ateşin dansını izlemek şömine başında  
Belki olur şahane.  
Ama bil ki bu cehennemden çıkmış,  
Isıtmıyor yakıyor adamın içini,  
El yanık, yürek yanık,  
Gırgır geçmiyorum,  
Sabır çekiyorum,  
Gelme üstüme üstüme,  
Bas git, kötü olur yoksa bu işin sonu, be uyanık!

Bak oğlum git,  
Az ateş korkutmaz,  
Önce çalı çırpıdır tutuşan,  
Kül olurken onlar  
Kuru odunlara benzer  
Asırlık çınarların,  
Taze çamların kaderi.  
Ve onlara sığınan bin bir canlının,  
Çıgılları duyulur  
Yanarken çıra gibi diri diri,  
Ateşe döktüğün su değil, benzin,  
Olmaz oğlum su bu kadar bulanık.

Len oğlum,  
Halkız biz sözümüz olur amiyane,  
Çözüm bilmeyiz,  
Gördüğümüzü söyleriz acizane.  
Sarmadan Anadolium'u,  
Söndürelim gel bu yangını,  
Fayda etmez sonra,son pişmanlık!

Necip Zeybek

## Baş

Hey başımın belası aşk,  
Bak,  
Ne işler açtın başıma,  
Yeter yaptığın kabalık.  
Şiştii başım,  
Git başımdan artık,  
Başım çok kalabalık...

Başı sonu yok bu baygın bakışların be aşk,  
Senin zamanın çok,  
Oysa benim başımı kaşıyacak vaktim yok.  
Sözüm söz:  
Baştan sona dinleyeceğim seni,  
Ve kurtulursa başım beladan,  
Alıp gitmeyeceğim başımı başka diyarlara,  
Sil baştan başlayacak hayat,  
Şerefine parti vereceğim,  
Elinde şişeyle,  
Koşa koşa gel davetime.  
Baş köşe olacak yerin.  
Dilediğince çış, tepin,eğlen!  
Yeter ki yeme başımın etini o güne dek,  
Nerede görölmüş böyle vıcık vıcık aşk,  
Baş etmek zor seninle,  
Bana da yazık,  
Müsaade et başımı dinleyeyim azıcık...

Necip Zeybek

## Baş Belası

Hey be Koca Dünya,  
Bizim için,  
Bilmem kaç asır,  
Dört dönmekten,  
Ne başın döndü,  
Ne karardı gözlerin.  
Bıraksak,  
Daha asırlarca dönersin,  
Her ihanetimizi sineye çektin.  
Hala bereket akıtır bak, toprağın taşın...  
Seni değil,  
Kendimizi yok ediyoruz diye,  
Kararıyor masmavi gözlerin,  
Ve dönüyor kavi başın...

İnsanoğlu bakarkördür,  
Baş belası, nankördür! ..  
Kaygılanıp üzülmen Onun için  
Beyhude,  
Hainin zulmü,  
Bitmez üzülsen de...  
Bitmez bizde bu işkence,  
Bu öfke, bu kin...  
Tarih boyu kaç kere gördün sen,  
İnsan dediğin kan ve ölüm solur,  
Bir hiç yüzünden,  
Kardeş kardeşin can düşmanı olur...

Sen annesin,  
Tasan da biziz,  
Sevincin de biz...  
Aman kaygı çekme sakın  
Nefesin fırtına olur, hortum olur da,  
Çocuklarımı savurur yutar diye;  
Derin bir iç çekemezsin.  
Sel alır çocuklarınmı diye  
Gözünden bir damla yaş dökemezsin,

Vah zavallı anam,  
Fayda etmedi demek,  
Yalvarıp yakarmam,  
Sıkıntın çok mu büyük?  
Yüzün param parça...  
Yine depresyon var yüreğinde,  
Nerede patladı bu kez savaş,  
Söyle nerede?

Ne çileler verdik sana,  
Ey koca dünya,  
Ne çileler çektireceğiz daha!  
Vah zavallı,  
Vah insanoğlunun anası,

Vah çilekeş koca Dünya!  
Bitmez anamın baş ağrısı,  
Islah edilmeden başının belası!

ANA DUYGU:Dünya hepimizin varlığımızı borçlu olduğumuz annemizdir.O da bir canlıdır ve onu sağlıklı ve uzun yaşatmak bizim elimizdedir.Bu alandaki görev ve sorumluluğunu yerine getirmeyen birey ve toplumlar annelerine sahip çıkma bilincinden uzaklaşmış gayrî medenî kişi ve toplumlardır.

Necip Zeybek

## Başörtüsü

Anlatır şaşkın bakışların,  
Ve inanmış başörtün.  
Anlatır saf Anadolu kızlığını.  
Ve koşan çocuksu gözlerinde,  
Dolu dolu masumane bulutlar,  
Anlatır öz yurdundaki,  
Elem dolu yalnızlığını.

Anlamazlar seni kızım,  
Dilini, dinini anlamayanlar.  
Anlamazlar seni kızım,  
Tarihini, kültürünü unutanlar.  
Çıkar örtünü başından,  
Solmasın yazı, kışı tanımadan,  
Çiçek açmadan,  
Meyve olmadan,  
Solmasın üniversite kapısında,  
Anadolu toprağında yetişen bu nadide fidan.

Yokmuş kızım, başka çaresi.  
Çıkar örtünü başından,  
Böyle kurtulursun,  
Ancak gözünün yaşından,

Bağışlasın beni uzak yakın tarihim,  
Kızım vazgeçse de namus, şeref bildiği onurundan,  
Utaç yok sana Kılıç Aslan'ım,  
Haçlı Seferlerine bu çağda,  
Böyle karşı koyabiliyor ancak torunların.

Bağışlayın beni Kara Fatma'm, Nene Hatunum,  
Yunan'ın, Ermeni'nin başınızdan alamadığı örtünüzü  
Çıkarsa da zorda kalan kızlarınız.  
Kirlenmez namuslarınız.  
Bağışlayın ya İstiklâl ya ölüm, deyip ayağa kalkan,  
Şanlı Urfa'm, Gazi Antep'im, Kahraman Maraş'im;  
Ve Çanakkale'de Sakarya'da, inancı için şehit olan,  
Dedem, babam, gardaşım.  
Bağışlayın, kirlenmez namuslarınız,  
Çıkarsa da örtüsünü zorda kalan kızlarınız.

Bağışla tarihimdeki en şanlı Türk,  
Devletimin kurucusu büyük Atatürk,  
Anlayamadık hala anlamını ve kıymetini,  
Hani Cumhuriyetimin kemiklerindeki ilik,  
O kaynaştırıcı, birleştirici direk laiklik.  
Kimileri kullanıyor kör bıçak gibi,  
Bölmeye bizi orta yerimizden,  
Ülkede ne birlik bıraktılar,  
Ne dirlik...  
Çiğneye çiğneye çürüttüler,  
Ağızlarında sakız oldu şimdi laiklik,



Desen de Atam: "Türk, övün, çalış, güven "  
Biri utanır oldu kendi kültüründen  
Biri aymaz oldu tembellikten,  
Diğerinde kalmadı ne kendine,  
Ne milletine güven,  
Korktuğu gibi kendi gölgesinden;  
Korkuyor kızlarımın başörtüsünden.

Çıkar örtünü kızım başından,  
Bir kere yaygaracı başı,  
Suyu tutmuş ta başından!  
Ne duyar senin ahını,  
Ne anlar benim vahımı,  
Ne sorgular milleti isyana sürüklemenin günahını! ..  
Bulandırır da bulandırır...  
Ortada görünmez olur,  
Hak, hukuk, adalet...  
Öz kızını, elkızı diye,  
Değil hâkimi, savcıyı, babanı bile kandırır.  
Çıkarsan da sen örtünü başından  
Çıkarmaz o, dogma örtüsünü,  
Görmese de önünü,  
Aklını çok, fikrini ileri sanır.  
İnkâr eder sosyolojiyi,  
Akli olan kullanmaz mı teknolojiyi?  
İşte televizyon, işte bilgisayar,  
Yıkım getirir, bilmez mi zorlamalar.  
Demokrasi geleceği akıl ile dengelemektir,  
Doğacak isyanın tohumlarını,  
Bilgi eleğiyle sabır gösterip elemektir.

Boşuna kızım, ağlaman yalvarman,  
Anlamaz, seni zalim olan...  
Var elbet inandığın gibi yaşama hakkın,  
Lakin vermez hakkını,  
Demokraside cüce olan;  
Hak edene verir ancak,  
Cezasını da, hakkını da,  
Nasıl olsa Hak olan Allah'ım.  
Çıkar kızım örtünü başından,  
Günahsa varsın olsun, benim günahım;  
Seni de ben de bağışlar nasılsa,  
Hak olan Yüce Allah'ım.

Necip Zeybek

## **Beddua**

Edilip tecrit, bırakıldı tek başına,  
Kefensiz yatırıldı musalla taşına.  
Mazlumlar yine boğuldu gözyaşına,  
Ekmek, ilaç bekler halk boşu boşuna,

Duanızı katın mazlumun duasına,  
Kendi düşer yangının ta ortasına,  
Yanar ocağı da, benzer atasına.  
Allahım emanet sana çocuk, ana;  
Mazlumu, masumu ayır da bir yana,  
Küle dönsün, zalim çıkmasın yarına!

04.01.2009.  
İsrail GAZZEye karadan girdiği tarih.

Necip Zeybek

## Bekle

Ey aşk,  
Öyle acele acele,  
Nereye böyle?  
Az bekle!

Söz dinlemez,  
Yaralı ve asi şu sıralar bu kalp.  
İliştir listene,  
Lakin tanıdık deyip çekme öne,  
Sona ekle.

Anla işte,  
Kötü yanmış canı,  
Küllenmiş bütün heyecanı,  
Yok olmaz var olan elbet yeryüzünde,  
Ama uğrar değişime.  
Hele bekle...

Şimdi İlerliyor hırçın dalgalar,  
Çarpa çarpa kayalara kalmaz sağlam yanı,  
Ve ağır ağır diner onun da isyanı.  
Zaman o zaman değil,  
Karşılamaz seni çiçekle,  
Sen hele bekle!

İstemez savcı ya da hakim,  
Yargılamasın hiç kimse!  
Ey aşk,  
Bağırıp çağırmak şimdi nafile,  
Ne işin olur ki senin bir bebekle,  
Acele etme büyüsün,  
Hele bekle!

Aman sus aşk,  
Duyabilsin sesini ihanetin,  
Kulakçıkları bile kalbimin.  
Bulur bir gün sukûn,  
Normalleşir bu nefes ve nabız da haliyle.  
Nefis çeker seni,  
Ve koşar ilk sana yine,  
Ne işin olur senin yaralı bir erkekle,  
Hele bekle!

Hayal kırıklığı  
Fay oynaması gibi,  
Sarsıyor adamı derinden.  
Sekizin üstünde bu son deprem.  
Paylaman baba gibi yaramıyor işe,  
Ana gibi paylaş ki son darbeyi önle.  
Ve bırak zamana!  
Zamandır en iyi ilaç yaralı gönle;  
Hele bekle!

Necip Zeybek

## Ben Anneyim

Ben anneyim,  
Senden gayrisi yalan bebeğim.  
Yüz sürmüşüm bir kere cennetin eşiğine,  
Bakıp bakıp da yalansın bana zevk ü sefa.  
Senden gayrisi bana yalan,  
Yalan zevk benim,  
Yalan sefa benim neyime...

Bebeğim,  
Tek emelim, tek emeğim,  
Senin için kusursuzluk...  
Tek eğlencem,  
Senin gül kokun,  
Ve yanağındaki gülücük.  
Göz kapaklarımı belerim,  
Her gece beşiğine,  
Vız gelir vallaahi bana,  
Hem yorgunluk, hem uykusuzluk.

Ben anneyim bebeğim,  
Yok senden başka geleceğim.  
Hayatımın en güzel anında,  
Umutlarımı serdim yoluna.  
Canım var canında,  
Kanım var kanında,  
Değil kuzum dokuz ay,  
Doksan dokuz yılda taşıyaydım karnımda,  
Bir kerecik "of! ." demezdim bebeğim.

Doğduğun gün armağanım oldu,  
Gençliğim, güzelliğim.  
Sana saray döşedim tüm süslerimden,  
Daha da neyim varsa senin.  
Senin için koşar bu ayaklar,  
İşler bu eller senin için.  
Bu ak süt senin için akar göğüslerimden.  
Fırlar senin için tek,  
Yerinden fırlar bu yürek.  
Yok senin için taşıyamayacağım ağırlıkta yük,  
Ne açlık korkutur güzümü,  
Ne susuzluk...  
Bir damlacıksın ama,  
Yok yeryüzünde  
Benim için senden daha değerli,  
Senden daha büyük

Değil bu Dünyayı,  
Koysalar yanına bir de öbür dünyayı;  
Seni bir yana...  
Ve deseler:  
"Ya bu iki koca dünya; ya şu küçücük dünya! "  
Affetsin Allah'ım,

Dayanamam göz bebeğim  
Yakarım vallaahi iki dünyayı,  
Kavuşurum, kavuşurum sana.  
Yaşayamam çünkü iki dünyada da,  
Ben o küçük dünya olmadan!

Necip Zeybek

## Beşi Bir Yerde

Şu kısa etekli,  
Kırmızı yelekli,  
Yerinde duramayan,  
Sevimli şeytan,  
Cin parmağım,  
Cin kızım, cımbızım olur benim!

O, Marmaramda,  
Batı kültürünün cirit attığı,  
Işıltılı bir şehirde doğdu.  
Benden çok,  
Cin parmağım Avrupalı oldu.  
Boy atacak bu topraklarda,  
Dalgalandıkça atacak yüreği  
Onun da bu bayraklarda...  
Bir hal gelse başına,  
Duracağım yaşadıkça onun arkasında.

Şu saçları kıvr kıvr  
Gözleri kapkara,  
Kaşları kemer,  
Pileli etekli esmer...  
Şu ikinci sıradaki boyalı tatlı maskara,  
Benim yüzük parmağım olur.  
Ak denizin ışılı bir kentinde doğdu,  
O da yeni kültürün çocuğu oldu.  
Ne kadar şımarsa,  
Ne kadar baş kaldırsa da bana,  
Kızamıyorum, kızamıyorum ne kardeşine ne ona.  
Hatta önce istedi diye kükreyip estim,  
Sonra dayanamayıp da ısrarına  
Sevdi diye Avrupa birliğiyle söz bile kestim...

Şu saçları dalgalı  
Yanakları al al,  
Kuzu gibi sevimli  
Kuzu gibi uysal,  
İşte o melek kız,  
Orta parmağımdır benim.  
O, Orta Anadoluda bir kasabada doğdu.  
Tez zamanda harmanladı,  
Öz kültürümle batı kültürünü.  
Ne modernliğe takıp kafayı,  
Ağrıttı benim başımı.  
Ne modaya takıldı,  
Ağrıttı kendi başını...  
Sıkıntım olmadı ondan yana,  
Olmaz inşallah bundan sonrada!

Şu sağ baştaki, sarışın,  
Uzun boylu,  
Uzun saçlı,

Uzun etekli,  
Deniz bakışlı kız.  
Doğduğu küçük kasabayı döven,  
Karadeniz'in hırçın dalgalarına karşın,  
İyi kalpli, iyi huylu,  
İşaret parmağımdır o benim.  
Memnunum kendisinden,  
Siz de kalırsınız inşallah ondan memnun ebediyen!

Adına cefa mı desem,  
Feda mı bilmem,  
Yoksa Vefa mı koysam...  
Bir kızım daha var,  
Başparmağım,  
Başörtülü sızım benim.  
Doğduğunda doğuda bir köyde,  
O kadar doluydu ki,  
Öz kültürüyle annesinin göğsü,  
Bol bol emdi yavrum da o necip sütü.  
Sevgi kokan, ağır başlı beşiklerde,  
Ninnilerle, ilahilerle uyuttu onu annesi;  
Türküler, destanlar, efsanelerle büyüttü.  
Ve o benzedi en çok toprağıma, suyuma,  
O, benzedi kurduma, kuşuma; otuma, ağacıma...  
Ortak oldu tez zamanda sevincime acıma,  
Ve özümseyip kültürümü,  
O bezedi nakış nakış avucuna.  
Özgüydü her motifi,  
Her deseni bana;  
Her ezgisi bendim...  
Onda ne yalan var, ne hile,  
Ne kendi muhtaç kalır,  
Ne eder bizi muhtaç ele.  
Fakat şu günlerde,  
Bir ağır baskı var ki üstünde,  
Kolay gelir çektirene o çile,  
Hem de bilir misiniz niye?  
Batı zevkine,  
Batı keyfine,  
Batı kıyafetine,  
Bürünmedi diye.  
Zalimin bulduğu çözüm,  
Zulüm üstüne zulüm.

Tutsak yerine koyar,  
Düşman yerine,  
Köle yerine koyar onu.  
Hem de kardeş dediği  
Oğul bildiği...  
Hem de,  
Yüce Ata'ya asmadığı için kulak,  
Alması gerekirken kendisi ceza;



Kaybedip millî benliğini,  
Medenî uluslara av olanlar,  
Verir ona eza.

Hizmet vermek yerine,  
Halka efendilik taslayanlar,  
Millî birlikten ne anlar?  
Bozmaya dirliği bağıırır ancak:  
—Okuman yasak!  
—Çalışman yasak!  
Kamu dediği o değilmiş gibi,  
Kamusal alanda dolaşması bile,  
Zavallı yavrumun yasak...  
İnsan hakları deseler,  
Din ve vicdan hürriyeti deseler...  
—Hemşerim onlar kâğıt üzerinde hak,  
Yasak, vallahi hepsi yasak!

Yürüdüğü için o "ATA"sının izinden.  
Beklemiyordu haydi teşekkür,  
Ya hakkı mıydı bu,  
Zavallının duyduğu küfür üstüne küfür!

İster Zübeyde Anama,  
İster Latife Bacıma,  
Çıkar da, başörtünü  
Öyle gir kamusal alana,  
Diyen şahsı duysam da gülüp geçerim.  
Bakmam vallahi, ne suratına, ne sıfatına...  
Lakin cumhuriyetçiyim,  
Halkçiyim,  
Atatürkçüyüm derse bir de bu adam.  
Acı katar işte o zaman acıma! .  
Hele bir de iddiası olunca Laiklik,  
Düşünün artık,  
Adam mı korkunç, mazereti mi komik!  
Biri aç der,  
Diğeri kapat!  
Sonunda ikisinde de yok özgürlük,  
İkisinde de kadın ezik!  
Ne farkı var Allah aşkına bu anlayışın,  
Kınadığın İran rejiminden!  
Olamazsın sen asla demokrat,  
Senin adın olsa olsa şer İNAT!

Hem benim kızım  
Kendi istemedi başparmak olmayı,  
Kendi istemedi beşi bir yerde olup,  
Göz kamaştırmayı,  
Beşi de benim elim,  
Beşi de benim eserim,  
Hey zalim,

Dayanmıyor,  
Dayanamıyor yüreğim.  
Bitsin bu zulüm.  
Kim olursan ol, kim!  
Ben senin değil,  
Seni dolmuşa getirenlerin,  
Tarih boyu yok edemediği koca bir milletim.  
Bu gün istiyor diye  
Türk ve Müslüman kalmayı,  
Kıramazsın başparmağımı.  
Suçsa bunlar benim suçum,  
Kadına el kalkmaz bizim törede,  
Yeterse gücün işte benim başım!  
Vurun!  
Vurun da bu ayıpla yaşamaktan ya beni kurtarın,  
Ya da kaldırın,  
Kaldırın biraz başınızı,  
Kaldırın da bu ayıpla yaşamaktan artık siz kurtulun...

Bu şiir başörtülü kız öğrenciler birer ikişer veya gurup gurup okuma hakkından mahrum bırakılırken yazılmıştı. İki tane başörtüsü konusunda şiir yazdım, diğeri Başörtüsü adını taşıyor. Fakat kışkırtıcı bir yönü olabileceği endişesi ile yayınlamayı düşünmedim. Çünkü Yüce Atatürkün pek çok özlü sözünde rastladığım bir temel fikir var: Millî benliğini ve birliğini kaybeden uluslar kolayca güçlü ulusların etkisi altına girerler. Asla büyük ve saygın devlet olamazlar, görüşü, anlayışdır.

Hayatım boyunca arabozucu konumunda bulunmadım. Sanki bu konuda taraf olursam ve bunu basın yoluyla az veya çok kişi ile paylaşırsam bazı kardeşlerimin fazla düşünmeden takındıkları tavrı sergilemiş olurum gibi geldi bana...

Ama maalesef ben de bu konuda taraftım. Hem de keskin bir taraf... Tarihimden, kültürümden, demokrasiden, insan haklarından taraftım...

Bazı siyasilerin bu meseleye katkı sağlaması ve bazı bürokratların saf dışı edilmesi ile sanki olay daha doğal seyrine girmiş gibi görünüyor. Dilerim öyle olur. Ben de tarihe bir not düşmek için bu şiiri artık az sayıdaki okuyucumla paylaşabilirim, diye düşündüm. Saygıyla...

Necip Zeybek

## Beyaz Perde

Sıra sıra tahta sandalye,  
Dört yüksek duvar,  
Bir de beyaz perde,  
Dermandı her derde,  
Bizim yazlık sinemalar...

Çapkın mı çapkındı afişler,  
Göz kırpardı gelene geçene.  
Varsa dört yapraklı yonca,  
Açılırdı o sinemada işler.

Gazoz gibi içer,  
Çitlerdik çekirdek gibi filimleri.  
Doğal değil mukalitti ses,  
Özensiz görüntü, ilgisizdi mekan...  
Ama bir konusu, bir dili vardı filimlerin o zaman.  
Beyaz derlerdi ama değildi perde,  
Renk renk ıslıktı...

Çiçek yerine bilet alınırdı sevgiliye.  
El ele, diz dize bir karanlık salonda otururlardı saatlerce,  
Doyamazdı aşıklar birbirine.  
Bizim gözümüz perdede,  
Görmezdik onların gözü nerde,  
Başı, eli dudağı nerede?

Çok korkardım kurttan ve karanlıktan,  
Çocuktum ben o zaman.  
Ama güle oynaya koşardım büyük karanlık salona,  
Cesaret verirdi çünkü, Tarkan, Karaoğlan.  
Atılınca kurt tabanları yağlardı,  
Çabulcu ordusundaki asker, komutan.  
Ve Hacı Murat, Battalgazi, Malkaçoğlu,  
Daha kaç kahraman,  
Önce vatan, der,  
Atardı kendini kaleden kaleye,  
Avuçlarımız patlardı alkışlamaktan,  
Bozguna uğrar, barınamazdı o zamanlar içimizde düşman.

Değişti devran,  
Mızrak çuvala sığıdı.  
Kılıç küflendi kınında.  
Silah icat edildi, mertlik bozuldu.  
Zehirlendi kurtlar ve atlar...  
Tank ve uçak çıktı ortaya anında;  
Ve para...  
Çok adam satın aldı.  
Şeytanlar cadılar türedi.  
Ve cellatlar...

Sonra büyürken çocuklar,  
Küçüldü yetişkinler.

Ve değişti filimler.  
Sahne aldı dönme dolaplar,  
Çarpık ilişkiler,  
Bitmez nefret ve kinler,  
Pirim yaptı,  
Eroin,esrar ve haplar...  
Ve kırık kalpler,hüsranlar.  
En iyi o dönemi yaşayan gençler anlar:  
Kızıştı birden soyma, soyunma yarışı.  
Doyamazdı balık etine erkekler,  
Tombul cıvıldaqlarla kandırılmak istendi önce,  
Olmadı kuru kasnaklar girdi devreye.  
Ve sere serpe yatırıldı yerli kumralların yanına,  
Muz gibi soyulan sarışın, esmer ithal etler...  
Ve ihanetler...  
Faaili meçhuller, siyasî cinayetler...

Filimler değiştikçe karıştırıldı mısır buğdaya,  
Harmanlandı unlar,  
Bambaşka bir hamur çıktı ortaya.  
Çirkin Adam öldürüldü.  
şeytan melekleşti,  
Ve güzel kadınlar, yakışıklı erkekler çıktı sahneye.  
Arkası yarınlar başladı,  
Ve hiç bitmedi bir daha memlekette oynanan oyunlar.  
Bir yarıştı ölüm.  
Adalet vicdana değil,  
Cüzdana sığmaz oldu.  
Haksızlığa karşı çıkan azaldı,  
Yerini Senin adamın, benim adamım! aldı...

Filimdeki kareler gibi aktı zaman,  
Yeni furya.  
Yeni yeni senaryo.  
Ha babam sınıfına  
Güdük Necmi,İnek çaban olduk,  
Ağlanacak halimize güldük.  
Sonra yine heyler, amanlar!  
Ve çok yaşandı mucizevî olaylar bu diyarda.  
Çannakale,  
şakarya ve şehit kanları,  
Yakın tarihin unutulmaz anları,  
Filimlerle kazındı hafızalara.  
Gözyaşlarının suyu hızlı büyütürmüş bu toprakların fidanlarını,  
Ve sahte kahramanlarını...

Ve doğumlar  
Sancılı doğumlar,  
Hep nur topu gibi bir bebekle yüzü gülmüştür insanlarımin.  
Ve birden bire,  
Beklenmedik bir anda.  
Ama hep, hep mutlu sonla biter bizim filimler.

Olmadı makinist filmi keser,  
Bir parça girer filme,  
Kiminin ağzının suyu akar,  
Kiminin yüzü kızarır!  
Hep öfkeliğir bizim seyirci,  
Ve hep bağırır makinist makinist! ..diye.

Sahi, hangi filim oynuyor Şimdi beyaz perdede?

Necip Zeybek

## **Bir Aşk Hikayesi (Bir kadının ağızından)**

Nasıl derdim,  
Elini tutarak,  
Kömür karası gözlerinde eriye eriye,  
"Seni seviyorum" diye...  
Nasıl derdim söyle;  
Ben kızdım, sendin erkek! ..

Ne kadar büyük ve derindi bilir misin derdim!  
Değil yüzüne bakmak,  
Hayalin bile kör ederdi beni.  
Ve daha adın,  
Yanaklarımı al al  
Dilimi lâl yapmışken,  
Söyle, nasıl derdim,  
"Seni seviyorum" diye?  
Ben kızdım, sendin erkek...

Ayıpken bana,  
Seni seyretmek doya doya;  
Ve haramken dokunmak sana...  
Ve koklayarak seni mest olmak,  
Yani geçerek kendimden,  
Sevmek seni asıl...  
Yani kapatılmışken bir odaya,  
"Seni seviyorum" diye,  
Nasıl derdim, söyle nasıl?  
Ben kızdım; sendin erkek...

Güvercin gibi ürkektim,  
Lakin cesaretlenip yine de denedim.  
Çelmeye gönlünü,  
Keklik olup sektim,  
Bülbül olup dil döktüm.  
Dizlerinin dibine kadar sokuldum yine de...  
Ama sen,  
Aştan anlamayan,  
Şımarık bir çocuktun daha.  
Yeni tüylenmiş kanatlarımda tek tüy bırakmadın yolmadık.  
Ve bir köşeye itip,  
Ezdin genç kızlık onurumu.  
Kaçamadım bir yere,  
Çırpına çırpına,  
Düştüm dizlerinin yine dibine.

Vazgeçmedim aşkımdan,  
Çocukluğuna vermiştim çünkü...  
Çok geçmedi ama,  
Bir daha kanattın yüreğimi.  
Ayarttın,  
Genç kızlığa yeni adım atan bir bebeği,  
Ve onu değil ama kendini kirlettin.  
Paramparça yaptı bu alçaklığın yüreğimi.

Bırakmadın bende ne umut,ne güven,  
Ne cesaret!  
Çırpamadım bir daha aşka kanat!  
İşte o gün anladım,  
Sen aşkı hak edecek kadar büyük değildin,  
Hatta adi ve kancıktın,  
Bendim erkek.  
Çok kızdım ve vazgeçtim o gün,  
Kadın gibi erkekleri sevmekten!

Necip Zeybek

## Bir Garip Dilenci (1)

Amcalarım, dayılarım,  
Uzaktan geldim, yorgunum ve açım.  
İki gündür geçmedi tek lokma boğazımdan;  
Ama düştü yolum dün gece bir parka,  
İçtim çimleri sulayan fıskiyeden kana kana;  
Şükür, susuz değilim en azından.  
Sonra kıvrılıverdim oradaki bir banka,  
Nasıl uyunursa tahta üstünde,  
Öyle uyudum işte, sabaha kadar döne döne...  
Biraz da uykusuzum galiba...

Yitirince annemi  
Beklemedim kovulmayı...  
Aldım başımı, vurdum gurbete.  
Saymadım kaç sene oldu evden çikalı...  
Gördüm epey çehre,  
Tanıdım tilkiyi, aslanı, çakalı,  
Dönmedim bir daha doğduğum şehre.  
Bilmiyorum olur muydu,  
Üç gün sonra bir başka kadınla evlenen o adam;  
Olur muydu yine benim babam.  
Ama ben onu reddettim,  
Yani hem öksüzüm şimdi, hem yetim...

Boşa yormayın kendinizi ağabeylerim,  
Aklımı çelmeden bu dilencilik,  
Sizden önce kendim ettim kendime nasihat.  
Bu cuma vakti, gururuma inat,  
Çok olur deyip hayır hasenat  
Şerdim caminin girişine mendilimi,  
İster atın üç beş kuruş, gözyaşımı silin,  
İster alın bu mendili burnunuzu silin.

Bakmayın öyle ağabeylerim,  
Üstüme başıma, bakmayın yaşıma;  
Kalsam da çaresiz, dilenemem ben!  
Öyle şeytan görmüş gibi korkup ürkmeyin lütfen,  
Vallahi temizdir mazim,  
Şu şadırvanın mermerinden, çeşmesinden de temiz...  
Hiç kan dökmedim, kan emmedim,  
Ve etmedim hiç kansızlık.  
Nasıl kirleneyim ki,  
Ekmek elden, su gölden,  
Geçinip gidiyoruz sayenizde, tek derdim var yalnızlık...  
Aldanmayın avuç açtığıma  
Kandırmam ben kimseyi,  
Asla duymayacaksınız size yalvaran sesimi.  
Çünkü ağlıyorum kaderime için için,  
Ve değilim şimdi avlusunda camiinin,  
Yüz sürmekteyim mihraba,  
Açılan ellerim size değil Allah'a!  
Geldim af dilenmek için,



Aslında camiinin avlusuna ben...  
Bu cuma vakti, gururuma inat,  
Çok olur deyip hayır hasenat  
Şerdim caminin girişine mendilimi,  
İster atın üç beş kuruş, gözyaşımı silin,  
İster alın bu mendili burnunuzu silin.

Necip Zeybek

## Bir Garip Dilenci (2)

Dedelerim,  
İmandan, itikattan, İnsanlıktan bahsetmeyin bana sakın,  
Sokaklar, aynasıdır toplumların.  
Bilirim ben içinizi dışınızı;  
Duvar olsa da yüzünüz bilirim,  
Aklınızdan ne karanlık düşünceler geçer arka arkaya.,  
Bilirim eliniz ne çamur, alnınız ne karadır.  
Saklasanız da görürüm,  
Kör kuyu gibidir aydınlıkları yutan yüreğiniz.  
Ve bilirim içinde kıpırdamadan yatan iri kaya,  
Güzel duygularıdır kaybettiği insanoğlunun.

İhtiyacım yok benim sizin vereceğiniz sadakaya.  
Ardında mısınız Rahman'a verdiğiniz sözünüzün,  
Görüp duymaya geldim.  
Aynı mıdır mabette de haliniz?  
Benimki sadece merak...  
İşte serdim caminin girişine mendilimi,  
İster atın üç beş kuruş, gözyaşımı silin,  
İster alın bu mendili burnunuzu silin.

Emmilerim,  
Çekmeyen bilmez nedir yoksulluk.  
Hele sor ateşte yanana bir sor ne korkunçtur susuzluk,  
Ama en dehşeti inanın soğuk!  
Lakin korkmaz oldum kaskatı donup kalmaktan bile,  
Çünkü insanlığın en soğuk yüzünü gördüm ben...

Dayılarım,  
Öyle başımı okşayacak gibi  
Merhamet edip yüzüme bakmayın,  
Alışık değilim insan yerine konulmaya,  
Bakmayın öyle sevgiyle, utanırım.  
Koydum işte ortaya mendilimi,  
İşin doğrusu hem umarsızım hem u mutsuz,  
Çünkü ben sizi, sizden daha iyi tanırım.

Necip Zeybek

### **Bir Garip Dilenci (3)**

Abilerim,  
Dergâha ben, derdi verip alana şikâyete geldim sizi!  
Hep siz olmayın hem savcı hem hâkim.  
Kıyamet belki uzak,  
Ama kabre icabet yakın.  
Ben o gün hem davacı, hem şahit olmaya geldim.  
Verebilir misiniz duyacaklarınızın hesabını,  
Hesap gününde, biraz düşünün,  
Anlatmaya geldim:

Hani, buz kesmişti nefesim,  
Sığınmıştım bir kahvehaneye,  
Vahşi ve iri bir doberman gibi hırlamıştınız bana,  
Ben zaten hep korkak bir finoydum;  
Kuyruğumu kıvrıp sıvışmıştım oradan...  
Vidansızlar vazgeçer mi hiç kibrinden, gururundan;  
Hele de zayıf ve masum birini bulmuşken,  
Kan gelmişti o gün ağızımdan, burnumdan, kan...  
Yalvardım, vazgeçip onurumdan,  
Allah'a değil, zalime yalvardım,  
Bak, hala dişlerinin izi var boynumda...

Öğrendim,  
Yüreğinizin sıcaklığı ile asla ısınamayacağımı.  
Ve biriniz bakıp bana öfkelenir,  
Diğeriniz gülerken bıyık altından;  
Ve işte o gün öğrendim merhametsiz bir dünyada  
Yanaklarımı ıslatarak,  
Kendi yüreğimi ısıtabileceğimi gözyaşlarımla ancak...

Çok yer gezdim,  
Analar, babalar, amcalar teyzeler, gördüm,  
Kılığı kıyafeti insan çok yüz gördüm,  
Döndüğünde hani yüreğim yangın yerine,  
Acınacak halinize gülmüştünüz siz katıla katıla;  
Anlayacağınız sağa sola atıla atıla,  
Ne sıcaktan korkar oldum ne soğuktan ...  
Ama sizden korktum,  
Çok korktum  
Ey kardan, buzdan daha soğuk insanlar! .  
Korktum çok daha sizden,  
Üşüdüğümü olsun duyuyorum çünkü ben.

Necip Zeybek

## **Bir Garip Dilenci (4)**

Amcalarım, dayılarım,  
Bu cuma vaktine kadar,  
Sanırdım ki,  
Soğuk rüzgarlar hep bana doğru eser,  
Her kötülük bana çarpar;  
Beni eritir ve bitirir yokluk, yoksulluk ,

Bu mübarek gün öğrendim ki,  
Sizden daha şanslıyım ben ...  
Acı da hissetse biteviye,  
Çarpan bir yüreğim var çünkü benim,  
İçi umut dolu, şükür dolu,  
Ve hayallerini ve göz kapaklarını,  
Sokak köpekleriyle paylaşacak kadar sevgi dolu...

Oysa siz donmuş gibisiniz ,  
Kaçınız duydu gariban bir çocuğun son çığlıklarını?  
Kalmamış ortada ne insan ne insanlıktan eser...  
Ve ne acı ki haberiniz de yok gibi çoğunuzun,  
Çoktan mevta olduğundan!

Allah şahit mutluyum bugün,  
Çünkü olacağım ben de ahrette O'na şahit,  
Gördüm ki dolu olsa da cüzdanlarınız,  
Tamtakır gönlünüz, boşa geçmiş ömrünüz.  
Gidin siz, eli boş gidin ahretteki evinize...  
Anladım ki yoksulluk Allah'tan bana hediye.  
Mendilim gibi serileceğim ben de,  
Şöyle caminin önüne,  
Şükredip halime, yalvaracağım Merhamet Sahibine,  
Beni merhametsizlerden eyleme diye!

Necip Zeybek

## Boş Teneke

Bakmayın dostlar,  
Kendimi kandırđıma,  
Şair kim, ben kim?  
Değilken söze bile hâkim,  
İki kelimim nasıl şiir olur ki benim!

Evet, benim de ağzım var,  
Hani laf da yapar...  
Ama dilim tatsız tuzsuz,  
Fikrim ham, lafım yavandır.  
Kuru söz nasıl şiir olur ki!

Aş ateşte pişer,  
Duygu yürekte...  
Taşlaşmış ki benim ocağım,  
Titrer, üşür içim.  
Buz kalıbı olmuşum meğer,  
Donmuş duygular nasıl şiir olur ki!

Ne kulağım iyi duyar,  
Ne çalgıdan anlarım...  
İçki, kadın, kumar,  
Vazgeçemediğim yanlarım...  
Yenemediğim zanlarım var!  
Kendine hayrı olmayanın sözü nasıl şiir olur ki!

Bulamadım bir yâr,  
Şiir olsun, benim de sevdam, nazım;  
Kime ne zararım var?  
Değişimci görsem de kendimi, aslında bağınazım.  
Bakmayın başımın büyüklüğüne,  
Satacak tek fikrim yok.  
Derim, nasılsa sanat adına, tangırtı çıkaran çok;  
Katılır aralarına ben de tangırdarım!  
Lakin erbabı bilir:  
Her pırıltı cevahir, çok patırtı şiir değildir!  
Boş teneke nasıl şair olur ki!

Necip Zeybek

## Böğürtlen Çocuğun Yalvarışı

Kesatsa işler,  
Tez çöker karanlık.  
Bağırmaktan tükenir nefesim,  
Tükenir umudum, dermanım.  
Tükenir canım...  
Üstelik hava ne kadar soğuk,  
Kim bilir yorganın altı nasıl sıcacık! ..  
Oysa ortada yok daha,  
Yatalak babamın ilaç parası,  
Öksüzlerin ekmek,aş parası...  
Suyu yemiş buruşuk marul gibi dirilirim.  
Bağırırım durmadan,  
Çıksa da sesim çatal çatal:  
"Mandalina var, ayva var;  
İri, sulu elmalar al al;  
Şeker gibi vaşington portakal;  
Haydi alın be ablalar,  
Alın,deve dişi naar! ..."

Baştırdı bu yıl kara kış çok erken.  
Soğuktan titrerken.  
Yapraklarından oldu ağaçlar,  
Öksürmede şimdi de direkler, teller,  
Buz kesmede ayaklar, eller.  
Bacadan çıkan duman bile ürperirken,  
Kim yaklaşır tezgahıma?  
Rüzgar gibi uçarken onca ağır adamlar;  
Üst baş delik,  
Nasıl yaklaşsın yanıma yarı açlar...  
İçim yanıyor,  
Yanıyor içim oysa benim.  
Donarsa meyvelerim,  
Donarsa varım- yoğum eğer,  
Aç kalır, yetim kalır;  
Yolumu gözleyen öksüzlerim!  
Ne kadar da küçükmüş meğer,  
Örtmüyor üstlerini meyvelerimin,  
Örtmüyor işte kahrolasınca ceketim! ..

Yok mu halden anlayan;  
Boş mu bunca ev, bunca aparman;  
Yaşamaz mı bu şehirde hiç insan?  
Kör mü yan kaldırımında yürüyen  
İnce topuklu narin bayan,  
Ya kör talihine söven şu pala bıyıklı adam? ..  
Kimsecikler görmez mi,  
Neden kara kuru böğürtlen çocuk yarı çıplak;  
Neden gözleri buğulu,  
Neden yanakları ıslak ıslak! ...  
Ne olur güzel insanlar yardım edin bana,  
Ne olur, yardım edin meyvelerim dondu donacak,

Sakin, siz gocunmayın gölgesi dev amcalar,  
Size yok sözüm  
Siz kaf dağında yaşarsınız,  
Ben karınca deliğinde...  
Sözüm yok size,  
Biliyorum,göremezsiniz:  
Cimcik kadarım ben,  
Sakin, gocunmayın gölgesi dev amcalar,  
Biliyorum duyamazsınız,  
Haykırmaktan,  
Yalvarmaktan,  
Ve umutsuzluktan,  
Tükenen sesim, çok cılız ve çok yalnız...  
Ve anlayamadığınızı anlıyorum ben,  
Anlaşılmaz ki sesim,  
Öfkemden sesim, diken diken...  
Gocunmayın siz gölgeler,  
Size değil serzenişim..  
Bu çağda hâlâ insan kalanlarla,  
İnsanlıkla benim alış verişim.

Necip Zeybek

## Böğürtlen Çocuğun Hayali

Hafta sonları,  
Hiç istemez canım çalışmak.  
Yaşıtım kızların, oğlanların kahkahaları,  
Hiç bitmez geçerlerken yanımdan,  
Palavraları,havaları...

Ah,benimde olsa böyle meşin gocuğum;  
Işıklı, şıkır şıkır spor ayakkabılarım;  
Hele de gıcır gıcır bir bisikletim! ..  
Karışsam aralarına,  
Gitsem top oynamaya,  
Gitsem tiyatroya,sinemaya...

Ne de olsa ben de daha çocuğum...  
Benim de hakkım: Hayata oyunlarla alışmak;  
Hakkım benim de okullarda okumak..  
Zor geliyor hafta sonları bana çalışmak.  
Ankaradaki gölgesi dev amcalar,  
Kaldırın ya hafta sonlarını,  
Ya verin bana da çocukluğumu!

Çocukluğumu verin bana,  
Gölgesi dev amcalar;  
Özledim okulumu,annemi özlediğim kadar,  
Parmak kaldırmayı özledim;  
Aferinleri özledim...  
Özledim öğretmenimin dalgalı deniz sesini,  
Tebeşir tutuşunu,  
Kara tahtaya bilgi ekişini,  
Vallahi özledim Şaziye'nin bile  
Yeşil yeşil sümük çekişini...

Terli teneffüslerde küfretmeyi özledim;  
Sıra arkadaşım Şükrü'nün sulu şakalarını;  
Telaşla kopyalar hazırladığımız,  
Yazılı akşamlarını...

Geldikçe aklıma, gözyaşı döküyorum,  
İlk dersin kaçamak uykusu ile,  
Güne başladığımız o mutlu sabahlar...  
Okulum,seni öyle çok özledim ki,  
İnanmazsın, burnumda tütüyor:  
Tuvaletlerindeki keskin sidik kokusu bile...

Hafta sonları sizin olsun,  
Ben de kalsın yine acılar,  
Siz bana çocukluğumu verin,  
Verin çocukluğumu bana,  
Gölgesi dev amcalar...

Necip Zeybek



## Böğürtlen Çocuk

Hani, sizin caddede bir çocuk var,  
Kara – kuru, cansız bir şey.  
Hani kimi simit satar, bağırır acı acı...  
Dökmez kimi de hiç dil,  
Sessiz sakın  
Uzatır bir köşeden size kağıt mendil!  
Belki de bir çıraktır,  
İş görür, üstü başı yağ pas içinde.  
Ya da küçük elleri fırça tutan mahir bir boyacı...  
Belki elleri, yüzleri kirlidir, fakat alınlar aktır..

Onlardan birisiyim işte,  
Ben, kara kuru böğürtlen çocuk,  
Uykularımda bile bağırırım:  
- Mandalina var, ayva var;  
İri, sulu elmalar, al al;  
Şeker gibi,vaşington portakal;  
Haydeey,deve dişi nar..!

Şık hanımcıklar,  
Kendine aşık beycikler,  
Tiksinerek geçerken,  
Tezgahımın yanından,  
Bakmazlar mı yüzüme ekşi ekşi! ..  
Ezilir bir limon gibi onurum,  
Ezilir yüreğim,elim-kolum! ..  
Ayaklanıverir sesim,  
Koşar arkalarından,  
Koşar topal topal:  
Mandalina var, ayva var;  
İri, sulu elmalar, al al;  
Şeker gibi,vaşington portakal;  
Yuuuh,deve dişi nar! ...”

Basmayın, basmayın dallarıma,  
Ağabeyler,ablalar! ..  
Kolay kırılır, dallarım incecik;  
Ezmeyin beni,canım ne ki...  
Bir damlacık! ..  
Yalvarıyor işte size  
Bu kara kuru böğürtlen çocuk.  
...

Sabah, akşam pırıl pırıl giysili,  
Bakışları ışık ışık gelir geçer,  
Gülüşerek önümden öğrenciler.  
Soğuktan değil, içim titrer,  
Arkalarından bakarken.  
Bir tablo canlanıverir  
Gözlerimin önünde  
Başlarına öğretmen olmuşum,  
Yazmışım kara tahtaya:

Okuyun çocuklar,  
Düşmeyin sağa sola,  
Girmesin başınız belaya,  
Çalışmak zorunda kalmasın,  
İtilip kakılmasın,  
Sevilsin, korunsun, okusun,  
Tüm çocuklar, mutlu olsun...

Derken düşerim bu umutlu düşten,  
Yoktur kurtuluş, çocuk da olsan işten,  
Ve sizin köşede, bu günü yaşamazken,  
Gelecek kaygısına düşen Böğürtlen çocuk,  
Düşüne düşünce şimdi de bağırıyor,  
Yok mu yine dinleyen:  
"Mandalina var, ayva var;  
İri, sulu elmalar al al;  
Şeker gibi, vaşington portakal;  
Haydeey, deve dişi nar! ..."

Duymadı hâlâ gölgeler,  
Duymadı amcalar,  
Eved, dişi deve, bari sen işid,  
Nâr çocuklar hâlâ yanar! ...

Necip Zeybek

## **Bu Nasıl Dünya**

Yârab,  
Yaşlı Asya'da  
Taşlar oynadı yerinden,  
Durulmuyor sular,  
Hep dayak yiyor Arap,  
Gık etmiyor,  
Bu nasıl Dünya?

Yârab,  
Bir yanda,  
Aç, susuz ve bitap,  
Çan çekişen kara Afrika;  
Öte yanda,  
Pop ve rap,  
Havyar ve şarap,  
Her gece âlem yapıyor Avrupa, Amerika.  
Bu nasıl Dünya?

Yârab,  
Azap veriyor,  
Görüp yaşadıklarımız.  
Kaybediyor kutsallar değerini,  
Kötüler alıyor iyilerin yerini.  
Çivisi mi çıktı,  
Yalpalıyor,  
Ve sallanıyor durmadan yeryüzü.  
Buldu mu ki o da şişenin dibini,  
Nasıl dönüyor bu Dünya?

Necip Zeybek

## **Bunalım**

Yetersiz ki yasalar,  
Kapanmıyor piyasalar.  
Yeni imaj, yeni ürün!  
Gelin, görün,  
Onu alın, bunu alın!  
Ve zavallı kadınlar,  
Alım satım peşinde,  
Ölüm kalım mücadelesi verir her gün,  
Ve yetişemez haliyle,  
Bu çağın vebası bunalım!

Necip Zeybek

## Cumhuriyet ve Demokrasi

Olsaydı şayet,  
Bu ülkede gerçek cumhuriyet,  
Birikir miydi onca dert?  
Gerine gerine  
Dolanır mıydı ortalıkta bunca musibet?

Evet,  
Savaştan yeni çıkmıştık,  
Yoksul ve yorgunduk yani.  
Ama ümitliydik;  
Cesaret veriyordu çünkü genç cumhuriyet.  
Yeni ve güzel bir dünya kurmaya yetecek,  
Çelik gibi bir irade vardı bizde,  
Ve birlikten doğan kuvvet ...  
Ama maalesef,  
Edilmeden mücadele,  
Çekilmeden çile,  
Kalkmıyormuş ortadan rüşvet bile...

Evet,  
Bu canım millet aç;  
Ama ekmek, süt, et değil;  
Huzur ve güven asıl ihtiyaç!

Evet,  
Yönetim Cumhuriyet;  
Ama hani evrensel hukuk,  
Hani sosyal adalet?

Toprak yığını değildi hani halk,  
Söz hakkı olacaktı her kesimin muhakkak.  
Eşit olacaktı hani yasalar önünde,  
Erkekle kadın; fakirle zengin.  
Ve hani kesip biçemeyecekti bizi,  
Irk, mezhep, dil, din...

Ne bir sınıfa, ne bir zümreye verilecekti, egemenlik,  
Söz hakkı milletin olacaktı hani...  
Duyuldu mu her yerde hakkın sesi?  
Neden beklenildi bugüne değin,  
Para pulla satın alınmaz ki demokrasi!

Nasıl olur, akıl almaz,  
Ulu bir devlet,  
Mazeret arar, çözüm aramaz?

İhanet değil,  
Sadakat yeşerirken demokrasi toprağı,  
Bunca sene nasıl teslim oldu  
Çalıya çırpıya;  
Neden tırpan sallamadı hiçbir hükümet,  
Eşkiyaya çapulcuya...

Evet,  
Yersiz değil kuşku,  
Çünkü asi bir tepedir demokrasi,  
Ama üstünde diken bitmez.  
Aksi bir nehir geçer içinden  
Ama yanında, koynunda ayırık yürümez.  
Ancak taşından, toprağından memnun,  
Ne çamlar, kayınlar, ne çınarlar yetişir,  
Yedi düvel gelse,  
Yurdundan, toprağından söküp atamaz.

Elbet,  
Önce hürriyet.  
Olmasa o,  
Doğmaz tek doğru fikir bile.  
Ama ne dar gelip sıkıp ağrıtmalı başı,  
Ne bol gelip düşmeli yere o altın taç.  
Bu canım millet  
Paraya pula değil,  
Sağlam bir iradeye,  
Güçlü bir idareye muhtaç.

Necip Zeybek

## Cumhuriyet Yüz Yaşında

Gösterirken takvimler,  
İki bin yirmi üçün Yirmi Dokuz Ekimini,  
Sardı merak kimini,  
Kimini neşe.  
Karanlıkları eritip,  
Bir türkü gibi gelince seher,  
Dalgalandı ufuklar,  
Doğuyordu çünkü güneş,  
Her sabahki gibi yine doğudan.  
Gülüyordu gözlerinin içi,  
Yurdumun insanı gibi candan.

Huzurluydu dağ taş,  
Çoktan başlamıştı Anadolu'da tatlı bir telaş.  
Kardeşlik türküleriyle,  
Uyanmıştı Şırnak, Hakkâri, Van...

Diyarbakır'a uğradı,  
Birlik beraberlik üstüne,  
Bir mısra dolanmıştı diline,  
Ziya'dan mıydı, Cahit'ten mi,  
Ayrımına varamadı.  
Bir an kulak kesildi,  
Davul ve zurna sesine...  
Kenetlenmiş etle tırnak gibi,  
Köylüsü, kentlisi; işçisi, esnafı,  
Halay çekiyordu tüm gençler.  
Allı yeşilli mendili aldı eline,  
Geçti en öne.  
Terlemişti...  
Sıcaklığını alsın diye,  
Pak yüzlü bir dede,  
Bir karpuz koydu kucağına,  
Ağrı dağından kocaman.  
Baktı ki  
Anaların yüreğinde,  
Ne ağrı kalmış ne sızı;  
Akan kan kesilmiş çoktan.  
Vurup bıçağı ayırdı karpuzu ortasından,  
Düşmanlar çatladı tasasından.

Karlar döktü Palandöken  
Gezinsin diye sırtlarında serin serin.  
Karşıladi Dadaşlar önünde adına yapılan büyük eserin;  
Taşdılar eller üstünde kongre evine.  
Baştığında ayak Artvin'e,  
Oğlu evlenen baba gibi gülüyordu yüzü,  
Başlamıştı ziyarete çünkü Güneydoğudan,  
İl il gezmişti de tüm doğusunu yurdunun,  
Görmemişti hiç halinden gayrimemnun...

Parladı altın ışık,

Bir takanın güvertesinde.  
Aşıktı dağı taşı gibi ona,  
Suları da âşık.  
Ak ak köpük oldu Karadeniz.,  
Neşelenip coştı dalgalar...  
Şerefine düğün dernek kurulmuştu,  
Horon tepiyordu Trabzon'da uşaklar.  
Rize `de taze demlenmiş çay,  
Giresun'da bol fındıklı çikolata sunuldu...  
Doyamasa da tadına,  
Samsun'a gitmeli,  
Kurtuluş meşalesini yaktığı sahili,  
Ve adına dikilen anıtı görmeliydi...  
Ziyaret etti bölgedeki her ili,  
Tanımadı asık suratlı tek Karadenizli.

İstanbul yurdunun incisi,  
Sütunlar, saraylar,  
Medreseler, kubbeler, minareler, şehri...  
Orada başka açar laleler,  
Oraya dikilir gökdelenler,  
Orada yıkılır fildişi kuleler,  
Fethedilirdi oradan, kaleler...  
Biraz elini ağırdan alsa,  
Trafik bayağı rahatlamış da olsa,  
Tamamlayamazdı seferini akşama güneş...  
İşi çok, zamanı azdı.  
Daha Dolmabahçe'yi gezecek,  
Ayasofya'yı görecek...  
Geçip Boğaz'ı tünelden,  
Kazanmak istedi zaman.  
Fakat sevmezdi derin suları,  
Ve karanlıkları.  
O, doyamazdı aydınlık yüzleri seyre.  
İstanbul Teknik mi,  
Boğaziçi mi?  
Seçmekte zorlandı,  
Derken Marmara'ya dalıverdi.  
Bir sevinç kapladı ki yüzünü,  
Yer gök nur oldu.  
Üniversitede kızlar çok, erkekler azdı.  
Saçları uzun,  
Yeni kuaför görmüş,  
Miş kokulu kızlar.  
Yağız, kirli sakallı temiz delikanlılar,  
Ve havai bakışlar.  
Saçları örülmüş, al başörtülü mazbut kızlar.  
Çelebi duruşlu oğlanlar.  
Herkes dinler olmuş bir birini,  
Ve anlar olmuş diğerini...

Ne güzel memleket,



Ulusü özgür,  
Gençliği özgür, üniversitesi özgür...  
Şakalaşılıyor bir başörtülü kızla,  
Bir profesör.  
Anlaşılan tarih olmuş,  
İdeolojilerin dövüştürdüğü devir.  
Hepsinde amaç bir:  
Daha çok bilim,  
Daha yeni, daha sağlam fikir...

Doyamasa da seyre Süleymaniye'yi,  
Varıp Edirne'ye,  
Dört minareden dinleyip ezan sesini,  
Görmeliydi her köşeden,  
Selimiye'nin sadece iki minaresini...

Çanakkale'yi geçerken,  
Şardı vücudunu büyük bir heyecan.  
Şehitlere saygısından,  
Hareket edemedi uzunca zaman.  
Ayrılıp huzurdan,  
İzmir'de aldı soluğu.  
Cıvıl cıvıldı insanlarla Kordon,  
İhraç malıyla kaynıyordu liman.  
Anladı Egeli de memnundu hayatından.

Esinlendi ilk hedef Akdeniz komutundan;  
Geçerken Toroslardan,  
Eksilmeyen uçakları gördü Antalya Semalarından.  
Aman ne müthiş bir tabloydu,  
Sahiller turist,  
Seralar, bahçeler bereket kaynıyordu.  
Turların birinin takılıp peşine,  
Vardı Urfa'ya,  
Fırat ve Dicle'nin adı enerji,  
Önü deniz olmuş.  
Su değil bereket taşar olmuş ovaya.  
Dost kapısı olmuş, Suriye, Irak.  
Üretilir olmuştu su gibi,  
Ticaret de siyaset de ortak.

Yöneldi Anadolu'nun koynuna,  
Bir köy mezarlığında,  
Ulu bir çınar çıktı yoluna,  
Havalanıverdi bir alay beyaz güvercin,  
Saygısını sundular Nazım Hikmet'in.

Aksam yakındı,  
Vardı adeta koşarak,  
Daha hür dalgalanıyordu,  
Ankara'nın kalesindeki bayrak...

Girdi Meclise göğsü kabarak,  
Her düşünce,  
Yer bulmuş Mecliste kendine,  
Değil vekiller bir sınıfın,  
Bir zümrenin;  
Olmuş vekili bütün milletin.  
Gölgesi yoktu Mecliste askerin,  
Övünçle doldu göğsü...  
Mahkemelerde dediği değil hâkimin,  
Yazdığı oluyormuş yasaların.  
İste, tam buydu, dedi,  
Benim Cumhuriyetten beklediğim.

Onca yolu devşirmişti,  
Ama değildi asla yorgun,  
Çünkü ulusu,  
Cumhuriyetten memnun.  
Yoktu gelecekte korkusu,  
Ve yoktu hiç de uykusu,  
Fakat daha da güzel olmalıydı yarın,  
Hava kararırken,  
Düşmedi yüzüne hiç gölge,  
Sonundaydı güneş,  
Çünkü Aslanlı Yolun...

10.10.2008/ ESKİŞEHİR

Ana Duygu: Bu devleti kuranların hayallerine uygun hareket etmek istiyorsak, Halinden memnun olanların sayısını arttırmalıyız. Bu amaçla devletimizi çok daha demokratik, çağdaş bir yapıya kavuşturmalı, çok ciddi ekonomik adımlar atmalı ve barış içinde milli birlik ve bütünlüğümüzü koruyarak geleceğe güvenle bakan dinamik ve güçlü bir devlet olmayı başarmalıyız. Türkiye Cumhuriyetini Devletini savunarak belki sonsuza kadar koruruz. Ancak görevimiz korumak değil, yani sürünerek yaşamasını sağlamak değildir. Asil görevimiz onu onurlu bir ülke olarak yaşatmaktır. Adımlar bu anlayışa göre atılmalıdır.

Kolayca anlaşılacağı gibi burada güneş olarak tasvir edilen Yüce Atatürktür.

Necip Zeybek

## Çıkmayacaksın Aklımızdan

Ey Yahudi,  
Seni ne çok dinledik  
Ve ne çok inandık sana...  
Yirminci asrın en deli diktatörü,  
Takmıştı kafayı Musevi halkına!  
Toplatıp esir kamplarında Beni İsrail soyunu,  
Gaz odalarında yakıp kurutmak düşmüştü bir kere aklına,  
Düşünmeden verdi Dünyayı ateşe.

Kurumadı ama yüce soyun yana yana.  
Görünce sahnede dün gece  
Benzer oyunu yine  
Seni andık,  
Ve yine inandık Beni İsrail sana (!) ...

Asildin,  
Ayrıcalıklı kavimdin,  
Vaat edilen toprakların asil sahibiydin;  
Çünkü sen Yahudi'ydin.

İki savaş yaşadı dünya arka arkaya.  
Fakat ne yanıp yıkılan Almanya,  
Kaldı akıllarda,  
Ne eriyip biten Japonya!  
Seni dinledi, sana inandı,  
Ve en çok sana yandı bütün Dünya.  
Çünkü sen can taşıyordun,  
Hiroşima'da kül olanlar kaya(!)

Değişmedi durum Bugün de aynı,  
Sen tutuşmadın ya,  
Varsın yansın Filistin,  
Dağılsın Irak.  
Kül olsun Afganistan,  
Yıkılsın da ülkeler arka arkaya,  
Darmadağın olsun tüm Asya...  
Umrumuzda değil valla Dünya,  
Yalnız sen var ol, yalnız sen yaşa(!)  
Sakin Kahrolma Beni İsrail emi (!)

Sen hiç çıkmadın aklımızdan!  
Aklımızdan çıkmadın hiç sen;  
Çünkü yüregimiz acıtandın hep,  
Görüyoruz yine esir kamplarına tıklıyor birileri,  
Yine soyu kurutuluyor birilerinin.  
İlkinden farkı yeniler, mensubu bir farklı dinin!  
Biz bilmiyor, anlamıyor seyrediyoruz öyle mi?  
Ahmak da olsak acıyor canımız ama,  
Yine aklımıza sen geliyorsun! .  
Aslında hiç aklımızdan çıkmadın,  
Ve çıkmayacaksın da asla ey Yahudi (!)

Necip Zeybek

## Çingiraklı Gelin Kız (DEPREM)

Yurdumun nazlı gelin kızı,  
Güzel Marmara'm.  
Eteklerin zil çalardı her gece,  
Denizde, sahilde, parkta, bahçede...  
On yedi Ağustosta, bu gece,  
Neden tez bitti eğlence!

Nazlı gelinim,  
Neden karalar giydin,  
Yeşil elbisen üstüne?  
Ne arar gözlerinin ferisi,  
Gecenin gözlerinde?  
Mahzunsun bu gece,  
Ağrın, sancın mı var?  
Neden baykuş sesini,  
Ağustos böceğinin sesine katar?

Bir sır var bu gecede,  
Ateşler içinde kara yazılı gelin,  
Uzanmış boylu boyunca yatar.  
Meydanlarında top oynar in cin.  
Akrep üçe yaklaştıkça,  
Gölcük'te gelin kızın yüreği,  
Gümbür gümbür atar.

Ve o uğursuz saat gelir çatar.  
Titreyince gece,  
Titrer elindeki binlerce gizemli çingirak,  
Sarsılır gök ve deniz...  
Mavilikler tutuşur el ele,  
Sarsılır şehitlerimin yadigarı,  
Kutsal toprak,  
Karışır bir meçhul sele.  
Marmara'mda başlar deniz nerede,  
Biter toprak nerede?

Sallanır gecenin elinde binlerce çingirak,  
Şarsılır zengin, muhteşem konak.  
Öter içi çın çın; dışı çın çın...  
Sarsılır demire aç,  
Çimentoya aç, dev apartman.  
Tir tir titrer yoksul gece kondu,  
Yaşlı barınak...  
Öter içleri çın çın, dışları çın çın...  
Sokakta yükselir nidalar:  
"Deprem var! Kaçın kaçın! "

Can tatlı, kaçsın!  
Lakin nereye, nasıl kaçsın?  
Uyku, ölümün tatlı yüzü,  
Nasıl dirilir hastası, yaşlısı, öksüzü!  
Nasıl kaçar koca koca apartmandan,

Telaşlanan şoursuz insan?

Korkmadım Allah'ım,  
Hiç bu gecede ki kadar,  
Ayaklarımın altından,  
Döşemeler kayar;  
Üzerime üzerime gelir,  
Karşımdaki duvar!

Haydi, ben bir başınayım,  
Varsın yok olsun evim barkım,  
Hatta razıyım çıksın canım!  
Ya üst kattaki Hüsniye ablam...  
Yaşlı yatalak halası,  
İşçi emeklisi babası,  
Üç çocuk, bir de kocası,  
Yıkılırsa yuvası,  
Dayanamaz Poliyanna ruhlum,  
Düşüncesine bile dayanamaz,  
Kalp hastası, zavallı Hüsniye ablam!

Yalvarırım Allah'ım,  
Yörüngesinde dönsün duran Dünya!  
Seyrinde aksın gayri işlemeyen zaman,  
Yalvarırım çökmeşin,  
Çökmesin barındığım bu apartman!  
Sussun,  
Sussun gayri şu zehirli çingirak,  
Ne zormuş, aah...  
Ne zormuş dünyada cehennemi yaşamak!

Canım Marmara'mda yaşanan kıyamet anı,  
Can pazarı...  
Pazarda satılan ayva nar değil,  
Kaybımız büyük,  
Anlatılacak gibi değil!  
Yanıp yıkılan,  
Yalnız ev, apartman,  
Bağ, bahçe değil!  
Kanayan yanımız,  
Yalnız el ayak, kafa, kol, bacak değil!  
Karayazılım gelinim, nasıl anlatayım?  
Acımız büyük,  
Kaybımız yalnız yaşlılar,  
Çoluk çocuk değil!  
Yitirdiğimiz can bir değil,  
Bin değil, on bin değil!  
Karayazılım;  
Yok olan yalnız insanımız değil;  
Umutlarımız, geleceğimiz değil,  
Denize verdiğimiz vatan toprağımız değil!  
Nasıl anlatayım, nasıl,

Canım Marmara'm,  
Senin kederini anlatmaya,  
Benim şairlik gücüm yetecek gibi değil!

Necip Zeybek

## Çilekeş Dünya

Kim demiş sana yaşlısın diye,  
Hangi genç anne,  
Çocukları her zenginliği,  
Doya doya yaşasın diye,  
Uyarak ilk günkü tempoya,  
Döner bir o yörüngede,  
Döner bir bu eksende...  
Nedir yaradılışındaki sır,  
Bıkıp usanmadan döner durursun bilmem kaç asır!

Nasıl olur da hiç soluklanmazsın,  
Vaktini saatini hiç şaşırılmazsın?  
Döner Allah, döner dönersin,  
Nasıl dayanır bu tempoya,  
Yaşlı olsa bu koca dünya!

Varsa yavruların,  
Sen de varsın.  
Sen bu kafayla,  
Daha çok döne döne,  
Kâh Güneş'e  
Kâh Ay'a yalvarırsın.  
Yalvarıp yakarmakla bitemez senin çilen;  
Vah zavallı dilenci Dünya...

Hele çocuklarından bir cins var ya...  
Hani överken ele güne,  
Sığdıramadığın yere göğe,  
Yeryüzü az gelmiş de  
Yönelmiş uzaya,  
Buluşlarını bitiremediğin saya saya,  
Hani malik olan o güvensiz soya...  
İnsan denilen mahlûk var ya,  
Ne çileler verdi sana,  
Ne çileler çektirecek daha.  
Vah zavallı,  
Vah insanoglunun anası,  
Çilekeş Dünya!

Hatırlar mısın,  
Salıverdiğin şen rüzgârlara,  
Nefti güzelim saçların,  
Ne uzun, ne boldu?  
Haklıydı kısır gezegenler,  
Bu güzelliği kıskanmakta.  
Kurdunun kuşunun yuvasıydı o,  
Çocuklarının temiz ve aziz havasıydı.  
Söyle şimdi ne oldu?  
Senin o güzelim saçlarını,  
Kısır gezegenin çocukları mı  
Uzaydan gelip de pişecek tavuk gibi yoldu?  
Vah zavallı,



Vah akli fikri, saçı başı tarumar Dünya...

Nasılsa ana zengin, ana güçlü,  
Kolay kırılmaz kanadı kolu,  
Vur kazmayı,  
Toprağın altı gümüş, altın dolu,  
Aha kömürü, aha petrolü,  
Vur kazmayı ağızına, burnuna,  
Vur midesine, karnına,  
Çıkar bağırsaklarını dışarıya...  
Böyle kemirdiler zavallının içini dışını,  
Düşünmediler:  
İçi boş dünya dengesini nasıl korur;  
Pehlivan güneşin cazibesine,  
Veya bir başka yıldıza,  
Nasıl karşı durur?  
Vah zavallı,  
Vah gönlü viran Dünya...

Bitmedi senin çilen,  
Ciğerini delen,  
Tabanca ve tüfeklerin devri gibi,  
Çabucak bitivermeyecek de,  
Şimdi bombalar patlıyor yüreğinde,  
Hem de nükleer...  
Patlatıyor hain oğlu hain,  
Dayanamıyor düşüncesine bile,  
Benim taş yüreğim.  
Bu şiddete, bu ihanete,  
Nasıl, nasıl dayanacak,  
O senin yumuşacık ana yüreğin!  
Vah zavallı,  
Vah bağı gönlü talan Dünya...

Hani sana can veren,  
Billur kanının rengi;  
Bizim için bereketli memelerinden,  
Salıverdiğin o mübarek su!  
Şimdi ona zehir kattılar,  
Şifa yerine, kanser akar oldu,  
Hayat yerine, ölüm...  
Sana kasteden babam olsa,  
Boğazlayasım gelir ya doğrusu,  
Ama ne çare...  
Vah zavallı,  
Vah aç, susuz perişan Dünya

Ya senin pırıl pırıl,  
Sevgiyle parlayan,  
İçimizi aydınlatan masmavi gözlerine,  
Fırlatılan nükleer başlıklı füzeler,  
Kör etmediyse;

Hainlerin zehirli gazları ne güne!  
Nefes alamaz oldum ben,  
Sen hem gözlerinden oldun,  
Hem ciğerlerinden!  
Ne çileler verdi daha sana,  
Ne çileler çektirecek daha,  
Vah zavallı hızla tükenen Dünya!

Necip Zeybek

## Darvin Haklı

Yıl iki bin,  
Sallanıyor dünya,  
Yetmiyor gücü insanlığın.  
Altında kalıyor İkiz Kulelerin,  
Usame bin Ladin.  
Hemen ayağa kalkıyor Amerika velâkin.

Yıl iki bin,  
Sallanıyor Irak,  
Yetmiyor gücü insanlığın.  
Sallanıyor ucunda ipin,  
Saddam Hüseyin.  
Kan gülünde yıkansa da  
Boğulmadan yüzüyor Irak velâkin...

Yıl iki bin,  
Sallanıyor Afganistan,  
Yetmiyor gücü insanlığın.  
Devirdiği dev bir Buda Heykelin,  
Yerine diyor kin,  
Ve gölgesinde geriniyor Taliban.  
Ve saç bitiyor da başında kelin,  
Bitmiyor Afgan topraklarında işgal ve savaş velâkin!

Yıl iki bin,  
Sallanıyor Ortadoğu,  
Yetmiyor gücü insanlığın  
Yanıyor misket bombalarıyla Gazze,  
Kızıla boyansa da yardıma koşan Mavi Marmara,  
Nefes alıp veriyor Filistin velâkin!

Yıl İki bin,  
Sallanıyor Büyük Okyanus,  
Yutuyor Tsunami nükleer santralleri,  
Yetmiyor gücü insanlığın.  
Sızıyor radyoaktif kir toprağa ve suya,  
Ve hava yerine zehir soluyor da,  
Sızıp kalmıyor yerinde Japonya, Tayvan, Çin,  
Büyüyüp serpiliyorlar aksine velâkin!  
\*

Yıl iki bin,  
Kırılıyor dünyanın çarkı,  
Ve sallanıyor Afrika,  
Kavrulup hastalık ve açlıktan,  
Dalında kuruyor taze başaklar gibi çocuklar,  
VESi LASı KİNİ yok,  
El sallayarak gidiyorlar insanlığa.  
Ve toplayıp tutsak ediyor sefalet,  
Bir kampta tüm zenci halkı.  
Ve bin nasihatten daha yararlı çıkıyor bir musibet,

Öğretiyor hepimize,  
Madem yok dünyada insanlık.  
Öyleyse insan da bir hayvan,  
Madem yok dünyayı değiştirmeye gücü, aklı,  
Öyleyse Darwin haklı,  
Yokmuş insanın maymundan hiç farkı?

Not:Darvin sözcüğü okunduğu gibi yazılmıştır.Özel isim olması sebebiyle aslına uygun yazılması düşünülmüşse de benim dilim de olmayan harflerle yazmayı doğru bulmuyorum.

Bu şiiri Sallanıyor Dünya adıyla daha önce yayınladım.Ancak ilave ettiğim son kıtanın şiin daha doğru anlaşılmasını sağladığını düşündüğümden yeniden paylaşımaya açıyorum. Ve bu konuyu daha açık bir dille Açlar ve Toklar şiirinde işledim.Bu çalışmamı şiir video olarak hazırlayıp sundum.Goguldan isim yazılıp ara komutu verildiğinde karşınıza çıkacaktır.Saygıyla...

Necip Zeybek

## Değiştik Biz

Değiştik vesselam,  
Ayıp olan dün,  
Medenî sayılıyor bugün.  
Değişti estetik ve zevk,  
Dün karısını satan pezevenk,  
Kabul edildi bu gün modern erkek...  
Vesselam etiketsizlik,  
Etik oldu bugün! ...

Kıymete bindi boya cila,  
Yeni çağda uyacaksın modaya illa.  
Unutuldu sadelik, temizlik...  
Doğallık çoktan kayıp,  
Sarhoş olmak değil,  
Ayık gezmek ayıp.

Değişti güzel ve çirkin.  
Kadın dediğin,  
İncecik, çırpı gibi olmalı.  
Kumralı esmer,  
Esmeri, sarışın,  
Sarışını da oklu kirpi gibi olmalı.  
Kaşları yolmalı,  
Göğüs, dudak slikonla dolmalı.  
Kalça daralmalı,  
Kemerini burundan almalı,  
Ne farkeder cimbiz, neşter, makas...  
Çok kırpılırsa çaresi var botoks.  
Müdahaleler tür tür,  
Kimi kuğu sever kimi kaz,  
Ellilik geçkin kara erik,  
İki dakikada olur kütür kütür,  
Yeşil papaz erik,...

Elbiselerimiz kadar hızlı değişti,  
Bizim kültür.  
Her hesap karşılıklı görülür,  
Babaya ekmek parayla satılır,  
Misafir otele atılır,  
Alınmazssa karşılığı  
Aç yatırılır.

Erkek küpe takar,  
Kız ağzında sigara,  
Elinde falçata caka satar.  
Örtünen de açılan da aşırıya kaçar,  
Biri urba üstüne urba giyer,  
Aklını da örter, başını da...  
Diğeri 'Namus apıç arasında değil! ' der  
Başını da açar, kışını da...

Hükümsüz ana, baba sözü,

Hak oğulda, kızda,  
Çaza olur durulmaz bu hızda,  
Öyleyse değişime devam! ..

Necip Zeybek

## Demokrat

Şon erek değil cumhuriyet,  
Aşkla bağlıdır demokrasiye,  
Medenî her millet.  
Lafla olunmaz demokrat,  
Güce değil,  
Hak hukuka inanacak tek.  
Yasakçı değil,  
Olduğundan çok özgürlükçü ve atak,  
Akıl fikir sahibidir önce demokrat.

Aranılan değil soylu at,  
Pat diye olunmaz öyle demokrat.  
Adamı cehalet,  
Ya çok cesur yapar, ya çok korkak...  
Ve düne takılan,  
Sanır bulaşıcı bir illet,  
Vermez demokrasiyi hiç kıymet.  
Ve sosyal olmayan,  
Bilse de doğar birlikten kuvvet,  
Teşkilatlanmak için gösteremez cesaret.  
Demek ki aranılan icraat,  
Sizi bilmem dostlar,  
Ama değilim ben,  
Çünkü yaptığım sadece ifşaat.  
Öysa olmaya gerçek demokrat,  
Hem kafa, hem yürek gerek!

Necip Zeybek

## Devletler de Oynar Oyun

Hızlı koşma oğlum,  
Yetişemiyorum ardından.  
Tam altı asır hüküm sürdüm üç kıtada.  
Çıkar karşına dosttan çok düşman...

Ve unutma,  
O denli ihtişamlıydı ki atan,  
Adalet sayıldı başındaki kavuk,  
Saygı gördü sırtındaki ipek kaftan;  
Çağ açıp çağ kapadı deden Fatih Sultan!

Etek öpmek için izin istedi,  
Pek çok ulus.  
Sırtıma binmek, başıma çıkmak mı?  
O kadar ağırdı ki bedeli, o kadar pahalı...  
Ödemek kimin haddine,  
Sus be oğlum,  
Güldürme adamı! ..

Görüp ortalığı süt liman,  
Kanma oğlum,  
Su uyur, uyumaz asla düşman.  
Yanıltıcıdır çoğu ilan;  
Fazla öder daima reklamı satın alan.

Ölse dahi açlıktan,  
Hiç bir yırtıcı,  
Saldırmaz alelacele ve açıktan.  
Sokulur sinsi sinsi,  
Ve çöker en zayıf anında avının tepesine.  
Avcı ister kobra yılan,  
İsterse olsun kral aslan...  
Değişmez bu vahşi kural,  
Koşa koşa av olma bu ormanda sakın sen!

Çatlasın demekle çatlamaz kıskanan  
Atlamaz sığ suya balık olmayan,  
Değil karşıdaki anan,  
Var seninle ilgilenmenin elbet bir sebebi.  
Çekip yanına seni,  
Sırtımdan vurmak ister beni.  
Madem yolun uzun,  
Yolun zorlu,  
Öyleyse dostu düşmanı önce iyi tanı.  
Telaşlanma,  
Çıkmadan üstüne sen,  
Çekilmez altından o kırmızı halı.  
Terletmeye koştururlar seni,  
Çıkarasın diye sırtındaki ipek kaftanı...



Ah oğlum,  
Mazimin ağırlığı var omuzlarımda.  
Yorulup dalmışım derin bir uykuya,  
O gün bağlanmış elim, kolum.  
Zikredilmış kendimden geçince,  
Damarlarıma yabancı bir kan.  
Uyuşmuşum.  
Evet,  
Sarstı da Mustafa Kemal,  
Geldim Cumhuriyetle kendime,  
O da biraz.  
Hala zihnim değil berrak,  
Fikirlerim değil o kadar net,  
Sen hızlı koşup bozma dengeyi oğlum,  
Tek değilim ki üstelik yetişeyim ardından.  
Dn geriye bir bak  
Peşin sıra koşan  kişi değil, koca bir millet.

Bak hızlandığıa sen,  
Arttı aradaki mesafe,  
Kaldı ki herkes nefes nefese,  
Kopanlar var oğlum,  
Ne olur kulak ver,  
Seni var eden o kutsal sese.  
Hâlâ hızla uzaklaşıyorsun anandan, babandan,  
Bizden çok ıraktı ki cismin,  
Gremiyorduk haydi çoktan,  
şimdi de kesildi birden sesin,  
şes ver oğlum nerdesin?

Bir sen değilsin öz ocuğum,  
Bak, kardeşin de koşuyor ters yöne.  
Aptallaştık bir sağa, bir sola dne dne.  
İlerleyelim derken kalakaldık orta yerde.

Aldanma sakın oğlum,  
insanlar gibi,  
Devletler de oynar oyun,  
Sen bizim şahımızsın.  
Bir piyon için,  
Feda ediyor görünse de,  
Vezirle birlikte atı;  
Kendine çekip seni,  
Planlıyorlar beni matı.  
Ne olur biraz dur düşün,  
Bu kadar hızlı koşma.

Necip Zeybek

## Dilek

Yüce ki ne yüce Allah,  
Ermez ondaki güce akıl, sır.  
Var her işinde bir hikmet,  
Var bin hayır.

İhsanı,  
Su,  
Ekmek,  
Süt, yumurta, et;  
Türlü türlü nebat,  
Binbir tat...  
Ağızlara şeker, bal,  
Nefislere helal.  
Yeter ki  
Alınteriyle hak et,  
İsrafa kaçmadan tüket...

Yüce ki ne yüce Allah,  
Ermez ondaki güce akıl sır.  
Vardır verdiği bir,  
Vermediğinde bin hayır...  
Kim ister,  
Şeker ya da kanser?  
Ağzının tadını bozmasın sakın ülser,  
Vermesin Mevla'm kimseye asabiyet,  
Ya da başka bir dert!

Kim ister,  
Yangın, deprem  
Ya da başka bir afet?  
Gel, ey kâmil insan,  
Verdiklerine değil,  
Daha çok vermediklerine şükret!

Ey Rabbim,  
Şükürler olsun,  
Bahşetmişsin bedenime sağlık afiyet,  
Var mı dünyada ondan daha büyük nimet!

Gözüm yok,  
Ver dileyene dünya malını,  
Dilediği kadar.  
Ver dileyene eş,oğul, kız ya da başka bir saadet...  
İstemem ben,  
Ne para pul,  
Ne makam, ne şan şöhret;  
Ne de başka bir musibet...

Allah'ım,  
Boyumdan büyük günahlarım var benim de elbet,  
Önce onları affet!  
Asıl dileğimi sorarsan şayet,

-Muradım Cennet.  
Yani üç günlük bu dünya değil, bütün ahret!  
Dileyen herkese de nasip et!

Necip Zeybek

## Dinde Reformun Hikayesi

Bağırıyor bir şaşı,  
"Reform, dinde reform!" diye.  
Kırk kere sayıp hiç şaşırmadan  
Atıyor kuyuya elindeki taşı...

Halim mi halim,  
Ve de çok mülayim,  
Yaşlı bir ulema,  
Bakıp suya,  
Kaşıyor kel başını,  
Düşünüyor derin derin.  
"Olmaz bu işin şakası" diyor;  
Girilmez ki kuyuya,  
Hava çok serin,  
Kafayı üşütürsün alimallah,  
Su da hem soğuk,  
Hem çok derin.  
Kalsın en iyisi taş orada!

Kükrüyor bu kez şaşı:  
"İlerledi İslamiyet'in yaşı,  
Kaldıralım artık şu naşı."  
Müslüman'ın da olmalı çağdaşı!  
Değişmezse din,  
Biz değişelim,  
Âlim dediğin,  
Fiyakalı mı fiyakalı olmalı,  
Saça boya sürmeli, bıyığa briyantın.  
Olmazsa biraz kâhin,  
Biraz zalim, az da hain,  
Bu çağda denir mi ona âlim!  
Çok arkadaş, beş vakit namaz vallahi çok,  
Şunu üçe çekelim,  
Yatıp yatıp kalkmak olmaz,  
Değil mi asıl ibadet çalışıp üretmek,  
Dinlenip eğlenmeye de kalsın zaman.  
Nesli tükeniyor, koyunun, ineğin,,  
Deve kuşu da iri bir hayvan,  
Ondan da akar kan!  
O da edilebilmeli kurban!

Kocabaş bir prof kaptı sözü:  
Okumuyor millet Kuran,  
Okusa da anlamıyor ulan.  
Ben yapacağım yeni bir yorum,  
Değil Arapçayı Farsçayı da iyi biliyorum.  
Kuran'ın olmaz mealı,  
Türkçe okunup Türkçe yazılmalı,  
Olmalı kitabımız halis Türk malı,

Aksakallı, ak takkeli bir ulema,  
Peygamber sözü demeden daha;

Sözü kaptı eski bir bürokrat.  
Sakin "Hadis" deme bana,  
Hadise çıkarırım o zaman ben de sana.  
Bilmez misin hadis dediğin külliye yalan,  
Yalanla yapamazsın İslamiyet'e hakaret,  
Bütün hadisleri kaldır at!  
Bize yeter Yüce Kuran;  
Onu da sil baştan yazacak işte edebiyatçı olan!  
Ama benim de bir önerim var:  
Eskisi gibi Türkçe okunsun yine Ezan.

Fikri vardı sakın bir bilim adamının,  
Ağır ağır konuştu söz almadan,  
Et yemez ki Yaratan,  
Kurban parasıyla tatile çıksın ahali,  
Et kilo yapar,  
Şişmanlıktır insanın en kötü hali,  
Daha uzun ömürlüdür vejetaryen olan.  
Ya akmasın bayramlar da kan;  
Ya da gizli saklı kesilsin ki zavallı hayvan,  
Çekmesin can!

Bir hekim çıkıp ortaya,  
Bizden değil millet,  
Tekkeden, türbeden umuyor medet,  
Buralar kapatılsın,  
Hâlâ giden olursa hapse atılsın!

Keltoş bir avukat da atıldı ileri,  
Bu çağda bağlanır mı hiç başa çaput,  
Yakışmıyor kadına kıza,  
Müslüman'ın olmalı anlı açık,  
Başı açık.  
Başörtüsü takanı üniversiteden atalım,  
İnat edenlere peruk takalım.  
Durmayaalım bu reformu çabuk yapalım.

Tevekkül ve imanın yerini,  
Çoktan kapmıştı gurur ve ve kibir,  
Sayılmadı doğrular ve yanlışlar bir bir...  
Yeni yeniydi,  
Doğru ile yanlış da kardeşti işte,  
Bakılmaksızın faydaya zarara,  
Değişmekte hayır vardır denilip her işte,  
Gidildi hayra...  
Din adamları çeşitlendirilip,  
İslamiyet daha zengin yapıldı!  
Dervişlerin yanına,  
Cinler de itildi.  
Dinozorların yanı sıra,  
Sıpalar da eğitildi.

Reform için ıkılmıştı yola,  
Bakıldı sağa sola.  
Sıpalarda iyi yetişmişti hani,  
Başladı her biri farklı tondan anırmaya,  
Yapılmıştı usulünce davet,  
Müslümanlarda tek erek,  
Hidayete ermek.  
Olmazdı davete icabet etmemek,  
İnançlar gibi insanlar da değişti bir bir,  
Münafıklar hidayete erdi,  
Müminler küfre yönelip oldu iyi kâfir;  
Bir reform işte böyle yapıldı.  
Değişince yerler, değişti roller.  
Yenilikçiler tutucu,  
Tutucular yenilikçi oldu...  
Kalmadı ortada birlik,  
Herkes kendine göre inanır oldu.  
Bitti müslümanlar arasında samimiyet,  
Kimi yaptı siyasete alet,  
Kimi sandı dini akıldan gönülden ibaret,  
Zor geldi kimine ibadet,  
Yerine etti sadece niyet.  
Ve neticede cemiyette ayrı, mabette ayrı,  
Evde ayrı ayrı yaşanır oldu,  
Kıyamete denk değişmeyecek son hak din canım İslamiyet.

Necip Zeybek

## Diyalog

Susar biri,  
Kuru sıkı atar diğeri.  
Konuşan susmaz,  
Susan dinlemez.  
İster ikisi de ama vermez karşısındakine hak.  
Sürer gider bu monolog böyle.

Biri sağır,  
Diğeri dilsiz  
Biri çok ağır,  
Diğeri hafif siz..  
Oturur masum suspus,  
Hak mıdır sen durma bağır!

Kim ahmak,  
Sen çok akıllı,  
Karşındaki sakallı,sanki salak.  
Oysa insan,  
Umduğuna değil,  
Sunduğuna müstahak.

Durma konuş,  
Konuş oğlum Ahmet,  
Konuşmak hak.  
Emek ister dinlemek,  
Anlamaksa büyük zahmet,  
Anla işte oğlum Ahmet,  
Bu pepeye yapma gayrı eziyet,  
Bi zahmet, az fedakarlık da sen et.

Boş söze karnım tok,  
Biraz da sen sağır ol,  
Ağır konuştuyşam affola,  
Bak biraz da sen sağa sola,  
İki de ben kırayım belini lafın,  
Kurulur bak o zaman diyalog!

Necip Zeybek

## **Ebu Cehiller**

Ne dersen de,  
Kara cahile,  
Nafile...  
Dikine gider burnunun,  
Uçurumu görse park etmez.

Dünyayı versen de,  
Yarı cahile,  
Nafile;  
Edemezsin memnun!  
Kaptan sanır kendini,  
Fırtına çıkırsa çark etmez.

Sövsen de sevsen de  
Nafile,  
Varı yoğu yalan ve hile,  
Düşmanıdır öz yurdunun,  
Ahlak dersin, tınmaz,  
Kanun dersin, tanımaz,  
İnanmam bir haine, bir de gafile!  
Ne hatır gönül bilirler, ne aile,  
Assan da kessen de fark etmez!

Övsen de yersen de  
Nafile,  
Can çıkar, huy çıkmaz,  
Benzer dördü de Ebu Cehil'e.  
Olamazlar bunlar benim dostum,  
Çekmek istersen sen çile,  
Âl hepsi senin olsun,  
Bunlar beni mutluluğa gark etmez!

Necip Zeybek



## Erken Gelmişiz Biz Dünyaya

Vah dostlar,  
Erken gelmişiz biz bu Dünyaya.  
Dardı ki zaman,  
Oturup konuşamadık,  
Öpüşüp sevişemedik biz sevdiğimizle doya doya.

Vah dostlar,  
Erken gelmişiz Dünyaya!  
Az zamanda,  
Uzun mesafeler kat etmek zorundaydık,  
Hem de yaya.  
Ayıplamayın kıskanıyorum diye,  
Çok şanslı bugünün gençleri,  
Razı değiller otobüse tramvaya,  
Baksana basmıyor yere bunların ayakları,  
Ya uça uça yaşıyorlar hayatı,  
Ya kaya kaya...  
Dönüp bakmıyorlar bizim gibi hiç arkaya.

Eyvah dostlar,  
Erken gelmişiz biz bu Dünyaya.  
Çok şanslı oysa şu gençler,  
Çok şanslı.  
Ne tırpan bilir onlar,  
Ne tırmık...  
Batmamıştır ellerine hiç kıymık.  
İşliyor işte alet, övünüyor el,  
Dert değil el ne derse der,  
Problem mi var onlara,  
Parmaklarının ucunda bilgisayar,  
Veya babalarına alo demeleri yeter,  
O gariban ne yapar, kime ne der,  
Onlara.bir iyilik eder.  
Kolaya kaçacaklar elbette kolaya,  
Ne lüzum var onca olaya,  
Kazanmak zor, haydi harcamaya!

Vah dostlar vah,  
Neden acele ettik ki biz o kadar,  
Dar mı geldi de yattığımız yer,  
Geldik oltaya,  
Çıktık hemen ortaya.

Bak ne cömert bu yüzyıl,  
İlişkiler muhteşem,  
İletişim yasaksız, özgür, rahat.  
Toy olsa da onlar daha,  
Ve bilmeden yaşasalar da sevgi olduğunu,  
Gerçek hazinenin,  
Ve tez deleceğini dibini müsrif'in.  
Allah aşkına söyleyin,  
Vermiyor mu bu yüzyıl

Ağızlara başka,  
Gönüllere başka başka tat!  
Öyleyse bu yüzyılda yaşamak vardı,  
Şimdi güzel hayat.

Üzülme sen de ey aşk,  
Hızlı yeyip çabuk doyuyor,  
Değer vermiyorlar bana diye...  
Bilmiyorlar onlar işte,  
Bir daha o gemiye binemeyeceğini,  
Zamansız inenin.

Necip Zeybek

## Fasulye Aşk

Kimle otursan  
Dönüyorsa hep aynı konu,  
Nereye gitsen,  
Arıyorsa gözlerin hep onu, hep onu...

Duymuyorsa kulakların hiç,  
O buğulu ses hariç.  
Ve o sesle dökülüp dağılıyorsan kerpiç gibi...

Yangın yerişken yüreğın,  
Titriyorsa sesin...

Ve arpacı kumrusu gibi düşünüyorsan,  
Hep onu, hep onu...

Etme itiraz,  
Sen aşıksın arkadaş!

Tebessümün bile öfke ile edilirken iade,  
Almıyor veriyorsan sen biteviye...

Ve o hep haklı, hep akılı olurken,  
Sen hep sersem,  
Sersem hep sen sensen;  
Ve tartmaz olmuşsa artık başını ensen;

Gelecektekten ziyade,  
Geçmişten bahseder olmuşsa,  
Kalmamış sende hiç irade,  
Sen aşıksın geçmiş olsun arkadaş.

Yaşasa da sarmaş dolaş,  
Görünüşe aldanma arkadaş.  
Nasıl sevi duysun bir pısıriğa,  
İhtiyaçtandır fasulyenin aşkı.  
Çıkarsa güneşine uygun,  
Şarılıverir daha uzun bir sıriğa,  
Senin işin kalmış son ısıriğa!

Aşk dediğın,  
Bıçak gibi değil kama gibi olmalı,  
Batınca iki tarafta yaralanmalı!

Necip Zeybek

## Göç

Hey be oğlum,  
Doğmadım herhalde ben de,  
Bu denli kötümser,  
Bu kadar umutsuz!  
Gördüm güzel günler,  
Değildim hep böyle mutsuz...

Dinle oğlum,  
Kiminle, ne yaşadığın kadar,  
Ne zaman, nerede olduğunun da var önemi.  
Hayal meyal hatırlarsın belki sen de anlatacağım dönemi:  
Uzun bir süre geçmedi çünkü aradan,  
Sevgi ve saygı değerliydi paradan.  
Ve görmezdi gösteriş müptelası, sözde kibar,  
Bu memlekette şimdiki gibi itibar.  
El üstünde tutulurdu akrabalık, komşuluk, dostluk,  
Ve düzenlerdi ilişkileri yazıya geçmemiş bir hukuk...

Zengin miyiz sahi biz şimdi düne göre,  
Yoksa daha mı fakir?  
Eskiden de aslanın ağzındaydı ekmek,  
Yoktu üstelik işi kolay kılan makine, alet,  
Kazanmak için çok çekilirdi haliyle zahmet.  
Ama toprak daha bakir, su daha temiz,  
Ve daha maviydi ki gökyüzü,  
Gülüyordu sanki daha çok insanın yüzü.

Eşek, köpek, sığır, davar,  
Hayvanat bahçesi gibiydi avlular...  
Üzüm, kiraz, nar,  
Hevenk hevenkti bahçeler, bağlar...  
Domates, fasulye, çilek, karpuz, hıyar,  
Say say bitmez pazar yeri gibiydi tarlalar...

Hele de benim doğduğum,  
Baba olduğum diyar,  
Doruklarında çam, sedir, köknar,  
Eteklerinde sümbül, papatya, ballıbabalar,  
Belki de en güzel yeriydi yurdumun,  
Renk renkti oğlum bizim dağlar.

Değildi oğlum böyle eğri büğrü bir sıırık;  
Böyle miymıntı, böyle pısıırık,  
Şesi gür çıkan,  
Özgür bir adamdı baban.  
O, istemişse,  
Dururdu akan sular,  
Kesilirdi esen rüzgâr.  
Dik ve muktedir bir adamdı anlayacağın baban da bir zamanlar...

Hani oğlum,  
Kibir sahibi, insanlar vardır,

Hatır gönül tanımaz,  
Duvar gibi soğuk;  
Selamsız sabahsız yaşayan güya varsıl insanlar,  
Fakir olan onlardır asıl!  
Şükür, olmadım öyle biri;  
Ve yüzünden bin parça düşen,  
Kasvet yüklü biri de...  
Aksine içi dışı şen,  
Hoş sohbet, kafadar bir adamdı baban.  
Elin üç koyunu, beş keçisi onu etmezdi alakadar,  
Soğuklar üşütmez, korkutmazdı karanlıklar,  
Çünkü sıcacıktı yuvası, güneşi vardı yanında düne kadar...

Ah, oğlum,  
Boya küpüne düşüp çıkmış şişme bebeklere,  
Benzemezdi hiç annen.  
Çünkü kazıya kazıya kazandığı için hayatı,  
Birilerine batıracak kadar uzamazdı hiç tırnakları.  
Muhtemelen aldırmadan açlığa, susuzluğa çok çalıştığından çatlardı,  
Boyanacak durumda olmazdı iri, etli dudakları.  
Ve kuaför koltuğunu dolduracak kadar uzun, ipek gibi saçları da yoktu,  
Çünkü süpürge yapmıştı onu bizim için...  
Ama sahte değildi, tepeden tırnağa gerçek bir kadındı annen.  
O, ekin kokar,  
Kekik kokardı...  
Yanakları gelincikti,  
Bilekleri kalın, avuçları kınalı, parmakları inceikti.  
Elleri, öpmeye doyamadığım elleri,  
Kâh ateşte yanar, kâh suda donar,  
Kâh süte banardı.  
Sanki tatlı cadının burnuydu o eller,  
Bir bakmışsın oklava, kürek,  
Bir bakmışsın baklava, börek...  
Kırıp döktüğünü görmedim hiç,  
Yapmaktı çünkü onun sanatı...  
Ve ne çok severdi babanı,  
Eller gibi ağızdan değil, yürekten...  
Çok özledim onu,  
Elini yüzünü, kaşını gözünü,  
Nefesini, sözünü özledim...  
Öpüp okşayan bakışını,  
Ve kucaklayışını özledim beni ve hayatı...

Dünya çok değişmiş, dedi bir gün,  
Herkes olmuş keser.  
Evlat bile vermez olmuş atasına değer,  
Edepsizlik, arsızlık, vefasızlık sarmışsa dünyayı bu kadar eğer;  
Ne anlamı var buralarda durmanın, deyip uzun bir yolculuğa çıktı annen...  
Velhasıl bir başına koydu babanı sevgili eşi,  
Ve bırakıp gitti;  
Güzel bir dönemdi, bitti!  
Söndü babanın da haliyle ateşi,

Tütmüyor gayrı bacası,  
Tarumar oldu bağı bahçesi,  
Çıplak kaldı dağı,  
Kurudu yaşam pınarı...  
Huzuru yitti,  
Kalmadı cesareti,  
Başladı babanın dünya esareti...

Gün senin gayrı oğlum,  
Yanımda götüremeyeceğim ne varsa:  
Bağ, bahçe, tarla tokat, iş güç,  
At, evlat senin...  
Düğün dernek, şenlik ziyafet,  
Nezaket, zarafet, güç kudret hepsi...

Çalışmayı ibadet saymış o cennetliğe,  
Yapılabilecek madem tek hizmet,  
Gayrı duadan ibaret,  
Ben de başucunda Allah kelamını,  
İzin verirse sahibi şayet,  
Okuyacağım sabah akşam ayet ayet...  
Ve dağıtacağım hayır hasenat için ayırdıklarını onun adına!

Sonra senin görevin başlayacak oğlum,  
Ata, etse de vefat,  
Yetiştirmişse hayırlı bir evlat,  
Kapanmazmış amel defteri.  
Benden sana vasiyet:  
Etmelisin her tür yasına ulu Allah'ın önce hürmet,  
Sonra bütün emirlerine harfiyen riayet.  
Sakin, halinden etme asla şikâyet, bilakis ahvaline şükret;  
Ve ne bahane üret, ne ihmal et;  
Aman ha, vaktinde ve yerinde ibadet!

Ah oğlum,  
Gizlese de uzun yol telaşını baban,  
Rüyalarına giriyor her gece annen,  
Ve davet ediyor yanına...  
Vahdet vakti yakın ki,  
Şardı babanı da vuslat heyecanı.  
İslamiyet, teslimiyet dini,  
Vakit saat geldi mi teslim edip asıl sahibine bu tatlı canı,  
Çıkacağız hakikat yoluna...  
Gün sayıyor baban,  
Bakalım, kısmet ne zamana!

Annen dünyaya getirdiğinde ilk kucaklayandım seni ben.  
Konu komşu, hısım akraba,  
Bayram yaptık kavuştuğumuzda sana,  
Eksik olmadı kırk gün evimize gelip giden...  
Kısmetse yolcu edeceksin beni de sen.  
Fidanlar dik ardımdan andaç,

Ve iyi bak onlara,  
Sebeplensin kurt kuş, kalmasın yuvasız, aç...  
Ardımdan gözyaşı değil, su dökün, diyorum yani oğlum!

Fazla tamah ettim ben, mala mülke, paraya pula,  
Fazla bağlı yaşadım dünyaya,  
Sen de düşmeyesin oğlum, aynı hataya.  
Aç ağzını kesenin,  
Çünkü benim gibi, misafirin onlar senin;  
Verme paraya pula o kadar değer,  
Tanrı sever ağırlayanı,  
Hele de çok gelir ve hayırlı yere giderse misafir eğer!

Oğlum, ardımdan yapacaklarını,  
Saydım bir bir.  
Geldiğinde Münker ve Nekir,  
İnşallah cevabını kolay verir de bu fakir,  
Görmez azab-ı kabir

Oğlum, ardımdan yapılacakları saydım,  
İnşallah, çaldığında kapımı ölüm,  
Hafiflerde bir nebze yüküm,  
Kalmam kabirde kıyamete dek iki büklüm!

Necip Zeybek

## Gölge Etme

### Gölge Etme

Ne etsem yaranamadım şu insanlara.  
Sözüm oldu,  
Düşmanı dost eden,  
Dosta post veren...  
Düşmanını kaybedip,  
Yüzüme duran da oldu;  
Postu dar bulup,  
Arkamdan vuran da...

Ne etsem yaranamadım şu insanlara!  
Buluşum oldu,  
Zor işi kolay,  
Çok işi az eden...  
Yüz bulup arkama dolaşan da oldu;  
Adam sanıp arkamdan koşan da...

Ne etsem yaranamadım şu insanlara,  
Görüşüm oldu:  
Kışı yaz eden,  
Olmazı ikaz eden...  
Yüzüme bakıp alay eden de oldu,  
Adam sanıp arkamda alay olan da...

Ne etsem demeden daha,  
Aklı cin, fikri şeytan,  
Kaptı son sözü ağızımdan  
Çocuk değilsin ki sen, küsesin;  
İnsan denilen beyni azman,  
Anlar işine geleni, işine geldiği zaman.  
Koyun değil ki müsaadesiz güdesin,  
Odun değil ki lime lime kesesin...  
Mademki sen bilge,  
O insan!  
İstemez başka bir ihsan,  
Etme gölge yeter ki aman!

Necip Zeybek



## Gönül

Kör değildi,  
Yıllar önce bu gönül.  
Görürdü başını çevirmeden,  
Bakmaya doyamadığı yüzü...

Ve değildi sağır,  
Duyardı kilometreler öteden,  
Müptela olduğu sesi.  
Ve atardı makineli tüfek gibi,  
Olmazdı karşı çıkmaya cesaret eden.

Çok haşin esti yıllar,  
Hissiyat yüklü bulut,  
Ya dağıldı gitti, ya yağdı bitti.  
Bomboş gönül şimdi.

Şükür vardı dudakta,  
Yüzde memnuniyet.  
Şimdi hep küfür, hep şikayet...  
Yıllar önce çok sevdiğine pişman,  
Bir beyinsizden başka ne beklenirdi ki!

İşlemezse onca yıl,  
küflenir demir bile.  
Ama iş görür yine de,  
Çakı gibi asker değil elbet,  
Aldığı ilk emir ile,  
Ayağa kalkamaz ama yine de ölmedi daha bu gönül.

Necip Zeybek

## Gönül Güneşi

Ey,duygu sarayının prensesi,  
Her güzelliğın sahibesi,  
Sen değil misin,  
Sevgi?

Güneşisin sen,  
Gönül bahçemin.  
Doğmasan,  
Donar iyilik ağacı içimde.  
Açmaz hoşgörü çiçeği,  
Bütün kadirşinas duygular solar.  
Yaprak kıpırdamaz.  
Esmez bir daha rüzgâr,  
Yağmurlar da yağmaz  
Tek ot bitmez yüreğimde...  
Yok olur yaşama sevinci,  
Ve çöplük gibi kokar ağızım dilim.  
Solunca bütün bahçe.

Ve güneşim,  
Aydınlığınla düşünürüm.  
Enerjinle çarpar yüreğim,  
Olmasan sen,  
Çok üşürüm.  
Yitirirse bir gün bu can seni,  
Ya o gün ölür,  
Ya bir canavara dönüşürüm!

Necip Zeybek

## GÖZ

Düştüm bir gün denize,  
Bir balığın gözüyle gördüm dünyayı:  
Oh, her yer su,  
Her yer yosun,  
Her yerde hareket,  
Her yerde bolluk bereket...  
Ne güzel su altında dünya!

Kapınca bir martı beni,  
Kuş bakışı gördüm dünyayı:  
Oh, ne tümsek var burada, ne çukur,  
Ne uçkur hesabı yapılıyor, ne kur...  
Göz alabildiğine masmavi düzlük;  
Her yer mis gibi hava,  
Her nefes özgürlük.  
Ne belediye var, ne resmi daire,  
Ne rüşvet, ne kuyruk...  
Adım başı pamuk pamuk mutluluk.  
Ne güzel gökyüzünde Dünya!

Bırakınca martı adadaki bir ağacın dallarına,  
Taze bir filizin gözüyle gördüm dünyayı:  
Oh, her yer yemyeşil,  
Her tarafta çeşit çeşit yemiş.  
İlgilendirmiyor kimseyi,  
Kim ne demiş, kim ne yemiş,  
Her yerde huzur!  
Yok, burada ne aç, ne hasta.  
Yapraklarım rüzgârda korkusuzca savrulur,  
Çünkü börtü böcek dostumdur.  
Ürkmüyorum incecik belime sarılışından bile bir yılanın,  
Tadını çıkarıyorum insanlardan uzakta yaşamanın.  
Ne güzel doğanın kucağında Dünya!

Sürtününce bana,  
Kopuyorum ince bir çöp olarak dalımdan,  
Sarılıp yılan  
Sürünerek iniyorum yere.  
Buluyorum kendimi yılanla aynı delikte,  
Ve onun gözleriyle görüyorum dünyayı:  
Hayret, ödem patlardı yeryüzünde karanlıktan,  
Oysa içim dışım dosdolmuş güven!  
Sanki isteyerek fırlıyor iri bir fare,  
Mağaranın ortasındaki koca kayanın altından.  
Yutuyor fareyi yılan afiyetle!  
Kemirirken etli, kırmızı kökü bir köstebek,  
Gözlerimin içinde dans ediyor da,  
Dokunmuyor karnı tok olan...  
Ve yem olurken kertenkeleye bir böcek,  
Umursamıyor,  
Yine ne yılan, ne köstebek.  
Ve sukut içinde hülyalı bir uykuya dalıyor dehlizde karanlık,

Ta bir mahlûk yeniden acıkana dek!  
Anlıyorum ki adalette ölçü tek:  
Her yiyecek israf edilmeden tüketilecek.  
Oh ne güzel yer altında bile dünya!

Bir karınca lüzumsuz görüp,  
Ediyor kapı dışarı mağradan beni.  
Aydınlanıyor, insan oluyorum yine;  
Ve kendi gözlerimle görüyorum Dünyayı:  
Oh ne güzel, ne büyük, ne ferah dünya,  
Işık ışık büyük kentler kurmuş,  
Ne muhteşem şu insanoğlu.  
Yakın ediyor uzakları kamyonlar, otomobiller,  
Ve sahibi olmuş büyük suların,  
Salına salına yüzen gemiler, tekneler...  
Gökyüzü de değil artık kartalın, şahinin;  
Olmuş ejderha gibi açıp ağzını sonsuz enginlikleri yutan uçakların.  
Seviniyorum İnsan olduğum için,  
Demek ki ben,  
Yerin, göğün ve suların hâkimiyim.

Gurur ve sevinçle bakıyorum dünyaya,  
Oh, ne güzel bağlar, bahçeler,  
Sebze, meyveyle dolu;  
Ambarlar hububat;  
Çiftlikler etle dopdolu...  
Daha iyi tanımak için kardeşlerimi,  
Yaklaşıyorum.  
Artıyor aydınlık...  
Görüyorum bütün çıplaklığıyla insanları,  
Ama keşke görmez olsaydım,  
O ne vahşet!  
Su yerine kan içiyor,  
Et yerine birbirini yiyor insanoğlu...  
Ve dehşete kapılıp sınıyorum.  
Gururlanmıyorum insanlığımdan,  
Hatta, tiksiniyorum!

Necip Zeybek

## Guguk Kuşum

Boş bu saatten sonra,  
Guguk kuşum,  
Bunca sitem,  
Bunca şikayet.  
Hiç yaşanır mıydı,  
Muhteşem dediğin o aşk,  
Yaşansaydı şayet.

Kopsa da ipler,  
Kopmadı kızılca kıyamet! ..  
Ben yine unutmuşum,  
Uyutmuşum yüreğimi,  
Kalmadı utanç gecesinden ruhumda bir işaret.  
Dedim kendime:  
Zehirden acı o sözler,  
Denk gelmiştir yine deliliğine,  
Aşk da girmiştir,  
Belki iğne deliğine...  
Saygının bu ilişkide işi ne!

Yer yok, dese de,  
Kesti biletimi baş bayi,  
Koydum aşkı valizime,  
Gidiyorum ben.  
Uzun sürmez,  
Nasılsa bulursun bir başka enayi.

Guguk kuşum,  
Ya hiç yaşamadık biz,  
Ya muhteşem değildi,  
Tez yaşlandı aşkımız.

Necip Zeybek

## Gurbet

Ağır ağır görülür gurbet elde işler:  
Ağır yıkanır bulaşık, çamaşır;  
Yemekler ağır ağır pişer...  
Lokmalar ağırdır geçmez boğazdan,  
Ağır bir isyandadır çocuklar,  
Anlamazlar yoktan, azdan...  
Anlamazlar amca, dayı,  
Hala, teyze uzaktadır,  
Gelemezler; gelemezler birazdan...

Değil mi kalmıştır,  
Sevdiklerin, sevenlerin öz yurttta,  
Amerika'ya başkan olsan,  
Hamallar tutsan da ne fayda!  
Ağırdır taşınmaz,  
Taşınmaz ki gurbet omuzda, sırtta!

Ağırdır gurbetin eli,  
Ansızın yedin mi yumruğu,  
Dönemezsin sağına, soluna;  
Başın eğik nasıl dönersin öz yurduna!

Sen didinirsin,  
Yaban toprakta tutunmaya;  
Elin ayağın didinir;  
Didinir tüm bedenin...  
Gönlünse nasılsa döner, der de;  
Kıpırdamaz bekler;  
Bekler gözü hep tetikte...  
Farkı yok kadında, erkekte,  
Öyle ağır ki gurbet her yürekte,  
Bedenin yürür gider de,  
Oynamaz yüreğin yerinden,  
Kalmışsan uzun yıllar gurbette!

Necip Zeybek

## Gurbet Kuşu

Hey bre, gurbet kuşu,  
Tutmadı mı bu gece de yorgun gözlerini uyku;  
El ayak çekildi ya,  
Başladın yine sevdiklerini anmaya,  
Meşe kömürü gibi için için yanmaya.  
Var git gurbet kuşu, yar kucağında uyuyup uyanmaya.

Ah, ne çok özlemişim memleketim seni!  
Yarı aç,yarı tok uyuduğum,  
Ama sevgiye, saygıya doydüğüm günler nerede?  
Göklerde uçmayı andıran huzur,  
Ve tıklar tıklar işleyen zaman nerede?  
Ve nerede güleç sabahlara uyandıran,  
Hayatın can sesi ezan?

Nicedir dilsizim, dardayım.  
Kanatlanıversem şöyle sevgi diyarına,  
Kapıda karşılar anam, bacım, dayım...  
Şakırım ana dilimde,  
Ne bunaltı kalır, ne sıkıntı içimde...  
Kucaklaşırım,  
Şakalaşırım,  
Doyamam dosta, sohbete,  
Uyur uyanırım güvene güvene...

Olmasan da tutsak  
Eli kolu bağlı,  
Dili bağlı oturmak,  
Gidiyor adamın zoruna.  
Akla düştükçe bizim diyar,  
Vatan vatan diye çarpar deli gönül.  
Altın kafesten firar eder garip bülbül,  
Durma, vur be vur davulcu,  
Üveyikler gibi uzun uzun öt ey, zurna!  
Duysun memleket sesimizi,  
Beklesin çift çubuk,  
Tarla, bağ; inek, davar...  
Geldi vuslat vakti,  
Başlasın şölen, köyde düğün şenlik var.  
Ağırdan alsın halay başı,  
Yola çıktı bile gurbetteki yolcu.  
Hele, sen kavuşmanın şerefine,  
Bir türkü çığır ozan.  
Okunurken ezan,  
Evel Allah, oradayım.

Hey bre, gurbet kuşu!  
Uçma öyle kanadı kırık, bir sağa bir sola.  
Çırtıkça sen, çarpıyor boşluğa kanatların,  
Kırılıyor bir bir umutların.  
Kaptırma boş hayallere kendini bu kadar,  
Yıllık izne daha onca gün var.

Yat da uyu hele, sabah ola hayrola! .

Necip Zeybek



## Güneydoğuda Doğan Güneş (G-2)

Bir Türkü dinledim dün gece,  
Ama ne sestü duyduğum,  
Ne bir beste!  
Ne insandı gördüğüm, ne başka bir can.  
Ama neyse işte, bürünmüş kana ete,  
Yüreğinde hiç eksilmeyen o büyük heyecan  
Ve o büyük sevda...

Bir güneş doğuyordu,  
Her sabah doğduğu gibi,  
Yine doğudan.  
Gülüyordu gözlerinin içi,  
Yurdumun insanı gibi candan.  
Bakışında endişe,  
Yüzünde hüznü aramadım.  
Diyarbakır'a uğradı,  
Birlik beraberlik üstüne,  
Bir mısra dolanmıştı diline,  
Ziya'dan mıydı, Cahit'ten mi,  
Ayrımına varamadım.

Bir an kulak kesildi,  
Davul ve zurna sesine...  
Kenetlenmiş etle tırnak gibi,  
Köylüsü, kentlisi; işçisi, esnafı,  
Halay çekiyordu tüm gençler.  
Allı yeşilli mendili aldı eline,  
Geçti en öne.  
Terlemişti...  
Sıcaklığını kessin diye,  
Pak yüzlü bir dede,  
Bir karpuz koydu kucağına,  
Ağrı dağından kocaman.  
Ve daha kesilmeden karpuz,  
Kesildi güneydoğuda akan kan,  
Şükür ne ağrı kaldı,  
Ne sızı anaların yüreğinde işte o zaman...

Necip Zeybek

## Haklısın

Haklısın,  
Bunlar halk,  
Yetmiş milyonda olsa,  
Hak getire kaçında var akıl, fikir?  
Al birini, vur ötekine hepsi bir.  
Duymazlar,  
Görmezler,  
Anlamazlar,  
Çalışırlar durmadan yorulmaz ve uyumazlar...  
Halk dediğin robot gibidir.

Haklısın,  
Bunlar halk,  
Soğan sarımsak kokar,  
Ve iktidardan çok korkar.  
Acıkmaz,  
Kessen kanı bile akmaz.  
Düşünmez,  
O kadar soğuk ki üşümez.  
Bunlar halk,  
Geçmişin hesabını tutamaz,  
Bilmez ki hak hukuk;  
Geleceğe nasıl yön versin;  
Bunlar insan değil, korkuluk!

Haklısın,  
Bunlar halk,  
Bolca döl verir  
Çalışır çabalar, çocuklarını everir,  
Başka işe akılları ermez,  
Yine döl verir.  
Bıraksan  
Koyun gibi,  
Aynı yerde döne döne otlar.

Haklısın,  
Bunlar halk,  
Geleneklerine bağlıdır,  
Kindar değil, ama dindardır.  
Dünyaları küçük, dünyaları dardır.  
Musluğun adı hala kurnadır;  
Tek şaşaları davul ve zurnadır.  
Saat gibi, yirmi dört saat çalışır.  
Teknolojiye hemen alışır.  
Bunlar halk,  
Bıraksan sazan gibi oltaya atlar.

Haklısın,  
O zaman nasıl olur,  
Bu halkla senin oyun bir.

Necip Zeybek

## Hangi Atatürkçülük

### 1-HAK SAHİBİ OLMAK

Vermedi yüce Ata,  
Ne bir sınıfa  
Ne bir zümreye ayrıcalık.  
Değil lafa,  
Bakın dedi icraata.  
Bırakın amanı, yamanı,  
Değil mızızlanmak, şimdi çalışmak zamanı.  
Kim üretirse, odur efendi,  
Onundur son söz,  
Onundur ilk hak...  
Ama varmadan daha,  
Ulu önder,  
Ebedî istirahatgaha,  
Birileri benzetip onu ilaha,  
Diğerleri ilan edip peygamber,  
Tuttu kimi anıtmezarda saf,  
Kimi edip orayı tavvaf;  
Saf dışı eederek hakikî mirasçısını,  
Hak sahibi yaptılar Atatürk istismarcısını.  
Üretim, emek değil,  
Adalet, eşitlik değil,  
Ayrıcalık kapmak oldu memleketimde Atatürkçülük.

### 2-PADİŞAHLIK TARİH Mİ OLDU, BİRİLERİ EBEDÎ PADİŞAH MI?

Vardır toplayan her işin parasını,  
Ezber edip Laiklik yasasını,  
Aldı üçbeş uyanık,  
Atatürkçülük arsasını.  
Çıktı bir paşadan da ferman,  
Dikti Ulusun göbeğine koca bir apartman.  
Kim derse birlik, beraberlik,  
Başı vurula,  
Kimse yapamaz ozaman hainlik.  
Denir mi artık,  
Yok, bu memlekette krallık!  
Ya da hangi deli der,  
Kral çıplak...  
Olsa da hesap küçük,  
Ayıp çok büyük:  
Fikir değil,  
Ülkü değil,  
İnanç değil,  
Laik padişahlık oldu Atatürkçülük.

### 3-PASLANMIŞ ALTI OK

Kitabı ters tutsan da okutursun cahile,  
Okumuş herkes aynı kitabı.  
Korkmuş akıllısı, delisi,

Nasıl söylesin:  
Altı ok fırlamaz oldu yaydan,  
Memleket yönetilmiyor uzaydan.  
İnip görmeli yeryüzünü,  
Karışıp halkın arasına,  
Duymalı her sözünü...  
Soruyor işte vatandaş:  
Sık sık budanır demokrasi,  
Dallanıp çiçeklenmeye,  
Muktedir değil mi cumhuriyetçilik?  
Yurtta sulh, Dünya da sulh,diyordu Atatürk,  
Neden hep anarşi çıkarır,  
Kalem mi, kılıç mı bu Laiklik?  
Ezberi, eder tekrar,  
Neden ilerlemez yerinde sayar inkılâpçılık?  
Alınsa da elinden egemenlik,  
Gezebiliyor vatandaş işte sandık sandık;  
Böyle mi izah edilecek şimdi halkçılık?  
Deniz mi millet malı,  
Ye ye bitmez devletçilik?  
Görünmez sonu başı,  
Karanlık mıdır bu kadar milliyetçilik?  
Olsa da hesap küçük,  
Ayıp büyük:  
Demokratik açılım değil,  
Bilimsel değişim değil;  
Akılcı gelişim değil;  
Çakılı kazık gibi değişmezlik olmuş Atatürkçülük

#### 4-TEHLİKELİ OYUNLAR

Her işin vardır çırağı, kalfası,  
Nedir, neresidir,  
Ülkenin en hassas noktası,  
Bilir işin ustası...  
Benzini taşır yanında tayfası.  
Ona kalır çakmağı çakmak,  
"Yangın var! .." diye  
Avaz avaz tellal olup bağırmak.  
Zordur, tez bitmez işi,  
Önce körük bulacak,  
Sonra itfaiye olacak...  
İhtimallerden biri de  
Suçüstü yakalanmak.  
İşte o zaman başlar asıl ustalık.  
Kolay görünse de  
Atatürk'ün adını kullanarak aklanmak,  
Zordur gözbebeğimizin içine girip saklanmak.  
Önceden yapılmalı yatırım.  
Her su yatağına söğüt dikmeli,  
Bol sulayıp çabuk büyütmeli.  
Çoğu kez gölgesi ihtiyaç,

Şıcakta sarkmalı salkım saçak.  
İnsana yapılsa öyle bakım,  
Ya bir koruda, ya bir kurumda,  
Kimi baş olur,  
Kimi ayak...  
Olsa da hesap küçük,  
Ayıp büyük:  
Huzur ve sükûnet değil,  
Barış ve kardeşlik değil,  
Şeffaflık ve açıklık değil;  
Anarşi ve karışıklık olmuş Atatürkçülük.

## 5-EGEMENLİK OYUNLARI

Ne iştir istenilen,  
Ne de adamdır aranılan...  
İlle söğüt, ille gölge olacak...  
Kolay mı köşe kapmak,  
Atatürk kürsüden,  
Daha egemenlik demeden,  
Sen geçip yerine milletin,  
Kayıtsız şartsız egemen olacaksın.  
İşini iyi yapan değil,  
Mesleği kapan yükselmiş devlette.  
Hızla artmış karnı tok,  
Ruhu aç!  
Çalıp çırpma da olunca sanat,  
Herkes kalmış çırılçıplak.  
Kopmasın diye milletin hayat damarlarından birisi,  
Işığı ilk hissedenler alnında,  
Memleket meselelerinde çıkınca inatçı,  
Sesi güzel, endamı güzel olmuş sanatçı.  
Gülüp oynarken millet, değişmiş gelenek görenek,  
Bellemiş vatandaş aynı masalı,  
Kusur olmuş çalışıp üretmek,  
Kimine göre en büyük ayıp,  
Eğlenmeyi bilmemek.  
Eğlencenin adı bol bol alkol olmuş.  
Bozuk plak gibi her on yılda,  
Baş dönmüş,  
Ayak baş olmuş,  
Baş ayak.  
Gelecek değil,  
İhtilâllar tartışılır olmuş.  
Olsa da hesap küçük,  
Ayıp büyük:  
Ulusal egemenlik değil  
Gerçek sanatseverlik değil,  
Evrensel cumhuriyetçilik değil,  
Hiyerarşik düzen olmuş memleketimde Atatürkçülük

## 6-ÖZLENEN ATATÜRKÇÜLÜK

Ne olur arkadaş,  
Görme, kendini o kadar akıllı.  
Bizi de gayrı, o kadar ahmak.  
Kurtul önce tekrar belasından.  
Bahset yeni plânından, programından,  
Anlat uzun uzun,  
Değil mi şimdi Atatürkçülük,  
Uyum, değişim ve sürekli gelişim...

İnandığımızdan değil,  
Korktuğumuzdan sustuk.  
Ama pusarak gelişmiyor Cumhuriyet.  
Sayarak yerinde yakalanmıyor çağdaş medeniyet.  
Dünyadaki gelişmelere bir bak,  
Ticaretin felsefesi birleşme ve rekabet.  
Değişmiyor artık memleket memleket,  
Hukuk, hak ve adalet...  
Demokrasi ve uzlaşma,  
Bu gün dünyada en geçerli siyaset! .

Lütfen etme gayri  
Küçük hesaplarına Yüce Atatürk'ü alet  
Yatma ulussever, çağdaş ayaklarına gayrı,  
Rahat etsin millet,  
Büyüsün yücelsin Cumhuriyet.  
Çok zarar gördük,  
İşin gücün muhalefet.  
Senden icraat bekliyor bu memleket.  
Ufkun büyük,  
Ülkün büyük olsun,  
Güzel Türkiye'm medenî bir ülke olsun  
Meslek değil ilke olsun,  
Büyüsün Dünya'da Atatürkçülük.

Ana duygu: Atatürk'ü ve onun fikirlerini, kendi çıkarlarımıza göre değil, çağdaş gelişmelere göre anlayıp yorumlamamız gerekir. Atatürkçülük fikri millî olduğu kadar evrensel değerleri benimsemiş bir düşünce akımıdır. Duygusal olmaktan çok, akılcıdır, bireysel olmaktan çok çoğulcudur, bölücü olmaktan çok birleştirip bütünleştiricidir. İlk ilkesi de sürekli değişim ve gelişimdir.

Necip Zeybek

## Hava Civa

Paylama şairim, paylama,  
Varsın farklı olsun huyumuz.  
Sen hırçın dalga,  
Ben sakin, durgun derya...  
Nihayetinde ikimiz de suyuz.  
İşte ortak payda! ..

Bakma tepeden bana,  
Şairim öyle!  
Hizmet değil mi insana,  
İkimizin de amacı?  
Belki sen dik dağları seversin,  
Ben ovayı, yamacı...  
Değmiyor mu ikimizin de toprağa,  
Yine aynı anda ayakları?

Bilinir şairim,  
Esip gürlenmesen de,  
Gönül yıkmasan da...  
Bilinir sen ki haşın, sert rüzgâr,  
Senin eserin,  
Şifa yüklü bulutlar,  
İlaç gibi yağmur;  
Bembeyaz çarşafıyla kar...  
Neştere ne gerek var?  
Ben serin, ılıman hava;  
Yaramam yani işe o kadar...  
Ama, sanma ki seninki ayrı,  
Benimki ayrı dava...  
Nihayetinde senin yazdığın has şiir,  
Benimki ham fikir,  
Gördün mü ürettiğimiz yine aynı:  
Hava civa...

Ana Duygu: İnsanların bir başkasına üstünlük sağlamak için acımasız davranması, çirkin ve ilkel bir tutumdur.. Eleştiriler yıkıcı değil, yapıcı olmalıdır. Bu da farklılıkların, olumsuzlukların sıralanması ile değil, olumludan, ortak değerlerden, başlayarak; olumsuzluklara, farklılıklara doğru yapılırsa faydalı olur...

Necip Zeybek



## İkinci Baharda Aşk

İkinci Baharda Aşk

Ey aşk,  
İlk ya da son, ne fark eder,  
Hasta eder adamı her bahar.  
Nerede ağrı var,  
Çare ne?  
Dinlemiyor adamı doktorlar!  
Bu kalbin tamirini gel bir de sen dene!

Ey sevgili,  
Gerek yok alavereye,  
Koyup bu kalbi cendereye,  
Koşturma doludizgin;  
Dingin bir aşk istiyorum ben sadece!

Girmedi ya çuvala zaman,  
Gözü açık değil bu kalbin, hele tut elini bir;  
Okşasın, koklasın seni bir kere,  
Düşünmeden enini sonunu sevebilecek mi yine!  
Gözünü seveyim aman, verme ortalığı velveleye!

Ey aşk söyle,  
Korkutuyor gözümü,  
Hız limitini aşmasın sevgili,  
Tanırım gelince zamanı ve muhtemel çok severim,  
Bırak, alışayım önce.  
Utanırım bu yaşta,  
Bakamam eskisi gibi sevgilinin yüzüne,  
Bakamam saatlerce öyle...

Ey sevgili,  
Mahpustum yalnızlığa,  
Hep sustum!  
Sense ketum bulup,  
Beğenmediğimi sandın öyle mi?  
İnan mühim değil boy pos, kalça, göğüs, saç ense  
Muhteşem güzelliğini görünce  
Nutkum tutuldu sadece!  
Yeni kırdım zincirlerini esaretin,  
Yüreğini koy avucuma önce,  
Bülbül kesilirim güvenip sevince!

Ey aşk,  
Düşünmek enine boyuna,  
Zor geldiğinden aşığa, kolay düşer oyuna,  
Fazla vakti kalmamış gibi getirme sıkışıklığa.  
Ritim bozukluğu değil,  
Huzur dolu aşk istiyor gönül bu yaşta,  
Şöyle dört başı mamur...

Ey aşk,  
İllaki istiyorum seni,  
Lakin son fırt gibi tek nefeste çekme beni içine sakın,  
Zevk alıp veren tiryakin olmalıyım ilkin,  
Sakin başlasın bu sonbahar,  
Nasılsa sert geçecektir kışlar,  
Başlamasın nefes nefese yine kaldığı yerden iniş çıkışlar,  
Bu yaşta yorar bizi en basit gerilim!  
Ne hüsrana dayanır,  
Ne yüksek tansiyona!  
Duruverir yorgun kalbim!

Ey aşk,  
Biraz cömert ol,  
Taviz değil vereceğin, hediye!  
Bak, renk dönüşümüne yeni girmiş yapraklar,  
Başaklama zamanı değil, dolgunlaşmada daha ceviz,  
Dalında hışırdıyor aşk diye diye...  
Bu saatten sonra değerini iyi biliriz,  
Ne hapis, ne kapris ile karatmayız kalan ömrü biz.  
Sevdikçe eksilmez uzar ikinci bahar,  
İnce bir çizgide yürüyen cambaz misali,  
Sevip sevmede hassaslaşıyor insan bu yaşta o kadar!

Necip Zeybek

## İmtihan

Allah'ım,  
Annemden öğrendim tevekkülü,  
Sabrı ve duayı babamdan.  
İnancım şükür tam,  
Şer görünende de hayır ararım,  
Değil kıtam,  
Kavrulsun bütün cihan,  
Yoluna kurban olsun bu can.  
Ama susuz yaşanmıyor,  
Aç uyunmuyor;  
Sön bulsun Allah'ım,  
Ağır geliyor bana bu imtihan!

Allah'ım,  
Yıkıldıktan sonra Osmanlı,  
Ne çok çile çekti Müslüman kulların, ne çok çile...  
Dörtte biri Müslüman olsa da Dünya'nın,  
Gıkı çıkmaz olmuş ezile ezile,  
Çünkü kullarının çoğu canlı cenaze...  
Kaderimiz alınımıza değil,  
Yaşadığımız topraklara yazılmış gibi geldi bize.  
Ve düşmandan geleni değil,  
Kanıksadı halkım kardeşin kardeşe ettiğini bile.  
Ve ne kurşuna göğüs gelecek,  
Ne haksızlığa baş kaldıracak yürek kaldı içimizde.

Gelene ağam,  
Gidene paşam der olduk.  
Suyu çekildi pınarların,  
Akıyor gözümüzden artık yaş bile...

Allah'ım,  
Sen, barış ve kardeşlik istedin,  
Biz düşmanlık ve savaşı kurtuluş, belledik,  
Yüce "Kuran"ı indirdin şifa ve rahmet olarak rehber edinin diye,  
Biz okuyup anlamak yerine,  
Yükseğe kaldırdık, baktık, dokunduk, elledik,  
Ve koyun gibi sadece dinledik...  
Anlayıp uymak, durulmak varken kudurduk  
Ve birbirimizin kuyusunu kazdık durduk...

Allah'ım,  
Yıkıldıktan sonra Osmanlı,  
Entrika ve hile ile bölük pörçük yapıldı İslam,  
Ve bir birine düşman...  
Ve hiç eksilmedi Müslüman topraklarında akan kan,  
Şimdi tek ülke yok huzur ve barış içinde yaşayan.  
Ve öyle büyütüldü ki nifak,  
Güvensizlik oldu aramızdaki tek ittifak...  
Edilen sözler hezeyan,  
İslam kardeşliği büyük bir yalan...  
Nasil denir Muhammet'in ümmeti bize o zaman?

Affet Allah'ım  
Ağır gelen bana asıl bu büyük imtihan!

Necip Zeybek

## İncir Ağacıyla Söyleşi 2

Ey incir ağacı,  
Elimiz kolumuz kırılrsa da,  
Değiliz biz bir köşeye atılmış kütük.  
Hasret dal veriyor yine bak,  
Çatal budak.  
Öt bitmese de yanar yine,  
Yanar yürek denilen bu kurak toprak.  
Gözler pınar olup sulamak ister,  
Fakat bakar o da ancak,  
Bakar ıslak ıslak ...  
Üstelik serde erkeklik var ya,  
Anlatamazsın derdini kimseciklere,

Ama bu gece  
Sevenlerim yerine  
Sen bekle,  
Ne olur merakla,  
Ne olur bekle beni aşkla...  
Sen bekle...  
Çünkü kavuşursam bir sevdiğime,  
Belki bitmez bu hasret,  
Ama azalır,  
Azalır belki yüreğimdeki sancı.  
Belki tez söker o zaman şafaklar,  
Belki de aynı acıyı çekmez o zaman yolumu bekleyen yâr!  
Ben nöbet tutarken,  
Ne olur bu gece beni sen bekle,  
Şafak sökerken,  
Yâr yerine sana dönerim incir ağacı!  
Vallahi hiç uyumam, hemen dönerim,  
Yeter ki çekmesin bir de sevdiklerim,  
Beni beklerken acı.

Necip Zeybek

## İnsan da Değil miyim Şimdi Ben

Çakmam kardeş,  
Tenisten, korttan; binicilikten, attan.  
Zorunan değil ya hoşlanmam siyasetten, seyahatten...  
Ve yalan olur anlarım, dersem,  
Müzikten, resimden, edebiyattan ya da başka bir sanattan,  
Aydın" değilsin desen de takmam be kardeş?

Almamışım doğudan ışık,  
Olmamışım batıya âşık...  
Ve ne yazık,  
Hiç yaşamadım ben,  
Çakacakmış gibi dünyaya kazık!  
Aydın" değilsin desen de takmam be kardeş?

Basitimdir,  
Ama içi dışı saydam,  
İyi "adam"ımdır yine de hani...  
Olmasa da birilerine faydam,  
Zararım yoktur kimseye en azından...

Dediysem adam,  
Öyle kelli felli, akıllı efendi değil canım,  
Kendi halinde sıradan biri işte...  
Evsiz barksız gördüm,  
Sırtına eski bir battaniye atmadım;  
Aç sefil gördüm, bir dilim ekmek uzatmadım...  
Yüz güldürmek dünyada en güzel sanat,  
Ama ben öksüz - yetime de germedim ki hiç kol kanat!  
Adam" sıfatı uyar mı bana öyleyse, sen söyle kardeş?

Haydi, o yürek yoktu,  
Alıp zenginden, veremezdim fakire;  
Yanî ne Köroğlu'ydum,  
Ne İnce Mehmet...  
Fakat bugüne dek,  
Zulme seyirci kalarak,  
Olmadım mı ben de zalime ortak?  
Adam" sıfatı uyar mı bana öyleyse, sen söyle kardeş?

Var mı bende büyüğe hürmet, bayana nezaket?  
Hani adalet diye çarpıyor mu bu yürek,  
Ve ne kadar ediyorum hakka, hukuka riayet?  
Vergisini tam alabiliyor mu benden devlet?  
Tamam, sıradan olmasına sıradan,  
Ama sayılmam galiba bu durumda,  
Ben pek de "adam"dan, ne dersin kardeş!

Tamam,  
Olduğumdan pısırık ve korkak,  
Aydın da diyemedin kendime adam da...

Ama engel değil bunlar,  
Üç maymunu oynamaya bakıyor,  
Çünkü "insan" olmak...

İyi insanımdır yani ben.

Neden?

Çünkü bilirim, yemeyi, içmeyi, oturup kalkmayı...

Övünmek gibi olmasın,

Eğlence mekânları iyi tanır bu insanı

Balık gibi dalmam şişenin içine öyle kardeş,

Velev ki sarhoş oldum;

Ağzı kalabalık birisi değilimdir,

Etmem kimseye öyle kabalık.

Her işin başı sağlık, der ve güne elimi yüzümü yıkayarak başlarım.

Şık giyinmeyi de karışık konuşmayı da bilirim.

Varlığım da yerinde,

Sağlığımda...

Taşı sıksam suyunu çıkarırım öyle iyiyim yani.

Bunlar beni iyi insan etmez mi kardeş?

Karıncalar gibi toplumsal varlığımız öyle mi?

Ama hani bizde dayanışma,

Yardımlaşma...

Yürümez mi birlikte toplumlar,

Cehaletin, açlığın, haksızlığın üstüne?

Oysa bugüne değin ne baş olabildim,

Ne baş kaldıradımdım ben.

Verir mi insan olan sömürüye,

Bazen parasıyla,

Emeğiyle de bazen destek?

Ezenin düşünceleri,

Düşüncelerim oluveriyor çoğu zaman, neden?

Çekildiği için kanı çoktan,

Kanamasa da içimdeki vicdan,

Ağrıma gitse de insanlıktan uzak,

Böyle utanarak yaşamak...

İnsanım deyip baş koyamasam da,

Hakka, hakikate;

İnsandan yana, insanca...

Bak kaşıma gözüme, boyuma postuma,

İnsanım ben, yine de insan kardeş!

İşte, arı kovanı gibi çalışıyor kafam,

Şokmuş sanki birisi çomak,

İşime gelmeyince

İgneliyor bir eşek arısı oradan,

Diğeri buradan...

Ya varsa bir menfaatim,

Çalışır benimkiler de tıklar tıklar;

Toplar banknotları, sarıları,

Yavuz hırsızdır çünkü eşek arıları.

Tamam, aydın değilim, adam da!  
Ama İnsanım ki,  
Uydurdum dünyaya ben de ayak;  
Ticaret yapmasam da,  
İyi tüccarımdır,  
Çünkü adam alır, adam satarım, kardeş!

Sizin gibi insanım ben de,  
Tepeden tırnağa insaan!  
Fakat yüzünüzdeki bu tebessüm neden?  
Ya dudak büküşünüz!  
Kabul etmiyor gibisiniz,  
Ne yani...  
Sizin gibi mi değilim, yoksa insan mı?  
Anlamadım be kardeş!

Necip Zeybek



## İslam Dünyasında Son Durum

Düşmüş Müslümanlar,  
Ya birbirine,  
Ya her biri kendi derdine.  
Ne mümin kalmış halden anlar,  
Ne dört elle sarılan o mübarek dine...  
Yanar olmuş herkes kendi derdine!

Ve kutsal bir şehir,  
Silâhların gölgesinde can çekişir.  
Kan ve ceset peşindedir çelik kanatlı akbabalar,  
Ve yeri göğü inletirken naralar,  
Aayyukâ çıkar acı çığlıklar  
Ama gözleri var görmez,  
Kulakları var duymaz durumdadır müslümanlar.  
İnsandan bozma azman,  
Ayırmadan canlı cansız,  
İnsan, hayvan,  
Ayırmadan çarşı, pazar;  
Okul, yol; hastane, revir,  
Biteviye bombalar...  
Oracığa kıvrılır taze başaklar,  
Kırılır beşer, onar,...  
Kavrulur analar, babalar...  
Yanar bütün şehir.  
Yanandan donandan kime ne?

Yarabbi,  
Bu nasıl şiddet.  
Ne şirret şey bunlar böyle!  
Eriyor çelik yürekler,  
Devriliyor minareler bir bir!  
Kalmadı taş üstünde taş,  
Camiler bile düştü şehit...  
Her yer ateş, her yer duman,  
Güneşi bile kör eder mi bir bombardıman?

Ufuk kalktı ortadan.  
O kadar büyük ki vahşet,  
Korktu, şaşırıldı ki gökyüzü bile,  
Kararacağına kızarır,  
Ağaracağına kararır oldu.  
Ve günün gözlerinde donup kalmış dehşet,  
Her sabah tebessümüyle uyandırırken şehri,  
Bak, bugün gözünü açamadı.  
Tasasından gök ağlar.  
Ancak yağmur yerine gözlerinden kan damlar.

Ve bir akbaba sürüsü çoşa çoşa uçar gökyüzüne,  
Ama yetmez sürüye bu kadar kan,  
Yetmez bu damlalar...

Bitiktir bu şehir,  
Ama geniştir bu coğrafya,  
Ve nasılsa birbirine yemekle meşgul,  
Uyanamaz bu yüzyılda,  
Kin ve intikam nasılsa yasak,  
Soramaz Müslüman hesap.  
Sırada ülke çok,  
Çok daha sırada kanı içilecek şehir,  
Şürü halinde uçar akbabalar,  
Yarına kalmaz oralar da işgal edilir.

Necip Zeybek

## Kabak ve Hıyar

Güzel mi güzeldi Emine.  
Henüz girmişti otuz birine,  
El değmemişti daha eline.  
Ah, bir çıksa karşısına,  
Bakmayacaktı şişkosuna, keline...  
Ama erkek nerede?

Tek, eksik; tek, yarım,  
İki yarım, eder bir tam.  
Deyip aramışlar Emine'nin diğer yarısını...  
Kiminin beğenmemişler parasını,  
Bozmuş bazıları da beğendikleriyle arasını.  
Kimisi dirisini önermiş, kimisi irisini,  
Bulmuşlar sonunda Emin, diye birisini.

Ayak basınca Emin otuz dördüne,  
Evlenme teklifi eder olmuş her gördüğüne...  
Dünür gidilmiş Emine'ye,  
Alınmış, verilmiş, söz kesilmiş,  
Yenilmiş içilmiş,  
Nişan alınıp ateş edilmiş...  
Emin, olmadan daha emin,  
Emine olmuş Emin'e,  
Pazara kadar değil mezara kadar diye ikisi de etmiş yemin,  
Sıra gelmiş düğüne!

Aldanma adına,  
Bak kendin tadına.  
Her söze asma kulak.  
Ne kadar karılsa da toprak,  
Pişirilse de hamur,  
Olmaz her çamur,  
Çini, çömlek ya da tabak...  
İyilik getirmez her merak.

Benzemesine benziyorlardı,  
Emine'yle de Emin,  
İkisi de sulak bitkinin meyvesi gibiydi,  
İkisi de ince uzun,  
İkisi de susak...  
Ama olmadı işte,  
İki yarım bir bütün.  
Çünkü biri hıyardı,  
Diğeri kabak.

Necip Zeybek

## Kadına Cebir

Olmasa da senin sıfatın, adın,  
Eşin, bacın, kızın,  
Değil mi teyzen, baldızın,  
Hülasa sevdiklerinin yarısı kadın?

İmkânsızdı haydi engelleme,  
Ya da uzatamadın elini hemen,  
Gerekmez mi hiç değilse zalimi lanetleme,  
Aziz bir kadın değil mi senin annen?

Bak doğaya,  
Denk mi horozla tavuk,  
Ya da biri boğa diğeri inek?  
Demek ki eşit değil kadınla da erkek.  
Birinde his,  
Bedeni zarif, ruhu hassas;  
Ötekinde kas...  
Lakin erkek ya da kadın olmak değil,  
İnsan olmak zor esas!

Yasalar dese de tersini,  
Eşit mi kadınla erkek,  
Arttı diye kadınlar arasında da yazıp okuma,  
Sokma başını öyle kuma,  
Helal mi mesala bir kadına iki koca?  
Kıyıp ama nikahı hoca,  
İkinci eşi yapmıyor mu herife kuma?  
Çile çekiyor daima,  
Kadın erkek eşitliği üstüne martaval okuma!

Yetmiyor ki eğitim,  
Eksilmiyor aksine artıyor toplumda aciz,  
Kah elle, kah sözle,  
Çoğalıyor kadına taciz.  
Çarşaf çarşaf,  
Medyada kadına tecevüz....

Sebepli sebepsiz dövülen,  
Namus denip defteri dürülen,  
Sokak ortasında öldürülen,  
Anadır, yâdır,  
Oysa analar ayırmadan değil eşitlikten yanadır.  
Ama her zulüm onadır.  
Belki denemez,  
Elbet değil kadın, yalnız bu ülkede mağdur,  
Fakat bu ülkede yalnız kadın hep mağdur!  
Olsa da dini, dili;  
Memleketi, ili; tarihi, kültürü;  
Kılı, tüyü, cinsiyeti türü bir.  
Çıkıyor içimizden işte bir şerefsiz,  
Zorbalık sanıp erkekliği,  
Uyguluyor kadına kıza cebir.

Böylesine erkek değil,  
Cibilliyetsiz,denir.

Duymasam o çığılığı  
Ve okumasam o masum gözlerdeki elemi hiç,  
Ve dokunmasam o matemli yüze,  
O ıstıraba, yalnızlığa, çaresizliğe olmasam hiç şahit...  
Yalvaran bir yüz, bir ses, bir göz var hep gözlerimin önünde!  
Sükûnet telkin etmiyor,  
O mazlumu tanımamak,  
Ve bilmezden gelmek son sessizliği...  
Yüreğim sızlıyor.  
Ama maalesef sadece,  
Sızlıyor yüreğim.  
Dur, demeye yetiyor da,  
Yetmiyor durdurmaya gücüm, sesim,  
Ve mağdur edilen on binlerce kadının utancı yüzümde,  
Yaşıyorum bu ülkedeki her adam gibi yine ben de...  
Ya da yaşadığımı sanıyorum adam gibi maalesef sadece...

Necip Zeybek

## Kadınlar

Öngörölür,  
Ne zaman kopacağı fırtınanın.  
Lakin katiyen anlaşılmaz,  
Ne zaman, nerede,ne yapacağı  
Kurnaz kadının.

Kanıp hoş söze,  
Kaçırır avucundaki altın kuşu,  
Ve koşarak çıkar en dik yokuşu,  
Sarılır bir öküze,  
Aptalı kadının.

Günlük güneşlikken ortalık  
Bulut gibi kararır yüzü,  
Geceye çevirir gündüzü,  
Kötüsü kadının.

Ne anlatmaya yeter onu aydınlık;  
Ne o anlatır karanlık...  
Aşk,deseler değil,  
Işık gibi bir şey,  
Gelmez ele avuca.  
Ansızın gark eder nura,  
Ay gibi karanlıkta çıkar cemali ortaya;  
Gün yapar geceyi,  
Hası kadının...

Necip Zeybek

## Kadınlar

O, sevgi,  
O, muhabbet;  
Ve o bir anda  
Kin ve husumet!  
O, aşk,  
Ve ihtiras ve hıyanet...

Ne dilbaz,  
Ne şeytan tüylü,  
Ne cambazdır o,  
Ne cambaz...  
İşte yine ip üstünde,  
Yine enteresan, yine uslanmaz...  
Ne söylense kadınlar için az...  
Allah'ın yarattığı karmaşık varlıktır şu kadınlar!

Güzelde, çirkinde,  
Doğruda, yanlışta,  
Ne varsa dünyada o hep yarışta.  
Savaş da ondan çıkar,  
Kurulur onunla barış da...  
Biraz fattanlıktan, biraz meraktan,  
Dün kovdurmıştu bizi cennetten.  
Yine zil takmış haşpa,  
Oynatıyor parmağında Dünya'yı,  
Mesul olacak,  
Pek yakında kopacak kıyametten!

Ah kadınlar,  
Kiminin bir karış havada aklı,,  
Basmaz bir türlü yere ayakları...  
Kimi o kadar doğru,  
O kadar haklı;  
Kimisi o kadar edepli, ahlaklı,  
Kimisi o kadar arsız...  
Ne onlarla oluyor, ne onlarsız,  
Az gelir kimine melek,  
Kimine şeytan demek.  
Allah'ın yarattığı en şımarık, en karmaşık,  
En düşsel, en özel, en güzel varlık şu kadınlar!

Necip Zeybek

## Kambur

Siz, tanır mısınız,  
Boş gezenin boş kalfasını?  
Yılın on iki ayı,  
İçse de içmese de o sarhoş adamı...

Siz, tanır mısınız,  
Yılın elli iki haftasını,  
Yıkanmadan geçiren,  
Saçı sakalına karışmış o tıraş adamı?

Siz, tanır mısınız?  
Yılın üç yüz altmış beş günü,  
Attırarak adamın kafatasını,  
Bir taş üstünde oturan o loş adamı?

Tanırsınız canım,  
Doğurup da anasının,  
Sokağa salıverdiği şu sıpa!  
Kaç kez uyarmıştınız hani,  
Dövüp sövmüştünüz.  
Ama o, ne ipe geldi ne sapa...  
Tanırsınız canım, işte o bir hoş adamı

Siz insansınız,  
O, sırtınızdaki kambur,  
Siz tanırsınız canım, tanır...  
Siz ondan utanırsınız,  
O canım, sizden utanır...

Necip Zeybek



## Kan ve Gözyaşı (savaş karşıtı şiirler 5)

Daha dün izledik bir film gibi,  
Bütün sahneler gözlerimizin önünde,  
O kadar gerçek, o kadar sıcak ve tazeler:  
Gördük, söz dinlemedi akıllı füzeler,

Delik deşik oteller, evler, saraylar, damlar,  
Bin parça kundaktaki kuzular,  
Çaresizlikten ağlıyor koca koca adamlar...

Acıyla buruşup kararmış  
Ak fistanlar, ak takkeler, ak duvaklar...  
Paramparça kara çatık kaşlar, kır sakallar.  
Nasırlı kaba eller, kınalı parmaklar...  
Haçer yemiş gibi delik deşik kalın etli dudaklar...  
Ağlıyor kesik kesik Iraklı kadınlar, kızlar, analar...

Devasa tankların altında çelik yürekli bir adam,  
Eziliyor gariban, eziliyor can!  
Ezense mağrur, ezdiği sanki soluçan!  
Ağlıyor ezik ezik Iraklı dedeler, oğullar, torunlar...

Biri gidiyor, beşi geliyor uçakların,  
Hani şu bir tanesi iki tonluk,  
Özgürlük taşıyanlarından(!) .  
Ve yağmur gibi yağıyor o bombalar:  
Harabeye dönüyor evler,  
Ayakta kalan duvarlarından sızıyor kan!

Viran olan bahçelere renk renk,  
Uzanmış çiçekler boylu boyunca,  
Gövdeleri yanmış, kömür gibi kapkara,  
Kanıyor taze sapları;

Ak taşların ortasına damlıyor kıpkırmızı kan!  
Oyuncaklar darmadağın, kırık dökük,  
Sağlam parçada kuruyup kalmış kara kızıl kan!  
Sulanıyor kanla tarlalar, bahçeler, hurmalar!  
Su yerine kanla yıkıyor cadde-sokak, çarşı- pazar!  
Ve dönüyor tekerleri ölümden kaçan arabaların,  
Hangi tarafa dönse nafile, her tarafta: kan, kan, kan!  
Ağlıyor bitik bitik cennet analar, masum oğullar, mazlum babalar.

Irak kan revan,  
Darmadağın, perişan,  
Iraktan geriye kalan,  
Gözyaşı ve kan!

Necip Zeybek

## **Kara Sinek Gibi Yaşamak (S-2)**

Kolay mı karasinek gibi,  
Kaçamak yaşamak,  
Kuytu, kirli karanlıkları kaşıya kaşıya;  
Kepaze açlığı yalayarak,  
Denirse adına yaşamak!

Karasinek gibi hissiz.  
Kim yaşar sevgisiz?  
Sevmeden ve sevilmeden,  
Yaşayabilir misin sen?  
İnsana yakışan her duygudan uzak,  
Söyleyin, acımadan, acıkmadan,  
Ümitsiz; hanginiz yaşayacak?  
Oysa insanlığa ve aşka dair,  
Hiç duygu kalmadı,  
Tek tek koparıldı benliğimden,  
İnanın, tiksitmeyi bile unuttum ben!

Huzur verir karanlıklar sessiz,  
Geceleri olsun rahat uyur sokaklar,  
Çöplüklerin bile sahibi var,  
Şersefil berduşum ben, kimsesiz...  
Vızıldarım geceler boyu,  
Acılarım boşlukta çırpınır sahipsiz!

Ey çelik kanatlı sürüngenler,  
En hafif esintide bile,  
Karasinekler gibi sinerek,  
Yaşamayı öğrendim ben.  
Ve gördüm ki öğrenmişsiniz siz de,  
Yaşamayı sürünerek gökyüzünde.  
Bakalım becerebilecek misiniz yarın,  
Yerin altında çelik kanatlarla uçmayı?

Necip Zeybek

## Kara Yemişliyle Söyleşi 1

Ey karayemişli incir ağacı,  
Sıcak soğuk,  
Kavurmuş gümüş tenini.  
Oyuk oyuk gözlerin,  
Kambur dallarının arkasından,  
Yok der gibi bakıyor yarın.  
Sen, nelere şahit oldun ki böyle?

Daha dün akşam,  
Çocuklar gibiydi koşup oynuyordu yaprakların.  
Bugün ne oldu, donup kaldın?  
Neden bozuk asabın?

Ulaştı mı sana da,  
Mayın pususu haberi,  
Yas mı tutarsın sabahtan beri,  
Yemişlerin kapkara,  
Cennetten çıkma ki meyvelerin,  
Bir zeytinin üstüne var bir senin,  
Kuran'da yemin.  
şehitlik peygambere en yakın paye,  
Verilmez paşaya, beye  
Allah yüce,  
Vatan mübarek,  
Uğruna can verenler,  
Girmez toprak altına;  
Yükselir arşa çıkar en üst mertebeye.  
Öyleyse üzölmek belki hak,  
Ama tutulmaz şehitlerin ardı sıra yas.  
İyisi mi sal özündeki balı  
Gazilere şifa niyetine,  
Tadın dudaklara şükür olsun.

Necip Zeybek

## Kara Yemişliyle Söyleşi 2

Ey kara yemişli,  
Kaç tertibe yarensin,  
Sıcak soğuk demez,  
Talim izlersin,  
Bu kışlada sen,  
En eski,  
En köklü ersin.  
Şikayet alır,dert dinlersin.  
İçim daraldı,,  
Söyleşmeye geldim.  
Kalmayınca kimse yanında,  
Ağladığını duyarım geceler boyu,  
Şenin de hıçkıra hıçkıra.  
Önce sen de;  
Tekme tokat,  
Yetmezse dipçikle, elini kolunu kıra kıra.  
Seni de mi hizaya sokuyor bu çavuş?  
Ana avrat küfür mü etti onbaşı,  
Onurun mu kırık,  
Aşık mısın yoksa sen de;  
Hasret çeker ondan mı inlersin?  
Susma konuş.

Necip Zeybek

### Kara Yemişliyle Söyleşi 3

Ey kara yemişli,  
Madem suskunsun, konuşmuyorsun,  
Belki de küssün.  
Öyleyse beni dinle.  
Yatak olsun yaprakların altımıza,  
Dök de kucak kucak,  
Senin gölgende buluşalım,  
Acele et gönlümün güneşi,  
Yüreğime doğdu doğacak.

Tutmuş bak,  
Baba Dağlarını bir hoş kızılık,  
Okşuyor yüreğimi bir el,  
Yumuşak yumuşacık.  
Ve kan yerine,  
O, yürüyor damarlarımda artık.  
Aklıma geliyor bir ılık bahar akşamı,  
Ve ilk saklı buluşmamız,  
Utanırken ufuk,  
Kızarıp sararmıştı samanlık.

Ey kara yemişli,  
Al da kokusunu yarın akşam yelinden,  
Sür üstüne başına.  
Onun gibi kok sen de,  
Şaka ve neşe koksun her yer sayende.  
Yemişlerin tadını alsın ki onun dilinden,  
Serçeler daha bir gür şakısın,  
Bülbüller de konar olsun dalına...

Ey akşam güneşi,  
Buluşmanın şerefine,  
Yar gibi sıcak sıcak. bak sen de.  
Ne silahın soğuk gölgesi,  
Ne buz gibi emir cümlesi titretemesin içimizi.  
Utanıp kaçmasın bu akşam ufuk,  
Yanaklarının rengini okşayana kadar yarın,  
Pembeleşsin.

Efkârlıyım kara yemişli,  
Kaç sigara içtik seninle saymadım,  
İçim yanık,  
Başım duman duman.  
Sıksam da canını,  
Yâri sayıklayarak durmadan.  
Ne tez geçmiş seninle zaman.  
Kulak ver karayemişli,  
Şu hasret kokan türkülere,  
Sarmış bütün kışlayı,

Onlarda benim sevdam saklı,  
Emirle yönetilir asker,  
Geçmez elbet ocakta erin sözü.  
Bak dinlemedi beni,  
Ufuk yine utanıp gitti.  
Ters işler askerlikte zaman,  
Bak kararırken gece,  
Ağarıyor benim içim,  
Çünkü kışlada bir gün daha bitti.  
Teşekkür ederim misafirperverliğine,  
Tutmadan bir sonraki sancı  
Koğuşuma gideyim en iyisi ben,  
Yarın görüşmek üzere,  
Hoşça kal incir ağacı!

Necip Zeybek

## Kardeş Kavgası (anadolu'nun Çocukları)

Söyle kardeşim, ayırımız gayrımız ne?  
İçtiğimiz su,  
Soluduğumuz hava,  
Açtığımız sofraya,  
Barındığımız apartman,  
Yaşadığımız şehir mi farklı olan?  
Aynı pazara çıkıyor,  
Aynı tezgâhtan alış veriş yapıyoruz.  
Aynı vitrine bakıyor,  
Farklı kıyafetleri beğeniyoruz...  
Bu mu kardeşliğimizi bozan?

Kimimiz gecekonduda yaşasa,  
Gökdelende de kimimiz;  
Farklı mı karakolda polisimiz, adliyede hâkimimiz?  
Vapurda, tramvayda; tiyatrodaki, sinemada farklı mı yerlerimiz?  
Farklı mı sınırdaki nöbet tutan erlerimiz?  
Nasıl bağlıysa Ankara'ya bütün iller,  
Bizim çocuklar değil mi yine oradaki vekiller?  
Koltuğunda acıtıyor da birimizin canını,  
Diğerimizin acıtmıyor mu aynı dişçi?  
Değil mi kimimiz esnaf, kimimiz çiftçi,  
Mühendis, öğretmen, hemşire de biz değil miyiz?  
Değil mi çoğumuz işçi...  
Söyle kardeşim, öyleyse ayırımız gayrımız ne?

Aynı ezanla davet edilmiyor muyuz, aynı camilere?  
Bir değil mi kıblemiz, secdemiz; şükürümüz, tövbemiz?  
Birlikte çıkmıyor muyuz yağmur dualarına,  
Ve açılmıyor mu Allah'a aynı anda ellerimiz?  
Ayrı mı yiyoruz cenaze de helvamızı, bayram da baklavamızı?  
Farklı mı el öpmemiz, sarılıp kucaklaşmamız;  
Hacımız, hocamız, helalimiz, haramımız...  
Öyleyse neden bozulsun kardeşim aramız?

Aynı davul, aynı zurna, aynı saz ateşlemiyor mu kanımızı?  
Aynı türkü, aynı hava, aynı ağıt sızlatmıyor mu sol yanımızı!  
Hacı Bektaş, Yunus, Mevlana değil mi dergâhımız,  
Koroğlu, Pir Sultan; Âşık Veysel değil mi ocağımız?  
Tebessüm ettirmiyor mu hepimize Nasrettin Hocamız?  
Farklı mı maçlarda tezahüratımız, altılı ganyanda atımız,  
Neden öyleyse kardeşim ahımız ya da ahmaklığımız?

Aynı değil mi isimlerimiz,  
Aynı kaderi paylaşmıyor mu işsizlerimiz?  
Aynı değil mi yolumuz, elektriğimiz, köprümüz;  
Aynı değil mi tarlamız, bostanımız; denizimiz, dağımız;  
Ağacımız, ineğimiz, otlığımız; meyvemiz, peynirimiz, balımız?  
Söyle kardeşim, ayırımız gayrımız ne?

Bak kardeşim,  
Gözü var dünyanın yurdumuzda!

Çünkü burası dört iklim, iki kıta, cennet gibi bir yarımada...  
Burada doğdu medeniyet,  
Ve yayıldı dünyaya dalga dalga buradan hürriyet,  
Burası tarih, şeref, haysiyet...  
Kaç kuşatma gördü, kaç istila, kaç isyan bu vatan,  
Kaç kez susturulmak istendi bu topraklarda ezan?  
Şükür, vermedi senin atan düşmanına fırsat;  
Fakat hiç pes etmedi o fesat!  
Kırdırmak için kardeşi kardeşe,  
Akıtıyor zehrini şimdi de o sinsî yılan,  
Ama görüp yaşadığı hüsrân, yine hüsrân, hep hüsrân...  
Bu sefer düşman güç kudret sahibiymiş falan filan...  
Geç efendim geç, ne münasebet,  
Bir günde doğmadı bizim aramızda muhabbet;  
Eften püften şeyler bozmaz aramızı, bozamaz hiçbir musibet!  
Nasıl yaşayabilirdik asırlarca kardeş kardeş,  
Çıkartılselerdi aramızda öyle büyük bir husumet?

Aynı dili konuşsak da,  
Kelimeler farklı diyorlar kardeşim!  
Verir mi tat, hep aynı söz sohbet,  
Kusurlar da olacak, eksikler de elbet!  
Kızsak, sövsek de bitiyor mu kan davamız,  
Eksiliyor mu hani magandalarımız...  
Bir anlık öfke atmıyor mu bizi hapse hâlâ yok yere,  
Kahrediyor hepimizi yani hep aynı töre...

Aynı dili konuşsak da,  
Kelimeler farklı diyorlar kardeşim!  
Ama o kadar çok ki ortak yanımız,  
Günahlarımız, sevaplarımız,  
Öfkemiz, sevincimiz,  
Korkumuz, nefretimizle biz aynıyız.  
Aynı yazılmış kaderimiz, alın yazımız,  
Birimiz al, diğerimiz akyuvar,  
Aynı damarda akar, aynı yürekte atarız.  
Olacak elbet evetlerimiz, hayırlarımız, acabalarımız,  
Ve söylendiği gibi farklı dahi olsa babalarımız,  
Vallahî biz karındaşız,  
Çünkü biz ANADOLU'NUN çocuklarıyız.

Necip Zeybek



## Kardeşlik

Aynı evde doğduk,  
Aynı kadına anne dedik,  
Aynı adama baba,  
Aynı tasta su içtik,  
Aynı memeden emdik...  
Kardeştik biz, kardeş...  
Ama ne kadar kardeş acaba?

Yeni kazılmış bir mezarın başında,  
Put gibiyim ayakta...  
Kardeşimin İsmi yazar,  
Yan yatmış bir mezar taşında.  
Ben soğuk soğuk terlerken,  
Göç etti diye çok erken,  
Ah çeker,  
Vah çeker de yanar,  
Eş dost akraba...  
Anam ağlar, bacım ağlar,  
Yakınlar ağlar, uzaklar ağlar;  
Farkım yok gibi,  
Donuk donuk dıştan bakan şu adamla;  
Akmaz benim de gözümde bir damla.  
Kardeştik biz, kardeş...  
Ama ne kadar kardeş acaba?

Okul sıralarında ayrılmıştı,  
Yollarımız galiba:  
O, ayrı şeyler duyar,  
Ayrı şeylere güler,  
Bakar oldu ayrı şeylere...  
Ben ayrı...  
Ve atıldığımızda hayata,  
Doğrularımız ayrı, yanlışlarımız ayrı,  
Kaygılarımız, arkadaşlarımız,  
Öfkelerimiz, sevinçlerimiz ayrı ayrı.  
Kavgalarımız, hayranlıklarımız ayrı...  
Ayrı düşünsek de ayrı yaşasak da gayrı...  
Yine kardeştik biz, yine kardeş  
Ama ne kadar kardeş acaba?

Başka mezar başlarında ağıtlar dinlemiş,  
Ağlamıştım oysa o zaman ben.  
Ana ayrı,  
Ayrı olsa da baba,  
Toprağa yüreğim girmiş gibi,  
"Kardeşim, kardeşim" diye inlemiştim,  
Oysa o zaman ben...  
Ekmeğim gibi acılarımı paylaşmıştım,  
Sevinçlerimi,  
Korkularımı paylaşmıştım onunla.  
Umutlarımı umut edinmiş;  
Hayallerimi hayal...

Onunla heyecanlanmıştım;  
Ve ağlayıp gülmüştüm,  
Hatta ölüp ölüp canlanmıştım onunla...  
Ana ayrı,  
Ayrı olsa da baba,  
Onunla da kardeştik biz, yine kardeş;  
Ama ne kadar kardeş acaba!

Kardeştim ben,  
İkisiyle de kardeş...  
Biriyle, aynı kandan,  
Göz yaşı bile dökemesem de arkasından...  
Diğeriyle kardeş,  
Olmasa da kanımdan,  
Ayrılmadı çünkü o hiç yanımdan...  
İyi- kötü günlerimizde beraberdik,  
Doğruda, yanlışta beraber...  
Ve adım gibi biliyorum ki,  
Cehenneme de gitsem,  
Vallahi orada da edecek bana eşlik.  
Öz kardeşimin mezarının başında  
Anladım, anladım ki;  
Yalnız kandan değil;  
Kültürden de doğarmış kardeşlik!

Ana duygu:Kültür bağı ile oluşan kardeşlik de en az kan bağı ile kurulan kardeşlik kadar önemlidir,değerlidir...

Necip Zeybek

## Kazan Kepçe Kadeh

Tencere dibin kara,  
Seninki benimkinden kara...

Boşalınca kazan,  
İşbaşı yaptı malum aşçıbaşı  
En ekonomik yakıttı  
Masumların naaşı,  
Fokurdadı kazanda  
Gözyaşı ve kan!

Döndükçe kepçe,  
Pervane oldu çevresinde yamaklar,  
Dar geldi Amerika,  
Baş aşçıya dar,  
Karıştı Asya, Avrupa, Afrika.  
Saçıldı ortaya altın, petrol, dolar.

Büyük lokmaydı  
Şona kalmaydı Kafkasya...  
Önce kül olmalıydı,  
Filistin, Irak, Afganistan! ..  
Fokurdadıkça kazan,  
Buhar oldu Ortadoğu...  
Lakin katılmazdı,  
Pişmiş aşı daha kan.  
Bulunmalıydı şöyle etli butlu bir Müslüman,  
Yazıldı böylece mönünün başına İran!

Önce pişenler yenmeli,  
İyice sindirilmeliydi! ..  
Uzaktı çok uzak,  
Nasılsa duyamazdı eski kominist usta.  
Yine de ses çıkarmasın diye  
Som altından seçildi,  
Kaşık, bıçak, çatal, tabak...  
Ama hesap edilmemişti  
Kirli dudakların şapırtısı,  
Ve kalkarken şerefe,  
Düşüp kırılan kristal kadehin şangırtısı  
Dikkatten kaçmıştı  
Susturulduğu için Çeçenistan,  
Kulaklarını dört açıyordu Rusya...  
Şapırtı ve şangırtı sesi,  
Et ve kan kokusu...  
Yetti kabartmaya iştahını,  
Eski komünist ustanın,  
Osedya bahane edildi,  
Gürcistan talan!

Sonra mı?  
Değilim ben kâhin,  
Yorum sayfası boş,

Olacakları siz edin tahmin!

Benim Tahminim

Madem burnumuzun dibinde  
Kurulmuştur kazanlar,  
Ve tamtamlarını çalıyor yamyamlar  
Baş aşçıda da var bunca hüner,  
Ya olacağız bu lokantaya garson,  
Ya baş aşçıya yamak,  
Ya da bir başka sofraya tuz biber!

Necip Zeybek

## Kendini Bilmezlere

Ulan, bu ne biçim lisan,  
Varsa yoksa ben, ben...  
Bu ne bencillik, ne kibir;  
Başkaları da insan,  
Onlarda da var akıl fikir...  
Belki seninki yanlış ya da noksan,  
Eksilir misin be mübarek,  
Söz gümüşse, sukut altın,  
Dinleyip anlasan, sonra konuşsan...  
Aldım diye bir diploma,  
Kendini adam oldum sanma!

Ulan patavatsız papağan,  
Kaç kez yaptın aynı edepsizliği ona, buna,  
Ne itikat kalmış sen de Kuran'a,  
Ne saygın var atana...  
Konuşmakta bağlıdır edep erkâna,  
Su küçüğün, söz büyüğün,  
Geç ukala herif, sırana!

Ulan megaloman,  
Hangi okuldan diploman,  
Almadın mı hiç doğru bilgi, hiç doğru akıl fikir oradan?  
Dediklerin ne ipe gelir, ne sapa;  
Anırırsın sebepli sebepsiz, be sıpa!  
Karşıdaki de olaydı senin gibi edepsiz,  
Vallahi, çok kırılırdı sırtında sopa!

Ulan babası sarımsak, anası soğan,  
Bozdun sonunda benim de ağzımın ayarını,  
Kaşınırsan kaşırlar yaranı,  
Sana mı kaldı asalet,  
Zürriyetsiz, cibilliyetsiz, şımarık züppe,  
Olma ona buna alet!  
Ne dediğin ayan beyan ortada,  
Ağzından çıkan ya küfür,  
Ya hakaret...  
Aldım, diye bir diploma,  
Kendini adam oldum sanma!  
Ya haddini bil sus!  
Ya da adam gibi konuş,  
Aydınsa gerçek,  
Yetmez sorunları bilmek,  
Sorumluluklarını da bilmesi gerek!

Ulan leş yiyici sırtlan,  
Bu neye davet,  
Bu nasıl ziyafet,  
Bu ne kibir, bu ne azamet,  
O kadar zor mu büyüğe saygı göstermek,  
Hanımlara nezaket?

Bakıp da suratına, sıfatına,  
Kendini âdemden sayan hayvan!  
Yok, tahsilmiş,  
Yok, önüm, arkam...  
Lan züppe,  
Ne o şarlatan kılık kıyafet,  
Ne o parlak küpe,  
Vermez sana bir makam?  
Konuşursun buyurgan buyurgan;  
Kim takar seni,  
Yalova'ya atanan toy kaymakam!

Ulan sahte aslan,  
Eğitim emektir,  
Okumak değişmek, gelişmek demektir,  
Alaydın iyi terbiye çıkardın yüksek mertebeye!  
Ne eylemin ne ne söylemin benziyor senin bir beye,  
Boşa geçmiş demek ki onca sene,  
Okuduğun hep aynı terane!  
Sahi ne demeye gittin onca sene mektebe,  
Dedikodu' yu öğrenirdin üç günde ,  
Gideydin bizim köydeki ebeye!

Ulan zehirli yılan,  
Elbet verir yüksek mektep,  
Her bitirene bir etiket.  
Ancak haktan, haklıdan yana olmayana,  
Kendini yılan gibi sokana,  
Neden versin bu halk bir kıymet?  
Hayır getirmez ukalalık,  
Hoş seda duymak ister vatandaş,  
Kıyamet tellallığı yapma arkadaş,  
Gevezeler konuşur öyle boş boş,  
Sen husumet peşinde değil, hizmet peşinde koş,  
Akıl fikir, ilim irfan olsun tuttuğun yol,  
Yani biraz büyü, gayrı adam ol!  
Mert ise gayet,  
Ve ikdam sahibiyse bu genç şayet,  
Basar bağrına,  
Verir mevki de yetki de,  
Verir ona günü gelince bu canım millet!

Necip Zeybek

## Kendini Bulanlar Sokağı

İki dirhem, bir çekirdek,  
Akça pakça on yaşında bir erkek.  
Yeni doğmuş süt danası gibi,  
Yaladı dondurmasını ürkek ürkek.  
Ekşidikçe yüzü,  
Büzüştü kızıl dudakları.  
Anlaşılmadı kızdı mı, küstü mü,  
Orada değildi çünkü aklının tümü.  
Dikilivermişti karşısına anası.  
Daha dün ödenmişti dünyanın parası,  
Kirlenirse üstü başı,  
Bozulduğu gibi fiyakası,  
Evdekilerle de bozulurdu arası.  
Somurttu çocuk,  
Tatsızdı çünkü sütlü dondurması.

Koşan çocuklar gibi,  
Gülüyordu sokak.  
Fakat yeni diye üstü başı,  
Ona her şey yasak.  
Tutmuyordu baş kaldırmaya da yaşı,  
Bir daha yaladı,  
Tatsızdı, tatsızdı sütlü dondurması...

Bir köşede dalıp karanlığa,  
Bakarken ceylan gözleri.  
Fark etmedi yanına sokulan  
Beşiktaşlı yavru köpeği.  
Uzunca bir süre ağzı açık,  
Dondurmaya baktı dili sarkık köpek.  
Ama görmedi bizimki,  
Yavru hırlayana denk.  
Ya ağlayacak ya kaçacaktı ki,  
Durdurdu onu,  
Dostça sallanan bir kuyruk,  
Ve gülümseyerek bakan akı büyük iki çapkın göz...  
Bakıştılar bir süre âşıklar gibi,  
Bu iki yavru erkek.  
Güvenin ve özgürlüğün tadını çıkarmak için,  
Yatıp yere yuvarlandı köpek olan,  
Ve silkelenip kaşınarak,  
Kuyruk sallayıp gerindi çocuğa inat.  
Daha da istiyordu şımarmak.  
Ama önce dondurmayı uzat der gibi,  
Sürünüp bizimkine hırladı.  
Yoktu ağzında bir şeycikler,  
Bakıp çocuğun gözlerine,  
Yalandı yine tatlı tatlı..  
Çocuk yaladı,  
Bir daha,  
Tatsızdı,  
Yine tatsızdı sütlü dondurması...

İstem dışı,  
Düştü yana iki minik kol,  
Ve büktü boynunu külah.  
Aktı eriyen dondurma...  
Sıçradı yavru,  
Sıçradı iki çamurlu pati,  
Hop, hoop...  
Aktı dondurmadan  
Sütler yavrunun ağzına,  
Aktı şerbet cillop gibi pantolona,  
Aktı durmadan;  
Somurtana aldirmeden...  
Anlamsızdı çocuğun da gayrı dondurma gibi durması,  
Sarıldı iki yavru birbirine.  
Akan özgürlüğü yaladı çocuk,  
Tatlıydı külah,  
Tatlıydı dil, dudak....  
İki yanağı iki kırmızı gül oldu,  
Güldükçe çocuk.  
Özgürleştikçe yayılıyordu gül yüzüne,  
Yayılıyordu çocukça mutluluk.

Biri sahiplenildiğinden memnun,  
Diğeri zincirleri kırdığından,  
Biri önde, diğeri arkada,  
Uçarcasına mutluluktan  
Kayboldu iki yavru,  
Kendini bulanlar sokağında.

Necip Zeybek



## Kent ve İhtiyar Adam

Aferin oğlum,  
Annene verdiğin sözü tuttun,  
Bırakmadın köyde babanı bir başına!  
Fakat almadı aklım,  
Onu kökünden sökülmüş ağaç gibi,  
Nasıl sürükleyip getirdin,  
Ve attın bu şekilsiz beton yapıların arasına;  
Ve bu güne dek hiç bakmadan nasıl durdun kanayan yarasına?

Ne oldu oğlum bize,  
Aynı evde iki yabancı gibiyiz!  
Hâlâ sormadın, gurbet elde gün nasıl geçiyor baba, diye...  
Sen değildin böyle ilgisiz,  
Ben değildim bu kadar ketum...  
Bilmiyorum, bugüne değin neden sustum!  
Yapraklarım kurumadı belki,  
Ama bak kavrulup sarardı;  
Ve küstü ki dallarım hayata, vermiyor yeni sürgün.  
Vurgun mu yedim,  
Sürgünde miyim?  
Bilmiyorum.  
Nasıl ve neden düştüm bu şehre,  
Hangi yıl ve hangi gün;  
Unuttum...

Acaba diyorum,  
O doğup büyüdüğü toprak,  
O cennet memleket,  
Kalmıştı dedenden bize emanet,  
Terk etmek de sayılır hıyanet,  
Ondan mı gelir ki başımıza bunca felaket!

Bak, artıp eksilse de derinlik semt semt,  
Devasa bir bataklık bu kent.  
İçine çekiyor adamı,  
Hane hane kıyılarda yüzen bin bir dert.

Ve ben,  
Suda çürüyen ağaç gibiyim,  
Tepe taklak olmuşum, geziniyor köklerim yüzeyde.  
Hülâsa ortak olup tutunuyorum fakir halkla ben de bu namert hayata.  
Fakat bıraktık da yuvamızı kurda kuşa, yapmadık mı biz de bir hata?

Hey be oğlum,  
Nasıl yaşanır mayası bozuk bir kentte,  
Bu şehirde her şey sahte,  
Meyve, sebze diye hormon satılıyor,  
Başkalaşmış ürün satılıyor,  
Kanser satılıyor tezgâhlarda,  
Hem de gizli saklı değil, açıkta ve fahiş fiyata!  
Düşünüyorum da,  
Bataklıkta yaşamaya kalkmak acaba daha mı büyük hata!

Bak oğlum,  
Opüp başımıza koyduğumuz şu nimete,  
Bembeyaz hamur!  
Her işte hile,  
Bırak süte, su katmışlar ete bile.

Ya klor akıyor musluktan ya kir çopur,  
Yoktu böyle kötü koku bizim derede bile!  
Testilerde soğuttuğumuz,  
Billur gibi kaynak su nerede?  
Burada suyu değişti çocukların,  
Gelin hasta, torun hasta.  
Yaptık işte bir hata,  
Gel dönelim oğlum köyümüze!

Bizim için hayat, nefes alıp vermekten ibaret.  
şükür, soluyoruz hâlâ hava,  
Ve o bari bedava!  
Lakin ciğerleri dolduran oksijen değil, o da bir başka zehir!  
Evladım, neden kopardın beni köyümden,  
Yaşatmıyor, yavaş yavaş yutuyor beni bu şehir!

Geçen gün boşta bulundum:  
- Canım kuruyemiş istiyor, deyiverdim gelinime,  
Demez olaydım.  
O da pek yanıkmiş meğer:  
-Ah babam, nerde köydeki gibi evde üzüm, ceviz, badem,  
Hem de kalbur kalbur.  
Nerede çuval çuval patates, soğan, fasulyeyle dolu kiler?  
Yok, elde bir avuç bulgur;  
Ne pişireyim, diye düşünür oldum akşama ben!  
Ama canın çekti madem,  
Sat şu yüzüğü de al fındık fıstık, leblebi...  
Bu gece sayende bayram yapsın bizimkiler!  
Deyip uzattı alyansını ya, yerin dibine geçtim!  
İşte, o gün eğildi babanın da mağrur başı,  
Ve anladı o obur da,  
Ne bulursa, abur cubur, onu yemeye mecbur!  
Ama bil ki geçtikçe gün tükeniyor nefesi,  
Ve koflaşıyor bodur gövdesi...

Ah oğlum, kim var, kim yok toplamışlar bu kente,  
Ne konsa sofraya yetmiyor onca millete,  
Silip süpürölüyor birkaç saatte.  
Koca koca adamlar talim ederken gün boyu asgari ücrete,  
Boş kaldığından mide,  
Ne iş olsa,  
Kızlar çocuklar da tav oluyor bir iki simide!

Etmeyeyim, diyorum hep şikâyet,  
İyi şeyler görüp söyleyeyim biraz da;

Bak, kafeteryalar var, ne güzel gençlerle dolu,  
Ve güle eğlene geçiyor günleri tamamen!  
Bak hastaneler var, bütün yatakları dolu;  
Ne güzel, hastalar ölmüyor hemen!  
Olmuyor oğlum işte, sevemiyorum ben bu şehri!  
Hısım akraba, ahbap yok burada,  
Selam, sabah yok,  
Komşuluk yok...  
Ayıp sanki hastayı ziyaret,  
Sosyal hayat bar ve pavyondan ibaret,  
Nasil sevilir ki böyle bir kent?

Kahrı çekilmez bu mendeburun.  
Pis kokular geliyor her köşeden,  
Burası bataklık bile değil, koca bir burun!  
Gülen yüze nasıl rastlayacaksın, tebessümü unutmuş bir yerleşke de?  
Ne olur artık sen de gel "keşke! " de...

İyi ki gündüzü yok, burası hep gece,  
Karanlıkta iyi seçilmiyor bu ucube!  
Bakma sokaktaki kalabalığa, özgür değil oğlum bu kent,  
Kimileri apartman katında, kimileri şatoda hapis.  
Hırsızlara yetişemiyor burada polis!  
Ve bitmiyor hiç işi çöpçülerin,  
Caddeler, kaldırımlar bak ne kadar pis!  
Deodorant kokusuna karışıyor ter,  
Bu kent kokuyor lağımdan beter!

İçimde diken diken pıtrak gibi hasret,  
Yanıyor yüreğim felaket.  
Çok sürmez ama bu eziyet,  
Nasılsa dönecek köyüne bu ceset,  
Ve bitecek elbet, bitecek bu esaret!

Necip Zeybek

## Kim Kaşıyor

Bir bak geriye,  
Neler akıp gitmiş eriye eriye!

Ayak uydurup zamana,  
Başladık ticarete.  
Ne varsa dededen,  
Para eden, etmeyen bir bir çıktı elden,  
Ne din,ne dil bağı bırakmadık,  
Sattık savdık,  
Kaldık don gömlek ortada.

Ne büyük ailemiz vardı,  
Dede, nine, anne, baba, torun...  
Biz çıkardık aralarında sorun,  
Ve çitledik tek tek,  
Oldu şimdi aileler çekirdek.

Ortaktık,  
Tasada,kıvançta.  
Bir tohumdu nifak,  
Çoğaldı çoğaldı,  
Ölçülmüyor artık hak.  
Satıldı ortaklık bir teneke tasa.  
Şimdi içimiz tasa, dışımız tasa!

Çiniler, minyatürler, hatlar,  
Yün ipler, kök boyalar,  
Danteller, motifler, desenler, oyalar...  
Bitti ki her türlü el sanatı,  
Kızlarımızı ancak tele voleler oyalar.

Neler değişmedi neler,  
Ne Türkü yakılıyor, ne ağıt  
Ev araba yakılıyor artık.  
Ne mani düzüyor kızlar,  
Ne ninni söylüyor anneler,  
Çekilir mi deyip bu zamanda horon ya da halay;  
Davulla zurnayı satıp,  
Yerine piyano ile org aldık.  
Dans diye ya sarhoş gibi yalpalayacaksın,  
Ya ayılmak için baş sallayacaksın.  
Eskidi yüreği delen o ağır şarkılar;  
Ne güzel bak yeniler,  
Bestesi lay lom; güftesi de vay vay oldu...

Hani gelenek görenek!  
Bir birine karıştı bayramlarımız,  
Yılbaşında hindi yemek sevap,  
Kurbanda koç kesmek günah oldu.

Farklı telden çalıp,

Söyler olduk farklı tondan.  
Çözüm bekledik utanmadan,  
Hep ondan, bundan.  
Reform diye âlim yaptık eşekleri,  
Her biri farklı anırır oldu.  
Son ve Hak din olsa da İslâmiyet,  
Müslümanlar farklı farklı inanır oldu...

Çok haksızlık ettim galiba,  
Ortak yanlarımız hâlâ var:  
Eksilmedi hayatımızdan hiç alkışlar.  
Ama kimimiz cenazeyi,  
Kimimiz eczaneyi alkışlar oldu...

Elbet ikiz kardeşler bile ayrılır,  
Kaşınırsa bu kadar farklılıklar...  
Saysam da bir dizi ayrım  
Ben hiç anlamadım:  
Biz mi kaşınıyoruz,  
Başkaları mı kaşıyor yoksa bizi?  
Ne oldu eski dostlara, sürekli atışıyor,  
Biri çizmeyi aşılıyor, öteki sataşılıyor  
Ölüyor da dostluklar,  
Neden düşmanlıklar hep yaşıyor?

Necip Zeybek

## Kim Suçlu

1

Canım annem,  
Bozuk arabalar gibi,  
Sayende kaldık yarı yolda.  
Bütün suçu, günahı,  
Eski ve kirli urbalar gibi,  
Yığdın da üst üste,  
Altında kalacak olanı,  
Tek babam mı sandın?

Gel de gör şimdi,  
Kimin sırtında gör asıl baskı?  
Nasıl çekecektim,  
O kadar ağır yükü,  
Değildi omuzlarım çelikten askı,  
Dayanamadı, kırıldı elim kolum,  
Dayanamadı annem,  
Eğildi belim,büküldü boynum!

2

Canım babam,  
Sabahladık zorbalar gibi,  
Sayende karakolda...  
Kapatsak da ağızımızı torbalar gibi,  
Vurdun, kırdın,  
Açsak da...

Allahım ne kindi,o öyle,  
Çıkmıştı bir an insanlıktan.  
Onun değildi, o beyin,  
Düşmanımızındı sanki o yürek.  
Balyoz gibi işliyordu yumrukları,  
Tekmeleri de bir kazma oluyordu,bir kürek.  
Biri kalktı,diğeri indi.  
Daha ikinci rauntta nakavt olduk ya,  
Saymayınca hakem devam etti maçımız,  
Yuvamız da ağızımız, burnumuz gibi dağılana denk.  
Ateşi de söndü nihayet kızgın babamın...

3

Çok feryat,figan ettim;  
Çok yalvardım ikinize de...  
Anlamıyorum sizi hiç,  
Lütfen biriniz olsun sussun!  
İlgilendirmiyor beni,  
Hanginizin ne kadar haklı olduğu! ..

Susun,susun, lütfen susun, da,  
Ne olur bir gece olsun,  
Sizin çocuğunuz da,  
Rahat rahat uyusun! diye.  
İkinize de çok yalvardım,  
Çok feryat,figan ettim;  
Fakat heyhat...

Asılmışsa yüzünüz,  
Ya da sinmişse evimize,  
Fırtından önceki, sessizlik.  
Kocaman bir korku peydah olurdu,  
Sizin hiç görmediğiniz.  
Ve kendinden kocaman ayaklarıyla,  
Başlardı yüreğimde gezinmeye.  
Çıgırdıkça ezilirdi;  
Nice emekle,  
    nice sabırla,  
        nice çileyle,  
Büyütebildiğim umut çimlerim,  
Ezilirdi yüreğimde...  
Ama siz ne korkunun ayak seslerini duyardınız,  
Ne benim kalp çarpıntılarımı!  
Ve ezildikçe sıkılır,sıkıldıkça ezilirdi yüreğim,  
Kağıt gibi olurdu ipince...  
Üstelik inceldikçe sızlar,  
Sızladıkça da büyüdü içinde sıkışan acı...  
Ve siz kavga edince,  
Ne sözle anlatılabilirdi gayri  
Ne kalemle üstüne yazabilirdi,  
O kadar dayanılmaz,  
O kadar ızdırapla,  
Buruş buruş olurdu ki yüreğim...  
Ve başlardım yalvarmaya,  
Yakmayın, daha fazla canımı, yakmayın! diye.  
Ama siz ne beni duyardınız,  
Ne canımın acısını!

Canım anem, canım babam,  
Ne suçum,ne günahım vardı benim?  
Birinizin kırdığını diğeriniz koydu üste,  
Sizindi ki alıp gitiniz,  
Kalmadı suç da, günah da orta yerde.  
Ama ne attığınız eski havluydu,  
Ne de kirli urbaydı askıda unuttuğunuz.  
Bendim atılan,bendim unutulmuş,  
Üstelik hiç danışmadan doğurduğunuz,  
Hiç adam yerine koymadığınız ben,ben,bendim...

İki canım vardı birini, diğeri aldı;  
Ortada ne babam,ne anem kaldı;  
Ne de kaldı ben de dayanacak can! ....  
Katilim oldu beni var eden bu iki insan.

Necip Zeybek

## Korku (S -3)

Korktum,  
Dilendiren açlıktan,  
Öldürmeyen hastalıktan,  
Daha çok da karanlıktaki soğuktan korktum.

Günün bile kanının çekildiği,  
Bir zaman vardı hani,  
Hani buz kesiyordu gece,  
Donakalmışlardı yerlerinde ayla yıldız.  
Hani perişan kılıklı bir adam,  
Kahvenin ılık dumanını soluyordu,  
Bir köşede yapayalnız...  
Ve siz bir köpek gibi,  
O adamı kovdunuz.  
Ve kalabalık bir istasyonun kuytusunda,  
Sıcacık bir bakış dileniyordu,  
O adam yine yalnız...  
Balyoz gibiydi hani,  
İnen tekmeniz, yumruğunuz, tokadınız...

En çok da sizden korktum:  
Gözleri yilandan, yüzleri şeytandan soğuk,  
Kalpleri kardan, buzdan adamlar,  
En çok da insanım diyen sizden korktum!

Elbet her canlı korkar,  
Kedi, köpek korkar,  
Karanlıkta patırtıdan.  
Atlar korkar,  
Aydınlıkta kalabalıktan;  
Korkar küçükler, suda büyük balıktan;  
Dağda ayı, kurt korkar silahtan,  
Ya siz zalim insanlar,  
Siz korkmaz mısınız hiç ALLAH' TAN?

Ey insanlar,  
Niçin hiç korku bilmezsiniz,  
Yoksa canlı bile değil misiniz siz!

İyi ki içinizden biri değilim,  
İyi ki kimliksiz,  
Ve kimsesiz...  
Ve delisi olmuşum yalnız insanın ben!

Necip Zeybek



## Köyümde Özgürlük Var

Ah ulen,  
Canım seni çeker her öğlen,  
Kuru fasulyeli yer sofrası.  
Benim bildiğim,  
Fasulye ya ocakta, ya kuzunede pişer.  
Çömlekten çıkarken buhar,  
Şininin etrafında kimi diz çöker,  
Kimi bağdaş kurar...  
Ve besmeleyi çekince en ihtiyar,  
Dalgalanır sofrası,  
Çünkü kaşığı üçü dalar,  
Beşi çıkar.  
Yanında ya kuru, ya çil soğan,  
Tuza ban ban ye.  
Bir yarış başlar:  
Yarılmış bir şak domates,  
Ya da dalından yeni koparılmış yeşil sivri biber kapma savaşı...  
Ve ağız sulanır, dil yanar,  
Ve bitmeyen melodik şapırtılar...  
Durma oğlum, hüpürdet üstüne,  
Şöyle bir de bol köpüklü ayran...  
Nasıl gelir ardı sıra bulgur aşı.  
Değmeyin keyfime,  
Köyümde gibiyim, değmeyin aman! ...

İkinci vakti sıcacık çay,  
Yanında tellendirdiğim Samsun sigarası...  
Ve akşamla yatsı arası,  
Konu komşu ile yaşanan mabeyin sefası...

Ve gelsin o dilbaz geceler:  
Ben susayım,  
Konuşsun bahçedeki elma,kayısı,  
Vişne nar...  
Konuşsun geceye türkü mırıldanan rüzgâr...  
Ve susayım da ben,  
Konuşsun kavak ağacına boy veren pınar.  
Karanlığa havlayan Çomar...  
Ve sussun da onlar,  
Konuşsun mehtapla yıkanan yâr.  
Konuşsun dudaklar! ...  
Dudaklar konuşsun sabaha kadar,  
Korkmasın  
Nasıl köyümde özgürlük var! ..

Necip Zeybek

## Kucaklaşma (G-1)

Bir şiir okudum dün gece,  
Şiir değil, belki şarkı,  
Belki tabloydu;  
Belki de dokunmuş halis ipekten,  
Sadece bir seccadeydi dokunduğum...  
Her ilmekte boğuldum başka bir sevince.  
İşçi, patron, öğrenci, öğretmen,  
İnsan vardı her cinsten, her renkten...  
Gözleri umut yüklü,  
Gönülleri sevgi.  
Sarılmışlar birbirlerine sımsıkı,  
Sarılmışlar hayata sarıldıkları gibi.  
Kopup gelmiş motifler köyden, kentten.  
Her nasılsa hırs bitmiş,  
Hırsız gitmişti işte...  
Kavgasız gürültüsüz halledilmişti tüm işler.  
Dertler; aşla iş; sazla söz olmuş,  
Yine eskisi gibi...  
Kandan, kemikten, etten,  
Kalmamış ülkede beslenen.  
Millet sözde değil,  
Gerçekten olmuş egemen.

Bir şiir okudum dün gece,  
Şiir miydi, düşün müydü;  
Görüp duyduğum bir bilmece.  
Fakat her nasılsa kalkmış işte,  
Ülkede bir çok hilkat ortadan,  
Bayram yapmış halk,  
Hakikat işte bayram...

Necip Zeybek

## Kurbanlık Kuzular

BU ŞİİR, DÜNYA SAHNESİNDE HER GÜN İZLENEN BİR FİLMDEN ESİNLENİLEREK YAZILMIŞTIR. BU FİLMİN BİR AN ÖNCE VİZYONDAN ÇIKARILMASI DİLEĞİ İLE FİLİSTİNLİ ÇOCUKLARA İTHAF OLUNUR.

Silinir hafızalardan,  
Nasıl silinir bu filim de...  
Lakin gitmiyor,gözlerimin önünden,  
Hiç gitmiyor benim ilk perde...

Kurban edilen bir dine,  
Çocuk görüntüleriyle başladı ilk sahne.  
Hiç eksilip kesilmeyen çocuk çığlıklarıyla,  
Kanı donsa da seyircinin,  
Umurunda değildi yönetmenin.

Zavallı çocuklar;  
Çoğu öksüz,  
Okulsuz, önlüksüz!  
Taşla, sapanla oynar,  
Çünkü onurları gibi oyuncakları kırık...  
Bir ısırıklık elma kalmış,  
İçlerinde çocukluk.  
Ve umutları patlamış balon gibi sınık.  
En şanslısı, en umarsız ve en korkusuzu bebekler.  
Çünkü bilemez niçin yersiz yurtsuzdur,  
Annesi neden kalmıştır genç yaşında dul.  
Bilemez abla, neden hep boynu bükük;  
Ağabey hep mahzundur! ..  
Ne bilsin daha ana kuzusu,  
Ancak bakar masum,  
Bakar sağa sola melül melül...

Bir kasap,  
Sallayarak elindeki satırı,  
Kovalıyor Filistinde çocukları.  
Tirtir titriyor ürkek güvercin yürekler,  
Uçamıyor çoğu, çünkü tüysüz daha kanatları.  
Yakalananların akıtılıyor al kanları...

Kapatınca gözlerimi,  
Ölmüyor çocuklar;  
Ama durmadan debeleniyor,  
Ne duymak istiyorum bir ses  
Ne görmek istiyorum bir eylem.  
Daha sıkıyorum göz kapaklarımı,  
Uçuyor,koşuyor gözlerimin önünden her nesne,  
Nefes nefese kalıyor herkes.  
Ama gitmiyor hiç kimse.  
Hiç değilse çocuklar diri deyip rahatlayacak oluyorum,  
İnadına büyüyor kara, ela badem gözler,  
Durmadan büyüyor bebekler,

Yuvarlanıyor misket gibi yuvasında iri iri;  
Sığmıyor sonunda aklarına.  
Çan dayanmıyor çocuk çığlıklarına,  
Öyle tiz öyle acı...  
Saplanıyor yüreklere tarifsiz bir sancı.  
Kesiliyor çocuklar, kesilmiyor sesleri...  
Ve buz kesilen kar gibi,  
Göğsümde donuyor son nefesleri! ...  
Dayanamayıp kapaklarını sıkıyorum gözlerimin,  
Sıkıyorum boğazını sıkır gibi,  
İnsan kasaplarının.  
Kan oturuyor çanaklarına,  
Lanet olası yine görüyorum:  
Eksiliyor çocuklar;  
Eksildikçe çocuklar artıyor cellâtlar.  
Sırıttırıyor elinde satırı sallarken her biri.  
Kesiliyor ana kuzuları üçer beşer;  
Ama kesilmiyor bir türlü feryatlar!

Kapatıyorum gözlerimi;  
Ölmüyor çocuklar;  
Ayağı kırık atlar gibi hep debeleniyor,  
Ölmüyor, Filistinde debeleniyor çocuklar...

Açıyorum gözlerimi,  
Boğazlanıyor, kimi sokakta, kimi okulda...  
Kim boğazlıyor kimi?  
Dünya görüyor, duyuyor, biliyor;  
Ve bir film gibi seyrediyor,  
Sadece seyrediyor...

Silinir hafızalardan bir süre sonra,  
Nasıl silinir bu filim de...  
Lakin gitmiyor, gözlerimin önünden,  
Hiç gitmiyor benim ilk perde...

Necip Zeybek

## Kurnaz Koca

Ey bal arım,  
Şifalı narım,  
Göz pınarım,  
Ey,canım karım,  
İnan gayrı,  
Senin bu hanede yerin ayrı.

Ey başımın tacı,  
Senin yatağa düşmen,  
Benim mezara girmemden daha acı.  
Olmasa canım karım,  
Bu haneye ben nasıl bakarım,  
Yıgılır bulaşık,çamaşır,  
Olmasa karım, sırtımı kim kaşır?

Ey sihirli peri,  
Nasıl bilmem değerini,  
Evimin suyu selisin,  
Kapısı,tokmağı, dört duvarı sensin;  
Sen bu evin gözü, kulağı elisin.  
Gürleyip esenisin.  
Vesselam yoğu varı sensin.

Benim mi?  
Ne işim olur bu evde?  
Sen pişirirsin, ben yerim.  
Sen temizlersin,ben kirletirim.  
Çalışır üretirsin sen,  
Ama ben,  
Akşam gelip sabah giden yolcuuyum.  
Yatar eşek gibi sağa sola bakarım,  
Arı gibi de sokarım...  
Yok bir işim işte,  
Ne hakkım olur ki,  
Varım yoğum üç çocuğum,  
Bir de karım...  
Oyalanırım akşama kadar yağ pas içinde,  
Fabrikada pis bir işte.  
Değirmen değil ki ne öğütür bir hane,  
Demek ki üç beş kuruşluk var benim de alış verişim.  
Ama bak canım, yine de,  
Bostan korkuluğu değilmişim işte!  
Söz hakkım olmalı benim de...

Ne edersin,  
O kadar kaba saba biri değilim,  
İlim irfan sahibi bir centilmenim:  
Son söz benim olsun;  
Diğerleri senin...  
Konuş dur, ne dersin!

Necip Zeybek

## Kuş Olmak

Yok Allah'ım,  
Ne sözümde, ne özümde isyan;  
Ama doğacağıma insan,  
Yaratılsaydım sığırcık, güvercin ya da bir serçe...  
Sığınsaydım bir çatı aralığına,  
Yaşasaydım etliye sütlüye karışmadan,  
İnsanlarla yine iç içe...  
Verseydi ne biri bana,  
Ne de verseydim ben, bir başkasına zarar ziyan...

Değil benimki şikâyet,  
Yaratılsaydım kanatlı şayet,  
Vazgeçerdim insanlarla yaşama inadımdan.  
Ama doldurmalı daha havalanmadan,  
Kafesini iman.  
Ve mukayyet olmalıyım ki aklıma,  
Kuşlar gibi hafifleyeyim derken,  
Uçmamalı o da başımdan.

Ya dönüşürse en faydalı alet,  
Elimde silaha,  
Almamalıyım öyleyse yanıma,  
Ne çakı ne çakmak.  
Ruhum ve bedenim,  
Olmalı anadan üryan, çırılçıplak.  
İçim öyle eder ancak rahat.  
Sonsuz özgürlüğü ciğerlerime çeke çeke,  
Ta silahların icat edilmediği bir zamana,  
Çırpayım kanat...

Neyime Anka kadar güzel tüyler,  
Ya da kartal gibi keskin bakışlar,  
Ama turnanıniki kadar güçlü olsun ki kanatlarım,  
Kuş uçmaz,  
Kervan geçmez dağları aşayım.  
Ve ulaşayım,  
Berrak suların bestesiyle uyuyup uyanan vadiye.

Bakir ormanların birinde,  
Mersinin mi olur, defnenin mi;  
Bir dalında da ben şakiyayım...  
Ve Adem gibi bütün icatlardan uzak,  
Teknolojiye tutsak insanlara inat,  
Tek başıma yaşayayım!  
Bol oksijenle bayram ederken ciğerlerim,  
Gönlümde 'Hava'm olsun ancak!  
Ne güzel olur, ah ne güzel,  
Bu çirkin dünya...

Necip Zeybek

## Megolaman

Şiir yazıyorum,,  
Anlaşılmasa da ne dediğim.  
Ateşler basıyor bezen, özlemle yanıyor için,  
Ve bir kuzu gibi "ME"liyorum için için,  
Ağlıyorum ama kimse bilmiyor niçin,  
Yazıyorum kimin için?

Şiir yazıyorum,  
Anlaşılmasa da ne dediğim.  
Öfkemi kusuyorum,  
Hem de yabancı dilden,  
"GO away!" diye bağıra bağıra def ediyorum,  
Ne varsa kaba ve çirkin!  
Ama kimse "Git," dediğimi bile duymuyor.

Şiir yazıyorum,,  
Anlaşılmasa da ne dediğim.  
Bir müzisyen gibi duyarlı, ince, narin,  
Parmaklarım oynuyor;  
İçimdeki sevgi notalara dökülüyor,  
En çok "LA"yı kullanıyorum,  
Ama herkes "mi" duyuyor yalnız..

Şiir yazıyorum,,  
Anlaşılmıyor ama ne dediğim.  
Bir koca "MAN" kamyonu yüklüyorum,  
Tüm pislikleri;  
Ve kötülük denizine boşaltıyorum.  
Sonra namus, şeref ve adaletle yıkıyorum,  
Her kıtayı!  
Canevi el,yüz gibi temizleniyor sayemde,  
AMAN vermiyorum mikroplara.  
Ama herkes beni çöpçü sanıyor.

Şiir yazıyorum,  
Anlaşılmıyor ama ne dediğim.  
MEGOLAMAN mıyım ben ne,  
Yazıyorum ben neden kardeşim.?

BEN YUKARIDAKİ GİBİ DEDİM;  
AMA BAZILARI AŞAĞIDAKİ GİBİ ANLAYABİLİR.  
Sadece ek değişikliğiyle ortaya çıkan anlam farklılığına dikkat çekmek istedim.

## MEGOLAMAN

Şiir yazıyorsun,  
Anlaşılmıyor ama ne dediğin.  
Bezen ateşler basıyor, özlemle yanıyor için.  
Bir kuzu gibi "ME"liyorsun,  
İçin için,  
Ama kimse ne istediğini bilmiyor!

Şiir yazıyorsun,  
Anlaşılmıyor ama ne dediğin.  
Öfkeni kusuyorsun,  
Hem de yabancı dilden,  
"GO away!" diye def ediyorsun kendince,  
Ne varsa kaba ve çirkin!  
Ama kimse "Git," dediğini bile fark etmiyor.

Şiir yazıyorsun,  
Anlaşılmasa da ne dediğin.  
Bir müzisyen gibi duyarlı, ince, narin...  
İçindeki sevgi notalara dökülüyor,  
En çok "LA"yı seviyorsun.  
Ama herkes "mi"yi duyuyor en çok...

Şiir yazıyorsun,  
Anlaşılmıyor ama ne dediğin.  
Bir koca "MAN" kamyonu yüklüyorsun,  
Tüm pislikleri;  
Ve kötülük denizine boşaltıyorsun.  
Sonra namus, şeref, ve adaletle yıkıyorsun,  
Her kıtayı, mısrayı!  
Meydanlar, evler her sabah el yüz gibi temizleniyor sayende,  
AMAN vermiyorsun mikroplara.  
Ama herkes seni çöpçü sanıyor.

Şiir yazıyorsun,  
Anlaşılmıyor ama ne dediğin,  
Yine de yazıyorsun,  
MEGOLAMAN mısın ne, sen kardeşim,  
Şiirle azıyor, şiirle boğazlıyorsun!

Necip Zeybek



## Mor Menekşem

Ey sen,  
İlk aşkım,  
Tatlı telaşım,  
Endişem, neşem,  
Mor menekşem.  
Adım adım izledim de seni,  
Ne an serpilip tomurcuklandın,  
Ne zaman erdin en güzel çağına,  
Varamadım hiç farkına!

Ne bilsin,  
Ekip dikmeyen,  
Dibine su dökmeyen,  
Torağını eşmeyen,  
Nereden bilsin değerini bir nadide çiçeğin?

Bilirdim sevmeyi,  
Dağı, kuşu, denizi ve kadını.  
Eğitip büyütsün diye,  
Etmeseydi Rabbim seni bana hediye,  
Bir menekşenin,  
Bu denli güzel olduğunun varmazdım ayrımına,  
Değişirdim sevgisini belki ben de bir kediye...

Biri kıracak menekşemin dalını, filizini,  
Kaybedecek yolunu, izini diye,  
Kaçar oldu geceleri uykularım.  
Anlamadım,  
Ne değişti birden,  
Görünür oldun gözüme son günlerde bu kadar güzel neden;  
Ve neden kıskanır oldum ben,  
Bu denli mor menekşemi herkesten?

Her çiçek,  
Kendine has,  
Kendine münhasır,  
Her çiçek özel,  
Hasır yapılan saz bile güzel.  
Ya da sarmaşık,  
Olsa da şımarık ve sırnaşık,  
Bazen pişman etse de bağına bahçeye dikenini,  
Var mı daha tez serpilip taze görünen?  
Hanginizin gönlü kalmadı bir gülde,  
Bir başkadır çünkü kokusu, rengi,  
Çalıp gidesi gelir insanın bir taze tomurcuk gördüğünde;  
İyi ki korur onu dikenini.

En naif çiçektir menekşe,  
Narin ve masum...  
Yaşayamaz ilgisiz ve sevgisiz.  
Sıcak vurur, kurutur;

Soğuk çarpar çürütür diye,  
Kâh gölge oldum üstüne.  
Kâh titredim kışta kıyamette senin için menekşem ben de tir tir...  
Biri çalıp gidecek diye  
Gözüm pencerede bekledim akşama dek!

Menekşem, rengin asaletin rengi,  
Manasız, utanıp kızarman.  
Yanlışın olmadı hiç olmazda senin,  
Geldi ki zamanı tomurcuklandın.  
Sen de artık çoğalıp artmak istersin,  
Pembe hayaller,  
Gümüş taç,  
Senin de hakkın.  
Çiçeklenmek istiyorsan eğer,  
Ne pembe, ne mor,  
Durma bembeyaz aç bu sefer.

Ey menekşem,  
Nerede güneşin,  
Neresi kök salacağın toprak,  
Gelip istesin, seni ona vereyim;  
Sen erdemlisin,  
Şerefine şanınla seni nişanlayıp evereyim.

Necip Zeybek

## Muhacir

Yerinden yurdundan sürdü bir kavmi zalim bir tacir.  
Hangi millet kabul eder,  
Bu kadar uzun süreli milyonları misafir?  
Bilir ve görür bu garip muhacir:  
Ve burası hür bir memleket,  
Yok bizim de ayaklarımızda zincir,  
Ve değiliz biz komşu topraklarında esir,  
Lakin yetmiyor gayret,  
Gidemiyoruz işte istediğimiz yere, hayret!

Ne ki suçumuz, günahımız,  
Kesir sayı gibiyiz neden katmaz kimse hesaba,  
İnsan değil miyiz yoksa biz?  
Olmaz mı hiç zenginden muhacir,  
Neden kaldık biz bu kadar fakir?  
Bittiyse dünyada kölelik,  
Neden tutuluruz bir kampta çoluk çocuk esir?

Ne şirret şeymiş şu zaruret  
Bir dilim ekmek bırakmadı sofrada,  
Koymadı bir damla su tasta,  
Çoluk çocuk hep hasta...  
Şilip süpürdü hissemize düşeni,  
Yedi yedi semirdi,  
Doymak bilmiyor  
Nereden başımıza musallat oldu şu sefalet!

Başka oba, çadır bilmez mi Azrail,  
Nefesi neden hep bizim ensemizde?  
Bak öyle ısındı ki dört yanımız,  
Kurudu göğsümüzdeki son yeşil.  
Yüreğimiz yanık, ciğerimiz, derimiz yanık,  
Aç açıkta değiliz belki  
Ama bir başkasının eline, ayağına bakakaldık.

Ya muhacir,  
Sana yakışmadı ağzından çıkan yalnız şikayet!  
Oysa bak az ötede ölüm soluyor, zulüm kusuyor Eset.  
Ayıt etmiyor anne bebek,  
Ayak bastığı yerde on binlerce ceset...  
Evet, bir yanında kendi devletinden, gördüğün zillet,  
Öbür yanında,  
Varını yoğunu sana seferber eden yüce bir millet...  
Unutma önce minnet,  
Önce bu fazilet sahibi ulusa teşekkür et,  
Sonra dön kendi haline şükret!

Necip Zeybek

## Mutluluğun Fotoğrafı

Fotoğrafçı amca,  
Çekmek istersen mutluluğun fotoğrafını,  
Uğra bizim parka,  
Deyince bir afacan,  
Hopladım sevinçle yerimden,  
Çocuk parkında buldum kendimi o an.

Şehrin en mutlu çocukları,  
Biliyorlar mıydı uğrayacağımı,  
Hepsi oradaydı.  
Kızlı, erkekli her yaştan  
Cin fikirli, bin bir afacan,  
Her birinde farklı farklı enstrüman.  
Ağızlarında hiç eksilmeyen,  
Kuşdilinden pür neşe bir şarkı.  
Meğer çocuklar burada,  
Ne müthiş bir orkestra kurmuş.  
Gördüm ki elemin canını  
Ancak çocuklar okurmuş

Kanat takmışlar,  
Duramıyorlar yerlerinde.  
Pır pır uçuyorlar kuşlar misali,  
Bir havalanıyorlar salıncaklar,  
Konuyorlar tahterevalli.  
İşte pır pır mavi boncuk yukarı,  
Pır pır kırmızı boncuk aşağı,  
Pır pır kırmızı yukarı,  
Pır pır mavi aşağı.  
Pır pır da pır pır ve de pırrrr...

Bir adım ötede kaydıraklar,  
Balık adam çıkmış en tepeye,  
Kalktı bayraklar.  
Haydi, bağıralım hep bir ağızdan:  
—Hoop, Cumburlop! ..  
Daldı birisi kum denizine.  
Geliyor peşinden,  
Geliyor başka başka balıklar.

Ya bu tırmanma demirleri,  
Başında üç minik dev,  
Birincilik için süt içmişler daha bu sabah.  
Kim olacak acaba en iyileri?  
Bak sen şu sarışın cingözün çalımına,  
Yaklaşılıyor cakasından yanına.  
Bize de kahkahasını dinlemek düşünüyor:  
—Hah hih, ha hah da ha hah!

Haydi, çocuklar marş marş!  
Jimnastik demirlerinin yanına...  
Durmayın,

Hoplayın,zıplayın...  
Demir halkayı yakalayın...  
Sallayın sallanın...  
Uzasın aklınız, uzasın boylarınız.  
Veee sayıyorum:  
Bir, iki, üç;  
Çekemediniz kendinizi yukarıya,  
Kollarınızda kalmadı mı güç.  
Dört,beş altı...  
Bravo! Ayaklarınız yukarı kalktı.  
Yedi,sekiz...  
Kollarınızın arasından ayaklarınızı geçiriniz.  
Dokuz,on! ..  
Yavaş yavaş dön! Döön...  
Haydi çocuklar,  
Hep birlikte dönelim,  
Birazda gökyüzünü görelim.

Bitmedi sayılar burada,  
Mutlu çocuk pozları da...  
Çektim gördüğüm her mutluluğun fotoğrafını,  
Bekleyin size de göndereceğim,  
Tabi ki tabettirince...  
Fotoğraflar gelinceye kadar,  
Ne olur, siz de benim için,  
Çocuklar gibi mutlu olun!

Ana Duygu: Yetişkinlerin, çocukların yaşantılarından çıkaracakları çok dersler vardır.Mululuk, amaçlarımızda değil yaşam biçimlerimizde gizlidir.

Necip Zeybek

## Ne Fayda Anam

Ak saçının tek teline,  
Kurban olduğum anam.  
Yıkadın da sen beni helal sütünle,  
Dökemedim bir damla bile,  
Haram suyumdan,  
Dökmedim ben o mübarek ellerine.

Şevinçlerini, umutlarını aldım,  
Üzüntü ve kaygı koydum gönlüne.  
Çevabım,  
Öfke oldu şefkatine.  
Ben hakarettim,  
Sen merhamet...  
ve ihanet ettim sonunda sevgine,  
Ama sen yine sevdin, yine sevdin....

Hep cömerttin,  
Almadan, beklemeden verdin,  
Ve koruyucuydun hep, Yaratan gibi...  
Canını verirdin yavrun için....

Yemedin yedirdin tabak tabak  
Giyemedin, giydirdin takım takım.  
Çalışıp çabaladın bağ bağışladın da sen,  
Devran dönünce bak,  
Alamadın bir küçük salkım.  
Hayır duanla annem,  
Çatlattın sen yine sabır taşını..

Düştün de elden ayaktan,  
İhtiyaç hasıl olunca oğluna, kızına.  
Dokuz ay karnında taşıdığın kuzuların adına,  
Vazgeçip her haktan,  
Dokuz dakika bile korkarak dirliklerini, bozmaktan,  
- İyidir ananız, diye gelinine, damadına,  
Selam saldın uzaktan...

Ayaklarının altına sermiş de cenneti, Yaratan,  
Bilememiş kadrini kıymetini,  
Yavrum, dediğin bu bencil yaratık.  
Anladı başı taşa vurunca,  
Anladı dünya değilmiş anasının göğsü gibi yumuşacık,  
Şimdi tırnağına, kurban olasım gelir ya  
Ne fayda anam,  
Ne fayda artık....

Necip Zeybek

## Orman Yangınları

Hoş geldin haziran,  
Duydu ya sesini,  
Savuştı buralardan pus duman.  
Buyur, parklar bahçeler senin,  
Dilediğin kadar kal, gitme bir yere aman!

Çilek,erik,kiraz,  
Takıp takıştırdı,  
Allı pullu gelin oluverdi tezgahlar.  
Şenlendi seninle çarşı pazar,  
Salmayız seni bir yere yaz,  
Hele ısıt içimizi biraz...

Geldin ya sen,  
İndi etiketler yarıya.  
Döndü yeşil sevincinden  
Kırmızıya, sarıya.  
Bal verdin arıya,  
Derman oldun çeşit çeşit ağrıya,  
Berhudar olasin ey yaz,  
Kal da buralarda doyalım sana biraz...

Oh be, içimiz dışımız sıcacık;  
Varsın yansın ortalık;  
Buz gibi suyun tadını hatırladık!  
Aman canım yaz, etme hiç itiraz,  
Çekip giderek çıkarma bir maraz  
Gezip tozalım sayende biraz...

Sen var ya yaz,  
Eğlencenin hasını,  
Dinlencenin âlâsını,  
Getirdin bize,  
Ne kadar teşekkür etsek sana az.  
Denizin başı pek kalabalık,  
Erken gidip de yapma bir kabalık.  
Çoşup eğlenelim doyalım sana biraz...

\* \* \*

Hayır, hayır,güzel yaz  
Her yer ateş, her yer duman,  
Ciğerim yanıyor,  
Ne olur, hemen git buralardan.

Yanıyor can evim,  
Bozuldu sıhhatim.  
Kül oldu onca servetim.  
Kavruldu kurdum kuşum, börtü böceğim,  
Karardı geleceğim,  
Çek git buralardan!

Biliyorum bu suç,  
Bu günah değil senin,  
Şen misin ki ateşle oynayan,  
Üzgünüm seni kovduğum için,  
Lakin, tez tut elini,  
Bitmeden bu canım orman,  
Git aman buralardan!

Aslında, kızım söylüyorum sana  
Gelinim sen anla!  
Nasıl anlatırsan anlat,  
Söz fayda etmediği için cahil insana,  
Dedim, söz uçar yazı kalır söyleyeceğine şair yazsana,  
İkazım ondandır ey yaz, sana!

Necip Zeybek



## Oyun

Kıymetli mi kıymetli ki senin tek oyun,  
Oynanıyor oyun içinde oyun...

İnanasım var sözüm ona,  
"Bu halk aptal! "diyen adama.  
Yetiyor, 'Çok yakında..." demesi,  
Gerek kalmadan başka reklama,  
Doluyor tıklım tıklım bizim sinema.

Senaryo hep aynı.  
Ne yönetmen değişiyor,  
Ne yazan kalem  
Değişmiyor müzik de aman aman,  
Tek değişen kameraman,  
O da zaman zaman!  
Yeni diye koşa koşa gidiyor cümle âlem,  
Girse de eski film vizyona.

Nüfus çok,  
Ülke büyük,  
Kaç oyuna yeter, bilinmez;  
Ama bu topraklarda oynanmayacak oyun yok!  
Adım başı figüran,  
Mühim değil kimin için oynar,  
Hangi oyunda, kimden rol çalar?  
Düşünmez oyun üstünde derin derin,  
Yeter ki bir rol verin,  
Kim ne bedel öderse ödesin,  
Umurunda değil benim, senin kaderin,  
Gelmiş, geleceği ülkenin...

Kıymetli mi kıymetli ki senin tek oyun,  
Oynanıyor oyun içinde oyun;  
Oyun için de oyun...

Necip Zeybek

## Oyun İçinde Oyun

Değilmiş yalan,  
Bu Yahudi hakikat Şeytan.  
Hesap kitaptır işi,  
Sanatıdır tik tak onun,  
Kurur oyun içinde oyun.

Çarpan olur her zaman,  
Biri, ule çarpar,  
Dörde böler,  
Bölünendir Filistin daima gariban,  
Payına bölüm düşer hep.  
Sürekli sahiplenir kalanı Şeytan.

Açlıktan sersebil bıraktığı halk,  
Birbirine düşerken,  
Doğru işler kurduğu hesap,  
Artar hissesine düşen toprak.  
Dört köşe olur zevkten.

Ey Yahudi,  
Bak, senin de değil için rahat (!)  
Doymaz çünkü gözün.  
Gel en iyisi sen,  
Kalanın da icabına bak.  
Doyurur belki bu sefer  
Doyurur gözünü kara toprak!

Çok sever oynamayı,  
Perişan ve harap,  
Ama insansa.  
Hasta ve Arap;  
Ama Müslüman'sa,  
A ve gariban  
Hele de can ekişiyorsa,  
En iyi oyuncaktır ona.

Fareyle oynar gibi,  
Oynar nankör hayvan!  
Oynar elinde misket bomba,  
Patlatır patlatır oynar.  
Dünyanın gözünün içine baka baka,  
Kâh zil takar oynar,  
Kâh Őampanya patlatır oynar...

Fırlatır fosforu  
Ve bakar ertesı gün,  
Dünyadan ne kadar kalkmış toz duman...  
Hesaplar tik tak.  
Ona göre akar Filistin'de ertesı gün kan

Yıl iki bin,  
Devrilmiş imparatorluklar,

Kalmamış ortada Osmanlı ya da İngiliz,  
Ortadoğu sahipsiz.  
Masum halk,  
Öksüz, ezik ve mahzun,  
Silahsız ve yalnız...  
Ve topraklar,  
Tehlikeye açık ve savunmasız,  
Zelzele çıkabilir her an,  
Bütün il uykusuz geçirir geceyi korkudan.  
Yok dağ, tepe orada; susuz çöl uzayıp gider dümdüz,  
Kaleler kumdan.  
İyi at koşturur İsrail  
Ona armağan edilmiş çünkü bu meydan.

Necip Zeybek

## Ölüm

Biz insanız ölüm,  
Meçhulümüz değilsin sen,  
Panter gibi sinsî ve sessiz,  
Bastırırverirsin aniden,  
Biz insanız, aciz...  
Baş eğeriz çaresiz.

Elbet bilmez yağmur baba,  
Gelince bahar,  
Niçin bunca bol yağar.  
Ve bilmez toprak ana,  
Düşünce cemre,  
Neden yeryüzünü yeşile boğar?  
Soğuk havalarda suyun buz kestiğini,  
Sonbaharlarda rüzgârların niçin kudretli estiğini,  
Aklı mı var ki ölüm, sararıp solmadan,  
Dalından savrulmadan,  
Yarenleriyle sarmaş dolaş,  
Delikanlılık çağındaki şu şımarık yaprak,  
Yaratılmışların aczini, nasıl anlayacak?

Hey ölüm, seni tanıyacak,  
Yaşasa da Rabbi'ni hiç tanımadan  
Tanıyacak her yaratılan,  
Atmışken acizliğini tam kafasından.  
Bilmese,  
Düşünmese,  
İstemese de,  
Toprağa kan olan yaprak gibi,  
Kaskatı olan su gibi,  
Dinginleşen hava gibi,  
Tamamlayacak Rab'in ol dediği dönüşümünü.  
Kim bilir kimin koynundasın sen şimdi,  
Ve soğuk bir yılan gibi,  
Sarmaktasın kim bilir kimi!

Kim ister seni, ölüm kim...  
Olmaz bilirim, seninle pazarlık,  
Lakin uzak tutar İnşallah Râb'im,  
Seni, benden ve sevdiklerimden  
İki Dünya'yı da kazanana kadar,  
Sadece şimdi, şimdilik!

Necip Zeybek

## Özgürlüktür Babalar

Götürmeyin babamı polis amca,  
Ben hiç kan görmedim,  
Onun ellerinde.  
Kalem gördüm ancak.  
Suç mu düşünmek insanca?  
Daha çok özgürlük isterse bir adam,  
Önce o mu edilir tutsak?

Sakın kırma kalemi, hâkim amca,  
En çok babam üzüldür,  
Şu dünyada insana ihtiyaç,  
Bir kalem dahi zayii olsa...

O, kalmasın kimse aç,  
Korunmasız kalmasın, analar, bacılar,  
Çocuklar olmasın diye kimseye muhtaç...  
Çoğalacağına azalası diye acılar,  
Yazıp çizdi babam onca.  
Ama işe yaramadı  
Tutukladı işte babamı polis amca.

Şahit de sayılmazmışım ben,  
Yaşım küçük diye,  
Siz anlatın benim yerime,  
Hey koca koca adamlar,  
Değil misiniz siz de şahit?  
Olmasa gökyüzü yaşayamaz ne serçe,  
Ne kartal;  
Yaşayamaz ormansız aslan, panter, çakal.  
Deniz, göl, ya da olmasa nehir,  
Oynayabilir mi hiç suda balık?  
İnsan da bir canlı,  
O da yaşayamaz havasız, susuz,  
Yaşayamaz topraksız, ormansız.  
Fakat bizi canlandıran değil bunlar,  
Ürettiğimiz özgür ve ince fikir.  
Ancak korkar ondan beyinsizler,  
Vururlar fikre en kalın zincir.

Bak hâkim amca,  
Özgür ki, bal için arı  
Geziliyor çiçek çiçek...  
Özgür ki  
Pır pır, bir kalkıyor,  
Bir konuyor kelebek.  
Bilinmez derdinden mi, keyfinden mi;  
Ama özgür ki,  
Kâh ağlıyor, kâh gülüyor,  
Anasının kucağında bebek...

Ne olur hâkim amca,  
Gönderme babamı karanlıklara.

Yaşayamaz babam yer altında  
Olamaz o köstebek!  
O, fikirden fikre uçan bir kelebek.  
Yüreği de kanatları kadar narin,  
Uçamaz kolunu kanadını kırmayın,  
Ne olur vurmayın da kollarına kelepçe  
Özgürce gülsün sebepli sebepsiz.  
İnanın babam, bebek kadar masum,  
Ve temiz...

Yeryüzü olmasın istedi zindan,  
Bunun için bile dökmedi ve dökemez de asla kan,  
Hatta küfür bile etmedi,  
Bal yerine, babam sadece yeni değerler üretti,  
Suç mu vazgeçmemesi insanlığından?  
Takacaksanız,  
Konuşana değil, susturana takın...  
Hak yiyene,  
Yasak üstüne yasak koyana,  
Göz boyayana,  
Çalıp çırpına, kan akıtana,  
Takın kelepçe...  
Yetmezse,  
Özgürlüğün değerini bilmeyeni de içeri atın,  
Ama dokunmayın özgürlük sevdalısı babama...

Bil ki hâkim amca,  
Ağır da olsa yükü,  
Ne sinip ağlayan bebektir babalar;  
Ne saklanıp karanlıklara,  
Korkan köstebektir.  
Ne de kırılınca kanadı kolu,  
Uçamayan arı ya da kelebektir.  
Taşır en ağır yükü,  
Çünkü erkektir babalar.  
Ve boyun eğmez haksızlıklara,  
Yaşayamaz asla tutsak,  
Çünkü özgürlüktür babalar,

Necip Zeybek

## Palavra Hamza

Sordum Palavraya:

-Nereden geliyor oğlum Hamza, bu neşe?  
- Usta, değil artık cep delik, cepken delik,  
Yaptı bana patron bir iyilik.  
Oldum dört köşe.

Almış bizimki iyi bir zam,  
Cebe sığmıyormuş para.  
Nerede böyle güzel şehir;  
Nerede böyle güzel hava?  
Kim tutar seni,yürü be oğlum kart zampara!

Bak kasiyer abla,  
Savurarak uzun saçlarını,  
Bir sağa bir sola,  
Atma öyle gelip geçene hava!  
Kuyruk gibi dolanıyor etrafında bizim palavra.

Ve yemin şart etti,  
Çıkmış bizimki ava,  
Fındık, badem alacakmış senden,  
Tabii parasıyla...  
Ama almazmış bugün asla hava.

Aman uyanık ol Kasiyer abla,  
İddia büyük.  
Ya seninle bir olacağız havasını alacağız bu Palavranın,  
Ya da seninle biz palavra olacağız.,  
Alacak Hamza senin havanı,  
Ve havalanırken o  
Çakılacağız. birlikte yere! ...

Necip Zeybek

## Pınar'ın Öyküsü

Yanakları al al,  
Dudakları pembe etli nar,  
Duyan susar, gören kanar,  
Tüm güzelliği doğal,  
Bir içim suydu Pınar.

Cezbeder,  
Yat, kat,  
Şan şöhret,  
Para pul, kariyer...  
Karnı aç olanın  
Gözü mü doyar?  
Pınar'da hırs,  
Azim,  
Ve sabır var...  
Üstelik bir içim suydu Pınar.

İnce bel,  
Dar kalça,  
Uzun bacak,  
Ve övgüler...  
Hayat çirkine üç,  
Güzele bir kere güler.  
Olunca mankenlik popüler,  
Çok sevdi o da kırıtarak yürümeyi,  
Dans eder gibi giyindi,  
Soyundu dans eder gibi, gibi...

Düşünmedi işin enini, sonunu,  
Akarken çeşme doldurmalıydı küpünü,  
Çok zor oldu ilk satış,  
Bedenini.  
İndi etek,  
Sayıldı banknottaki dolarlar tek tek.  
Tatlı geldi para,  
Tost yedi, tost oldu.  
Doymadı...

Podyum,  
Sahne,  
Beyaz perde,  
Ve televizyon  
Parıltısı artan yıldızdı,  
Bir şirkete oldu sonunda patron,  
Ama yine doymadı.

Kokain,  
Eroin,  
Esrar...  
Döl aldı Amerika'dan,  
Anne oldu.



Ünü arttı durmadan  
Doymadı.  
Bela arıyordu Pınar...

Halt yemişti o kadar,  
Şimdi onda para,  
Onda şöhret,  
Onda itibar...  
İçi dışı doldu,  
Ve şükür nihayet doydu.  
Ama arıyor yine,  
Yine arıyor ama,  
Bu sefer ne şöhret, ne para,  
Ne de başka bir bela...  
Boşaltmaya helâ arıyor Pınar.

Necip Zeybek

## Porsuk ve Eskişehir

Neredesin sen ey güzelim Porsuk!  
Hani içilesi suyunda,  
Kuğular gibi gezinen kayıklar?  
Hani kemer köprülerinden sarkan maşuklar,  
Ve gölgeleri ışıltılı suyunda öpüşen âşıklar?  
Nerede oltayı koparan o dev balıklar,  
Ve çevrende pervaneler gibi dönen o avare kalabalıklar?

Vah zavallı Porsuk, kim kattı sularına zehir,  
Geçtiği yere hayat veren bir nehir,  
Ancak böyle harap edilir!

Ah be Porsuk,  
Pancar şekeriydın sen ve cennet bahçesi,  
Değil miydin sen bu kentin bereket kraliçesi?  
İnanmıyorum, senden mi gelmekte şimdi bu lağım kokusu?  
Kalmadı mı sahi bu pislikleri temizleyecek miktarda sen de su?  
Nasıl oldu, yaşlandın da kaçırmakta mısın yoksa altına,  
Ya da değiştiler mi seni de bir kaç fabrikaya, üç beş altına?

Vah ki vah Porsuk,  
Sendin bunca sene bu şehre mefahir,  
Bil ki sensizliğe fazla dayanamaz zavallı Eskişehir!

Eyvah Porsuk,  
Ağlamaktan için için;  
Kuruyup kara yeşile çalmış mavi gözlerin,  
Kırpıklarında birikmiş, bak çapaklar!  
Ağlama boşa akmasın o mübarek yaşlar,  
Kuru bir dal gibi akıp gitmesin boşluğa umutlar!

Bekle gör,  
Açacak gözlerini hemşerilerim,  
Ama kendi gözlerini ama senin!  
Eskiler ne der;  
Zor zamanlarda çıkar büyük lider,  
Elbirliğiyle değişir kötü kader!

Bîhaber değiliz kıymetinden zahir,  
Seninle büyüyüp güzelleşecek yine Eskişehir!

10/Nisan/2000

Necip Zeybek

## Ruhlar da Kirlenir

Vücutlar gibi ruhlar da kirlenir,  
Ama o,  
Ne suyla ne sabunla temizlenir.  
Kaldıysa azıcık vicdan,  
Ve geçerse muhasebeye candan,  
Belki birazcık o kir gizlenir.

Çocukça saflığı doğurtsun diye,  
Gidilmez doktora, ebeye.  
Kendin gireceksin hamama terlemeye,  
Döküneceksin tas tas sıcacık tövbe suyundan,  
Köpürte köpürte süreceksin sevgi sabunundan,  
Karşılıksız yaptığın yardım ve iyilikler,  
Tellak olup sana dönecek.  
Ve dualarla ibadetlerle,  
Borçlar ödenecek,  
Ruhun doğduğun günkü gibi  
Pak olup öyle huzura erecek.

Necip Zeybek

## Rüya Kadın

Ey, rüya kadın,  
Hülya, diyorum ya ben,  
Ne senin asıl adın?  
İN misin, cin misin,  
Rica etsem,  
Rüyalarımından çıkıp gelir misin?

Asla uyuyamam geceleri,  
Hisetmesem temasını o sıcak elin.  
Ve uyanamam sabahları,  
Duymasam kahve kokusunu rüya güzelin.

Hülyam,  
Tek kederin,  
Benmişim gibi iç çekersin,  
Bakıp yüzüme derin derin.  
Söyle, dereler gibi taşar mıydı daha önce de sevincin?  
Tek bana mı uzandı kınalı ellerin?  
Ne olur çözülsün gayrı şu dilin!  
Ve neyin nesi,  
Flört ederken gözlerimiz,  
Etili dudaklarında gezinen bu tebessüm,  
Aldanışına mı işaret erken açan bir çiçeğin!

Sakin ha,  
Okşarken bakışların ruhumu,  
Gülümsemesin gamzelerin bir başkasına...  
O kadar kaptırdım ki kendimi bu aşka,  
Teskin etmez hiç bir ilaç,  
Bu gönül hülyalı bu hayale muhtaç!  
Sen güzelsin,  
Bu dünya çirkin!

Biliyorum rüya değil, sen gerçeksin,  
Hele bir ellerini çeksin,  
Şu kara kediler,  
Çıkacaksın sen ortaya.  
Boş hülyalar umrunda olmaz kimsenin,  
İnanmak ister seven,  
Etilerle tırnağınla, endamınla gel,  
Göster kendini.  
Duyur sesini,  
Bilsin cümle alem,  
Derdin, sevincin kim senin?

Tanımak istiyorum,  
Dokunmak ve sevmek.  
Eş istiyorum seni kendime.  
Söyle annen, baban kim senin?

Saçlarını dağıtmak,  
Ellerini avuçlarımda ısıtmak,

Korkuyu,kaygıyı, kederi atmak istiyorum üstünden;  
Yani seninle yatmak, seninle kalkmak...  
Sevmek istiyorum yani ben,  
Sevmeyeceği kadar seni hiç kimsenin...

Necip Zeybek

## **Sabır**

Yüreğimde bir çekirdek  
Oynar kıpır kıpır,  
Çekirdekte ne sırlar saklıdır,  
Yüreğimde ne sevdalar...

Düşmüş bir kere toprağa tohum,  
Kış da olsa,  
Yaz da,  
Uyumaz çekirdek.  
Sesiz ve derinden  
Hazırlanır, hınzır;  
Bekler gününü ürkek ürkek.  
Uzun sürse de bilir,  
Geri sayım er geç bitecek.

Belki bu sabah patlar,  
Belki bu gece.  
Belki sırlar çoğalır,  
Belki sevdalar.  
Ama her hayırlı işte:  
Sabır, sabır, sabır...

Necip Zeybek

## **Sandık**

Değil ringe,  
Geldik mitinge.  
Benzettin bizi galiba balığa  
Elinde olta,  
Atıp tuta,  
Geziyorsun meydan meydan.  
Kanma beyim, kalabalığa.  
El çırpar,  
Rey vermez kabalığa.

Dedikodu edeni kocakarı,  
Söz vereni adam sandık.  
Çak cuklara, çok kandık,  
Yoğurt ve makarnadan usandık,  
Tabildotta ne var  
Görüp duymaya geldik beyim meydana.

Boş eşek anırır,  
Horoz tavuklara bağırır,  
Boğa olacak dana,  
Ağırlığından anlaşılır,  
Boyunu bosunu  
Ölçüp tartmaya geldik beyim meydana.

Kendin söyle,  
Kendin dinle.  
Kestin de ilşkini,  
İyi ettin laiklikle, dinle.  
Zaman birlik, dirlik zamanı,  
Yeni Anayasa'da neler var,  
Onu söyle beyim.  
Kavrayıp tutmaya geldik meydana.

Ben halkım,  
Hakkımı da ararım.  
Açılınca sandık,  
Görürsün nedir son kararım.

Necip Zeybek

## Savaş Değil Bu

Neden göğün kaşları çatık,  
Gözleri karanlık...  
Ve yüzü yerin neden bu kadar asık?  
Bak, patlayacak gibi hava aniden,  
Bungun, boz bulanık...  
Aman Allah'ım, ne hiddet öyle,  
Kulakları sağır eden bu ses,  
Nereden çıktı,  
Şimşek mi ne...  
Niçin susmuyor da gök,  
Şiddetli şiddetli patlıyor böyle sık sık?

Ahtapotun kolları gibi,  
Ürkütücü olduğu kadar büyüleyici üstelik,  
Yıldız yıldız yağın şu aydınlık.  
Havai fişekten yayılır ancak bu kadar güzel ışık.  
Kutlama mı var Ortadoğu'da bu gece,  
Nereden çıktı bu şenlik, bu eğlence(!)  
Ama neden yırtar karanlığı acı acı,  
O zaman bu çığlık! ..  
Yok yok, olamaz, bu nişan ya da düğün;  
Çünkü gökyüzünden yağın  
Konfeti değil kurşun!

Yıllar var ki hasret iyi bir uykuya,  
Gözü açık uyur Gazze her gece.  
Fakat anlaşılmaz niçin bu karanlıkta,  
Meydanlar tam tekmil ayakta,  
Sokaklara taşmış bu gece kalabalık?  
Ne badireler yaşadı da Gazze,  
Göstermedi daha önce,  
Böyle büyük telaş, böyle büyük panik.  
Tüm yurdu sarmış ki bu kez alevler,  
Boşalmış tüm evler..  
Kanla söndürülür Gazze'de her yangın,  
Yaşlı, genç, anne, bebe, çocuk,  
Kim kaldıysa memlekette can taşıyan,  
Kan verecek ki bu gece,  
Herkes uyanık!

Gün, bilmez zavallı Gazze,  
Hiç gün görmedi ki...  
Yirmi dört saattir Filistin'de çünkü gece.  
Görebildiği ya terördür, ya işkence...  
Dişlene dişlene parçalanmamıştır tarihte hiç bir ulus,  
Böyle vahşice.  
Olamaz bir canavar bu kadar kurnaz,  
Bu kadar hunhar!  
Neden hep öldürülür, Filistin'de çocuklar?

Evet, bu asır değil, yirminci yüzyıl,  
Değil burası Hiroşima, Vietnam, Berlin, Kırım,



Fakat lamı cimi yok Filistin'de yaşananlar soykırım!

Savaşta yaşanır ancak böyle katliam,  
Yaşlanıyorum anlaşılın yavaş yavaş,  
Şaşırdım yine:  
Ya ağızından çıktı yanlış laf,  
Ya fırlattım yanlış taş!  
Olmaz bunun adı,  
Burası El Halil, Kudüs, Mescidi Aksa...  
Bu topraklar kutsal,  
Yapılmaz bu topraklarda savaş.  
Üstelik bir tarafta düzenli ordu,  
Sınırsız güç,  
Yerde tank, gökte uçak!  
Sürünür diğer tarafta,  
Yer altında sürünür yarı çıplak, yarı aç...  
Garibim bela değil, ilaç arar,  
Garibimin aradığı ekmek, aş;  
Devleti yok, ordusu yok neyine savaş!  
Demek yanılmışım,  
Çünkü bir lokma ekmektir savaşı ancak açların.  
Öcak yakacak ateşi yok ki muhtaçların,  
Nasıl ateşe versin Dünyayı?  
Bu savaş değil;  
Misket bombalarının çıkardığı bir yangın,  
Yakmıyor belki dalını bile ağaçların,  
Ama kökünü kurutuyor Filistinli çocukların.

Necip Zeybek

## Savaş ve Medenî Tarih(Savaş karşıtı şiirler 2)

Tanıktır tarih,  
Tanıktır üstünde tarih yazdığım toprak,  
Uyarsam da sizi defalarca,  
Tanıyamadınız siz,hâlâ beni;  
Tarihî düşmanınız savaşı ancak.

Uyaramadı bıraktığım öksüzlerin iç çekişleri,  
Açların yalvarışı,  
Uyaramadı ağıt yakan analar,  
Gelinler,nişanlılar.  
Ve yarım bıraktığım insanlar;  
Ki kalmamış kimisinde el-ayak,  
Kimisinde göz,burun,kulak.  
Hatta kimyasal silahlarımla,  
Doğsanız sakat,  
Ve azap çeke çeke yaşasanız bile yatalak...  
Anlayamadınız savaş,ne kadar zalim,  
Ne kadar alçak! ..

Uyandıramadı sizi,  
Yanı başınızda patlayan bomba,  
Üstünüze çevrilen silah,  
Gölgeniz gibi sizi takip eden uğursuz uçak.

Haydi sessizdi,  
Uyaramazdı toplu mezarlar;  
Fakat nasıl duymadınız,  
Tercavüze uğrayan anaların,kızların feryatlarını! ..  
Ölü soyucuları da mı görmediniz,  
Ya talanlar.? ..  
Anlaşılan önemli değil sizin için,  
Tutsak olmak!  
Anlamsız özgürlük;  
Anlamsız hukuk,adalet,hak...

O zaman savaşla yaşamak size müstahak...

Necip Zeybek

## SAVAŞIN AYAKLARI (savaş karşıtı şiirler 1)

Savaş, benim adım,  
Gölgemin büyüdüğü memlekette,  
Kanı donar da korkudan,  
Uçamaz kolu kanadı kırılan güvercin;  
Kanı çekilir dalında,  
Yüzü kararır zeytinin...

Ben savaşım, iyi tanıyın beni  
Sıçramışsa beynime kan,  
Yürürken önümden sivil şeytan,  
Yetişemez iş başındaki Azrail Paşa,  
Koşsa da yetişemez ardımdan.

Ezilir ayaklarımın altında,  
Ülkeler il il,  
Ova, dağ, orman,  
Ezilir gök, deniz, nehir...  
Ateşe girer benimle mavi,  
Kazanımda kaynarken mosmor olur yeşil...  
Avuçlarımda ezildikçe üzüm taneleri gibi bir bir,  
Şıra olur akar insanlığınız, kimliğiniz,  
Toplanır da ortaya, şarap gölü olur bütün kiriniz,  
Rabb'iniz yerine bana secde edersiniz  
Sıra sıra, hepiniz, ! ..  
Zulümdür, ızdıraptır attığım her adım,  
Ufuklar bile korkar da gazabımdan,  
Ağaracağına kızarır da kızarır...

Daha ayaklarımın patırtısından,  
Bozulup tozutmuştur havalar.  
Yürüdükçe ayaklarım,  
Havalar kan kokar;  
Yürüdükçe;  
Ayaklarım ceset kokar...  
Ve bir gece düşüverir üstünüze,  
Kapkara vahşet bir cisim...  
Çılgılık çılgılığa esirimsinizdir,  
Gecedeki karanlık gözlerimin.  
Ve donakalan umutlarınız,  
Soğuktan kanı çekilen sabahlar gibi,  
Ağaracağına bozarır da bozarır! ..

Necip Zeybek

### Savaşın Çağrısı (savaş karşıtı şiirler 3)

Yeter artık yirmi birinci yüzyılda,  
Bitsin kanlı,kirli savaşlar.  
Yeter artık kana susamış başlar,  
Öldükçe ve öldürdükçe siz,  
Beni ölümsüz kıldınız.  
Yeter artık bıktım sizden,  
Bıktım bozuk kanınızla yaşamaktan! ..  
Ben de yaşamak isterim:  
Gülen ve güldüren,  
Kanlı canlı insan gibi..  
Yaşamak isterim doğayla dost,  
İnsanla kardeş kardeş,  
Oysa benim adım yalnız ölüm,  
Yalnız ateş! ..

Bıktım gayri arkadaş,  
Bıktım kan ve gözyaşı görmekten,  
Kanıma dokunuyor,  
Değiştirin artık adımları,  
Değiştirin artık yaptıklarımı.  
Hatta öldürün,yok edin beni.  
Ne ağlasın gayri yürekler kan,  
Ne döksün gayri gözler yaş! ..

Yeter artık bu yüzyılda bitsin,  
Kanlı kirli savaşlar.  
Kan ve ölüm istemeyin gayri benden.  
Ya adam gibi savaşın benimle,  
Öldürün beni...  
Ya izin verin,savaşsa adım,  
Adam gibi savaşayım,  
Cehaletle savaşayım,  
Yoksullukla,açlıkla savaşayım;  
Haksızlıkla savaşayım,  
Yine sizinle,sizin için! ..

Necip Zeybek

## Savaşın Düşündürdükleri (savaş karşıtı şiirler 6)

Yüreklerimiz parça parça  
Bir film gibi izledik daha dün,  
İsyan etti ruhlarımız bu insanlık ayıbına,  
Ama durduramadı isyanımız bu savaşı.  
Yüzde yetmiş memleketlisine inat,  
Durduramadı Amerika'dan yola çıkan,  
Eski bir askerden yapılanan canlı kalkan.

Peşrev çekse de lordalar kamarasında,  
Durduramadı savaşçı İngilizleri,,  
Dış işlerindeki en büyük İngiliz pehlivan,  
Görünüp de barış severler arasında,  
Karşı çıksa da kimi uluslar açıktan  
Kimisi gizli gizli, için için  
Durduramadı vetosuyla Fransa,  
Beyanatlarıyla Almanya,  
Yanıtlarıyla Rusya,  
Suskunluğuyla Çin,

Yüreklerimiz parça parça,  
Bir film gibi izledik daha dün,  
İsyan etti ruhlarımız bu insanlık ayıbına,  
Durduramasa da isyanımız bu savaşı  
"Yurtta barış, dünya da barış", öğüdünü,  
Almışız ki Ata'mızdan örnek olduk cihana,  
Vermedi şanlı ulusum savaşa prim,çıkara ödün,

Zengin ve güçlü de olsalar,  
Durduramadı onlar savaşı.  
Biz de durduramadık ne kadar yiğit de olsak,  
Çünkü yürekleri gibi,  
Barışseverlerin güçleri de parça parça.  
Bilemedik kuvvet,birlikten doğarmış,  
Ne kadar güzel olsa da,  
Tek renk, barışı boğarmış!  
ANLADIK İstemiyorsak savaşı,  
Dünyaya denge gerek,  
Barış kolay solan narin bir çiçek,  
Korumak için eğitilmeli uluslar,  
İnsanlar sabırla tek tek.

Diller zenginliğidir, insanlığın ayrımı değil,  
Tenler güzelliği, inançlar ölmezliğidir;  
İnsanlığın bunlar tanımı değil;  
İnsan, insana kardeş, düşman değil,  
Gördük ve anladık çağlar sürse de yavaş yavaş  
Birbirimizi değil, seni öldüreceğiz artık savaş  
Giremeyeceksin bir daha aramıza,  
Giremeyeceksin bir daha kanımıza,

Necip Zeybek

## Saz ve Meşenin Verdiği Ders

Unutma gurur ve kibirdir,  
Ulu meşeyi ortasından çatlatan.  
Ne demişti meşe:  
"Gel gölgemde yaşa! "  
Ama biliyordu saz,  
Gurur ve kibirin yaramayacağını bir işe,  
Öyle de oldu:  
Başı öne düşen meşe atıldı ateşe.

Güvenip iri ve kemikli cüssesine,  
Rüzgara karşı ulurken,  
Mefta olmadan önce meşe;  
Bayrak gibi dalgalanarak,  
İnceliğiyle onur duyduğunu göstermişti saz.  
Omzuna binen kurt kuşla,  
Güneşe karşı gerinip doğrulurken,  
Ayak uydurarak dansına suyun,  
Titriyordu şimdi de keyiften.

Ve kendine güveniyordu ki en az,  
Meşe kadar da saz,  
Gölgede kalmayı,  
Reddederken elbet,  
Göstermiş oldu hem öz güven, hem cesaret...  
Kazanılamazdı üç günde,  
Herhalde böyle üstün meziyet.  
Ve kuramazdı herhalde kullanmasaydı aklını,  
Su kenarında böyle büyük, böyle üstün medeniyet...

Unutma,  
En basit esintide devrilir,  
Eksiklerini görmeyip hava atan.  
Ancak değişip gelişendir,  
En sert badireleri az zararla atlatan.

Ve unutma;  
Dengededir evrende Dünya,  
Ve dengeler evreni de Dünya.

Necip Zeybek

## Seçim 1

Ey küçük dağları yaratan,  
Kendini adam,  
Vatandaşı odun sayan,  
Atan tutan....  
Her kim isen sözüm sana!

Tek gücüm reyim,  
Müsaade et de beyim,  
Onu da bana tepeden bakana değil,  
Aklımı, gönlümü çelene vereyim.

Sayın bayım,  
Kaçıp gitme öyle sonuna kadar oku, dinle.  
Dertlerin büyüğüdür geçim derdi,  
O mübarekte bizi çok sevdi,  
Sırtımıza bir bindi, bir daha ne etsek inmedi.  
Hükümet kimine çuvalla verdi,  
Kimine zırnık vermedi.

Beyim,  
Ben hakim sınıf değilim,  
Saf halkım.  
Şehitlerim,  
Dilim, dinim, geleneğim,  
Tarihim ve şerefim,  
Hülasa herşeyim tek memleketim.  
Ekmeğim suyum,  
Hakiki çocuğum ve torunum odur.  
Sandığından değerlidir anlayacan reyim,  
Ne makarnaya satarım onu,  
Ne paraya.

Yani beyim,  
Saç düştü, kel göründü ya,  
Girip araya,  
Kıvırmak için başladın İftiraya?  
Hele, orada bi dur!  
Senin elin kara,  
Çalma yüzüme öyle kömür,  
Yediğim üç öğün hamur,  
Kattın ona da sen zehir!

Safım dediysem,  
Ahmak değilim.  
Sen görmedin mi bunca yıl beni hakir,  
Kızıp sana, bastı mührü ona,  
Geçmişte bu fakir.

Sen beyim,  
Hiç tanımadın beni,  
Anlaşılan tanımaya da niyetin yok,  
Bak ne güzel,

Hürriyet diyorsun,  
Okul, başörtüsü diyorsun,  
İnanca saygı diyorsun...  
Ama neden,  
Çalışana değil, yatana sigorta,  
Fakirlik ayıp değil, beyim tembellik ayıp,  
Babanın malı mı ki milletin alın terini yapacan bağış,  
Cebinden mi bağliıyacağaksın yoksa çalışmayana maaş?  
Yani neden bu siyasî rüşvet?  
Haydi bağladın bana,  
Nereden alacan, ne verecen karşılığında ona?  
Yok ortada hesap kitap,  
Nerden akacak değirmenin suyu?

Tanımamışsın beni hiç beyim,  
Ben halkım, hak yemem,  
Alın teri olmayan kazanca ben benim demem.  
Önce adalet,  
Önce güçlü devlet,  
Sonra halinden memnun millet isterim ben.  
Asla olmaz bu yoksul,  
Ne paraya pula, ne de kula kul!  
Ben halkım,  
Avlamak için çıkma yola,  
Gel adam gibi projeyle ne yapacaksın halk için  
Hak için doğru söyle,  
Kıvırmam ben öyle, söz reyim senin.

Sözümün eriyim,  
Desteksiz atana değil,  
Gecesini, gündüzüne katana,  
Geçmişe değil geleceğe yatırım yapana,  
Helaldir benim reyim..

Düşmedim çağın gerisindeki fikirlere hiç esir,  
Sağduyuluyum,  
Sağ etti şimdiye dek bana tesir.  
Ama ben halkım,  
Haktan yanayım, haklıdan yana.  
Soldadır,  
Ve açıktır gözü,  
Bir bilsen girmeyi ah bu gönle,  
Bu gönle ah girmeyi bir bilsen!

Necip Zeybek



## Seçim 2

Maşallah usta,  
Ne güzel oynuyorsun,  
Daha çok hürriyet diyorsun,  
Okul, başörtüsü,  
İnanca saygı diyorsun...  
Soldan soldan sağa doğru ilerliyorsun.

Allah için iyi yaptın orta,  
Fakat bu şut gol olmaz be usta!  
Bazı vaadler sakat,  
Fakirlik ayıp değil, tembellik ayıp,  
Neden çalışana değil, yatana yapıyon zorunlu sigorta?

Sadaka değil maaş, diyon,  
Ama cebinden vermiyon;  
Nasıl bağışlarsın Milletin alın terini, be usta!  
Anladık amaç teşvik,  
Ama üretimi attırmak mı maksat,  
Nüfus artışına hız katmak mı?  
Anlamak için olmaya gerek yok alim,  
Yattığın yerden parayı kapmak varken,  
Kim asgari ücrete eder talim?  
Demedik mi biz be usta,  
Daha çok üretim,  
Daha çok çok ihracaat?  
Nereden çıktı bu İthalat,  
Ne zaman değişti bizim politika?  
Asıl muradın yoksa usta,  
Kendi kalene gol atmak mı?

Haydi bağladın bana,  
Nereden alıp ne vereceksin karşılığında ona?  
Yok ortada hesap kitap,  
Nasıl akacak değirmenin suyu?  
Kalırsa bana,  
Sen oyunu biliyorsun da,  
Bilmiyorsun yerini, be usta! ..

Necip Zeybek

## Sen Koy Adımı

Varım ben  
Yaratıldığından beri erkek ve kadın.  
İster beğenip sevin,  
İster yargılayıp asın;  
İster benimseyin,  
İster evimi ocağımı basın,  
Oldukça insan, ben de var olacağım.

Kimi gönülde her an açan,  
Ve hiç solmayan,  
Burcu burcu kokan çiçeğim.  
Kimi gönülde iyileşmez çıban!  
Boşuna inkârın,  
Boşuna yokluğumu ispata çaban,  
Bütün silahlarını üstüme birden boşaltsan,  
Kılım kıpırdarsa yerinden,  
Namerdim.  
Ne yok etmeye yeter gücün,  
Ne yok saymaya  
Ben öyle koca bir okyanusum.  
Gün gelir sen de serin sularıma dalarsın,  
Fazla açılıp boğulmayasın,  
Geç de kalmayasın ki genç kalasın!

Uzun uzadıya anlattım kendimi,  
Daha da tanımadıysan yazık beni  
Ya sen uzamadın,  
Ya da hala sen uzaydasın.  
Nasıl anlatırsam anlatayım kendimi,  
Sen beni anlayamayacak kadar saf,  
Ve hiç tanıyamayacak kadar budalası.

Necip Zeybek

## Seni Sensiz Yaşamak

Seni yaşıyorum o sahilde,  
Gündüz gece,  
Olmasan da yanımda,  
Seninle dopdoluyum  
Sahildeki kumlar gibi öylece.

Seni ararım maviliklerinde,  
Denizin yada göğün.  
Mest ederken bir damla öpücüğün,  
Hissederim seni ta iliklerimde.

Gece uyur ova, dağ,  
Ama uyumaz dolunay.  
Acır da halime seni kendinde göreyim diye düşer denize,  
Ne güzel ay denizde.  
Ve sen ayda,  
Aydan da güzelsin bu gece...

Çapkın çapkın esen arsız yel,  
Şavurur uzun, dalgalı saçlarını enginlere.  
Dağılır ay ışığında,  
Saçların altın haleler halinde tel tel.  
Gönül dalıp denize toplar usul usul.

Ve ak köpükten bedeninin denizde,  
Dirilmek için nazlanır.  
Benimse bin bir şeytanî düşünce,  
Gözlerimde deniz feneri misali,  
Bir yanar, bir söner.  
Alı al, moru mor arzularım,  
Yıldız yıldız oynaşırken,  
Utancından deniz yakamozlanır.

Her gece güzelliğinin denize,  
Nazlı nazlı akseder.  
Ve her gece dayı dayı kabağan dalgalar,  
Kur yapar, ay ışığında yıkanan sedana.  
Kıskanınca ben seni dalgalardan,  
Kahkahan dalgalara karışır.  
Gayri sen dalgalaşırsın.  
Kâh dalgalar koşar, ayaklarımı yalar,  
Kâh coşar dalgalar, dudaklarımı arar.

Seni yaşıyorum o sahilde,  
Gündüz gece,  
Olmasan da yanımda,  
Seninle dopdoluyum  
Sahildeki kumlar gibi öylece.

Necip Zeybek

## Senli Geceler

Geceler,senli geceler,  
Yorgan olur,sarar beni;  
Nefes olur,yakar beni;  
İnce belli ceylan olur,  
Kaçar kaçar,yorar beni

Ben isterim hiç bitmesin,  
Geceler,senli geceler.  
Bir kara günün sabahı,  
Seni benden alır gider,  
Özlenir senli geceler.

Burası sevda ocağı,  
Sabahla beraber eser,  
Ben gibi hasretli rüzgar.  
Bitmez sanılan gün biter,  
Gelir nefesimi kesen,  
Geceler,senli geceler.

Sabah,öğle,yine akşam,  
Mim çeker perdeler bir bir,  
Günün açık gözlerine,  
Ölüm sessizliğinde tam,  
Diriliş anım gelmiştir,  
Geceler,senli geceler.

\*Yukarıdaki şiir hece ölçüsüyle yazılmıştır aşağıdaki eser ise bu şiirin ölçüsüz ilk halidir.

Ben geceleri yaşarım,  
Sarı renkler arasında.  
Bir ayrılık şarkısı dinlerim,  
Kara yazılar arasında.

Sonra ışıklar söner  
Gelir karşıma oturur hayalin,  
Yorgan olur,sarar beni;  
Bir deli ceylan olur,  
Kaçar kaçar yorar beni.

Ben isterim geceler bitmesin,  
Her gece,ama her gece biter,  
Geceler,seni de alır gider.  
Kör olası parlak güneş aydınlığı,  
Her bir yanı kaplar.  
Silinir geceden arta kalanlar birer birer,  
Baş ucumda bir resmin var.  
O da kaybolan gece ile ayrılır gider.

Burası gurbet, burası hasret diyarı,  
Sabahla beraber bir rüzgar eser.  
Varsın bu rüzgar dilediğince essin.

Yeter ki bana gecelerimi getirsin.

Sabah,öğle ve yine akşam,  
Birazdan mim çekilecek gündüzün gözlerine,  
Kapanacak perdeler bir bir,  
Ortalık ölüm sessizliğine bürünürken tam,  
Artık benim diriliş anım gelmiştir.

Necip Zeybek

## Sokak Çocukları (S-1)

Sıcacık evler, okullar,  
Eğlence salonları değil,  
Bizim mekânımız.  
Savrulmuşuz kanunsuz meydanlara,  
Kirli caddelere, karanlık dar sokaklara...  
Soğuk ve bozuk kaldırımlarda,  
Viranelerde kaynar bizim kanımız.

Sayımız belki elli bin,  
Belki daha çok...  
Lakin yok hükümetimiz,  
Yok bakanımız;  
Olmadığı gibi anamız, babamız...  
Biçareyiz çıplak ve aç,  
Kedi, köpek yavrusu değil,  
Korunmaya muhtaç,  
Biz de sizin çocuklarınız!

Zordur sokakların çocuğu olmak,  
Sanmayın beni onlardan biri.  
Dertlerim, sıkıntılarım belki onlardan çok;  
Ama ben gömülmedim daha,  
Gömülmedim karanlıklara diri diri!

Dayanılır gibi değil,  
Sokakların çocuğu olmak.  
Hoş, bizi anlamak için bile  
Harcamazsınız ya emek;  
Yine de bir sorayım:  
Siz kalıp da günlerce aç,  
Aşırdınız mı bir büfeden kuru ekmek?  
Mukavadan yaptınız mı yatak, yorgan,  
Ya yastık, taştan?  
Sahi, bilir misiniz horlanıp küçümsenmek,  
Nasıl hasta eder adamı?  
Ve bilir misiniz buna tinerdir tek ilaç?  
Ey zalimler,  
Var mı içinizde,  
Benim kadar iyi bilen  
İnsanın insana ettiğini,  
Çöplüklerin cömertliğini,  
Kan kardeşin mertliğini!  
Siz nereden bileceksiniz.  
Yer üstündesiniz,  
Nereden bileceksiniz yüreğinizdeki kiri,  
Gömülmediniz ki siz bizim gibi,  
Gömülmediniz karanlıklara diri diri!

Necip Zeybek

## Son Soru

Vardır her kulun güzel ya da kötü huyu,  
Melek değil ki insan bu.  
Bilmez,  
Kimi temiz der,  
Kimi geçer de kendinden,  
Şifa niyetine içer pis suyu...

Kusurları sorgulamaya,  
Dönünce yüzümü Mevlana'ya,  
Söylendi fikri bana:  
"Ne pis suyu içince, kirlenir temiz insan;  
Ne temiz su kirlenir, içince pis insan.  
Asalet soydan,  
Pislik huydan,  
Temizlik imandan gelir.

Çıkar belki suyla bedendeki kir,  
Fakat ne huy, ne iman suyla temizlenir.  
Beyhudedir gitmen soysuzun suyuna,  
Getirir o, şeytanı bile oyuna!  
Asil soy, Mevla'dan sana armağandır.

Biri kirli,  
Diğeri temiz  
Birleşirse iki su,  
Aynı tasta...  
Dedi ki Mevlana  
"Değil ikisi,  
Kirlenir üçü de.  
Anlaşılmasa da pusu,  
Pak suya mı kuruldu, tasa mı?  
Yok mu, üstelik bu işin hiç doğrusu;  
Durulup aklanmadı mı hiç pis su?  
Ağır olsa da cehaletin uykusu,  
Her günahın çıkar er geç kokusu,  
Kulak ver beş vakit ezana  
Tövbe için yönel Mevla'na! "

Bir soru da,,  
Ben sorayım dedi büyük Mevlana:  
Niye geldik biz bu Dünya'ya;  
Sual mi sormaya,  
Cevap mı bulmaya?  
Mevlana yolcu sen devam et aramaya...

Necip Zeybek

## Soykırım

İsrail rüyası için,  
Asırlar önce edildi yemin!  
Arandı Orta doğu'da kaygan bir zemin.  
Faydalanılıp düşmanlığından Hitler'in,  
Canlandırıldı kökü tarih olan kin.  
Değildi güçlü ve zengin,  
Kadersiz zavallı Filistin.  
Ve bir günde değişti seyir,  
Binler, on binler değil,  
Yüz binler edildi Filistin'de esir.

Suç sayıldı bu topraklarda,  
Doğmaları erkeklerin,  
Evlerden toplandı bir bir,  
Umutlarına kadar soyulup,  
Kelepçe takıldı bileklerine,  
Vuruldu ayaklarına kalın zincir.

Çelik ve betondan parmaklıklarla çevrilerek,  
Açlığa ve yokluğa tutsak edildi anneler bebekler...  
Bir millet nasıl mahkum edilirse ölüme,  
Öyle mahkum edildiler:  
Ölüm kampı burada şimdi her şehir!  
Giriş çıkış yasak,  
Gemi yasak uçak da  
Ekme yasak, ilaç da...  
Ölüm döşeginde şimdi Filistin can çekişir.

Burası değil Avrupa'nın ortası,  
Değil İsrailoğlu da Gestopo'nun atası,  
Ve farklı dil, din,  
Fakat kafatası, aynı kafatası...  
Burada gaz odası yok,  
Yok çalışma kampı.  
Ama yine toplanıyor meydanlarda insanlar,  
Ve yine yakılıyorlar beşer onar...,  
Bu biraz belki farklı,  
Çünkü Füzeler, bombalar insanların gözü önünde patlıyor,  
Evet, bu daha şeffaf, daha heyecanlı,  
Çünkü torunlar, oğullar, babalar  
Gözler önünde yanıyor;  
Hem de canlı canlı...  
Beterin beteri var.

Ortadoğu'nun kumdur toprağı,  
Kazılmaz öyle kazmayla kürekle azar azar,  
Hemen kayar ayakların altından.  
Fakat işin kolayını bulmuş İsrailoğlu,  
Çünkü insanoğlu değil bu,  
Okulları, hastaneleri, camileri bile yapmış Filistin'de toplu mezar.

Necip Zeybek



## Sözün Bittiği An

Cezbediyor dalgalar,  
Ve dalıp gidiyorum bir deryanın içine.  
Kıyıda kalıyor kustumuk gibi yosun,  
Pırıltısı artıyor suyun.

Daldıkça,  
Koyulaşıyor,  
Deniz gözlerdeki gizem.

Anlaşılan yalan,  
Yaşanılan,  
Konuşulan,  
Aranılan ve anılan,  
Yüreğindeki acıdan gayri her şey yalan...

Bulut bulut toplanıyor hüzün,  
Göz göz yürekte.  
Her katre bir iz sürüyor bebekte.  
Ve aşıyor gurur settini.  
Pınardan parlıyor damlalar,  
Bittiği andır işte o an sözün.

Necip Zeybek

## Su Gibi

Aktık hayatın içine su gibi,  
Kimi gün  
Mutlu, çılgın,  
Yılan gibi kıvrım kıvrım.  
Kimi çekilip hayatın içine,  
Baktık üzgün üzgün,  
Zorunlu, yılgın...  
Ama sen çoğu gün,  
Çekili ip gibi doğru, düzgün;  
Aktın ılgın ılgın,  
Ve doldurdun yatağını ömrümün.

Kırkını aştın,  
Eksilip bitmedin koynumda,  
Zaman zaman dolup taşın.  
Ama vermedin yatağına zarar.  
Durulup aktın,  
Biteviye serin serin.  
Dalıma dal, boyuma boy kattın,  
Sağol sevgilim,  
Bu yeşil, bu sıhhat, bu bereket senin eserin.

Gönül pınarım,  
Keşfettiğim günkü gibisin,  
Hâlâ saf ve temiz,  
Hâlâ gür ve taze...  
Ve elzemsin hâlâ,  
Ve hâlâ aziz...

Ne zaman,  
Şen şakrak,  
Seksen taştan taşta koşarak,  
Kavuşur suyuma suyun.  
Dingin yüreğim,  
Sular seller gibi coşar,  
Çoğalır çoğalır nehir olurum.

Bir an  
Düşse gölgesi,  
Yüzüne hüznün;  
Mızrap olup vurdukça sineme,  
Dokunaklı saz gibi titrer içim.  
Kaynar içten içe,  
Akmaz gözümünden tek damla,  
Ama öyle daralır ki içim.  
Boğulurum...

Ya da bir an,  
Kabarıp taşsan yatağından.  
Yok, gizlim saklım,  
Kalmaz yine senden farkım.

Gider başımdan aklım.  
Söz dinlemez sele dönerim.  
Kırar, döker; sürüklerim.  
Vururum başımı taştan taşa,  
Döne döne düşerim bir çukura  
Kahrolur, ölüüm...

Necip Zeybek

## Susmak Niye

Lime lime edilirken,  
En güzelleri güvercinlerin;  
Susarım ben,  
Susar bütün şehir.

Gün gelir,  
Kesilir akan kan,  
Kabuk bağlar açılan yaralar.  
Sızmaz, belki de kurur,  
Göğüs kafesini dolduran irin.  
Ve buz gibi erir,  
Yüze sinen hüznün.  
Ya yıkanıp yunabilir mi,  
Nefretle kirlenen o yürekler?  
Zararlı ot gibi,  
Sökülür mü hiç ruha kök salan kin?  
Hele bir düşün,  
Ölü güvercinler uçabilir mi bir daha özgürlüğe?  
Susup oturmak öyleyse niye?

Necip Zeybek

## Şair Dediğin

Adildir,  
Yürektir, dildir,  
Şair dediğin.  
Nadir gelir dünyaya,  
Biraz absürt, hatta delidir,  
Ama kulu kölesidir sevdiğinin.

Geniş ve derin,  
Bir havzaya akan su gibidir,  
Şair dediğin.  
Görünse de duru, saf ve sakin,  
Durmaz yerinde biteviye lakin,  
Kaynar için için,  
Ve bilinmez ne zaman taşar ve niçin!

Dili sivri,  
Dişi keskin,  
Rende gibidir şair dediğin.  
Ölçer, biçer, doğrar, un ufak eder,  
Lakin insan için, insanlık için!

Gökyüzü gibidir engin,  
Şair dediğin.  
Esenliktir gülümsemesi,  
Esintisi serinlik.  
Kararmasın Lakin,  
Gök gürlemesi olur öfkesi,  
Nefreti sel,  
Ve tipidir kini...  
İşin kötüsü kendi bile bilmez ne zaman yağar,  
Ne zaman eser, gürler!  
Ve gören olmamıştır sakin halini,  
Çünkü ya ağlar ya güler şair dediğin.

Necip Zeybek

## Şair Kim, Şiir Ne

Şair doğmadım,  
Düşünce bir aşka,  
Uyandı şiire bende bir alâka.  
Dilime dolandı üç beş uyaklı söz.  
Şaire çıktı adım.  
Şairlik benim neyime.

İçi boş, dışı altın yıldız,  
İki laf ettim yalnız.  
Ne okkalı şiir dediler,  
Ne yalan söyleyeyim,  
Bir zaman çok mesut oldu,  
Kendini şair zanneden bu akılsız!

Bazı geceler yıldızlar gibi parladı,  
Zihnimde insan gibi diri,  
İnsan gibi ileri bin bir fikir.  
Çatlayınca başım,  
Dağılmasın diye gönlüme koydum.  
Ne bilirdim yüreğin,  
O kadar zayıf olduğunu!  
Tutamadım...

Artıkça arttı halis yağmur damlası gibi,  
Tertemiz hisler yatağında.  
Sıgmayıp kıpırdadı sular,  
Bir göz aradı kaynamaya.  
Aldırmadım,  
Çünkü yeterince derin,  
Yeterince engin ve zengin sanırdım gönlümü,

Bir gece önce sızladı yüreğim,  
Sonra koptu sanki yerinden,  
Ağzıma geldi sandım özüm,  
Bilemedim orda tutmanın ilmini,  
Taşmasın diye,  
Tıkaç yaptım yalnızca dilimi...

Ne bilirdim ok yayda,  
Söz ağızda durmazmış.  
Taştı duygular.  
Sızarken bal tadı bıraktı dudaklarımda,  
Sanıp bir derde şifa,  
Demiştim ki işte bu şiir.  
Ne kadar banal diye,  
Şairliğime de şiirime de küfrettiler.

Şair doğmadım ki ben,  
Şairlik neyime!  
Şiir okumadım ki ben,  
Şiir dediysem kime ne?

Necip Zeybek

## Şair ve ŞİİR

Her pırıltılı, cevahir;  
Çok patırtıyı sanma şiir.  
Sözler ahenkli, içerik farklı,  
Ama değil ahlaklı.  
Alıp sattığı şeytan aklı!  
Yapar mı bunlar adamı şair?

İpeğe sarsan,  
Gümüş değil pırıl pırıl çıkmaz yarına,  
Altın değil çil çil,  
Bakıp ayarına saysan bir bir,  
İçi kir, dışı kir,  
Nasıl alacaksın böyle sözü şiir diye ağzına.

Dilin safına,  
Düşüncenin hasına,  
Duygunun safirine şiir denir.

Şair mi,  
Ö,ne dediğini bilendir!

Necip Zeybek



## Şımarık

Şımarık yar,  
Çekip gittin ya sen,  
Değişen bir şey yok burada.  
Güneş yine neşeli,  
Ve ışıl ışıl bakıyor deniz yine.  
Koşup öpüyor gelip geçenin ayaklarını yine dalgalar.  
Anlayacağın cıvı cıvı yine bu il,  
Bütün sahil...

Sen gideli,  
Bir ben değiştim galiba,  
Kıyıya vurmuş balık gibiyim şimdi.  
Duymuyor, görmüyor, bilmiyor,  
Tüm algılarım kapalı.  
Yaşamıyor artık belki de o deli.

Bir ben değiştim galiba,  
Kum tanesi gibi eriyip süzıldüm,  
Bir ben üzıldüm.  
Ve yığıldım kaldım bir köşeye.  
Bekliyorum,  
Bilmeden neyi;  
Ya da beklediğini bile bilmeden kimi...  
Bir benim içim yanık,  
Ve bir beni eziyor bu kuru kalabalık...

Gölgeler doğup büyüyor ve geziyor üstümde.  
Ama ölüyor sonra onlar,  
Ve gömülüyorlar karanlığa.  
Ama ben hayattayım her şeye inat.  
Ve ihanet etmedim hiç sana,  
Hep seninle yaşıyorum,  
Ama sensiz!  
Bıraktığın yerdeyim,  
Gitmedim bir yere,  
Şahitlerim işte kum ve deniz...

Necip Zeybek

## Şiirin Şiiri

Atan yürek,  
Renk renk fikir,  
İşleyen kol, alınan yoldur  
Gerçek şiir...

Laf kalabalığı,  
Söz cambazlığı değildir,  
Ruh inceliği,  
Yürek atışıdır hakiki şiir.

Etten kemiktendir,,  
Ve iridir, diridir.  
Senin benim gibidir,  
Yürür,koşar, yorulur,  
Yatar mışıl mışıl uyur...  
Ve dinlenirken, dinlendirir,  
Ahenktir, sestir, estetikdir,  
Esas şiir...

Bazen ağır adam işidir,  
Namluya sürülü kurşun,  
Çekilmeye hazır tetiktir.  
Düştüğü an,  
Vurur can evinden,  
Sevdalisini boğar gözyaşına,  
Has şiir.

Gizemli tebessüm,  
İmgeli öpücüktür,  
Temas eder bir dudağa,  
Bir kulağa ...  
Geçirir çağrışımından çağrışıma,  
Gönül tellerini titreten tatlı bir histir şiir.

Acı ve tatlısı da var;  
Ekşi ve kekremşisi de;  
Olmasa da sanıldığı kadar saf ve sade,  
Temizdir yine de dili,  
İyi harmanlanmış,  
Bol baharatlı damak tadındadır güzel şiir...

Saklar koynunda,  
Anlayıp da anlatamadığım manaları.  
Zengin besinidir ruhumun ana sütü gibi.  
Ah bebek kalsam da emsem,  
Emsem ben seni ebediyen şiir...

Necip Zeybek

## Taksim Gezi Parkı ve Sonrası

Burası Taksim,  
Kaynar zaman zaman,  
Ama su değil burası kaynar insan.  
Bayram yeridir bazen,  
Şarkılar, türküler, marşlar gırla...  
Şanki meydan o meydan değil Maksim!

Burası taksim,  
Burada atar kalbi İstanbul'un.  
Mahşer yeri gibi,  
Artar eksilir burada kalabalık,  
Hiç bitmez heyecan.  
Canlı bir resim gibidir dört mevsim.

Burası taksim,  
Merasim alayı değil bu kalabalık,  
Her halde TAKSİM edilmiyor GEZİ PARKI' da.  
Bozulmasın doğanın çarkı,  
Ağaçlar kuruyup kalmasın eski bir şarkı da,  
Yaşasın toprağında taşında, diye bölmüş uykusunu,  
Nöbet tutar bir avuç duyarlı insan.  
Derken bir gece gelip paldır küldür,  
Bağırılmış polis:  
-Ey vatandaş, ne arıyor parkta çadır,  
Çabuk bunları kaldır!

Aldırmamış çocuklar, gençler bu uyarıya;  
Devam etmişler kendilerince ağaçları korumaya.  
Yırtarken karanlığı siren sesi,  
Son kez... diye, haykırmış polis.  
Oralı olmamış gençler,  
Araya girecekken çocukların babası,  
Patlamış gaz bombası.  
Ve kaplamış ortalığı koyu, acı sis.  
Ve taksim taksim yayılmış ülkeye kara bir duman...  
Yer gök ağlamış durmadan,  
Dilememiş ama kimse aman.

Daha önce de çekilmişti böyle bir film,  
Yakılınca pire için yorgan,  
Başlamıştı yıllar süren kör dövüşü,  
Sağduyulu halk sevip benimsememiş ki hiçbir görüşü,  
Bitmedi sen ben kavgası.  
Büyüdü, büyüdü ve yangın yerine döndü ülke...  
Unutuldu zamanla niçin açılmıştı kardeşlerin arası.  
Ne geri geldi ölen,  
Ne kapandı sağ kalanın yarası.  
Devlet de çalışmayınca hiçbir organ,  
Bir sabah çaldı borazan,  
Yürüdü tank ve postal,  
Sus pus oldu ortalık işte o zaman!

Çok sular aktı o olayların üstünden, demeyin aman,  
Bu memleket güzel,  
Bu memleket büyük,  
Bu memlekette üstelik çoğunluk Müslüman.  
Ve çok olur güzel ve büyük olanı kıskanan,  
Ve dost görünür,kötü gününde düşman...

Bu memleket çok zengin,  
Yunus, Mevlana gibi denizleri var, derin, sakın...  
Ve Şeyh Edibali, Hacı Bektâş Veli gibi ovaları;  
Timsali olmuş huzur ve bereketin...  
İyi bilir bu memleket, değerini barışın ve kardeşliğin,  
Lakin olmasa yarasını kaşıyan.

Ve dağları var bu memleketin,  
Fatih Sultan gibi çağ açıp çağ kapatan  
Mustafa Kemal gibi dostu düşmanı çatlatan,  
Nüktedan Nasrettin Hocası gibi güle eğlene yaşar bu memlekette fakir zengin...  
Lakin olmasa memleketi karıştıran,

Bu memlekette zeytinde yetişir baldıran da,  
Güvercin de yaşar, akrep ve yılan da...

Neden daldık böyle derine,  
Görüp yaşanılanlar anlaşılmasın diye sıradan,  
Uğraştık tüm taşları oturtmak için yerine.  
Şimdilik cop ve kalkan,  
Ve ayak sesleri patırtılar...  
Ama ya sonrası...  
Olmaz inşallah yine aynısı,  
Patlamaz öfke ve tabanca,  
Uçup da bir kurşun,  
Kırmaz kanadını hiçbir kuşun,  
Yani düşmez inşallah toprağa bir damla alkan...

Bu gariban,  
Ne değişime düşman, ne ağaca...  
Ama hangi yana baksa,  
Görüp duyduğu değil insanca!  
Durup düşünür bazen,  
O da gemileri yaksa,  
Acaba daha mı iyi olur dünya!  
Ama dedim ya o değil asaletli, o sıradan,  
O toplumsal olaylardan pek çakmaz,  
Onun bunun sözüne bakmaz,  
Yani ateş olup kimsenin evini ocağını yakmaz.  
Ve yaşayıp gördükleri vardır onca,  
Sadece bakmaz, görür; ama susar,  
Ne zulmü alkışlar, ne kin kusar,  
Çünkü bilir sözü insanın kendine geçer anca!

Necip Zeybek

## Talan

Petrol var petrol,  
Yanında elmas, altın, bakır da verilecek,  
Yok mu satın alan?  
Karşılığı biraz rol, biraz yalan.  
Çok kazanacaksın kara kıtada, inan!  
Bundan ucuzu bulunmaz bedavaya,  
Hizmet edeceksin üstelik kutsal davaya,  
Kolay kanar ahali, çünkü çoğu Müslüman!  
Haydi başladı talan!

Tazı gibi iz süren Medenî dünya,  
Koştı yirminci yüzyılın sonuna kadar,  
Canla başla yardıma;  
Erinden erbaşına heyecanla,  
Koştı Afrika'ya!  
Dönüşte uçaklar almadı valizleri,  
Hâlâ kurumadı yardımın izleri.

Açlık var,  
Şusuzluk ve kuraklık da,  
İç savaş yanında cabası,  
Çoluk çocuk aç, sefil, perişan,  
Edilmezse yardım,  
Sonu ölüm, yok acabası,  
Nerde kaldı can kurtaran?

Tazı gibi koku alan medeni dünya,  
Yirmi birinci yüzyılda,  
Kıpırdamadı yerinden,  
Tek uçak göndermedi Afrika'ya,  
Vaz geçemezmiş kara çocuklar için tek erinden,  
Acaba neden?

Necip Zeybek

## Teselli

Ŗikayet etme annesi,  
Nesi var ki oğlunun,  
Kötülersin ele güne!  
Bu yaşta her erkek,  
Deli fişek gibidir.  
Başına buyruk,  
Arzularına esir,  
Tutkulu;  
Ve asi...

Yok ki okulu eğitilsin,  
Bırak, biraz kakılsın, itilsin,  
Vurmaz vurulur.  
Akar deli kanı,  
Durulur,  
Ve kulu kölesi olur sevdiğinin.  
Sabret hele,  
Farkına varır bir gün,  
O da ne eşek olduğunun!

Necip Zeybek

## Toprağını ve İneğini Arayan Adam

Bir adam yaşarmış,  
şu tepelerde ıslık alarak gezen ...  
Adam gibi adam mış,  
Ama ne adını deyiverdiler bana,  
Ne sanını, ne sırrını...  
Sorduğumda onu.  
Kimi sadece övdü,  
Kimi vah zavallı deyip,  
Dizini dövdü.

Yokmuş adamın olmazı,  
Yardımda bilmezmiş nazı, azı.  
Yanaşmamış çalıp çırpmaya alışmaya,  
Kendini vermiş o çalışmaya.  
Habire çalışmış, yokmuş kışı yazı...  
Tek başına eker biçermiş,  
Bağını, bahçesini...  
Ve ineklerinin bakımı da sağımı da onunmuş.  
Ama her sabah taze sütü içer de,  
Başlarmış öyle güne...  
Mübarek adam işe değil,  
Sanki gidermiş düğüne...

Satmazmış emeğini öyle parayla pulla,  
Tabi sokağa da atmazmış.  
Evet, almış üç beş lira,  
Ama değilmiş bu emeğinin karşılığı asla.  
Haliyle anlayıp kadir kıymetini,  
Yüzüne gülen de oluyormuş,  
Giyim kuşamına bakıp  
Arkasından gülen de...

Kimseye zararı olmasa da fakirin,  
En çok onun adı geçermiş,  
Edebiyatta, siyasette, ticarete...  
Kâh saflığı örnek olur,  
Kâh tok gözlü oluşu;  
Kâh cehaleti alay olur,  
Kâh yoksulluğu...  
Uğruna ölesi geldiği milletin,  
Değilmiş gayri efendisi,  
oktan olmuş kölesi;

Vur sırtına fakirin  
Al elinden ekmeği,  
Derler ya hani!  
Vurmaya gerek de yokmuş!  
Öyle sessiz, öyle saf bir adammış ki:  
Havalar biraz ısınsa,  
Biraz gitse sıcak,  
Nasıl aldanırsa toprak.  
Güzel söz işe öyle,

Hoş gelirmiş bizim adı meçhule,  
Öyle kolay olurmuş tav.  
Bilmiyormuş cin olmuş da,  
Siyasetçisi, tüccarı memleketinin,  
Çarpıp olmuş sıcak hava gibi,  
Toprak kadar pak adamı.  
Zavallının çarpılma vaktiymiş:  
Şehirden gelenlerle,  
Köy kahvesinde lakırdı yaparken,  
Saflığını yüzüne vuranlardan birisi,  
Arkasından da vuruvermiş.  
Bu köyde toprak gibi saf,  
Toprak gibi bire on,  
Bire yirmi veren,  
Deyivermiş yaşadığını bir isimsizin.  
En güzel maskesini takınmış,  
Halk avcısı siyasî ile anlaşıp insan tüccarı,  
Çıkmış bizim köylünün karşısına.  
Öyle şirin görünmüş,  
Öyle tatlı diller dökülmüş ki;  
Değil bizim köyün en safı,  
En uyanığı da olsa çarpılırmış!  
Önce, aç kalmasın millet diye,  
Satın alınmış elinden,  
Buğdayı, arpası yok pahasına.  
Sonra, bayağı da iyi paraya,  
Süt peynir ne bulunulursa kapatılmış...  
İlk parti malın parası,  
Gelmez ayın on beşinde ödenecekmiş.  
Beklenmiş gelmemiş...  
Gelmeyince inekler de yolcu edilmiş...  
Balık kavağa çıkınca ödenecek,  
İneklerin parası beklenmiş,  
Balığı hep suda yüzer görünce bizim köylü,  
Mazotu alamıyorum nasılsa gayrı deyip,  
Traktörü, pulluğu da satmış.  
Ama yine ne gelen varmış, ne de bir haber veren...  
Elde avuçta olmadığı gibi para pul,  
Yokmuş senet sepet de.  
Öyle batağa girmiş ki bizim isimsiz,  
O yıl...  
Toprağın ve suyun bataklık olacağını,  
Ve adamı yutabileceğini öğrenmiş,  
Ama ne fayda...  
Utanmış zavallı cahilliğinden,  
Neyi varsa elinden kaptırdığı için.  
Utanmış eşinden dostundan:  
Dertlenip verem olan karısını,  
Götüreceği ne doktor bulabilmiş köy yerinde,  
Ne hastane, ne ilaç...  
Ve merhemde olamadığı için derdine utanır olmuş karısından.  
Şehir yerinde okutmak için yılların birikimini,



Üç günde çarptırarak kadar akıl fakiri olduğu için,  
Utanmış yine çocuklarından.  
Uçup giden sadece emekleri ve birikimleri mi sanırsınız...  
Ya umutları ya hayalleri ...  
Tükenmiş yani bütün sermayesi,  
Yönetemediği için çiftini çubuğunu,  
Nefret etmiş önce kendinden...  
Bir ara  
Çivi çiviye söker diye işe vurmuş kendini.  
Fakat vurgunu işten değil,  
İçten yemiş.  
Daha da içlenmiş hırsızın kabahatsiz,  
Güvenin suç olduğunu öğrendiğinde.  
Adı meçhul işte alıp başını,  
Şu dağlara vurmuş kendini.  
Eğer dağda bayırda bir ıslık sesi duyarsanız.  
Bilin ki o ses bizim saf köylünüdür,  
Hani şu ineğini ve tarlasını arayan adam.  
Sakin hal hatır sormayın,  
Ağlar, hemen ağlar,  
Susturamazsınız o zaman...

Çoluk çocuğu toplanıp şehre göçmüş,  
Onlar orada ne kadar dikiş tutturdu, bilinmez! ..  
Ama derler ki şu kadın kıza laf atan,  
Varoşlarda içip içip geceye kurşun sıkan,  
Trafiği bir birine katan,  
Hani o meşhur mağanda işte bu adamın çocuklarıymış.  
Bir gün bu köye yolunuz düşerse,  
Sakin sormayın,  
Köyün yarısı nerede, diye...  
Onlar bu ıslığın sesine takılıp çıkmışlar köyden,  
Hala bu adamı arıyorlarmış,  
Bulurlarsa hep beraber köye döneceklermiş...  
Ne dersiniz; bulabilirler mi o adamı?

Necip Zeybek

## Türk Tarihi

\* Hun, Göktürk, Uygur

"Ey Türk,  
Üstte çökmedikçe mayı gök  
Altta yarılmadıkça yağız yer,  
Kim bozabilir senin ilini, töreni? "

Adı Hun,  
Adı Göktürk ya da Uygur;  
Ne fark eder;  
Hepsi aynı ulus, aynı ulu soy.  
İl kurmuş, töre tutmuş,  
Ana yurttta binlerce yıl,  
Nice bey, nice boy...

Denince Ortasya,  
Gelmeli ilk akla Teoman, Atilla.  
Ve Bümin Han, Bilge Kağan da illa...  
Daha nice namlı,  
Nice adsız kahraman,  
Şeref vermiş, şan katmış Türklüğe,  
Dalgalanmış asırlarca bayrak.  
Bulutlar gibi hür,  
Durduramamış onları,  
Çinin ne fendi, ne seddi!

Tibet, Kafkasya, Çin,  
Yurtları olmuş Asyan'ın yarısı,  
Ama artan nüfusu,  
Almamış demir dağların arası...  
Ve kuraklık,  
Kurutmuş nehirleri, gölleri,  
Ayakları, elleri...  
Damarlarından çekilince su,  
Yutmuş o kutsal toprak,  
Tazecik evlatları,  
Ve cins cins atları...  
Kılıç ağlamış, ok ağlamış, mızrak ağlamış...

Bir damla suya,  
Bir cüce ağaca,  
Bir tutam ota muhtaç,  
O mübarek ana toprak,  
Nasıl doyursun bir yüce ulusu!  
Orman kurumuş,  
Kurumuş otlak ve yaylak.  
Telef olmuş sürü sürü koyun kuzu, inek, at,  
Kırılmış bin bir tür mahlûkat...  
Tanrı ağlamış, Ural ağlamış,  
Yenisey ağlamış, Aral ağlamış...

Ve iktidar savaşı,

Kardeş kavgası,  
Çin entrikası,  
Daha da bitmemiş kalleşliğin arkası.  
Tarumar olmuş ana yurt.  
Un ufak olmuş Büyük Hun,  
Göktürk ve Uygur yerle bir...  
Mete ağlamış, Kültigin ağlamış, Vezir Tonyukuk ağlamış...

Güçtü yerini yurdunu bırakıp gitmek,  
Ama göçtü işte tarihte koca bir millet,  
Kimi atlı, kimi yaya.  
Aman vermediler düşmana,  
Dağları, denizleri ve nehirleri yendiler,  
Aldırmadan fırtınaya, boraya;  
Kara, yağmura, doluya...  
Yürüdü bir millet Orta Asya'dan Anadolu'ya.

#### \*Karahanlılar

Türkistan,  
Ezelden, dededen vatan.  
Kavimler oynasa da yerinden,  
Kimi Türk boyu kımıldamadı,  
Vaz geçemezdi çünkü kadını erinden,  
Yiğidi yurdundan...  
Orta Asya'nın bozkırları engin,  
Nice devlet doğdu orada, nice din...

Hakka tapmak Türk'ün karakteri,  
Saltık Buğra Han,  
Seçti son hak din İslamiyet'i,  
Kurumadan daha teri,  
Halkı da toptan geçti,  
Karahanlıları yaptı ilk Müslüman Türk devleti.  
Ve Kutatgu bilig'le erdiler Mutluluğun sırrına,  
Ve Divan-ı Lügatit Türk öğretti Araplara,  
Türk'ün gönlü gibi dili de zengin.

#### \*Gazneliler

Çınar gibi ulu,  
Türk soyunun Memluk kolu,  
Maveraünnehir'den akıp bir nehir gibi  
Erip Afganistan'a,  
Gazneli oldu.  
Ve kurup bir büyük ordu, yürüdü Hindistan'a.  
İslam'sa bugün Bangladeş  
Ve hem kardeş hem Müslüman'sa bugün Pakistan,  
Bilesin Gaznelilerden.  
Ve Kaşgarlı Mahmut işte bundan,  
Sultan unvanı kullanan oldu ilk Türk hakan!

## \*Selçuklular

Kız almak gibi bir şeydi,  
Varıp yâd ellere  
Başka toprakları vatan edinmek Türklere.  
Ve güneşin doğduğu yer "Anatolia"nın güzelliği destandı dillere.  
Çağrı Bey gördü beğendi ve döndü bol ganimetle ilk.  
Ve gözü kamaştı Türk beylerinin.  
Tuğrul Bey büyüttü, Türkmen Boyu ile everdi,  
Ve Alp doğdu,  
Adını Selçuk Bey verdi,  
O da Malazgirt'te Bizans'ı perişan edip Aslan oldu.  
Ve açtı Türkün yolunu,  
O gün değişti Bizanslı güzelin adı,,  
Evlatları doğuran ve doyuran Anadolu oldu,  
Ve o gün bu gün Anadolu hep Türk yurdu.

Öyle doluydu ki göğsü sütle,  
Ve öyle candan, öyle kıvançla emzirdi ki ana,  
Sıgmaz oldu Selçuklu kırk saatte ana kucağına,  
Ve kırk günde konuştu.  
Kırk haftada yürüdü,  
Kırk ayda pusat kuşanıp cenk etti.  
Az gitti uz gitti,  
İpek yolunu, baharat yolunu dümdüz etti.  
Ondan soruldu,  
Kutsal kent Kudüs,  
Ve tüm Akdeniz sahilleri...  
Büyüdü Rusya'dan Hicaz'a.  
Yürüdü gitti Afrika'ya,  
Daha da ileri.  
Ve büyüdükçe vatan,  
Çoğaldı düşman...  
Başladı Bizans oyunları,  
Vazife çıkardı kendine Papa...  
Kimi çapulcu, kimi kont, kimi şövalye ama hepsi Hıristiyan,  
Oradan buradan toplama, derme çatma ordu,  
Yüz binlere ulaşıp düştü yollara,  
Ve geçildikçe Fransa, Almanya Macaristan,  
Yakıp yıkan sel gibi arttı,  
Ve aktı Türk yurduna.  
Ama aşılmaz dağdı Anadolu.  
Ve geçit vermedi Kılıçaslan,  
Her yiğit Selahattin Eyyubîydi,  
Her yiğit Sultan Mesut!  
Ve iki yüz yıl süren onlarca hacı seferi,  
Ve başladı taht kavgaları...  
Ve Karahitaylar, Fatımiler, ve isyanlar,  
Ve yine bozuldu Türk birliği,  
Menteşe oğulları, Hamit oğulları, Candar oğulları,  
Germiyan, Aydın, Karaman ve Saruhan...  
Daha da kim varsa oğulları diye anılan,

Mantar gibi çıktı ortaya aniden.  
Söğütte Küçük Bir beylik,  
Osmanlı oldu oğulları ile anılmayan belki tek ve ilk...  
Az zamanda bal yaptı ve o da oğul verdi.  
Hem de ne oğullar...

\*Osmanlılar

Adaletli ve merhametliydi ve vicdan sahibiydi Osman Gazi,  
Şeyh Edebali'den alıp el,  
Kurdu Cihan devletini.

O da beydi,  
Ve babası gibi kahraman,  
Genişletip büyüttü toprakları Gazi Orhan.

Çok akıllıydı,  
Ve bilgeydi çok,  
Peygamberin övgüsüne mazhar olan komutan.  
Fethedip İstanbul'u Fatih 'de oldu,  
Çağ açıp çağ kapayan Sultan Mehmet Han.

Doldurdu hazineyi ağzına kadar,  
Seferden sefere koşan,  
İlk Osmanlı halifesi  
Akıllı Selim Yavuz Sultan.

Ve Türk gölü yaptı Akdeniz'i,  
Avrupa'yı eyaleti Osmanlının,  
Nizam padişahı muhteşem Kanunî Sultan Süleyman.  
Ve ölümsüzler arasına katıldı: Barbaros Hayrettin ve  
Sokullu Mehmet paşa ve Mimar Sinan.  
Ve üç kıtaya yayılıp anlı şanlı cihan imparatorluğu oldu Osmanlı...

Ve Fetret devri,  
Yine  
İslam'ın şerefi,  
Şanlı tarihin gururu göğüslerde.  
Adımlar atıldı büyük,  
Adımlar ileri.  
Ama ağır geldi Osmanlının omzuna binen yük.  
Ağrıyordu kütük gibi şişen başı.  
Yol yorgunuydu çünkü koca Türk.  
Kaya gibi duruyordu dimdik,  
İstiyordu ama gidemiyordu artık ötelere,  
Yerinde sayıyordu,  
Taşımıyordu ayakları,  
Kayıyordu gözleri  
Ve daha sık bakıyordu artık arkaya.  
Yatak serdiler altına,  
Yattı ama uyumadı,  
Sıgıyordu çünkü cüssesi üç kıtaya.

Yeltendi bir ara ama kalkamadı ayağa,  
Çünkü tartmıyordu ağırlaşan başını,  
Çok iri de olsa ayakları.

İngiliz hekim,  
Koydu tanısını,  
Hasta adam,  
Ulaşmak şöyle dursun menzile,  
Dönemez artık geldiği topraklara bile.  
Paylaşmak lazım mirası,  
Kim hangi mıntıkeyi isterse alsın,  
Ben deniz aşırı ülkeyim Karadeniz bana kalsın!  
Ve geldi Boğaza o kansız,  
Yanında Anzak, Avusturya, Fransız,  
Ve daha da sayısız ulus donanması.  
Kor düşürdü anaların yüreklerine,  
On binlerce kınalı kuzunun düşman ateşi ile yanması;  
Fakat şerden, hayır doğarmış,  
Çanakkale'de parlayıp yanmasını gördü bir yıldızın cihan!  
Ve yüreklere su serpti,  
Asrın dâhisi,  
Çörçil'in aması olan o büyük Adam!

\*Türkiye Cumhuriyeti

Dünya boyanırken kana,  
Çörelendi yılan Balkan'a.  
Nifak sokup İngiliz Müslümanların arasına,  
Sebepten oldu Arap Yarım Adasındaki isyana.  
Bir bulut çöktü Yurdun üstüne kapkara,  
Yas etti yer, gök, deniz,  
Karalar giydi Anadolu,  
Yürekler gibi vatan da oldu parça parça.

Ege'den girince Yunan,  
Kuva-i Milliye oldu ilk uyanan:  
- Bize göz gerek, ileriye görecek,  
Akıl gerek, doğru karar verecek...  
Kelle değil, bize baş gerek,  
Hani Anadolu cömertti,  
Ve dağları gibi sert ve mertti hani adamları?  
Toprağı gibi bereket berekketti kadınları hani?  
Tutsaklık kader mi,  
Nerede baş olacak yiğitler,  
Nerede bizi derleyip toparlayacak o büyük lider?

Dile geldi Millet:  
-Bize baş gerek,  
El ayak, kol bacak sapasağlam,  
Hele de yürek.  
Ama baş kütük gibi,  
Yönetemiyor koca cüsseyi,

Bize baş gerek! ..

Daha önce Türk yurdunda  
Yaşanmamıştı böyle bir gece.  
Görmüyordu göz gözü  
Geçmez olmuştu memlekette İstanbul'un sözü.  
Ne bitiyor, ne bir başka yere gidiyor,  
Kıpırdamıyordu bile yerinden,  
Bütün yurdu saran o zehir gibi koyu karanlık.  
Tükenmişken bütün umutlar,  
Dalgalandırdı Samsun semalarını Bir ışık.  
Ve sardı parlak bir yıldızı,  
Ak pak bir hilal.  
On dokuz Mayıs şafak vakti ufuklar oldu al al.  
Büyüdü yıldız,  
Büyüdü yaklaştıkça ay,  
Bayrak oldu göğsümüzde,  
Dalgalandı Mustafa Kemal!  
Ve haykırdı: Başka yol yok, ya ölüm, Ya istiklal!

Ve İnanıp toplandı büyük önderin etrafında  
Aydın - cahil, işçi, çiftçi ağa, bey...  
Kadın erkek,  
Tek yürek olup yürüdü  
Erzurum'a büyük bir heyet.  
Ulusal egemenlik kararı alınca kongre,  
Ana, baba,  
Amca, dayı,  
Bacı ağabey  
Seve seve uyarız dedi biz bu emre.  
Vardılar Sivas'a.  
Zengin, yoksul,  
Şeyh, derviş.  
Baktılar,  
Esaret ölümden beter,  
Yoksa bir ülkede Hürriyet,  
Orada zillet vardır,  
Hakaret ve eziyet görür orada insan,  
Zincire vurulur orada İslamiyet,  
Yaşayamaz orada Müslüman!  
Yeter deyip uyandı asırlık uykusundan  
Başkaldırdı bu zulme Toplanıp Ankara'da yüce bir Millet.  
Ve kadınlar cephaneye oldu,  
Erkekler silah,  
Ve Patladılar "Allah Allah! " nidalarıyla,  
İnledi dağ, deniz, orman,  
Atıldı yurttan Düşman,  
Ve 29 Ekim 1923'te edildi Cumhuriyet ilan!

Ey Türk Genci,  
Varlığına, birliğine, dirliğine sahip çıktıkça sen,  
Delinmez yağız yer,

Yarılmaz mavi gök.  
Yer de sensin, gök de sen!

Necip Zeybek



## Uçma Güvercinim

Hemen uçup gidecek gibi  
Durup ayakta ürkek ürkek,  
Bakma bana öyle.  
Seni o kadar üzecek  
Ne yaptım söyle!

Tutmaya seni,  
Ne elimde parlamaya hazır tüfek,  
Ne sihirli lamba var...  
Sadece önünde diz çökecek kadar,  
Yüreğimde öyle büyülü,  
Öyle büyük bir sevda var.  
Acın değilim, sevincinim,  
Ne olur avuçlarımdan uçup gitme,  
Gitme uzaklara güvercinim.

Sor, beni tanımayan şahine, kartala,  
Sor hatır gönül bilmez aslana, çakala,  
Kurnaz tilkiye, dost karıncaya,  
Sor adından ürktüğüm yılanaya varıncaya kadar,  
Ne avcıyım, ne cinim,  
Dersini almış iyi bir öğrencinim.  
Gayri çekincen değil, güvencenim,  
Ne olur avuçlarımdan uçup gitme,  
Uzaklara gitme güvercinim.

Ben zaaf gösterdim,  
Sen zâfiyet  
Düştük tuzaklara,  
Gidilmez ne gemiyle, ne atla,  
Ne tüy gibi o hafif kanatla,  
Gidilmez ne de keçi gibi bu inatla,  
Büküp de başını dalıp dalıp gitme,  
Ne olur gitme o kadar uzaklara,

Sokul biraz,  
Hatta o narin başını göğsüme yasla.  
Bak gözlerime, biraz rahatla!  
Göreceksin gayri ben ne avcı, ne cinim,  
Sevda masalında,  
Sadece mahcup bir dilencinim.  
Ne olur avuçlarımdan uçup gitme  
Uzaklara gitme güvercinim!

Necip Zeybek

## Umut ve Yoksulluk

İyi ki dost edinmişim seni umut,  
Evde ekmek, aş biter,  
Cepte para...  
Perişan olur çoluk çocuk!  
Başlarsın düşünmeye kara kara,  
Bulamazssın evin yolunu,  
Öyle kararır ki ufuk.  
Olmasan sen yenilip yutulmaz bu berbat hayat,  
Çekilmez bu yoksulluk! ..

Bitmez gecelerde,  
Kedi yavrusu gibi munis,  
Ürkek ve sessiz,  
Sokulurum da dost bildiklerime,  
Kaplan görmüş gibi kaçarlar benden.  
Terk etmeyen bir sen umut,  
Bir de bekçi köpeğim şu yoksulluk.

Ey gözünü sevdiğim,  
Bil ki seni de dost edindim,  
Eşim ve çocuklarımla birsin,  
Sen de yoksulluk.  
Yakınımız gibi gömüp içimize,  
Yaşattık seni.  
Ve öğrettin bize,  
Mezar taşları gibi yarı beline kadar gömülüp toprağa,  
Ayakta kalmayı,  
Sarmaşıklar gibi birbirimize sarılmayı.  
Nefsin ne ağır yük,  
Paylaşmanın tek büyüklük olduğunu...  
Öğrendik sayende,  
Acımayı,acıkmayı.  
Sen anlattın.  
Olmasan sen,  
Olur muydu bende sabır,  
Olur muydu can dostum umut.  
Kimi elma sever,kimi armut,  
Sen de dostumsun ey gözünü sevdiğim;  
Sen de dostumsun yoksulluk!

Necip Zeybek

## Veda

Ey sevgili,  
Vardı nice talibin,  
Makam sahibi, zengin...  
Hepsini ittin tersiyle elinin,  
Bu garibandı çünkü tercihin.  
Şimdi bırakıp gidiyorsun onu da lakin,  
Anlamadım niçin?

Ey sevgili,  
Sen ekonomisttin,  
Sen akliselim,  
Sen âlim...  
Benim gibi biriyle bile tuttun çünkü geçim.  
Affetmeliydin öyleyse bu cahili,  
Ne ise suçu günahı affetmeliydin!  
Yüz üstü koymak,  
Hem de tek başına,  
Yakışmadı sana,  
Yakışmadı be helalim.

Haklısın,  
Hak edecek kadar seni,  
Ne akıllıydım, ne beyefendi...  
Hatta kabaydı eşek arıları sokası dilim,  
Ağırdı kırılması şu elim.  
Ve nitekim  
Olur olmaz şeylerden yedim başının etini,  
Ama hiç fark etmedim çekip gitme niyetini.  
Haklısın,  
Çok çektin benden,  
Ama anlamamıştım sana zindan ettiğimi dünyayı,  
Çünkü ne isyan ettin,  
Ne halinden şikayet.  
Hatta mazeret bile duymadım ağzından.  
Bilemedim, affet,  
En güzel günler akıp giderken bilemedim kıymetini...  
Öyle seviyordun ki bu gafili,  
Ve öyle çetindin ki bu cahil nezdinde,  
Ne yaparsa yapsın terk edecek göz yoktu sende...  
Lakin yanılmışım, kaçyorsun şimdi benden,  
Söyle nereye?

Ey sevgili,  
Bulunmaz senin gibisi,  
Çalışkandın, akıllıydın,  
Ve öyle tutumluydun ki sen;  
Bulup buluşturduğun doyururdun en zor günlerde bu tembeli.  
Bir müsrifi varsıl edecek kadar emek verdin,  
Değer kattın hayata.  
Ve asıl mühimi:  
Başımı dik tuttun bunca sene,  
Ve aktı anlım daima, sayende...

Ey göğsümü gere gere,  
Namusum, şerefim, dediğim;  
Güle güle nasıl derim;  
Gel ya beraber çıkarım yola,  
Ya sen de kal yanımda.  
Ne olur meleğim, terk etme beni,  
Gidip de arkandan meletme beni!

İnan anlayamıyorum,  
Evlatlarında iken hâlâ yarısı aklının,  
Ve hâlâ kalbinde yalnız " bu cahil, bu bencil " varken,  
Ve sensiz bir hiçim,  
Ne olur gitme biriciğim, diye sana yalvarırken,  
Anlayamıyorum inan,  
Bu ayrılış, bu zamansız veda neden?

Ey sevgili,  
İntikamını mı alıyorsun,  
Hayatı burnundan getirdiğim o ilk yılların?  
Unutamadın mı o günleri?  
Yeni yetme, deli dolu bir fişektim daha;  
Sazım sözüm, rakım kadehim, nazım vardı.  
Hak vermez bir özüm vardı.  
Ve evet, inat etmiştim uzun süre de,  
Sorumluluklarımı taşımamaya.  
Ama sen,  
Deli de olsa kocam, deyip sabretmiş,  
Ve o cahili affetmiştin hani!  
Yalandı da,  
Neden bir değil üç evlat koydun kucağıma?  
Ve onca mücadele sonunda,  
Topumuzu birden adam etmedin mi?  
Gidip de incir mi dikeceksin şimdi ocağıma?  
Ne derim ele?  
Pek çok üstümde hakkın,  
Bilmem nasıl öderim.  
Ey sevgili,  
Diyemem git, güle güle ben sana;  
Sana ben güle güle git, diyemem...  
Ne olur ya beni de yanına al,  
Ya da gitme, sen de yanımda kal!

Ey sevgili,  
Şükür acısıyla, tatlısıyla birlikte yaşandı bir ömür!  
İyi ki alın yazım,  
İyi ki arım balım sendin.  
Bir daha gelsem bu dünyaya,  
Sana koşarım.  
O kadar güzeldi seninle yaşamak,  
Yaşlanmak seninle güzeldi o kadar...  
Ağladık, güldük birlikte.  
Tartıştık, küfrettik...

Gönül alan sen oldun hep.  
Acıyı, sıkıntıyı paylaştık, büyüğünü istedin;  
Sevinci paylaştık, fazlasını verdin bana,  
Ekmeğın, aşın çoğunu...  
Hep özveriliydin çünkü sen.

Asıl hayatı bölüştük seninle,  
Azı alıyorsun ha!  
Anlamazdan gelmişim, numaralarını.  
Her kararında çünkü beni düşünmüştün önce,  
Onun için oyunbozanlık etmemiştim hiç.  
Ama bu olmadı,  
Ey sevgili,  
Gözü yaşlı, boynu bükük kodun beni!  
Olmadı ama bu,  
Neden düşündün bu kez kendini,  
Niçin gidiyorsun şimdi benden önce?

Ey sevgili,  
Yine ilk senin geldi aklına,  
Nasılsa teslim olacağız hepimiz bir gün Hakk'a,  
Deyip çıktın benden önce yola.  
Haklısın,  
Hayatın yükünü hep sen taşıdın,  
Seçim yapmak da tabi ki hakkın.  
Dediğın gibi seninki hayatın azı olsun,  
Ben hep razıydım senden,  
Allah da razı olsun!

Ey, can evimdeki sevgi,  
Ruhumdaki huzur,  
Sırtımdaki ceket,  
Yuvamdaki bolluk bereket;  
Hayatımdaki en büyük mutluluk,  
Güle güle,  
Uğurlar olsun, git;  
Yattığın yer cennet- i alâ olsun...

Necip Zeybek

## Yağmur

### YAĞMUR

Ey yağmur,  
Rahim'dir,  
Her damlan.  
Rahman'dan iner her nur.  
Ağaçlar, otlar, tüm nebat,  
Yaratan'ına muhtaç kaldı,  
Yaratan'ına hasret...  
Yağ ki saçılısın çorak toprağa bereket,  
Yağ da filizlensin dünyada,  
Taze ve diri bir hayat...

Ey yağmur,  
Yer gök susuz...  
Çakıldı kaldı ufka bakan gözler,  
Kaç gecedir,  
Bak, çiçekler, böcekler uykusuz...  
Balıklarda son bir umut,  
Yolunu gözler.  
Hani zamandır yem yerine,  
Kurtlar, kuşlar seni arar;  
Esen yele seni sorar oldu.  
Neredesin gel gayrı...

Açmış ellerini tüm mahlûkat,  
Allah'tan diliyor rahmet.  
Bulut bulut kaynasa da kâinat,  
Düşmüyor yere bir damla bereket.  
Anneler ayrı, bebekler ayrı,  
Vuslat için dudakları duada,  
Neredesin son bir medet,  
Gel gayrı!

Yağmıyor yine yağmur,  
Düşmüyor yine damlalar;  
Ama boşalmasa da sağanak sağanak,  
Bak dökülüyor gözlerimizden yaşlar.  
Neredesin gel gayrı,  
Kurtulup küfürden,  
Şükre yönelsin dağlar, taşlar...

Yağ ki yağmur,  
Aksın ruhumuza yapışan çamur,  
Yıkansın puslu gökyüzü,  
Gençleşip coşsun şu pısrık, pis hava.  
Ah, bir yunsak,  
Elimiz yüzümüz olsa ak pak,  
Cennet gibi kokar işte o zaman,  
Tazelenen bu mübarek toprak.

\*

\*

Sevgi ol, yağ da,  
Yıkansın yüreklerimiz,  
Kokmasın yeryüzü kan.  
Merhamet ol yağ da,  
Dolaşsın damarlarımızda şefkat,  
Hâkim olsun beş kıtaya sükûnet.  
Akıl izan olup yağ da,  
Doldursun göğüs kafesini iman.  
İlim irfan olup yağ da,  
Korksun yaratılan,  
Korksun yine Yaradan'ından;  
Belki kurtulur her türlü fuhuştan,  
Kurtulur insanlık o zaman...

Sır değil sendeki nur,  
Umudumuz senden sadece su değil,  
Çisil çisil yağ yağmur,  
Şizar belki gönlümüze,  
Şizar özlediğimiz o bir damla huzur...

Bu şiirin videosuna  
<http://video.mynet.com/necipzeybek/Yagmur/1275782/>  
adresinden ulaşabilirsiniz.

Necip Zeybek

## Yalan ve Şüphe

Hem sahte,  
Hem kahpe,  
İki şey var şu dünyada,  
Biri yalan, diğeri şüphe...

Deseler de,  
Boğaz dokuz boğumdur,  
Sekizini yut; birini söyle.  
Akıtır zehrini ağızdaki yılan,  
Durmaz kuzu kuzu deliğinde.  
Bu tohumdur,  
Tüm kötülüklerin anası  
Ve muhite hızla yayılan.  
Yine de iftiranın ağusuyla bayılan,  
Zaman ilacıyla bulur belki derman.  
Ya asılsız şüphenin,  
İçip de zehrini, var mı hiç ayılan? .

Sokulur sinsi sinsi,  
Yapışır bir gece yakana.  
Uyuz eder adamı,  
Aklına düşen o sebepsiz kaşıntı.  
Görmez, hissedersin kımıldadıkça karanlıklarda.  
Kene gibi emer kanını,  
Semirir ur gibi şişer başın.  
Bürünüp kara urbasına;  
Can atar inmeye yüreğine....  
Ve küf gibi yavaş yavaş,  
İşler ciğerine dek.  
Delmedik yer komaz ruhunda,  
Matkap gibi mesnetsiz şüphe...  
Nasıl öldürülecek,  
Nasıl kesip kazınacak ki...  
Evet, kıpırdar, yürür, büyür...  
Canlıdır yani,  
Hatta dokuz canlı...  
Ama kansız etsizdir şüphe,  
Dokuzunu da hançerlesen,  
Dokuz doğurur da her darbede,  
Doksan dokuz eder tek şüphe.

Çok savaşmıştır insan,  
Ama kaybedilmiştir o cephe,  
Evladı gibidir,  
Kıyıp gömemez asla tarihe!  
Çünkü var edebildiği insanoğlunun yoktan,  
Ancak iki şey var şu dünyada,  
Birisi yalan, diğeri de mesnetsiz şüphe...

Necip Zeybek



## Yalnızlık

Çöreklenmiş yüreğime yılan gibi,  
Yalnızlık,  
Sövsem gitmez,  
Dövsem gitmez..

Emek istemez,  
Ekmek istemez,  
Kolay gelir çekmek ele,  
Söylemek dile.  
Gel bir de bana sor!  
Görsem el ele anneyle evladı bile,  
Akıtır yılan zehrini,  
Hasret çöker, fesat çöker,  
Haset çöker...  
Taşar yüreğimdeki yalnızlık nehrini.

Kimse görmez,  
Kimse bilmez,  
Üç ahabımdan gayri:  
Olsa da her birinin derdi ayrı ayrı.  
Onlar anlar,  
Onlar dinler bu garibi.

Bakar kördür pencereler,  
Ama ayak sesimden tanır  
Ve karşılar beni,  
Ta, sokak başında.  
Olsa da yüreği sımsıkı,  
Dili ketum,  
Fısıltımı duysa yüreğinden utanır,  
Öfke mi kussam dilinden utanır...  
Susuversem kırılır  
Ben kırılırsam,  
Baş çavuş darmadağın olur.

Kapıda bekler,  
Havalı ahabım dilsiz perdeler.  
Öyle sever,  
Öyle kıskanır ki beni  
Kimse görmesin,  
Kimse bilmesin, tanımasın kimse diye,  
Pencereyi açık bulur çırpınır  
Kapıya aralık bulur çırpınır  
Zavallı beni teselli için,  
Gece demez gündüz demez,  
Yırtılacak gibi,  
Çırpınır da çırpınır...

Bir de şulu göz ahabım var  
Adı sağırdır, kendi duvar.

Öyle duyarlı, öyle anaç  
Öyle yâr ki,  
Gök gürlerse titrer korkudan  
Yağsa kar  
Titrer soğuktan  
Yağmurlu havalarda bakar o perişan,  
Ben perişan...  
Bakar bakar da...  
Bir ana gibi halimize ağlar...

Necip Zeybek

## YANGIN (Savaş karşıtı şiirler 4)

Yıl iki bin üç, aylardan nisan,  
Ne su, ne petrol;  
Irak'tan akan gözyaşı ve kan.  
Zavallı Irak, kurtlar sofrasında yalnız,  
Başyemek olmuş, paylaşılmayı bekler gariban,

Yangın var şimdi Irak'ta,  
Aynı kuyuda çoluk çocuk, ana baba,  
Yanıyor benzin gibi, yedi sülale, tüm akraba...  
Ben insanım evet dün,  
Beddua okumuştum Allah'ım,  
Bağdat'ı tutmuş olsa da Halepçedeki ahım,  
Fark etmiyor bu gün,  
Saddam haksız ya da haklı,  
Petrol değil ki, yanan Irak halkı...

Sarmış yangın Necef'i, Basra'yı,  
Kerkük'ü, Musul'u, Kerbela'yı...  
Az rastlanır bu büyükteki yangının eşine.  
Dayanamıyoruz biz uzakta iken bile ateşine!

Ha bire yakıyor Bay Başçavuş Bush,  
Demeden yaşlı-geç, çoluk-çocuk,  
Özgürlük ve demokrasi meşalesi niyetine!  
Yanıyor kadın, kız; gelin, dul, hamile, nine...  
.Ne bulursa kuyuya fırlatıyor: köprü, saray, ev, medrese,  
Küfrede ede tarihine, sanatına, medeniyetine...

Pentagon, Saddam'dan da beter,  
Duysa da Dünyadaki yalvarışı, haykırışı,  
Duymuyor yüreklerimizdeki isyanı...  
Ateşe atıyor sivil, asker!  
" Birleşmiş İtfaiye Teşkilatı "da  
Bu yangında kalmış devre dışı...  
Ve sanki mezbaha,  
Yalnız morg sanki hastaneler,  
Yaralılarla kaynıyor, cesetlerle mahşer mahşer,  
İşleyen tek alet kalmış hastanede: o da neşter...

Sarmış üstelik tüm Mezopotamya'yı açlık,  
Bir damla su, bulamazken içmeye masum halk,  
Nasil söndürsün bu yangını,  
Dünyadan tecrit edilmiş zavallı Irak.

Dövünse,  
Çırpınsa,  
Hatta canlı canlı kalkan da olsa;  
Ayaklansa tüm insanlık!  
Ürkmüyor,  
Kalkmıyor  
Irak'a çöken Amerika kadar büyük haksızlık...

Yangın var  
Benzin, fueloil, gazyağı değil Irak'ta yanan,  
Tek Irak mı?  
Yalnız insanlık mı?  
Irak'ta alevler arasında kalan.

Necip Zeybek

## Yaralı KUŞ

Aman Allahım,  
Bu kaçınıcı baskın,  
Kaçınıcı kuşatma;  
Kaçınıcı saldırı böyle!  
Ve o nasıl silah öyle,  
Kanına girer bir anda onlarca yavrunun,  
Binlerce saçma!

Dolanır telaşla,  
Silahların gölgesinde bir deli atmaca.  
Çırpınır umutsuzca...  
Ne yapsın zavallı,  
Göz koyan yuvasına,  
Değil kendi gibi yalnız kanatlı;  
Düşmanı çelik gagalı azman bir akbaba...

Atılır ileri zavallı atmaca,  
Yırtınır çılgınca,  
Ama gidemez ötelere.  
Çırpınır yavruları için çaresiz,  
Döner yuvasının üstünde içgüdüsel,  
Bir kaç tüy uçuşur ilerilere anca...

Allah'ım bu kaçınıcı saldırı,  
Bu kaçınıcı kuşatma  
Ne yapsın atmaca?  
Arkası yok sığınsın,  
Çekile çekile,  
Geride kalmamış ki toprak,  
Ardı sınırsız boşluk.  
Kesilmez ardı sıra gelir açlık, hastalık, yoksulluk;  
Arkası ölüm, ardı yokluk...  
Biçarenin kolu kanadı da kırık.  
Bu sefer onu  
Ne olur yerinden yurdundan oynatma.

Allah'ım,  
Bu kaçınıcı saldırı,  
Bu kaçınıcı kuşatma,  
Zavallının son sığınağısın.  
Sen ki sahibisin kâinatın,  
Sen ki esirgeyip koruyansın,  
Ne olur terk etme,  
Atmaca değil,  
Can çekişen insanlık,  
Elbet verirsin Rabbim,  
Cezasını da rızkını da yarattığın her canlının,  
Yardımla kırılır bu son kuşatma,  
Yeter ki yem diye,  
Canavar akbabanın önüne yaralı bir kuş atma! ...

Maalesef sulu gözlü denilecek kadar duygusalım dostlar. Bilhassa insanların

unuttuklarını sandığım güzel bir hasletlerini görürsem gözlerim dolar. Bu şiir her ne kadar Filistinlilerin çektikleri sıkıntıları anlatsa da şiirin bilhassa buradaki yaralı kuş motifinin yani Atmacanın ortaya çıkışında aşağıdaki olaydan yola çıkıldığını da unutmamak gerekir diye düşündüğümden şiirin hikâyesi kısmını iki bölümden oluşturmayı uygun buldum.

Biliyorsunuz insanlığın parayla ölçüldüğü bir dünyada yaşıyoruz. Geçenlerde bir devlet hastanesinde bir diş doktorunun bir küçük çocuğun annesini ikna çabasına şahit oldum. Anne hastaneye çocuğunun az - çok çürümüş dişini çektirmek için getirmiş. Doktor hanım, çocuğun bu dişini kaybetmesine gönlünün hiç razı olmadığını dolgu ile kurtarabileceğini söyledi. Anne nasıl olsa bu dişin zedelendiğini artık dişin uzun ömürlü olmayacağından falan bahsetti çekilmesinde ısrar etti. Doktor sonunda ikna etti ve diş kurtuldu. Ve bu duruma doktor hanım, anneden de çocuktan da fazla sevindi. Pek çok doktorun daha az zahmete katlanarak işini yürüttüğü bir ortamda zor ama insana daha yararlı olan bir yol seçen bu genç doktoru çok takdir ettim.

Biraz sonra kendimde aynı muameleyi gördüm. Bir başka doktorun hemen çekilmesi lazım dediği dişimi gördüğünde, bu diş çekerseniz ağzınızın tadı tümünden bozulacak, dedi. Kanal tedavisini denesek kurtarmamız çok zor, ne dersiniz? Ben kurtulmasını çok isterim, dedim. O da hiçbir doktorun çalışmayı istemeyeceği yerdeki dişimi kurtarmak için harekete geçti. Ve bana özel diş doktorlarının ayıracağı mesaiden daha fazla zaman ayırdı. Onların harcayacağı emekten daha fazla emek sarf etti. Ve benim dişimi de kurtardı.

Böyle özverili bir doktorla karşılaştığım için hasta olarak şanslıydım. İnsanî değerlerini kaybetmemiş birisini gözlemleyen bir şair olarak da şanslı olmalıyım diye düşündüm. Onun adını kullanmadan, onu anlatan bir şiir yazmak fikri hoşuma gitti. Ancak arzu ettiğim niteliklere sahip bir şiir müsveddesi bile yazamadım. O mücadelecisi, genç doktorun adını hatırlatacak bir sözcük geldi aklıma. Bu genç, güzel, çalışkan anaç ruhlu doktor hanımın adını ya da soyadını şiirimle yaşatmak fikrine bari sahip çıkayım istedim. İşte, şiirdeki ATMACA motifi böyle doğdu.

Kim bilir, bir gün bu şiirin doğuşunda kendisinin uyandırdığı etkiyi öğrenir de benim doktorum da mutlu olur.

Ama ben tanıdığım, tanımadığım işini güzel yapan her insana buradan teşekkür ediyorum. Çünkü onlar önce para kazanmak için değil, topluma hizmet etmek için işlerini canla başla yapıyorlar.

Necip Zeybek

## Yaralı Yürek

Ne çok sevdim seni ben,  
Ne çok...  
Giysine bile dokunamayacak,  
Sözlerini anlayamayacak,  
Yüzüne "Seviyorum seni! " diyemeyecek kadar,  
Sevdim seni ben çok...

Uzaktan,  
Çok uzaktan,  
Anlamazken aşk denilen tuzaktan;  
Habersizken siyahtan, aktan,  
Vazgeçip inandığım her haktan;  
Sevdim seni ben çok...  
Ve sabırla bekledim.  
Sessizce ve gizlice,  
Ve sadece sevmeni...  
Ne çok sevdim seni ben,  
Ve ne çok bekledim....

Uzaktan,  
Çok uzaktan...  
Bela karası bakışını sevdim,  
İğne gibi sivri dilini...  
Tutamadım hiç avuçlarımda,  
Ama çok sevdim hissetmeyen elini...  
Bakışlarıyla bile adamı titreten,  
Soğukluğunu sevdim.  
Ne çok sevdim  
Ve ne çok bekledim seni ben, ne çok...

Meğerse gülmeyi değil,  
Ağlamayı sevmişim ben.  
Meğerse renklere karayı sevmişim,  
Seni değil,  
Yüreğime düşen yarayı sevmişim ben! ...

Necip Zeybek

## Yarasa

Ey, İsrailoğlu,  
Kana doymaz  
Yasa dinlemez yarasa.  
Orta doğunun çıbanbaşı, iyileşmez yarası,  
Vicdan fukarası, Amerika'nın maskarası,  
İnsanlığın yüz karası,  
Ey cinle şeytan arası mahluk,  
Ne söylenir ki daha sana...

Ey, kin ve nefretin oğlu,  
Bil ki sen Hitler'den de betersin...  
Eşi yok dünyada,  
Yaydığın korkunun.  
Ta gecelere uzanır ahtapot kolun,  
Emer kanını barışın,  
Sen ne insan etine ne kana doyansın,  
Siyonizim çünkü senin okulun.  
Haydi, esir aldın ve zulmettin günler geceler boyu,  
O kadar bitmez öfken var,  
Hınçlısın haydi intifaya,  
Ancak aklım almaz açıkla Allah aşkına,  
Nasıl zincir vurdun onca yıl,  
Bir ülkenin toprağına taşına?  
Şımartmasaydı baban seni bu kadar,  
Bakmadan cüssene, yaşına,  
Nasıl meydan okurdun dünyaya!  
Nasıl küfrederdin sen Yaradan'a...  
Biliyorum bu suç yalnız senin değil,  
Bu günahı çekmek düşmez yalnız sana;  
Yakışmasa da lanet okumak insana  
Lanet, lanet olsun ey Yahudi,  
Hem sana, hem babana!

Ey İsrailoğlu,  
Ağır geldin, çok ağır...  
Ve ağrı verdin bugüne dek dünyaya,  
Ağrıma gidiyor hep kazanan ulus olman,  
Ama başla ağır ağır keyfini çıkarmaya,  
Kazanacaksın yine, çünkü hakkın bu zafer senin,  
Ama bilesin ki bu kez  
Sayısız düşman kazanmak olacak asıl zaferin.

Necip Zeybek



## Yarış

Ey ezelden ebede koşan, zaman

Bakıp tempona,  
Unuttum maraton koştuğunu,  
Takıldım ben de peşine.  
Ve çok sevdim oynaşmayı seninle.  
İstemedim hiç beni geçip gitmeni.  
Seni hep kaçacak  
Beni de kovalayacak sandım,  
Bıkıp usanmadan.  
Bir zaman iyi de koştum ardın sıra.  
Tam yakaladım diyecektim ki,  
Kayboldum bir zamanda,  
Değiştirdi roller bir anda.  
Öne geçtim ben, arkada kaldın sen.

Ayıp ayıp be zaman,  
Kovalanır mı bu yaştaki adam durmadan,  
Vermiyorsun hiç aman!  
Gidecek fazla yol kalmadı,  
Asabımı bozuyor bu kadar zorlaman.

Ey zaman,  
Parlak gözlerin , bak feri söndü,  
Tanımaz oldu kendi yüzünü bile.  
İnceldi, küçüldü elli altı beden,  
Otuz dörde indi birden...  
Ak saçlar, ak bıyıklar,  
Kara kara düşünüp geçmişi sayıklar.  
Koşamıyor artık titremekten,  
Uzak mesafeleri yakın eden ayaklar,  
Anlaşılan ben oldum,yarışı kaybeden.

Müsaade et derin derin,  
Nefes alayım,  
Son tur heyecanlı olsun,  
İşitmeye can attığı çok ses var,  
Kulaklarımın.  
Maziye mi gizlendi,  
Geleceğe mi aksetti bilmiyorum.  
Sırlar sadece sende gizli.  
Allah izin verirse  
Az kaldı gizemini çözmeme senin!

Sen hancısın, ben yolcu,  
Güzel ağırla ki güçlensin bacaklarım düşebilsin yollara.  
Zira zormuş köprüyü geçmek,  
Hele de bu surat,  
Bu sürat ile...  
Ne namaz var,  
Ne zaman;  
Nasıl geçilecek bu Sırat!

Yol ver, yol ver sen en iyisi bana zaman...

Necip Zeybek

## Yarış Arabaları

Yarış otomobili gibiydi yaşamınız,  
Serüveni sol şeritte süren.  
Son sürat sürdünüz  
Dinlemediz yağmur kar;  
Demediniz gece- gündüz,  
Tepeleri, bükümleri ettiniz.dümdüz...  
Kalsa da nefes nefese,  
Ne dağlar durdurabilirdi sizi,  
Ne yarlar.  
Tükenmedi yine yollar...

Kavşaklarda bile bakmadınız sağa sola,  
Hız eksiltirdi viraj,  
Unutuldu feren, debryaj,  
Uyutuldu direksiyonda kollar...  
Bastınız da bastınız gaza,  
Tükenmedi, yine tükenmedi yollar.

Kırmızıdaydı gözünüz,  
Fakat siz hep yeşil gördünüz.  
Çok hızlı atıyordu kanınız,  
Boşa geçmemeliydi hiç bir anınız,  
Arttı hızınız,  
Döndü ve büyüdü başınız,  
Arttı başarınız.  
Yetmez oldu hızınız,  
Başına buyruklara.

Engin DENİZlere ULAŞmaktı ereğiniz,  
MAHİR diniz, ARSLANDınız,  
Ve zafere tamdı İNANCınız..  
Epey de GEZMİŞ tiniz.  
Ne frene basmayı akılınıza getirdiniz,  
Ne vites küçültmeyi...  
Çünkü gönülde sevda vardı,  
Başda dava.  
Ve deli deli akıyordu kanınız.  
Kapatıp gözünüzü,  
Aldırmadan uçuruma.  
Bastıkça bastınız gaza,  
Uçarca hızlıydı her anınız.  
Affetmezdi yeryüzünün yasaları ama,  
Geldi başa o korkunç kaza.  
Ve siz,  
Sevenlerinizin sol göğsünde,  
Asılı kaldınız urgansız, ipsiz....  
Ya arabanız,  
Yuvarlandı uçurumun dibine,  
Paramparça kaldı orta yerde sahipsiz ...

...

Tükenmezdi yollar  
Ne vardı, acele edecek;  
Ne vardı erken ecele gidecek...  
Bak, kahroluyor sevenleriniz adınızı duyduğunda,  
Ağlıyor arkanızdan hâlâ bacı, kardeş, ana,  
Ağlıyor yana yana ...  
Oysa hiç gözyaşı dökmedim ben ardınız sıra.  
Doğrusu hâlâ da inanmıyorum,  
İnanmıyorum gittiğiniz yolun doğruluğuna,  
Ama şimdi üzgünüm.  
Binmesem de hiç arabanıza,  
Seyretmesem de yarışınızı,  
Yürümesem, koşmasam da peşiniz sıra,  
Alkışlamasam da sizi hiç bir gün,  
Olsanız da dik başlı, inançlı, yiğit pilotları sol yanın;  
Ne vardı bunca hızlı yarışacak,  
Şimdi çok üzgünüm:  
Çünkü ihtiyacı vardı daha size,  
İhtiyacı bu Dünyanın!

Ana duygu:  
Haksızlıklar, dengesizlikler yeryüzünden hiç eksilmez, dünyanın idealist, lider ruhlu gençlere her zaman ihtiyacı vardır. Ayrıca fikirlerin gelişmesi, dengelenmesi karşı görüşteki sağlam ve mücadeleci ruha sahip gençlerin etkisi ile mümkün olur. Bir ülküsü, bir ideali olup bunun mücadelesini veren bunu cana kıymadan, kan dökmeden yapan mücadeleci ruhlar alkışlanmalıdır...

Necip Zeybek

## Yarış Atı (Zamane Çocuğu)

Ben zamane çocuğuyum,  
Çok şanslıyım çok! ..  
Doyamadım annemin ak sütüne ama,  
Hani çileklisi var,muzlusu,  
Kepeklisi, ballısı var ya,  
Hani canım şu en pahalı mama! ..  
Tiksinene kadar yedim;  
Kemiksiz ayaklarım,şiş karnıma,  
Benzeyene kadar yedim de yedim....

Ben zamane çocuğuyum  
Çok şanslıyım çok! ..  
Hiç ihtiyacım olmadı başımı okşayacak,  
Sırtımı sıvazlayacak,  
Beni koruyacak bir babaya.  
Hoş o da fırsattan istifade, kayboldu bir kadınla ortadan.  
Annem, iş güc sahibiydi.  
Haliyle yatamazdım sıcacık kucağında daima.  
Pişiklerim için hazır bezler yetişti,  
Şükür imdadıma.  
Anlayacağınız, dertsiz tasasız büyüdüm.  
Hiç basmadan ayaklarımın üstüne,  
Bebek arabasında tıpış tıpış,  
Zahmetsizce yürüdüm.

Ben zamane çocuğuyum,  
Çok şanslıyım çok! ..  
Neler eksik dönüp bakmam arkama!  
Kim demiş yok,  
Benim hayatımda doğa!  
Çıplak ayakla hiç basmasam da toprağa,  
Gözüm kalsa da ebem kuşağının altında,  
Döne döne çocukların yaptıkları dansa,  
Kana kana yağın yağmurlar,  
Saçlarım yerine şemsiyemi yıkasa,  
Gözlerimin ününde yeşiller budansa,  
Ve ben birkaç ağaç türüyle yaşasam...  
Dağlarda yankılanmasa sesim,  
Boş ver çağıldayanların yerine,  
Musluğun tıslayışını dinlerim! ..  
Çayır çimeni ve bağları iyi bilirim;  
Apartmanımızın bahçesinde,  
Tam beş adımlık yeşil alan var.  
Balkonumuza uzanan asmadan da  
Koparmıştım bir salkım koruk üzüm,  
Ekşi bir tat hâlâ duruyor damağımda.  
Sözümde yalan mı var;  
Yerinde duruyor işte doğa,  
Elimden alan mı var?

Ben zamane çocuğuyum,  
Çok şanslıyım çok! ..

Cep telefonum,bilgisayarım,  
Televizyondaki çizgi karakterler,  
Tam benim ayarım.  
Ne bir sırdaş,  
Ne canlı canlı arkadaş ararım.  
Bir oda dolusu tam,  
Oyuncağım var benim,  
Varsın olmasın onlarda can,  
Varsın olmasın masalımsı bir yalan,  
Ve oynamasam da onlarla hiç,  
Mesudum yine de;  
Oyuncaklarımı ne çalan,  
Ne elimden zorla alan var! ..

Ben zamane çocuğuyum  
Çok şanslıyım çok! ..  
Çocukluğunda babamı uyandırırımış  
Horozlar,erkenden türkülerle,  
Ve yarış ederlermiş onlar atlarla,eşeklerle.  
Ne yapayım ben öyle çocukluğu,  
Yorup da kendimi onlar gibi boş şeylerle,  
Niye erkenden yatayım?  
O dershanene senin, bu dersane benim,  
Geceleri de özel öğretmenimin...  
Koş Allah koş,  
Ben zaten doğuştan yarış atıyım! ...

Ben zamane çocuğuyum,  
Çok şanslıyım çok! ..  
Şiz keyfinize bakın,  
Aç olsa da ruhum,  
Benim sırtım pek,  
Karnım tok...

Necip Zeybek

## Yüzleşme

Dün yüzleştim, daha dün.  
Sanıldığı gibi soğuk değildi yüzü;  
Ama ensemde hissedince,  
Yine de korktum,  
Çok sıcaktı nefesi çünkü ölümün!

Çanı gibi tehlike çalıyordu,  
Soğuk soğuk, uzun uzun,  
Kornası bir canavar kamyonun.  
Attı ben de bet beniz,  
Asıldı yüz.  
Korktu da benim gibi,  
Dona kaldı bu sestem,  
Yörüngesinde dünya.  
Başladı yerine başım fırdönmeye.  
Durdu ilerleyen zaman,  
Döndü ters yüz,  
Geri geri işledi mazimde zaman:  
İlkin kırk - elli yaşlarındaydı,  
İri mi iri, diri mi diri,  
Orta yaştaki dünyaya tutkun bedenim.  
Koştugu gibi başıma,  
Çağırınların cankurtaran,  
Koştugu para bul peşinde durmadan...  
Ne yapsam etmedi kâr,  
Ta, fren sesine karışına kadar,  
Kâr etmedi haykırışlar!

Dayanamazdı kan görmeye,  
Yine dayanamadı yüreğim,  
Kim dayanabilirdi ki onca kan kaybına...  
Canlanıvermişti hayalperest, günahkâr gençliğim;  
Baygındı ruhum,  
Ruhum gibi bedenim de baygındı,  
Ta gençliğinde bir kadına.  
Yanımdan geçti o kadın da,  
Geçti kadın gibi günahkâr gençliğim.  
Durduramadım kadının yanında,  
Geçti ikisi de çaresiz,  
Geçtiler salına salına!

Beyaz kanatlı melekler sandım,  
Başıma toplanan hemşireleri, doktorları...  
Binmek üzereydin dört ayaklının dalına!  
Kimliğini arayan çocukluğum,  
Kir pas içinde yalana yalana,  
Top oynarken çıkıverdi karşıma.  
Koştugu çaresiz bir oyana, bir bu yana...  
Yetmedi zavallının gücü,  
Yetmedi beni dünyada biraz daha oyalamaya.  
Avutmak için başlayınca yalana;  
Ağlayıverdi hayal perdesinde,

Bu kez de korunmaya muhtaç bebekliğim!

Değildim o yaşta yetim ve öksüz.  
Canlanıverdi özlediğim yüz,  
Rahmetlik annem.  
Korumak için bebeğini,  
Dönmüştü ahretten!  
Biri Allah katında aziz,  
Diğeri ölümün karşısında,  
Bu bebek gibi aciz,  
Sarılıp yattılar uzunca bir süre,  
Çırılçıplak ve sessiz!

Korkmadım Allah'ım,  
Hiç bu seferki kadar!  
Fark ettim bu kez iş ciddi.  
Avucumdan,  
Bahsettiğin bu ömür,  
Saniyeler içinde kayar.  
Ne hesaba gelir oysa hatalarım,  
Ne kitaba sığar günahlarım!  
Yüzleşirken kendimle,  
Kırılıverdi elli yıldır elimde,  
Hiç görmediğim kirli bir şişe.  
Çıktı içinden koca bir öküz.  
Şaşırdım, bu ben miyim diye!  
Gurur ve kibirle şişe şişe,  
Geçmiş meğer bu koca ömür,  
Yaramamış bir işe!

Sonum benzemesin masaldaki kurbağaya,  
İzin ver de Allah'ım!  
Abdest alayım, namaz kılayım;  
Müminlerin yanında saf tutayım,  
Yolunda yürüyeyim ağlaya ağlaya!  
İzin ver de,  
Biraz küçüleyim, biraz ufalayım.  
Bebek gibi tertemiz olayım,  
Mezarıma rahat rahat sığayım!

Dün yüzleştim, daha dün.  
Sanıldığı gibi soğuk değildi yüzü;  
Ama enseimde hissedince;  
Yine de korktum,  
Çok sıcaktı nefesi çünkü ölümün!

Necip Zeybek



## Z Şiir Üzerine Bir Kaç Söz

Antoloji (şiir, edebiyat, sanat) sitesinde tartışma konusu olmuş yine şiir... Bu tartışmayı başlatan arkadaş "Yağdı yağmur, çaktı şimşek; sen de mi şair oldun be eşek oğlu eşek! .." tekerlemesi ile şairin ve şiirin küçümsendiğini, hatta şaire hakaret edildiğini söyleyerek söze girmiş. Bana göre bu değerlendirme yanlış. Aslında tam tersi bir anlam yatıyor, bu kaba ve çirkin görünen söyleyişin altında; ince bir alay ve iğneleme... Yani bu deyiş her uyaklı söyleyişin, her mısra düzeniyle yazılan eserin şiir olamayacağını, şairliğin o kadar da ucuz olmadığını tariz sanatından yaralanarak anlatıyor. Başka bir deyişle şiiri ve şairi küçümsemiyor; bilakis bunları önemli ve değerli bulduğunu söylüyor.

Pek çok şiir sevdalısı arkadaşımız belki de çok erken şiirle tanıştıkları için ve bizim yazdıklarımız gibi ham şiirlerle sıkça karşılaşmış - ki bunların çoğuna manzume demeliyiz- yüz göz oldukları için şiirde yeni arayışlara gitmeye çalışıyorlar. Farklılık yaratmak adına, anlaşılması çok zor, hatta kendilerinin bile ne anlattıklarını pek iyi bilemedikleri bir takım ağır ve ağıdalı sözleri, bol tamlamalı, zarf ve sıfatlardan örülü, anlaşılmaz mecazları, veya birbiriyle ahenk içinde dans eden kelimelerin toplandığı mısra kümelerini şiir diye addediyorlar. Kanaatimce bu, çıkmaz sokaktır. Neden? Edebiyat verimlerinin ortak özelliği dil ile nakış nakış işlenmesidir. Bundan dolayıdır ki edebiyat eserinin değerini anlamak için önce eser sahibinin dili kullanma gücüne bakarız. Ve şu sorulara cevap ararız:

- 1) Dil, doğru ve anlaşılır kullanılmış mı?
- 2) Etkili kullanılmış mı?
- 3) Bir üslup oluşmuş mu?
- 4) Dilin gelişimine katkı sağlayacak yeni, farklı dil kullanımları var mı?

Yukarıdaki sorular çoğaltılabilir.

Ancak daha sonra tür özellikleri bakımından eser irdelenecektir.

Ve en nihayet son soru sorulacaktır:

Bu eser, sanat eseri olabilecek güce ulaşmış mıdır?

Dil, ne sadece renktir, ne tuval ya da fırçadır; ne notadır, ne de gitar... Dil bir anlaşma aracıdır, eğer döndükçe ağızdan anlaşılmaz sesler çıkıyorsa onun adı lakırdı olur, gürültü olur... Veya kullanılan dili ancak bir kaç kişi anlıyorsa, eserin kıymeti ancak anlayan o bir kaç kişiye göre bir kıymet ifade eder. Öyleyse edebiyatla eser verecek kadar ilgilenen kişinin kazanacağı ilk nitelik, sözü doğru ve etkili kullanır olmasıdır. Demek ki çok kişiye seslenir duruma gelmeli ve onlardan istediği tepkiyi alabilecek olgunluğa ulaşmalıdır. Kısaca dil bir anlaşma aracıdır. Şifreli konuşma, ajanların, örgütlerin işidir. Edebiyatın değil...

Şiir sevdalılarını yeni arayışlara iten duygu ve düşüncenin temelinde yatan gerçeği biliyoruz ki farklıyı söyleyip, farklı söyleyerek fark yaratmaktır. Yani özgün olmak, sanat yapmak; sanatçı olmaktır... Kısaca sanatın en önemli niteliği ile edebiyatın en önemli niteliğini bir biriyle karıştırdıkları için bu yola gidiyorlar. Elbette bir sanat eserinin en önemli özelliği özgün olması, taklit değil, taklit edilecek kudrette bir eser olmasıdır... Ama unutulmasın ki önce ortaya çıkan eser edebiyat eseri olacak, sonra sanat eseri olmuş mu diye test edilecektir. Kestirmeden koşarak hedefe ulaşmaya çalışırsanız yazdığınız edebiyat eseri olmadığı için sanat eseri olmaz. Bir kaç saplantılı kişinin sizi sanatçı diye yüceltmesi; maalesef sizi ölümsüzler arasına sokmaz... Sözün özü sanatın en önemli prensibi özgünlüktür. Fakat orijinal olsun diye yazılanların çoğu daha şiir bile olamamışken sanat eseri olamayacağı gerçeğini de unutmamak gerekir

Öyleyse bütün duygular söylenmiş, bizim şiir yazmamıza ne gerek var mı diyeceğiz? Hayır, iki şiiri hatırlatarak bu soruya cevap vermek isterim. Yahya Kemal'in "Sessiz

Gemisi ile Cahit Sıtkı'nın "Otuz Beş Yaş" şiirini alınız. İkisinde de "ölüm" teması işleniyor. İkisi de muhteşem şiir...İkisi de farklı noktalardan bakmış ölüme, farklı yaklaşımlar bulmuş, farklı söyleyişleri benimsemiş ve ikisi de şiir adını almış. Demek ki tema seçiminden geçmiyor fark yaratmak. Ya da anlaşılması veya az kişinin anlayacağı şekilde özel bir dil oluşturmaktan...

Şiirin tanımını yapmaya çalıştıkça şiirden uzaklaştım demiş bir yazar. Şiirin tanımı tam olarak yapılamasa da özellikleri sıralanabilir. Aslında bu özellikler dönem dönem önemini, değerini kaybeder ya da önem sıraları değişebilir; ancak her dönemde geçerli olması muhtemel olanları burada birlikte hatırlayabiliriz.  
İyi Bir Şiirin Özellikleri:

- 1) Duyguları anlatmalı, elbet içinde olay ve düşünce de olabilir ancak duygusal boyutu ağır olmalı,
- 2) Şiir dili ile yazılmış olmalı; sözcüklerin akışı, hem mısra içinde hem de diğer mısralardaki sözcüklerle uyum içinde olmalı, iç ahenk kuvvetle sağlanmış olmalı,
- 3) Edebî sanatlardan yararlanmalı,
- 4) İçinde mesaj taşınmalı, ana duygusu hissedilebilmeli,
- 5) Kıtalar veya bentlerin anlam bütünlüğü olmalı, aynı anlam bütünlüğünü kıtalar da birleşerek şiire taşınmalı
- 6) Hangi kitleye hitap ettiğini bilmeli imgeler ona göre seçilmeli,
- 7) Mümkün olduğu kadar üslûbu, konu seçimi ve aktarımı özgün olmalı,
- 8) Hangi tarz şiiri temsil ediyorsa onun tür özelliklerini iyi temsil edebilmeli, halk edebiyatı tarzında yazanlar bu konuda daha da hassas olmalı,
- 9) Mümkün merteye sözcük seçiminde çağrışım gücü yüksek ve çoğunluğun anlayabileceği sözcükler tercih edilmeli,
- 10) Şairi neyi anlatmak istediğini bilmeli, onu anlatmalı, fakat okuyucusuna yorum hakkı verecek ucu açık sözleri seçmeli...
- 11) Şiir, hem yazı, hem sözle duygu düşünce aktarımında kullanılan bir edebiyat türüdür, o halde zorlama olmayacak şekilde uyak ve ölçü gibi ezberlenmeyi kolaylaştırıcı şekli unsurlardan yararlanmalı, ancak bu vazgeçilmez olarak görülmemeli,

Son söz olarak iyi bir şiiri ayırt etmede kullanılabilecek bir tek yol biliyorum. O da: Şiiri anladıktan sonra seslendirmek ve bu şiiri seslendirirken kendimin ve varsa dinleyicimin etkilenme gücüne bakmak, şiir eğer beni duygulandırabiliyorsa o eser en azından benim şiirimdir. Aksi halde bana göre o bir manzumedir. Demek ki şiirde anlaşılabilirlik en temel ve vazgeçilmez ilkedir.

"Şiir Nasıl Olmalıdır" tartışma konusunu başlatan arkadaş, günümüzde şiir, gücünü ve önemini yitirdi anlamına gelecek sözler söylemiş; hem böyle düşünenlerin hem de şiirin kendini tekrar ettiğini düşünüp de şiirden kaçıp "öz şiir" veya başka adlarla arayışlara girenlerin de düşünmesini istediğim bir açıklamayı buraya yazmada fayda gördüm:

Şiir düşündürücü olduğundan daha çok duygulandırıcı yönü ağır basan bir yazım türüdür. Bundan dolayı edebî bir anlatımı vardır. Şiirin ölmesi şöyle dursun en ölümsüz en etkin edebî türdür. Yalnız kendisi okunup anlamı üzerinde düşünülerek yorum yapılacağı gibi, bir kısmı veya tamamı bestelenir, müziğe hayat verir. Radyo veya televizyonda bir programı canlandıran bir tanıtımın, bir sunumun bir parçası olabilir. Bayram törenlerinin veya özel günlerini vazgeçilmezidir. Bir düşünce yazısına katılarak, bir kıtası, bir mısrasıyla bile fikre inanılmaz ölçüde güç verebilir. Mektupların en can alıcı yeridir...Demek ki şiire yeni roller biçenler şiirin işlevini anlamamışlar; onu öldü, ölüyor sananlar da şiirin ne kadar canlı ve dinamik bir söyleyiş olduğunu fark

edememişlerdir.

Aman dostlar, şiiri hayatınızdan çıkarmayın,o para etmez; ama gönüllerin ilacı,duyguların tercümanı,insanî değerlerin canıdır.Ne olur ona hayat verecek heyecanı yüreğinizden eksiltmeyin ki edebiyatımız boynu bükük kalmasın.  
Bol şiirli ve şiir gibi güzel günler sizlerin olsun! ..

Necip Zeybek

## Z Atasözü terazisi bozuk değil, ÖLÇENLER TARTMAYI BİLMİYOR

Antoloji (şiir, edebiyat, sanat) sitesinde birkaç gurupta rastladığım ve fazlasıyla rahatsız olduğum bir mesajın içeriğiyle ilgili görüş belirtmek istediğim için kaleme aldım bu yazıyı. Bu mesajların birisinde bir arkadaş, bazı atasözlerimizin yanlış duygu ve düşünceyi benimsetip yaydığını söylüyordu. Bir başkası da atasözlerimizin çelişkiler içerdiğini örneklerle anlatıyordu.

İyi de atasözlerinin çelişki içermesi, ya da yanlış fikirleri savunması seni ne ilgilendirir, ne rahatsız eder? Bırak isteyen istediği gibi anlasın, yorumlasın; bunu yapmanın bir sakıncası mı var? diyeceksiniz. Var efendim; çünkü biz dedelerimizin değer yargılarıyla yetiştik. Onların yanlış fikirler içermesi, bizim yanlış düşüncelere sahip olduğumuzu, kişilik ve karakterimizin düzgün olmadığını gösterir. Ayrıca insanlar konuşup yazarken fikirlerini kuvvetlendirmek ya da kanıtlamak için başkalarının görüşlerinden yararlanır. En çok da bu maksatla atasözlerine müracaat ederiz. Yani biz bu doğruları kaç milyon kişi ile kaç asırda oluşturduk... Doğrularımıza sahip çıkmayacak mıyız?

Atasözü milletlerin kültür hazinesidir. Bir toplumun - hatta insanlığın- ortak yaşamından doğmuş, ortak tecrübeleriyle kanıtlanmış; ortak aklının, kültürünün ve dilinin ürünüdür. Hatalı duygu ve düşünceler içermesi imkânsız diyebileceğimiz tek edebiyat verimidir. Elbet de duruma göre, kişiye göre doğrular değişir; ancak aklınıza en yatmayan atasözünün bile doğru olduğu yer ve durumlar vardır.

Kalıplaşmış, özlü, hoş ve etkili söylenmiş anonim sözlerdir. Denilebilir ki atasözünün ele aldığı bir fikri, duygu düşünce veya davranışı, kısaca anlayışı daha kısa, daha güzel, daha etki uyandıracak şekilde söylemek mümkün değildir. İşte bundan dolayıdır ki dikkat çeker, kıskanılır. Ve birileri kendi aklını ve söyleyiş ustalığını kanıtlamak için hepimizin ortak akli ile alay etmeye kalkar.

Yani demek istiyorum ki atasözlerimize duyduğumuz güveni zedelemeye çalışan arkadaşlar, bu işi art niyetli olarak yapmıyorlar. Kendi aklını ve bilgisini kanıtlamak için pot üstüne pot kırıyorlar veya patavatsızlık yapıyorlar. Maalesef bu patavatsızlık da onlara has bir durum değil, radyo ve televizyonda birkaç kendini bilmez de atasözlerimizle alay ettiğine şahit oldum.

Şu an elimin altında atasözlerindeki çelişkiyi anlatmak için hazırlanan mesaj var. Bu mesajda tam otuz üç maddede -kendi görüşüne ve yorumuna göre- bir biriyle çelişkili iki atasözü yan yana getirilerek çelişkiye dikkat çekilmek istenmiş. Yani altmış altı atasözümüzün tutarsız olduğu iddia edilmiş. Bakalım öyle mi? Ancak ben altmış altı atasözümüzün burada kısacık da olsa açıklamasının çok yer tutacağını düşündüğümden ilk on maddedeki atasözünü -yirmi atasözü ediyor- tek tek yan yana getirerek anlamlarını vereceğim. Bakınız atasözlerinde mi tutarsızlık var. Bu çalışmayı yapan arkadaşta mı? Maalesef imla kurallarına da uyulmamış.

- 1.a) Damlaya damlaya göl olur /Tasarruflu olmayı öğütüyor.
- b) Taşıma suyla değirmen dönmez-Küçük yardımlarla büyük ve önemli işlerin yapılamayacağını anlatıyor.

\*Sonuç: Farklı hususlar vurgulanmış.

2. a) İyi insan lafının üstüne gelir /İyi insanları her zaman yanımızda hissettiğimizi anlatıyor.

- b) İti an, çomağı hazırla-Kötü insanların her zaman başa bela açacağını anlatıyor.

\*Sonuç: Vurgulanan fikirde zıtlık, tavırda tutarsızlık yok, seçilen insan karakterlerinde zıtlık var. İnsana yaklaşım biçimleri farklı ve tutarlı...

3. a) Bir elin nesi var iki elin sesi var / Aynı amaç doğrultusunda hareket edenlerin birlik ve beraberlik içinde mühim işleri daha kolay başarabileceği açıklanmış.

b) Nerde çokluk, orda bokluk... Adi kalabalığın işe yaramaz olduğu açıklanmış. Aynı amaç için bir araya gelen topluktan farklı olduğu söylenmiş.

\*Sonuç: İşlenen düşünce farklı değil, bir birini tamamlayıcı fikirler, aynı amaç için bir araya gelip birlikte hareket edebilmek gerektiği vurgusu ikisinde de var.

4.a) Fazla mal göz çıkarmaz /Elde edilecek gelir ya da kazancın bugün olmasa da bir zaman sonra işe yarayacağına işaret ediliyor. Zamanı veya sermayeyi çarçur etmemeyi öğütüyor.

b) Azıcık aşım, ağrısız başım.Mutlu yaşamının zenginlikten geçmediğini, sağlık ve huzurun çok daha önemli olduğunu açıklıyor.

\*Sonuç: Çelişkili bir durum yok, farklı yönlere vurgu var... Yani birisinde mal- mülk veya para pul gibi maddi zenginlikler çok önemlidir, diğerinde maddi zenginliklerin hiç önemi yoktur gibi bir sav yok bu sözlerde...

5.a) Kervan yolda düzelir / Birlikte hareket etmek zordur. Kaçınılmaz olarak bir takım eksiklikler, aksaklıklar ve sorunlar yaşanacaktır. Ancak bunların bir kısmı ortaya çıktıkça düzeltilir. Bu sorunlardan çekinerek yapılacak işten vazgeçmemek gerekir.

b) Balık baştan kokar."Baş" sözcüğü burada tevriyeli kullanılmıştır burada düşünüldüğü veya anlaşıldığı gibi "ilk, önce" anlamı öncelikli anlamı değildir, birinci anlamı: liderdir... Yani bir toplulukta lider karakterini, şahsiyetini kaybederse topluluğun yüksek ahlak değerlerine sahip, sağlam ve sağlıklı bir topluluk olmasını bekleyemezsin anlamı vardır. Bozulma liderle başlar diye kısaltabiliriz.

\*Sonuç: İki sözde farklı şeylere vurgu yapmıştır. İkisinde de topluluğun olması dışında bir ortaklık yoktur.

Aynı bakış açısını yansıtmaktan yorulduğum ve sıkıldığım için diğer sözlerin sadece anlamını kısaca vereceğim. Karşıtlık ya da tutarsızlık olup olmadığına siz kara verin

6.a) Söz gümüşse, sükut altındır /Dinlemenin konuşmaktan daha önemli olduğunu anlatır.

b) Sükût ikrardan gelir Susmak, itiraz etmemek hata ya da suçun kabul edildiği anlamına gelir.

7.a) Harama uçkur çözülmez. / Haramdan uzak durmak gerektiğini söyler, Eşinizin dışındaki kadınlarla yatıp kalkmayın diye uyarır.

b) Güzele bakmak sevaptır İnsanların güzellikten anladığını, kolay etkilendiğini anlatır. Güzellere bakmanın ötesine geçmemeyi hatırlatır. Yani bu söz de uçkur çözdürmez.

8.a) İki gönül bir olunca samanlık seyran olur /Sevginin zorlukları aşmak için güç vereceğini ya da problemlerin büyütülmeyeceğini sevgiyle mutluluğun yakalanacağını hatırlatır.

b) İki çıplak bir hamama yakışır Yoksulluğun büyük sıkıntılara sebep olacağını, cinsel arzuların evlilik için yeterli olamayacağını hatırlatır. Dikkat edilirse birinci birliktelikte sevgi var. Sevginin paradan puldan üstün olduğu vurgusu var. İkinci sözümüzde ise ortada sevgi yok yani yokluğun iyice rahatsızlık uyandıracığı vurgulanmış. Demek ki bu sözlerde de çelişki yok.

9.a) Bülbülün çektiği dili belası / (bu söz özdeyiş olsa gerek) Burada yerinde konuşmak gerektiği, gereksiz fikir beyan etmemek gerektiği fikri var.

b) Bilmemek ayıp değil, sormamak ayıp.Öğrenmek için harekete geçmeyen anlayış ayıplanıyor.

10.a) Eşeğe altın semer vursan da eşek yine eşektir / Kılık kıyafetin, mal mülkün insanın saygınlığını arttırmaya yetmeyeceği fikri var.

b) Ye kürküm ye Kılık kıyafete değil insanın kendisine değer vermek gerekir, fikri işlenmiş. Yani birinci sözde vurgulanan fikre gönderme yapılıyor, Öyle düşünmeyen davranıştakilerle alay ediliyor.

Genel Sonuç: Hiçbir atasözü diğerinin söylediği fikri çürütmedi. Yani birisinin ak dediğine diğeri kara demedi. Dolayısıyla sözlerde çelişki olmadığı gibi mantık hatası da yok.

Bir de atasözlerimizin verdiği öğüdü yanlış bulduğunu söyleyenlerin fikrini irdeleyelim. Bu konuda en çok eleştirilen üç söz üstünde birlikte düşünelim:

1) "Devlet malı deniz yemeyen domuz." Bu söz devletin, milletin malını yemeye teşvik ediyor diyorlar. Çok yanlış bir anlayış... Biz bu sözü kullanırken "Devlet malı deniz, yemeyen domuz değil ki..." şeklinde kullanırız. Neden çünkü bu söz bu anlayışta olanları tasvip etmiyor; onlarla alay ediyor. Bu söz tariz sanatından yararlanılarak oluşturulmuştur. (Tariz: Birini küçük düşürmek ya da onunla alay etmek amacıyla söylenecek sözün tam tersi anlamda nükte yaparak anlatma sanatıdır.) Tariz de gerçek ya da mecaz anlam yerine doğrudan zıt bir anlam kullanılır. Böyle olunca bu sözün anlamı: Devlet malını bitmeyecek deniz gibi görüp (milletin malını, yetimin hakkını yiyip) bitirmek, ancak domuz gibi mundar olanların yapabileceği bir tavidir. Bu kadar ahlaksızlaşmak domuz karakterine sahip olanların yapabileceği bir aşağılık durumdur diyerek devlet malını yiyenleri domuz olarak nitelendirmektedir.

2) "Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın." Sözünde de benzer bir durum söz konusudur. Tarizden yararlanılmıştır. Dikkat edilirse bu da yanlış anlaşılmalara karşı "Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın mı diyeceğiz?" şeklinde yaygın bir kullanımı vardır. Yani bu sözde de tepkisiz davrananlarla bir alay vardır. Sözün öğüdü: Kötülük er geç seni de bulur. Kötülük yapanlara karşı birlikte ve bir an önce tavır alın şeklindedir.

3) "Bal tutan parmağını yalar" Bu söze maalesef birileri anlamının dışında birtakım anlamlar yüklemektedirler. Bu sözün anlamı hangi işle uğraşıyorsanız o işin sağladığı avantaj ve kolaylıklardan bilginiz ve ilişkileriniz sayesinde doğal olarak yararlanırsınız şeklindedir.

Dikkat edilirse söz "yalamak" ve "parmak" kelimeleri üzerine inşa edilmiştir. Siz eğer balı makineyle değil, elinizle bir kavanozdan bir başkasına boşaltırsanız bal muhakkak ki akacak ve bir yerleri batıracaktır. Elini temizleyen kişi eline yapışan balı ne yaparsa yapsın yeni kabına boşaltamayacaktır. Bu balın ziyan olmadan değerlendirilebileceği bir tek yol vardır yalayarak bütünüyle işe yaramaz olmasını engellemek. Dolayısıyla bu baldan tutanın yararlanması anlamına gelir. Fakat bu yararlanma ölçüsüz bir yararlanma değildir...

Bu sözün anlamını genişletenler veya değiştirenler, bu atasözüne balı parmaklamak anlamı yüklemişlerdir. Ki bu çok yanlıştır. Çünkü bal bulaşmış parmağı yalamakla, balı parmaklamak birbirinden çok farklı durumları anlatır. Bilgisinden, etkisinden, rüzgârından yararlanmakla; çalıp çırpmayı, kanunsuz iş yapmayı aynı ahlak anlayışının ürünü görmek hiç de insafli bir davranış değildir. Birileri kanunsuz işlerine zemin hazırlamak için, bu sözün anlamını genişletmeye çalışmış olabilir. Ancak bu atasözümüz de hırsızlığa, kanunsuzluğa çanak tutmaz.

Son Söz olarak diyorum ki; görüldüğü gibi atasözlerimizde ne yanlış bir öğüt, ne de bir biriyle çelişen bir düşünce ya da tavır vardır. Yani Atasözü terazisi bozuk değildir, tartmayı bilmeyenler ölçüm yapmaya kalkmaktadırlar. Bizim ortak aklımızın ürünü olan atasözleri ahlak anlayışımızı ve kültürümüzü yansıtır. Dilimizin tuzu biberidir. Ve bizim hem akıl, hem de ahlak terazimizdir; kimse onlarla oynayarak bizim ÖLÇÜMÜZÜ bozmasın.

Necip Zeybek

## Z 8 Türkçeye Sahip Çıkmak

Türkçe ana sütü gibi temiz, Sütü gibi anamızın helalimiz. Ancak süt nasıl ki saf su ya da bir kaç mineral, vitamin, kalsiyum, protein gibi maddeden oluşmamışsa dil de tek bir kavmin bilim ve kültür hazinesinden oluşmaz.

İşte giderler  
Koridar'a geçenek sözcüğü  
Viraj'a dönemeç  
İstasyon'a durak  
İmalathane'ye işyeri  
Atelye'ye işlik  
Plaj'a kumsal  
Arşiv'e belgelik  
Garaj'a taşıtlık  
Gardrop'a giysilik  
Mayo'ya denizlik  
Rıhtım'a gemilik  
Balkon'a çıkıt  
Mezbaha'ya kanara  
Mezarlığa gömütlük  
FAZIL HÜSNÜ DAGLARCA

Şairin özenle seçtiği sözcüklerden hangilerinin daha çok kullanılır durumda olduğuna baktığımızda maalesef şairin istediği ve beklediği sonucun doğmadığını, yani farklı dillerden giren sözcüklerin daha yaygın kullanıldığına şahit oluyoruz.

### AÇ ZENGİNLİĞİMİZ

Yoktur  
Türkçesi olmayan sözcük  
Ya unutulmuştur o  
Ya anımsanmamıştır  
FAZIL HÜSNÜ DAGLARCA

Yine şairin gördüğü gibi olmuyor olay.Çünkü bugün kullandığımız pek çok eşya ve teknik terim maalesef atalarımızın hayatında yoktu.Otomobil, tranvay, televizyon, telefon; eksantirik kayışı, elektrik, ekran,tuş... yoktu. Öyleyse bu günün insanı daha çok sözcüğe ihtiyaç duymaktadır ve bunları var olan sözcüklerle karşılamamız veya onlara hep benzer ekleri ulanması ile ortaya çıkacak yeni ama tekdüze seslerden örülmüş, anlam karışıklığına,zihin tembeliğine neden olacak sözcüklerle karşılamaya çalışmamız akıllıca ve doğru bir yol değil.Yani dilimiz farklı yöntemlerle zenginleştirmeliyiz.

Onca yıldır bilhassa doğu dillerinden dilimize girip yerleşmiş sözcüklere savaş açmış olanlar,- ki Arapça ve Farsçadan dilimize yerleşen sözcüklerin toplamının sekiz bin civarında olduğu söyleniyor; oysa aynı dönemde Fransızcadan giren beş bin civarındaki sözcükle pek uğraşmamışlardır- Sarf ettikleri gayretin, hassasiyetin yarısını, günümüz Türkçesini istila eden Latin dillerinden giren ve büyük kısmı da gerçekten ihtiyaç duyduğumuz sözcüklerden oluşan bu yazılışı problemlı, söylenişi zor, çağrışım gücü olmayan, ithal kelimelere yerinde ve doğru karşılıklar bulmaya ayırsalardı, bugün dilimiz daha zengin ve arı bir dil olurdu.

Latin dillerinin istilasının ne kadar büyük olduğunu görmek bakımından şu sayısal



veriye bir göz atmamız sanırım yeterli olacaktır Büyük Türkçe sözlükte yer alan kelime sayısı son yirmi yılda otuz bin civarında artmıştır. yetmiş beş - seksen binlerden yüz on bir bin sözcük sayısına ulaşmıştır.Maalesef son dönemde dilimize girip yerleşen sözcüklerin büyük bir bölümünü İngilizce gibi Latin kökenli sözcüklerden girenler oluşturmuştur.

Bana göre en önemli bozulma yazım kurallarında ortaya çıkmıştır. Bizim dilimiz okunduğu gibi yazılan bir dildir.Oysa batı dillerinde sözcüğün yazılışı başka, okunuşu başkadır.Ve bu kural bizim dilimizde de kullanılır olmuştur.Oysa Amerikada da İngilterede de benim ülkemin adı bir takım anlam karışıklıklarına neden olmasına rağmen benim dilimdeki gibi yazılıp söylenmiyor.

Ana dilini sevip korumak ve geliştirmek isteyenlere dört önerim var:

- 1) Yabancı dilden eğer bir sözcük alınıp kullanılıyorsa okunduğu gibi yazılmalıdır.
- 2) Dilimize girip yerleşen sözcüklerin sadece söylenişi zor olanların yerine Türkçe sözcükler bulunmalıdır.
- 3) TDK bünyesinde oluşturulacak bir ekibin dilimize girmesi muhtemel sözcükleri yazılı ve görsel medyayı iyi takip ederek Türkçe karşılıklar bulmalıdır.Sözcük dilimize yerleştikten sonra değil,daha girmeden önlem almak gerekir.
- 4) Yeni Anayasa'da anadilini korumaya ve kendi kuralları dahilinde zenginleştirmeye yönelik hükümler konulmalıdır.Anayasaya Kürtçe, Lazca, Çerkezce, Arnavutça gibi dillerden Türkçeye uygun bazı ifadeler seçilerek alınmalıdır.(İngilizceden, Fransızcadan sözcük alan bir ulus kendi kardeşlerinin dilinin sözcüklerini de kendi diline katmaktan, kullanmaktan çekinmemelidir.)
- 5) Dili koruyup zenginleştirmek için parasal destek bütçeye konmalıdır,
- 6) Dilimizi zenginleştirme çalışmalarında öncelik türetme ve birleştirme yöntemine ayrılmalı.Yabancı dillerden aktarma veya uydurma yöntemi kullanılacaksa hangi dilden sözcük alınıyorsa sözcüğün ilk hecesi veya ilk iki hecesi alınmalıdır.Bu yöntem tercih edilirse Türkçenin hece çeşitlerine uygun yazım olacak şekilde ünlü ilave edilip ya da atılabilir.

Bugüne değin saplantılı bir şekilde sadece Arapçadan giren sözcüklere karşı çıkan kişiler ellerini vicdanlarına koyup düşünsünler aşağıdaki hangi sözcüklere öz Türkçe karşılıklar bulmak isteyeceklerdir?

ARAPÇA: Cumhuriyet, halk, devlet, hukuk, hürriyet, adalet, milliyet, vatan, şehit, akıl, aile, ahlak

FRANSIZCA: Laik, sosyal, çevik, bürokrasi, televizyon, radyo, terör, abajur.

FARŞÇA: Zengin, aferin, bahçe, bülbül, can, canan, abdest.

İTALYANCA: Politika, gazete, alaturka, banka, çapa, çimento, fabrika.

İNGİLİZCE: Bot, cips, futbol, hostes, email, kariyer, lobi, linç.

Eminim ki hiç kimse " Türkiye Cumhuriyeti Devleti" ifadesindeki cumhuriyet sözcüğüne kafayı takmayacaktır.

Arı dil peşinde koşmak akıl kârı değildir. Fakat Türkçemizi kendi haline terketmemeli ona sahip çıkmalıyız. Ve onu korumak geliştirmek duygularla değil akılla olacak iştir.Onu başka dillerin boyunduruğu altına sokmadan yaşatmak ve zenginleştirmek hepimizin boynunun borcudur.

Diline sahip çıkmayan uluslar kültürleriyle birlikte kimliklerini de yitirirler ve tümünden yok olurlar..Millet darmadağın olsa dahi yeniden bir araya gelebilir ve millet olma

şansını yeniden yakalarlar,devletler yıkılsa dahi yeni bir düzenle yeniden tarih sahnesinde başka bir adla yer alabilir.Ancak dilini yitiren uluslar bir daha asla bir araya gelemez.Milli birliği sağlayacak yegane unsur dildir.Bariş ve huzur dille tahsis edilebilir.

Necip Zeybek

## Z-1(Düz yazı) Anadilimiz Geleceğimizdir

Güzel Türkçemize duyarlı herkesten bir ricam var: Bu yazıyı okumak size ne kadar sıkıntı verirse versin lütfen sonuna kadar okuyunuz ve dostlarınıza okutunuz... Ve anadilimize sahip çıkmada duyarlı insanların imzası yorumlarıdır, altına yorum düşmeyi unutmayınız. Lütfen bu yazıyı bir imza kampanyası haline getirmeye katkı sağlayınız ... Ses bayrağımıza sahip çıkan herkese saygılarımla...

### ANADİLİMİZ GELECEĞİMİZDİR

Türkçemiz bugün hiç bir dilin kaldıramayacağı kadar ağır bir istila altındadır. Bilim, hukuk, ticaret, siyaset, sanat, edebiyat, eğitim dili derken, en nihayet günlük konuşma dilimiz de esir edilmiştir. Her gün bir sözcüğümüz öldürülmekte veya İngilizce bir kelime dil vatandaşı kabul edilerek dilimizdeki Türkçe sözcük nüfusu dilimizde oransal olarak azaltılmaktadır. Bu gidişle Türkçemiz azınlık nüfuslar gibi koruyucu yasalar istemeye hak kazanacaktır.

Türkçede yaşanan sıkıntılar sadece bugüne mahsus değildir.Tarihte bu konuda sıkıntı yaşanmasaydı Kaşgarlı Mahmut'un "Divânu Lügati't-Türk" adlı eseri ve Karamanoğlu Mehmet Bey'in o fermanı olmazdı.Ya da bizler gençlik yıllarımızda anadili üzerinden kavgaya tutuşmazdık. İsterseniz yakın geçmişimizde yaşananları yorumlayan bir köşe yazısının son paragrafı ile o dönemi bir hatırlayıp yorumlayalım önce:

...

Balzac diyor ki: 'Millet, edebiyatı olan bir büyük topluluktur! ' Edebiyatın temel malzemesi ise zengin bir dildir. Hâlbuki bizim Milli Eğitim Bakanlığımız onbinlerce öğretmenini seferber ederek ve trilyonlarca lira harcayarak çocuklarımızı bizim dilimizden ve edebiyatımızdan koparmaya çalışmaktadır. Açın okuyun bin yıllık edebiyatımızı ve lütfen bakın bütün Türk devletlerinin lügatlarına, oralarda bir tek: koşul, yaşam, olanak, olasılık, saptama, özgürlük, yapıt, ulus, ulusal, örneğin, neden, sorun, içsel, dışsal, tinsel... Gibi kelime bulamazsınız. Ben, nice Türk öğretmenleri biliyorum ki tamamen Ermenice olan "örneğin" kelimesini kullanmayan öğrencilerine kırık not vermişlerdir. İşte o kafadaki öğretmenler, 40.586 çocuğumuzu sıfır derecesine düşürmüşlerdir. Yazık çok yazık! '

Yavuz Bülent Bakiler  
05-08-2003 Tercüman

### (BU YAZININ TAMAMINI ESERİN HİKAYESİ BÖLÜMÜNDE BULABİLİRSİNİZ)

Yukarıdaki yazıyı okuduğumda yazının her cümlesine katılmışım. Şimdi de çok önemli, çok değerli görüşler içerdiğini söyleyenler olacaktır.Bense şairliğine, yazarlığına fikirlerine hâlâ hayran olduğum; edebiyat dünyasının ulu çınarlarından birisi olarak tanıyıp sevdiğim yazarın bu yazısındaki bazı görüşlerinin eskidiğini, bazı eleştirilerinde de fazla siyasî davrandığını düşünüyorum şimdi. Ancak Türkçeye onun kadar gönül vermiş, emek vermiş birisinin tüm fikirlerinin - ki bilhassa Türkçeye ilgili olanlarının- dikkatle dinlenip irdelenmesi gerektiğine hâlâ inanıyorum.

Eskiyen ya da önemini kaybeden bazı görüşlerinden dolayı, tekrar anımsadım bu yazıyı. "anımsamak" kelimesini özellikle seçtim. Çünkü yazarın son bölümde sıraladığı sözcüklerden birisiydi bu kelime. Benim de büyük bir titizlikle kullanmaktan kaçındığım, yok saydığım sözcüklerden birisi. Ne yalan söyleyeyim, hâlâ da çok severek kullanmam.Ama söylenişi kolay, anlamını bulmak zahmetsiz, çağrışımı net...Yani Türkçe konuşup yazan ve önyargılardan uzak herkesin severek ve sıkıntısız hatırlayıp kullanabileceği bir kelime... Eskiden kızdığım öztürkçecilere şimdi saygı, hatta minnet duyuyorum. Neden? Çünkü ana sütüne karışan mikropları temizleyerek bizim daha kolay ve akıcı bir Türkçe ile konuşup yazmamızın yolunu açmışlardır onlar.

Belki o günün koşullarında bir takım hatalar ve aşırılıklar yapılmıştır. Ama ne olursa olsun, o günlerde dilimize ve kültürümüze ihanetle suçladığımız bu gurubun ben bugün Türkçemize hizmet ettiklerini düşünüyorum. Ancak bu hizmetin anadili sevgisiyle yapılmadığını da şimdi daha iyi anlıyorum:

Geçmişte dilimizi yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarma iddiasında olanların bugün iki misli çaba ile bu mücadeleyi sürdürmeleri gerekmez mi? Çünkü sadeleşme akımı ile dilimizden atılan sözcükler Türkçeye onların eliyle, diliyle sokulmadı. Üstelik sadeleşme kavgasının verildiği dönemde Arapça ve Farsçadan hatta doğu dillerinden belki tek kelime dilimize katan ya da katma çabası içinde olan yoktu. Ancak o günlerde de dilimize her gün beş - on tane sözcük batı dillerinden girip yerleşmekteydi. Bunlara göz yuman, hatta göz kırpan o günkü anadili sevdalıları, bugünkü yabancı dil istilasına çanak tutmuş olmadılar mı? Ya da o gün tarihî hataya savaş açanlar bugün neredeler? Kendi yaşadıkları dönemin sorumluluğunu taşıyamayanlar, geçmişte kalan, hatta bir nebze de olsa Türkçeleşmiş ve tarihimiz, kültürümüz olmuş kelimeleri ortadan kaldırmak için verdikleri mücadelenin bu gün yarısını bile verecek anadili sevgisini göstermeyenlerin, elbette dünkü verdikleri mücadelede samimi olmadıklarını düşünmeye hakkımız var.

Çünkü anadilimiz hiçbir dönemde olmadığı kadar bugün kirlenmiştir ve kirletilmeye de devam edilmektedir. Oysa bu istilaya karşı çıkan ortada birkaç dil bilimcinin dışında fazla bir kişi göremiyoruz.

Eğer "ses bayrağımızı" dalgalandırıcaksak önce kirlenmenin sebeplerini tespit etmemiz gerekir. Bu yazı bir makale değildir; dolayısıyla sıralayacaklarım derin araştırmalar sonucunda ortaya çıkmış sonuçlar değildir. Bana göre, anadilimizin kirlenmesinin sebepleri:

- 1) Bilim ve teknolojideki gelişmeler,
  - a) Teknolojideki gelişme o kadar hızlı oluyor ki biz daha ürünün adını koymadan teknolojik ürünler o dildeki adıyla geliyor yerleşiyor ve hem dilimizde hem günlük yaşantımızda kullanılmaya başlanıyor. Hatta tüketimini teşvik etmek için yabancı dildeki karşılığı özellikle seçiliyor. Halk bilgisayar derken, pazarlamasını yapanlar "kompitır" diyebiliyor.
  - b) Bilimin hızlı gelişmesi ve değişmesi, bu gelişmeyi takip eden Türk bilim adamlarının tembellik yaparak bilgiyi - kullanabileceği Türkçe terimler olsa dahi - yabancı dilden olduğu gibi aktarması veya gerekli terim bulma ve onu kullanma çabası içine girmemesi...
- 2) İletişim çağına girilmiş olması, hızlı iletişim kurma çabası ve iletişim sektöründe çalışanların çok iyi yabancı dil öğrenme ve kullanma zorunluluklarına, Türkçeyi de çok iyi öğrenme ve kullanma zorunluluğunun katılamamış olması... Ve bu alanda çalışanların anadili bilinciyle yetişmemiş kimselerden oluşması,
- 3) Özgüven eksikliği ve yabancılara ve dillerine duyulan hayranlık,
- 4) Turizmdeki ve ticari alandaki gelişmeler, (Dış alım ve dış satımdaki artış, çeşitlilik ve ticaretin önemli bir kısmının Avrupa ile yapılmış olması...)
- 5) Dünyada İngilizce dilinin ticaretinin yapılması ve bu ticarete kullanılmak üzere gönüllü veya paralı askerlerin yurdumuzda çok kolay bulunması; reklam sektöründe yabancıların ağırlığı,
- 6) Ulusalçılık ve devletçilik anlayışının hem yurdumuzda hem dünyada kan kaybetmesi,
- 7) Yabancı dil öğrenmenin ve kullanmanın gereğinden fazla önemli gösterilmiş olması ve eğitim dilinin Anadolu liselerinden başlayarak pek çok Üniversitede "İngilizce" olarak yapılmış olması,

8) Devlet adamlarının hainliğe varacak ölçüde anadili konusunda umarsız oluşları... sayılabilir. Bu konuya bir örnekle açıklık getireyim: Milli eğitimimizde gerçekleştirilen son program değişikliğinde yapılabilecek bir bakalım: Çoğunuz biliyordur artık ödev notu yok, proje notu var; sözlü notu yok, Performans notu var. Bu adlandırma sizce tesadüf müdür?

Yani bugünkü kirlenmeden hem devlet erkânı, hem aydınlar, hem ticaret erbabı, hem medya mensupları, hepimiz sorumluyuz....Ve dün siyasî amaçları için, göstermelik dahi olsa anadili savunucuları vardı. Bugün onlar da yok ortada. Üstelik dünkü bozulma hem dilbilgisi kurallarını bozacak kadar dilimizde büyük yıkımlar getirmemiş; hem de halkın kelime dağarcığına zarar vermemişti. Bugünkü yıkım çok büyük ve işin kötüsü ses bayrağımız sahipsiz.

Çünkü yalnız aydınların ve devlet erkânının dili değil halkın dili de İngilizcenin istilasına altındadır. Buraya bir takım örnekler alarak zaman kaybetmek ve o sözcüklerin yaygınlaşmasına katkı sağlamak istemiyorum. Sizin o örnekleri kafanızın içinden geçirdiğinize eminim.

Üç beş duyarlı bilim adamı ve anadili sevdalısı ile Türkçemize sahip çıkmak olası değildir. Dünün sağcısı veya solcusu gibi milleti veya halkı ya da insanlık için savaşan idealist gençlere ihtiyacı var anadilimizin... Aslında bu gerçekten küçümsenecek bir dava olmadığı gibi zor gerçekleştirilecek bir ideal de değildir. Biz yaşlardaki (kırk beş ve üstü yaşlardakiler) iyi bilir. İdealist olmak insanı yücelten insanı insan yapan belki de en önemli kişilik özelliğidir. Hayatını merkezine anadilini koymak da olmayacak, zorlama bir ideal olmasa gerek. Aslında ideal yerine "ülkü" demek daha hoş olacak, ancak pek çoğumuzda eskiden kalma korkular ve çekinceler vardır diye kullanamadım.

Anadilini koruyup geliştirme ülküsünü seçen gençlerimiz bilsinler ki yüksek bir amacı dava edinmişlerdir. Çünkü ulusun birlik ve beraberlik içinde tutulması önce anadilinin yaşatılmasına bağlıdır. Bir an önce ulusunu taşımak istediği siyasî, kültürel ve ekonomik hedefleri ve bunu gerçekleştirirken kullanacağı dili seçmek zorundadır. Güvenli rahat ve huzur içinde yaşayabileceği, çağdaş bir hayat kurabilmesi ancak dilini koruyup geliştirebilmesiyle mümkün olacaktır

Demek ki dünün düşman kardeşleri bu davada birleşmeli ve bugünün İngilizcenin yaygınlaştırılıp yaşatılması üzerine kurulu bugünkü ticari, kültürel, siyasî düşünce ve yapıyı en azından sallayabilmelidirler. Bunun için kullanacakları araçları yol ve yöntemleri kendileri belki benim yukarıda sıraladığım dildeki bozulmanın sebeplerini iyi inceleyerek çıkarabilirler.

Ancak çözüm için:

- A) Ekonomik yaklaşımlar,
- B) Kültürel yaklaşımlar
- C) Siyasî ve yapısal yaklaşımlar, ana başlıklarına bağlı kalınarak alt başlıklar geliştirilerek işe başlamalarını önerebilirim.

Unutulmamalı ki çözüm yasaktan değil, psikolojik mücadele başta olmak üzere bilgidir, eğitimden, kararlı duruştan geçer. Ben bu konuda ilk adımımı atıyorum ve diyorum ki; ilk seçimde - hangi parti olursa olsun- Türkçemize sahip çıkacağını duyurup bu konuda kararlı duruş sergileyen bir parti çıkarsa reyimi ona vereceğim.

Necip Zeybek

### **Z-3(Düz yazı) Başörtüsü, LAİKLİK VE ATATÜRKÇÜLÜK**

Arkadaşlar hiç Internet ortamında fikir beyan etmedim; ancak çocukça bulduğum bazı yorumlar okudum. Ve bu sefer bir çocukluk da ben yapayım diyerek aşağıdaki yorumu yazdım. Ancak sözün kimin ağzından çıktığının anlaşılması ve değerinin ona göre ölçülüp tartılması için yazıya kendimi bir parça tanıtarak başlıyorum.

Gençliğimde bir partiye sempati duydum. Fakat daha sonraki süreçte asla tek tip elbise giyen bir düşünce fakiri olmadım. Şimdi de sloganlarla değil, fayda zarar hesabıyla hareket eden birisiyim. Olaylara, insanlara, ekonomiye, siyasete, kısaca dünyaya bir ideolojinin penceresinden bakanların ve bir partinin dümen suyuna girerek onun eğrisine, doğrusuna kendini kaptıranların- diplomalarına bağlı olarak aldıkları etiket ne olursa olsun- gerçek bir aydın olamayacağını düşünenlerdenim.

Aslında bu yazıyı bir partinin kapatılması için açılan dava sürecinde kaleme aldım; fakat yayınlamadım. Ancak güncelliğini yitiren bazı bölümleri attığım için bu açıklamayı sözümün başına koyma ihtiyacı duydum.

Memleketimizde yollar Laiklik asfaltı ile düzgün bir şekilde akacağına zaman zaman laiklik taşı ile tıkanıyor. Her yol kazasında da hemen akla benzer sorular geliyor: Yüce Atatürk Laikliği ülkenin ekonomisi buzulsun, insanların huzuru kaçsın, birbirlerine inanç ve güveni azalsın, hata ülke bölünme korkuları yaşasın diye mi benimsemiş; yoksa ülkenin birliği dirliği, dolayısıyla saadet ve selameti artsın diye mi?

Niye laiklikten gayri memnun olanların sayısı arttırılmaya çalışılır hep? Ona öfke duyan insanlar mı laikliği koruyacak, sevip benimseyen insanlar mı?

Demokles 'in kılıcı gibi kâh sallanır meclisten, kâh sallanır üniversiteden, kâh adliyeden... Laiklik insanları kucaklayan değil de korkutan bir şey gibi gösterilir? Yoksa birileri kendi çıkarları bozuldukça bu kılıcı sağa sola sallayarak düzen yerine kendi çıkarlarını, ya da kendilerine yakın çıkar guruplarını mı koruyorlar? Sahi kılıç mı bu laiklik, yoksa demokrasi denizini besleyen en önemli ırmaklardan birisi mi?

Laikliğin neden amacına bakılmaz da tarifine bakılır? Amaca uygun tanım geliştiremez mi? Siyasî veya sayısal çoğunluğa sahip yönetimdeki güçlerin; ekonomik veya başka bir gücü elinde bulundurarak güç teşkil eden başka gurupların, kendi dini anlayışına uygun yaşaması için zayıf toplulukları zorlaması durumunda, devletin tarafsızlığını koruyarak çıkardığı yasalarla adaleti sağlaması, kimseyi kendi inancının dışında yaşamak zorunda kalmamasını amaç edinmez mi laiklik? Yani din ve vicdan hürriyetinin teminatı değil midir bu laiklik? Laiklik yapıcı, koruyucu mudur; zorlayıp yıkıcı mıdır? Pek ala çıkardığı yasalar herkesi memnun eder; kimseyi rahatsız etmezse, yani daha demokratik olursa toplum daha laik olmaz mı?

Laikliğin en çok tartışıldığı şu başörtüsü meselesine girelim. Başını "ört" demek bir taraftır, "aç" demek başka bir taraf. Başını açmaya zorlayanlar dikkat buyurun, faydalı olduğundan, sağlıklı olduğundan dem vurmuyorlar... Ölçü olarak modernliği, estetiği aldıklarını söylüyorlar. İyi de onu sana sevdiren benimseten, sana modern gösteren kim? Ona özgürlük anlamını kim yükledi? Sen bir düşüncenin, bir inancın etkisi ile başka insanları kendi inancın gibi giyinmeye zorlamıyor musun? Senin İrandaki mollalardan farkın ne? Onun tersi bir buyruk çıkarman mı?

Demek ki; demokratik, çağdaş ve laik anlayış gerçekte bunun ortası, yani isteyen kadının örtünerek, isteyen kadının da başı açık bir şekilde hayatını sürdürmesidir. Hatta özel kıyafeti olmayan iş yerlerinde ve kapalı olarak işini sürdürmesinde hiçbir mani

teşkil etmeyen iş yerlerinde de çalışabilmesini savunmaktır bence laiklik. Ancak akılcı olmak gerekir her alandaki özgürleşme adımları her zaman sancılı olmuş, sıkıntılar doğurmuştur. Hak ararken de haksızlıklar yapmamak temel anlayışımız olmalıdır. Kızların yüksek öğrenim hayatını özgürce tamamlayıp en azından aydınlanması bile bir aşamadır.

Bazıları ama korkularımız var diyor. Hiç kimsenin bir korkusu, başka birisini korkutma sindirme hakkı vermez korkan insana. Ya korkunu yeneceksin, ya da korktuğun başına gelirse seni korkutan durumu yok etme hakkı kazanacaksın. Kimse paronayak olduğu için başka bir canlıyı katledemez. (Paranoyak ve katletme sözcüklerini bilinçli seçtim; çünkü bu korku herkes de oluşmamış, oluşan şu anda azınlıkta ve çoğunluk bu durumu görüp algılayana kadar bu durum paranoya bir korkudur. Yine "katletme" dedim; çünkü bir bayanın aydınlanma hakkını almak onu katletmekle eşit davranış biçimidir.)

Ben TV'den izlediğim kadarıyla en çok kendini çağdaş Atatürkçü Türk kadını olarak tanımlayıp, sonra da yüksek öğrenim de kızları rengine, kılık kıyafetine, sosyal ve siyasal yapısına bakmadan üniversitenin kampusuna buyur edeceğine; dış kapıyı gösteren kadınları anlamakta zorlanıyorum. Çünkü onlara da birileri bir dönem: "Kadın okumaz, otur evinde, ne işin var üniversitede erkeklerin arasında! .." demiş -mahalle baskısı oluşturmuş- onların önüne setler çekmişti! Şimdi de onlar gördüklerini maalesef yansıtıyorlar! .. Ve onlar ekonomik özgürlüğü olmayan bu kadınların erkek hegemonyasında olduğunu, baskıdan dolayı başlarını örtüklerini söylüyorlar. Pek ala çağdaş bayan, neden kadınların özgürleşmesini sen de istemiyorsun? Neden onları ekonomik güce kavuşturarak haklarını korur duruma getir miyorsun? Demek ki sen de kadın düşmanısın, egosunu yenemeyen erkeklere çanak tutuyorsun. Eğer bir kadınsan ki bilhassa kendi özgürlüğünün elinden alınmasına izin vermeyen bir Türk kadınıysan, başkalarının özgürlüğünü ellerinden almak yerine, başka kadınların da özgürleşmesi için mücadele verirsin, kendi inanç ve düşüncelerini onların üstünde uygulamak üzere değil. Sen dogmatik gördüğün karşındaki - sana göre biçare - kadından daha dogmatik davrandığının maalesef farkına varamayacak kadar, başını olmasa bile kalbini ve duygularını kapatmışsın. Eğer sen KADIN OLSAN ve kadınlığını göstersen bu ülke bu kadar gerilmezdi. Senin gibi düşünmeyen, senin gibi inanmayan başı açık veya tam tersi kapalı Türk kadınlarını bu kadar basiretsiz, bu kadar korkak, bu kadar kişiliksiz görmek yerine onların yerine kendini koyar ve aydınlanmalarına destek olurdu...

Belki sen haklısın! Şu anda erkeklerin baskısı ile öyle giyinme ihtiyacı duyuyor olabilirler (o zavallılar(?)) .O zaman onu kampusa davet etmen ve aklını başına alması için güç vermen, cesaret vermen; zamanı gelince kendisine haksızlık eden babası bile olsa, senin gibi "canınız cehennem!" diyebilsin! diye bunu yapman gerekmez mi? Görülüyor ki bu kişiler ne samimi, ne aydın, ne iyi niyet sahibi, ne de benim anladığım mânâ da kadın olan kimseler. Cumhuriyet yönetiminin böyle bağnaz ve hoş görüden uzak kadınlar yetiştirmiş olmasına hem şaşırıyorum, hem de çok üzülüyorum.

Yine biz laiklik meselesine geri dönelim. Öyleyse eğer art niyetli değilseniz beyler, hanımlar, genişletin şu laiklik elbisesini. Dar gelip yırtılmasın elbise. Her bedendeki insana uyan ve her giyeni mutlu eden bir elbise diki. Bunu yapabilecek kadar Atatürkçü müsünüz? Bilmem.

Atatürk'ün bütün özlü sözlerini tek tek gözden geçirdim. Onun eserlerini inceledim. Anılarını okudum. Ve başkasının yansıttığı şekilde değil, kendi gözümle, kendi aklımla keşfetmeye çalıştım tarihimizin en şanlı askerini, en büyük devlet adamını...

Büyükliğini ortaya çıkaran o kadar çok vasfı var ki bunları kimi inceleme kitaplarından okursunuz. Gerçekten hemen hepsi de doğru.

O'nu belki de çok büyük yapan en önemli özelliği, çok yönlü bir lider oluşudur. Ancak Atatürk'ün bu yönünü dikkatli okuyup anlamayanlar, bir birinden çok farklı Atatürk çıkarıyorlar ortaya. Elbet olsun, bu O'nun ne kadar renkli bir kişiliğinin olduğunu, ne kadar farklı ve çok sayıdaki düşünceyi özümseyip kişiliğine yansıttığını gösteriyor, diyeceksiniz. Ancak bu durumu iyi tahlil edemeyenler bir cepheden bakarak bazı güçlü gurupların Atatürk'ü yapıveriyor yüce ATA'yı. Yani milleti en büyük birleştiricisinden mahrum bırakıyor.

Herkes kendi doğrusunu kabul ettirmek için kendi Atatürk'ünü -dilim varmıyor ama sürüyor ortaya-Yani bizim yüce önderimizin önderi oluyor o zat ya da zatlar. Böyle davrananlara nasıl olurda ben ATATÜRKÇÜ derim, bilemiyorum! Atatürk ortaya çıkan her sıkıntıyı, her zorluğu kendi özel şartlarına bakarak farklı yol, yöntem ve araçlar kullanarak çözmüş. İlk meclise davet ettiği milletvekilleri ile ikinci meclise davet ettiği milletvekillerinin çoğunluğunun portresine bakın, ne demek istediğimi anlayacaksınız.

Atatürk'ü doğru tanımak, onu çocuklarımıza sevdirmek ve hep birlikte onun yolunda yürümek istiyorsak. Birbirinden farklı yönünü vurgulayan ama samimi olarak Atatürk'e hayranlık besleyen, bilhassa Tarihçi ve sosyologlardan oluşan bir bilim kurulu oluşturalım ve Atatürkçü düşüncenin öncelikli ilkelerini oluşturmalarını isteyelim onlardan. Mesela bence bu fikrin en önemli ilkesi zaman ve şartlara uyum sağlama ve(plân ve programlarla) geleceğimizi yeni şartlara göre en iyi şekilde hazırlama olması gerekirken; yani değişim ve gelişimcilik olması gerekirken, şimdiki anlayışa göre değişmezlik, hatta değiştirilmezlik ilkesi gibi görünmektedir. Oysa böyle bir ilke olamaz. Bu ilke kararlılıkla yürütme ilkesi olabilir. Bu da bir önceki ilkeyi tamamlayacak şekilde dillendirilmelidir. Bunlar altı okla sınırlandırılmayacak kadar çoktur. Bu yüzden Atatürkçülüğün elif besini altı okla sınırlamak hele bazılarının yaptığı gibi ezberleyip tekrar ederek Atatürkçülük yaptığını sanmak Atatürk 'ü hiç anlamamak demektir.

Biz geçmişten dersler çıkarabiliriz, ancak geçmişe bakarak geleceği göremeyiz. Bu sebeple yirminci yüz yıla takılıp orada yaşayanlar, Atatürk'ün düşünce sistemini, felsefesini anlayıp yorumlayamazlar, bizi de Atatürk ideallerine taşıyamazlar. Hele hiç değişmediğini şişine şişine söyleyenlerin Atatürkçü'yüm dediği bir memlekette yaşadığımızı düşünürsek bu önerimin ne kadar önemli olduğunu daha iyi anlarsınız. Bu işin sorumlusu olacak kurum tabii ki 'Türk Tarih Kurumu 'olmalıdır. Yeni Anayasa yapmayı düşünenler işe buradan başlamalı, buradan Milli eğitimi şekillendirmeli, dış ilişkiler politikası, ekonomik ve siyasi politikalar bu kurulun oluşturduğu Atatürkçülük felsefesinin prensipleri doğrultusunda yeniden yapılandırılmalıdır. Aksi halde bu ülkede Atatürkçülük, atılımın adı değil, dogmaların adı olacak ve malesef çağdaş dünya ile yarışmak şöyle dursun onlarla kucaklaşmak bile ütopya olarak kalacaktır...

Aslında bunlar neden bir anda ağızından dökülüverdi bilmiyorum. Çünkü yazıya başlarken aklımda böyle ukala ukala konuşmak yoktu-Hoş şeytan yine gıdıklıyor ya, daha fazla çizmeyi aşmayayım...

Sabır gösterip okuyan herkese teşekkürlerimi bildiriyorum.

Necip Zeybek



## **Z-7(düz Yazı) Adalet Üstüne**

Bu bir şiir değildir.Bir şiirin felsefesini oluştururken ortaya çıkan eskiz,denilebilir.

Haksızlıklar, yaşamak için,  
İnsanlara ve toplumlara ihtiyaç duyar.

Adaletli bir düzende yaşama gereğine inananlar millet olma şuuruna erer ve devlet kurarlar.

Tarih,hukuk kurallarını oluşturmadan yok olan devletlerle doludur.

Tarihe yön veremeyen ama varlığını sürdüren uluslar, haksızlıklarla yaşamayı öğrendiği için şimdilik ayaktadır.

Kudretli ve şerefli olanlar ise insana yakışan bir adalet anlayışı ve sistemi kurarlar, denilebilir ki haksızlıkları sırtlarında bir kambur gibi taşımadıkları için uygar ulus, büyük devlet olurlar.

Bundan dolayıdır ki karar vermeden önce iyi dinle, doğru anla, doğru yorumla, tarafsız ol ve kimseye haksızlık etme.

Necip Zeybek